

PAIMION KAUPUNGIN

TILINPÄÄTÖS

1.1.-31.12.2022

TILINPÄÄTÖS

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022	4
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	12
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
1.1.5. Henkilöstö.....	22
1.1.6. Ympäristö- ja ilmastoriskit tilinpäätöksessä	24
1.1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	25
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	28
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	31
1.4. Toiminnan rahoitus.....	33
1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	35
1.6. Kokonaistulot ja -menot	39
1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	40
1.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	48
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	50
2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä käyttötalouden toteutuminen	50
2.1.1. Tarkastuslautakunta.....	51
2.1.2. Keskusvaalilautakunta	54
2.1.3. Kaupunginhallitus	56
2.1.4. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta	78
2.1.5. Koulutuslautakunta	96
2.1.6. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta.....	125
2.1.7. Tekninen lautakunta.....	152
2.1.8. Ympäristölautakunta	168
2.2. Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta	180
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	183
2.4. Investointien toteutuminen.....	186
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	190
2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	191
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	192
3.1. Tuloslaskelma	192
3.2. Rahoituslaskelma	193
3.3. Tase	194
4. LIITETIEDOT	200
4.1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	200

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	202
4.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	203
4.4. Taseen liitetiedot	207
4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	212
4.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	216
5. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	218
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET	219

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Yleistä

Covid-19 maailmanlaajuinen pandemia rantautui Suomeen toden teolla maaliskuussa 2020 ja johti nopeasti poikkeusolojen lainsäädännön käyttöönottoon koskien koko maata, määräaikaiseen Uudenmaan eristämiseen muusta maasta ja lukuisiin erilaisiin sulkuihin elinkeinoelämässä. Myös kaupungin toimintaan vaikutus oli erittäin merkittävä erityisesti vanhustyössä, terveydenhuollossa, varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja 2. asteen koulutuksessa. Muista toiminnoista voidaan nostaa esiin mm. liikuntaan, nuorisotyöhön, kirjastoon ja Paimion opiston toimintaan kohdistuneet sulut tai rajoitukset. Vuosi 2020 oli siten kaikkeen aikaisempaan verrattuna täysin poikkeuksellinen. Koronapandemia jatkui voimakkaana valitettavasti myös koko vuoden 2021 ja vaikutukset kaupungin toimintaan ja palveluihin olivat hyvin samankaltaiset kuin edeltävänä vuonna. On silti todettava, että v. 2021 rokotukset etenivät hyvin ja pandemiaa alettiin sietää aiempaa paremmin, varsinkin loppuvuotta kohti mentäessä.

Valtiovalta on monin tavoin kompensoinut pandemian vaikutuksia yhteiskuntaan ja kompensatiot myös kuntasektorille ovat olleet isot valtionosuuksina, avustuksina ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksena. Paimion saamat koronatuot v. 2020 olivat lähes 3,8 M€, vuonna 2021 noin 1,4 M€ ja viime vuonna noin 0,8 M€.

Vuoteen 2022 lähdetessä meillä oli sellaista näkemystä, että vuosi voisi olla lähempänä normaalia, eli koronapandemiaa edeltäneiden aikojen kaltainen. Suurvaltanaapuri Venäjän aloittama laajamittainen hyökkäyssota Ukrainaan 24.2.2022 muutti tilanteen kokonaan; yhtäkkiä Euroopassa oli käynnissä suuri sota kaikessa raakuudessaan. Sen vaikutukset tuntuivat ja tuntuvat maailmanlaajuisesti mm. toimitusten hidastumisena ja epävarmuutena sekä köyhimmissä maissa pulana ruuasta. Euroopassa vaikutukset näkyivät erityisesti pulana energiasta ja sen hinnannousuina, muuna elinkustannusten nousuna sekä talouskasvun hiipumisena. Läntinen maailma vastasi hyökkäykseen kohdistamalla Venäjään kovat pakotteet sekä Ukrainan laajalla tukemisella ml. aseapu. Ukrainan puolustustaistelu on saanut todella laajaa tukea ja on myös ollut menestyksellistä. Valitettavasti tätä kirjoitettaessa ei sodan loppuminen ole millään tavoin näköpiirissä.

Jo yli vuoden jatkuneen sodan seurauksena Eurooppaan on syntynyt laajin pakolaisaalto sitten toisen maailmansodan, kun arviolta 7-8 miljoonaa ukrainalaista on pakolaisena muualla Euroopassa ja lisäksi yhtä moni pakolaisena omassa maassaan. Pakolaisuus näkyi nopeasti sodan alettua myös Suomessa ja Paimiossa, sillä ensimmäiset ukrainalaiset pakolaiset ilmestyivät Paimioon joitakin päiviä sodan alkamisen jälkeen. Enimmillään kesällä 2022 arvioidaan ukrainalaisia pakolaisia olleen Paimiossa lähes 500 henkilöä. Maahanmuuttovirasto (Migri) on arvioinut talven 2022-23 yli Paimiossa asuvan noin 350 ukrainalaista. Ukrainalaisten pakolaisten määrän kehittyminen jatkossa riippuu kokonaan sodan jatkumisesta ja Ukrainan puolustustaistelun onnistumisesta.

Ukrainalaisista pakolaisista valtaosa on naisia, lapsia ja vanhuksia. Pakolaisten tilanne käynnisti nopeasti myös Paimiossa laajan vapaaehtoisen auttamisen ja se jatkuu edelleen. Ukrainalainen aikuisväestö työllistyi nopeasti varsinkin maatalouden kausiluonteisiin töihin. Kaupunki on perustanut kouluikäisille perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmiä ja tätä nuorempia on kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä. Kaupunki on ns. kuntamallin kautta hankkinut asunnon noin 140 ukrainalaiselle. Lisäksi kaupunki palkkasi maahanmuuttokoordinaattorin tekemään työtä

erityisesti ukrainalaisten kanssa. Kaikki tämä jatkuu myös vuoden 2023 puolella ja aina niin kauan, kuin julma tuhoamissota jatkuu.

Kaupungin taloudesta

Lähtökohdat vuodelle 2022 olivat kaupungin talouden kannalta kohtuulliset, sillä kaupungilla oli takana ylijäämäiset vuodet 2020 (1,8 M€) ja 2021 (0,7 M€). Näiden molempien vuosien talousarviot oli laadittu alijäämäisiksi, joten tätä vasten ylijäämäiset tilinpäätökset olivat positiivinen asia. Lisäksi kaupungin lainamäärä väheni molempina vuosina sekä määrällisesti että asukasta kohti laskettuna. Asukasta kohti laskettuna kaupungin lainamäärä tilinpäätöksessä 2022 on noin 1 000 € alhaisempi, mitä se korkeimmillaan oli.

Kaupunginvaltuusto ja –hallitus päättivät loka-marraskuussa 2019 talouden sopeutusohjelman laatimisesta ja valitsivat konsultiksi Perlacon Oy:n. Käytännössä tämä työ tehtiin vuoden 2020 aikana. Perlacon kävi läpi perusteellisesti kaupungin palvelut ja niiden tuottamisen kustannukset sekä teki laajat vertailut muihin kuntiin. Johtopäätös Paimion osalta oli selkeä: kaupungin talouden ongelma eivät ole suuret menot tai tuhlailtava resurssien käyttö, vaan ongelma on rakenteellisesti pienet tulot – ainoastaan kunnallisveron tuotto on hyvällä tasolla. Suurin ongelma tuloissa ovat alhaiset valtionosuudet sekä yhteisöveron ja kiinteistöveron tuotot.

Edellä oleva kertoo sen, että kaupungin taloudellisen tilanteen parantamiseksi on tehty työtä pitkäjänteisesti monien vuosien ajan; ja niin on tehty myös viime vuosina – koronasta ja sittemmin sodasta huolimatta. Se on toimialoilla ja työpaikoilla kautta linjan merkinnyt erittäin säästävää toimintaa ja kiristystä määrärahoissa. Samalla henkilökunta on joutunut venymään, kun resurssit ovat vähäiset ja joissakin palveluissa jo liiankin tiukat. Niinpä viimeisten parin vuoden aikana on oltu senkin tosiasian edessä, että liian niukaksi osoittautunutta resurssia on lisätty; mitoitusvaatimusten täyttämisen ohella on huolehdittu palveluiden toimintavarmuutta turvaavista rekrytoinneista sekä kasvavan kaupungin tuomista palveluiden lisäystarpeista. Kaupungin toimintakulut ja niiden kasvu ovat olleet hyvässä hallinnassa, mutta siitä huolimatta viime vuonna toimintakulut kasvoivat paimiolaisittain paljon eli yli 7 % - se on liian paljon ja enemmän kuin kunnissa keskimäärin. Suurinta kasvu oli osassa niitä sosiaalihuollon ja terveystoimen palveluita, jotka vuoden 2023 alusta alkaen siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Poimintoja vuodelta 2022

Viime vuosi oli kaupungin elinkeinoelämän kehittymisen kannalta entisten kaltainen. Merkittävintä uutta teollisuusrakentamista on vuoden 2022 aikana käynnistynyt Tehan Oy:n rakentaminen Ampeeriteillä. Syksyllä 2021 valmistuneiden Rester Oy:n tuotantotilojen myötä käynnistyi Pohjoismaiden ensimmäinen teollisen mittakaavan toiminta tekstiilikierätyksessä ja se mahdollistaa kokonaan uudenlaisen kiertotalouteen perustuvan laajan toiminnan kehittymisen Paimioon. Tämän eteen myös kaupungin elinvoimatyössä panostetaan kuitenkin niin, että kaikki Paimioon elinvoimaa tuova toiminta nähdään arvokkaaksi.

Paimion parantola - säätiö perustettiin v. 2020 ja säätiö sai haltuunsa koko parantolan kiinteistökokonaisuuden. Säätiö on aloittanut toiminnan kehittämisen ja sen työn varsinaiset hedelmät näkyvät vasta tulevien vuosien aikana. Vuoden 2022 aikana valtio teki uuden panostuksen säätiön toimintaan ja varmisti tällä sen, että säätiön toiminnalla on jatkumisen edellytykset.

Kaupungin toteutuneet nettoinvestoinnit viime vuonna olivat noin 3,0 M€. Investoinnit julkiseen käyttöomaisuuteen olivat noin 1 M€ ja niistä merkittävimpana voi todeta olevan Urheilupuiston kentän nurmen uusimisen noin 500 000 €. Näkyvin liikenneinfraan liittyvä hanke vuosina 2022-23 oli ja on Paimionjoen ylittävän Pakurlan uuden sillan rakentaminen nykyisen viereen. Se on valtion hanke, mutta siihen liittyen kaupunki rakennuttaa vuoden 2023 aikana kiertoliittymän Paimiontien,

Kravinkujan ja Jokipellontien risteykseen. Talonrakennuksen investoinnit olivat noin 1,8 M€ ja siellä merkittävimpiä olivat Keskitalon peruskorjauksen valmistuminen noin 650 000 € sekä uimahallin peruskorjauksen aloittaminen noin 1 M€. Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit olivat noin 456 000 € ja niistä merkittävin oli noin 8 ha:n maa-alueen osto Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy:ltä 350 000 €.

Kaupunki luovutti viime vuonna yhteensä 17 AO-tonttia, joista vuokraamalla 9 ja myymällä 8. Vuoden aikana valmistui yhteensä 31 omakotitaloa ja 4 paritaloa (8 asuntoa). Lisäksi valmistui 3 rivitaloa ja niissä oli yhteensä 9 asuntoa. Kerrostaloasuntoja ei valmistunut.

Vuonna 2022 Paimion väkiluku kasvoi 97 henkilöllä ja oli vuoden lopussa 11 138. Kaupungin työllisyystilanteessa ei tapahtunut isoja muutoksia. Vuoden lopussa työttömyysprosentti oli 5, mikä on yksi maakunnan alhaisimmista.

Lopuksi

Koronapandemia pitkittyessään on monissa eri tehtävissä ja lukuisilla työpaikoilla vaatinut jatkuvaa venymistä, jaksamista ja uudenlaista toimintaa. Tältä osin saatoimme vuoden 2022 aikana hieman hengähtää ja palauttaa voimia, kun pandemia ei entiseen tapaan tuntunut jokapäiväisessä työssä ja elämisessä – hyvä niin.

Vuoden 2022 aikana teimme laajasti kaupungin organisaatiossa sekä Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymässä paljon työtä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen uudistuksen hyväksi ja uuden Varsinais-Suomen hyvinvointialueen perustamiseksi. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan heijastui nopeasti Paimioon satojen ukrainalaisten naisten, lasten ja vanhusten pakolaisuuden myötä. Heidän tarvitsemien palveluiden järjestäminen on työllistänyt erityisesti peruskoulussa ja varhaiskasvatuksessa työtään tekeviä samalla, kun on pitänyt toimia sodasta huolestuneiden ja ahdistuneiden paimiolaisten lasten ja nuorten kanssa heidän elämistään helpottaen. Työ on vaatinut uudenlaista joustavuutta ja nopeutta omaksua asioita eikä olekaan ihme, että monella meistä oma jaksaminen on ollut koetuksella.

Suuri sota Euroopassa muutti tilanteen ympärillämme ja vaikka se ei konkreettisesti monenkaan työssä näy eikä uhkaa meitä, niin silti se synnyttää huolta ja ahdistusta tulevaisuuden suhteen. Samalla tavoin vaikuttavat vaikkapa sähkön, polttoaineiden ja elintarvikkeiden hintojen nousu, muu elinkustannusten nousu, korkojen nousu jne. Meidän on pitänyt sopeutua muuttuneeseen tilanteeseen ja se on tuonut uudenlaista epävarmuutta myös oman taloudellisen selviämisen osalta. Toivon todella kovasti, että me itse kukin jaksamme ja löydämme voimia toimia niin työssä kuin yksityiselämässämme.

Lausun vuoden 2022 osalta parhaimmat kiitokset kaupungin hyväksi tehdystä työstä niin kaupungin henkilökunnalle kuin luottamushenkilöille.

Jari Jussinmäki

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

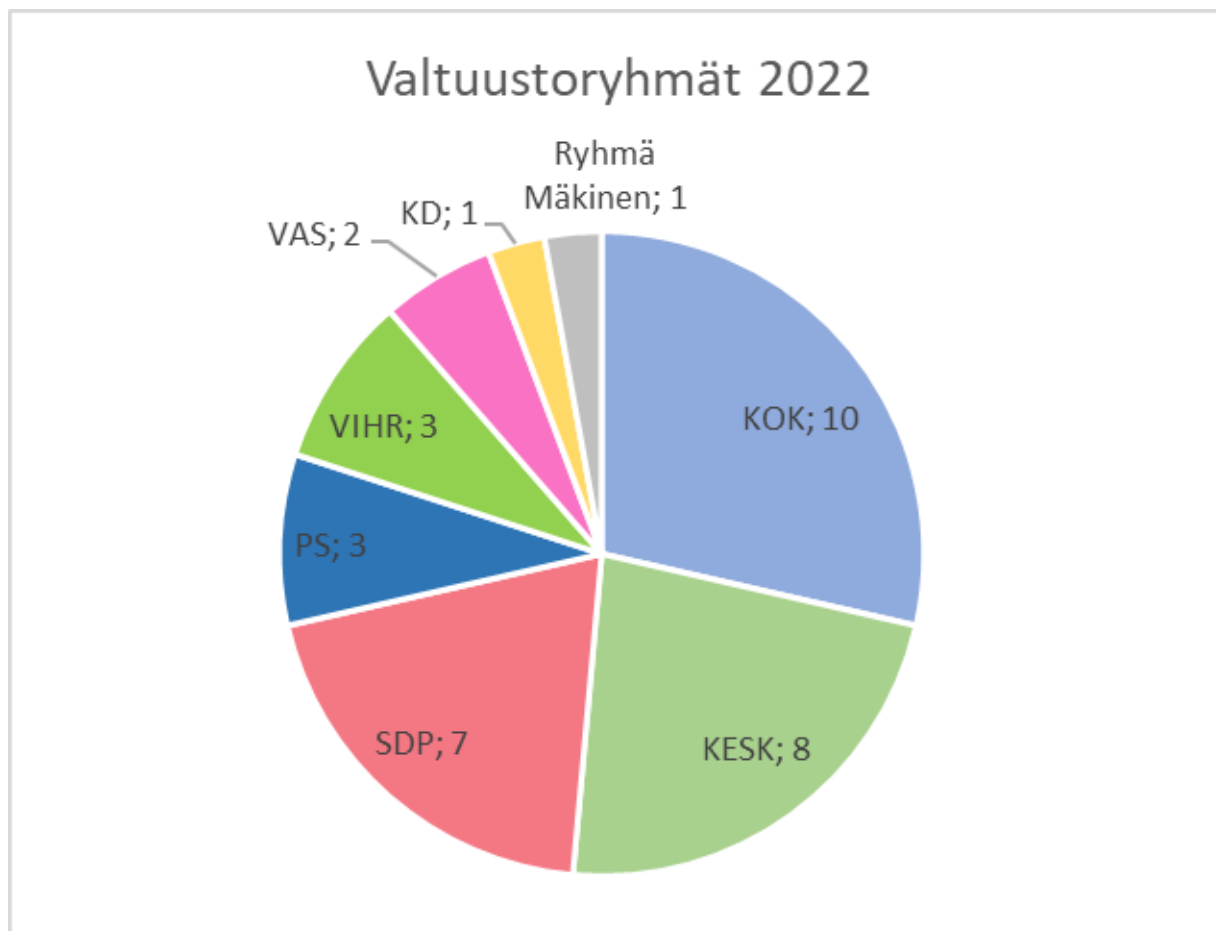
KAUPUNGINVALTUUSTO

Kokoonpano	- kokouksia 5	
Nimi	Puolue	Läsnäolokerrat
Puheenjohtaja:		
Lindberg Mikko	Kesk.	5
I varapuheenjohtaja:		
Samu Salminen	Kok	5
II varapuheenjohtaja:		
Seppo Laitinen	SDP	4
III varapuheenjohtaja:		
Kimmo Jalonen	KD	5
Valtuutetut:		
Ansio Sanna-Maija	Kok.	4
Berg Rauno	Kok.	5
Haanpää Klaus	Kok.	5
Heino Sini	Vihr.	5
Hemmilä Markus	Kok.	3
Hyssälä Tuomas	Kesk.	4
Ilola Timo	Kok.	5
Kaarlela Markus	Kok.	5
Kallio Nina	Kok.	5
Karlsson Kristina	Kesk.	4
Kerola Saara	Vihr.	4
Kinnunen Lauri	PS	2
Koivukangas Olli	SDP	5
Koriseva Piia	Kesk.	3
Mulari Marika	Vihr.	4
Murto Sari	SDP	4
Mäkelä Timo	Kok.	4
Mäkinen Martti		5
Määttänen Markku	Kesk.	4
Nieminen Tomi	Vas.	5
Olander Jouko	SDP	5
Pirhonen Henna	Kesk.	5
Rannikko Sari	SDP	5
Reponen Terhi	Kesk.	4
Simola Lauri	Vas.	5
Sundell Samuli	SDP	5
Särvä Joonas	Kok.	4

Nimi	Puolue	Läsnäolokerrat
Taipaleenmäki Joonas	PS	4
Tukia Ismo	Kesk.	4
Tuominen Annica	PS	5
Virta Timo	SDP	5
Kokouksiin osallistuneet varavaltuutetut:		
Alander Eira	Kesk.	3
Aro Toini	Kok.	1
Hermonen Aleks	Vihr.	2
Hyrkkänen Olli-Pekka	PS	1
Jätinvuoti Marita	Kok.	2
Kurola Riku	PS	1
Lehto Sami	PS	1
Rantanen Riitta-Kaarina	SDP	1
Taipale Ville	Kesk.	3
Tiittanen Katja	Kok.	2
Virtanen Melina	SDP	2
Sonkki Iiris	NuVa:n ed.	1
Kallio Niklas	NuVa:n ved.	2
Jussinmäki Jari, kaupunginjohtaja		5
Hulkkonen Eila, pöytäkirjanpitäjä		1
Hulkkonen Eila, tekninen sihteeri		1
Hölsö Jaana, pöytäkirjanpitäjä		4
Kalliomäki Satu, tekninen sihteeri		4

Kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää kaupunginvaltuusto. Vuoden 2021 kuntavaaleissa valittiin kaupunginvaltuustoon ajalle 1.8.2021-31.5.2025 yhteensä 35 valtuutettua, jotka jakaantuivat puolueittain seuraavasti: Kansallinen Kokoomus 10 valtuutettua, Suomen Keskusta 8 valtuutettua, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 7 valtuutettua, Vasemmistoliitto 2 valtuutettua, Vihreä liitto 3 valtuutettua, Suomen Kristillisdemokraatit 1 valtuutettu ja Perussuomalaiset 4 valtuutettua.

Valtuutettu Mäkinen ilmoitti 18.8.2021 kokouksessa eroavansa Perussuomalaisten valtuustoryhmästä ja perustavansa oman valtuustoryhmän: ryhmä Mäkinen.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja vuoden ensimmäiseen kokoukseen oli etäosallistumismahdollisuus koronasta johtuen. Valtuusto käsitteli vuoden aikana mm. seuraavat asiat:

9.2.

- Hyväksyttiin Turun kaupunkiseudun asunto- ja maapoliittinen ohjelma 2022 - 2025.
- Perustettiin vapaa-aikatoimen päällikön virka.
- Hyväksyttiin muutoksia vuosien 2021 ja 2022 talousarvioon.

20.4.

- Hyväksyttiin Turun Seudun Vesi Oy:n osakeanti ja osakassopimuksen täydennyssopimuksen solminen.

8.6.

- Hyväksyttiin Paimion kaupungin sekä Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän vuoden 2021 tilinpäätökset ja myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2021.
- Hyväksyttiin kaupungin strategia vuosille 2022 - 2026.
- Hyväksyttiin hallintosäännön muutoksia.
- Hyväksyttiin vuoden 2022 talousarvion muutoksia, Ukraina-kulut.

14.9.

- Päättiin ostaa Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy:n kiinteistö
- Hyväksyttiin Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän purkaminen.
- Päättiin Paimion anomuksesta Föliin liittymiseksi.
- Hyväksyttiin Turun seudun puhdistamo Oy:n yhtiöjärjestyksen ja yhtiösopimuksen päivittäminen sekä osakeannit.

16.11.

- Hyväksyttiin vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelma
- Vahvistettiin vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 8,11%.
- Vahvistettiin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2023
- Perustettiin maahanmuuttokoordinaattorin virka 1.1.2023 alkaen
- perustettiin Jokelan koulun rehtorin ja Vistan koulun apulaisrehtorin virka 1.4.2023 alkaen.
- Lakkaudettiin sosiaali- ja terveyslautakunta sekä sivistys- ja vapaa-aikalautakunta
- Perustettiin hyvinvointilautakunta.
- Hyväksyttiin Turun Seudun Vesi Oy:n osakkeiden hankinta
- Hyväksyttiin Pakurlantien asemakaava ja asemakaavan muutos.

KUNTAYHTYMÄT, JOIHIN PAIMION KAUPUNKI KUULUU JA KAUPUNGIN EDUSTAJAT TOIMIELIMISSÄ:

Kokoonpanot

Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän hallitus

Kuosmanen Sari	Puheenjohtaja
Hallisto Reijo	varajäsen
Hongisto Silja	jäsen
Backman Rami	varajäsen
Huhtala Päivi	jäsen
Rannikko Sari	varajäsen
Lattu Mira	jäsen
Mäkiö Sari	varajäsen
Niemi Mikko	jäsen
Laitinen Seppo	varajäsen
Taipaleenmäki Joonas	jäsen
Tuominen Annica	varajäsen
Rautio Rauno	jäsen
Ruohonen Aleks	varajäsen

Salon seudun koulutuskuntayhtymän valtuusto

Tiittanen Tiia-Mari	jäsen
Kronbäck Pirkko-Liisa	varajäsen

Jätinvuori Marita	jäsen
Haanpää Klaus	varajäsen

Koriseva Piia	jäsen
Reponen Terhi	varajäsen

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän valtuusto

Hemmilä Markus	jäsen
Ilola Timo	varajäsen

Määttänen Markku	jäsen
Lindberg Mikko	varajäsen

Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymän yhtymävaltuusto

Vuorela Heli	jäsen
Vairinen-Salmela Johanna	varajäsen

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto

Hemmilä Markus	jäsen
Jätinvuori Marita	varajäsen

Reponen Terhi	jäsen
Koriseva Piia	varajäsen

Salo Tapani	jäsen
Murto Sari	varajäsen

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto

Ansio Sanna-Maija	jäsen
Kaarlela Markus	varajäsen

Koriseva Piia	jäsen
Reponen Terhi	varajäsen

Murto Sari	jäsen
Virta Timo	varajäsen

Peimarin koulutusyhtymän yhtymävaltuusto

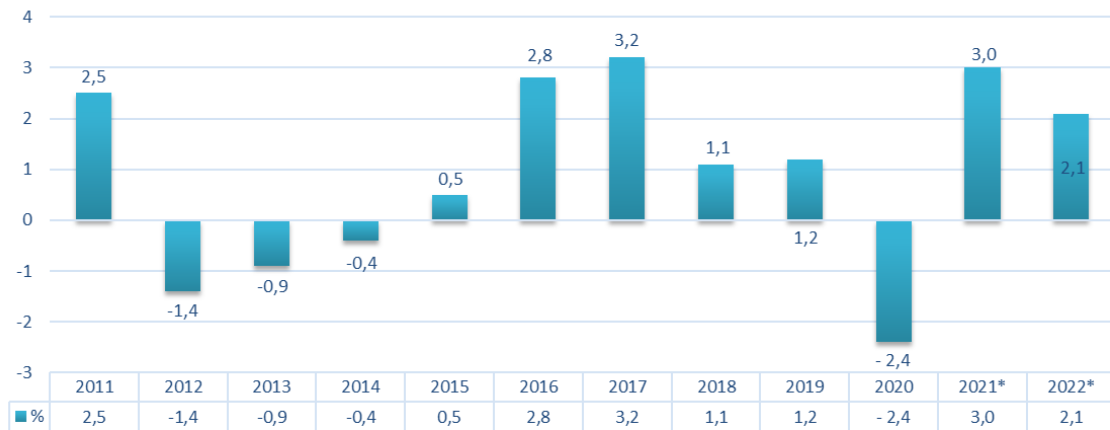
Murto Sari	jäsen
Virtanen Melina	varajäsen
Vairinen-Salmela Johanna	jäsen
Särvä Joonas	varajäsen
Toivonen Jarmo	jäsen
Korhonen Toni (16.11.2022 asti)	varajäsen
Sami Lehto (17.11.2022 alkaen)	varajäsen
Ylitalo Jouni	jäsen
Heurlin Eeva	varajäsen

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Päättynyt vuosi oli kolmas hyvin poikkeuksellinen peräkkäin. Koronan ote alkoi hellittää, mutta tilalle tuli Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja Eurooppaan energiakriisi: maailmatalouden näkymät olivat synkät. Myös inflaatio jatkui nopeana. Kuluttajien luottamus oli erittäin heikkoa huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta monessa maassa. Maailmantalouden kasvu hidastui 2,9 prosenttiin ja sen arvioidaan 2023 hidastuvan 1,9 prosenttiin, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024. Euroalueen näkymät olivat vaikeat energiakriisin ja kuluttajien ennätyksellisen heikon luottamuksen takia. Useimmat ennakoivat indikaattorit viittasivat kasvun hidastumiseen ja vuoden 2023 alkaessa talous on teknisessä taantumassa. Epävakaa tilanne kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla jatkui ja korot jatkoivat nousuaan.

Vuoden 2021 aikana elpynyt tuotanto jatkui positiivisena vielä vuoden 2022 kaksi ensimmäistä neljännestä ennen talouden hiipumista vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Hyvä kehitys näkyi erityisesti palveluissa, joissa useimmat palvelut kasvoivat vielä syksyyn asti verrattuna edellisen vuoden vastaaviin lukuihin. Taloudellisen aktiviteetin hidastuminen lähti liikkeelle syksyn aikana erityisesti kaupan alalta ja rahoituspalveluista. Vuoden aikana laajentunut kustannusten ja hintojen nousu ennakoii myös tuotannon volyymin hidastuvaa kasvua. Vuonna 2022 bruttokansatuote kasvoi 2,1 prosenttia, mutta 2023 tuotannon kasvun arvioidaan pysähtyvän tai kääntyvän hienoiseen laskuun.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, %

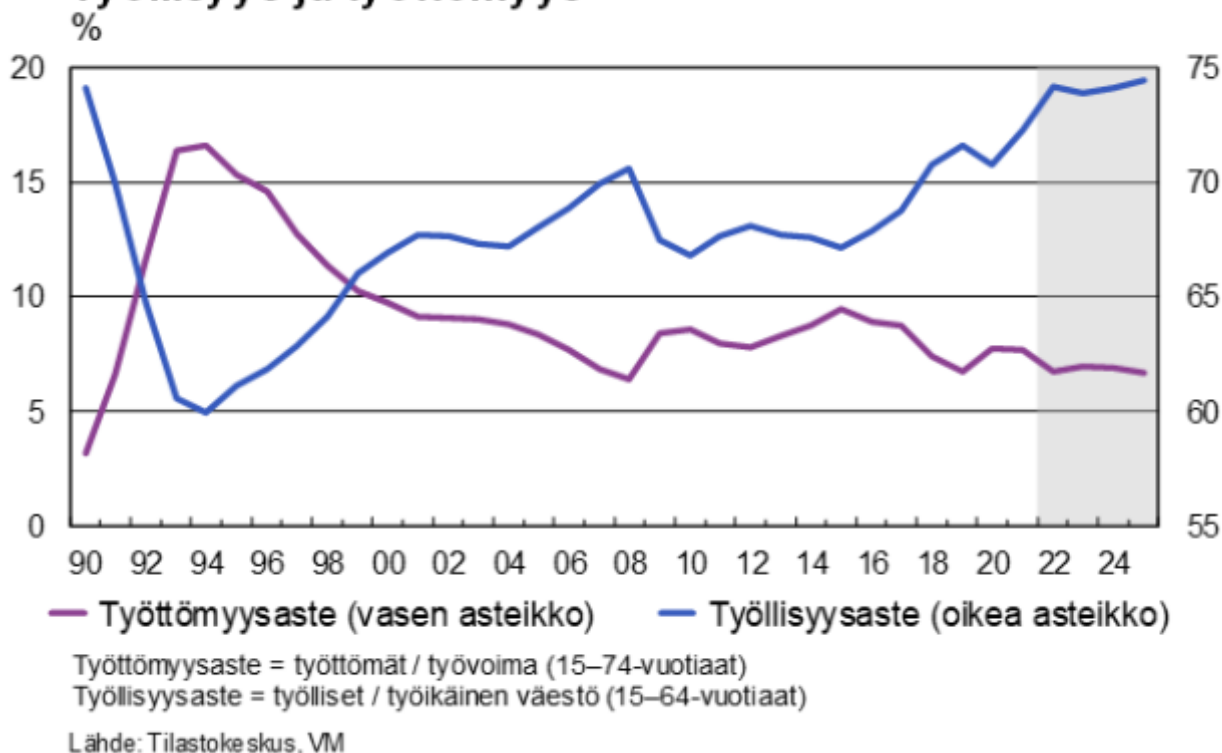

Lähde: Tilastokeskus

*ennakkotieto

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaita työllisiä oli keskimäärin 2,6 milj. ja työttömiä 190 000 vuonna 2022. Työllisiä oli 65 000 enemmän ja työttömiä 22 000 vähemmän kuin vuonna 2021. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 73,8 % vuonna 2022. Työllisyysaste kasvoi 1,6 prosenttiyksikköä vuodesta 2021. Työttömyysaste oli joulukuussa 6,7%, mikä on sama kuin vuotta aiemmin. Työttömiä on 22 000 vähemmän kuin 2021. Nuorten (15-24-vuotiaiden) työttömyysaste oli 16,1%, mikä on 5,6 %-yksikköä enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Vuoden 2022 lopulla työllisyys oli huippukorkealla. Työmarkkinat ovat muutoksen kynnyksellä. Työllisten määrä on lisääntynyt ja avoimia työpaikkoja on paljon, mutta työttömyyden lasku osoittaa pysähtymisen merkkejä. Työmarkkinoiden kohtaanto on edelleen heikentynyt ja osaamisen puutteet heikentävät talouden kasvuedellytyksiä. Avoimien työpaikkojen määrä on korkea samalla kun työttömien määrä kääntyy kasvuun. Elinkeino elämän kyselyjen mukaan yritysten on haastavaa löytää tarvitsemiaan työntekijöitä, erityisesti kokemuksen puutteen, erityisosaamisen ja koulutuksen riittämättömyyden vuoksi.

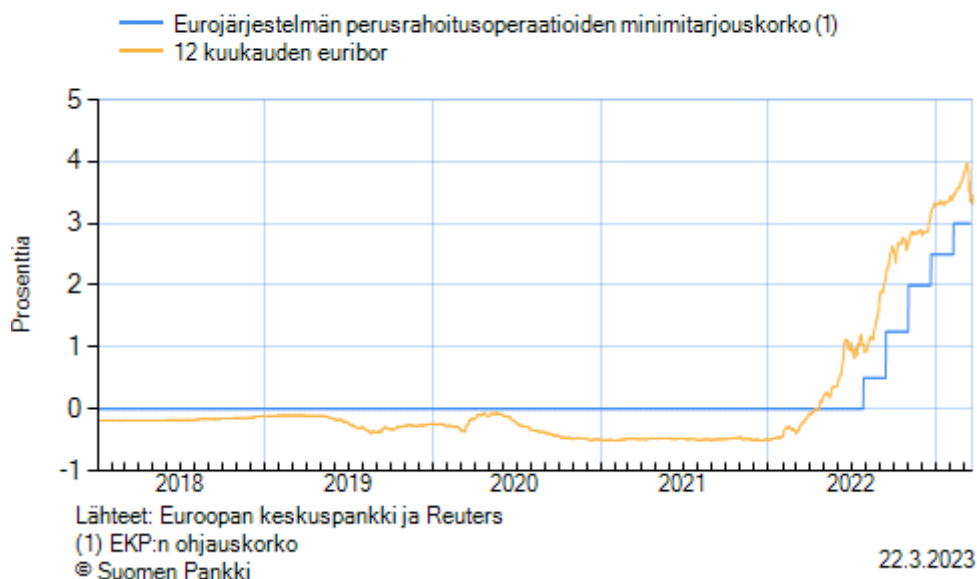
Työllisyys ja työttömyys

Kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos (inflaatio) oli 7,1% vuonna 2021. Inflaatio on selvästi kahtena peräkkäisenä vuotena. Vuoden 2021 taso 2,2% ja vuoden 2020 taso oli 0,3%. Vuoden 2023 helmikuussa inflaatio oli 8,5 %. Venäjän hyökkäyssota nosti viime keväänä merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Laaja-alainen hintojen nousu on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeen hintojen noususta.

Keskuspankit ovat vuoden 2022 aikana nostaneet ohjauskorkojaan hillitäkseen inflaatiota. Kaksi vuotta sitten korkojen arveltiin pysyvän negatiivisina pitkälle 2020-luvulle, vuosi sitten niiden arvioitiin nousevan positiivisiksi vuosikymmenen puolivälissä. Vuoden 2022 aikana korot nousivat 3-4% yksikköä. Asuntolainojen yleinen viitekorko oli vuoden 2022 lopulla 3,291%, kun se vuotta aiemmin oli ollut -0,501%. EKP:n ohjauskorko oli 0% maaliskuusta 2016 heinäkuuhun 2022, sen jälkeen EKP on nostanut ohjauskorkoa viisi kertaa ja maalikuussa 2023 se on 3,0%.

Euroopan keskuspankin ohjauskorko ja 12 kuukauden euribor

Kunnallistalouden kehitys

Valtiovarainministeriön keräämien tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Vuosikate oli 14 kunnassa negatiivinen, sen on enemmän kuin vuotta aiemmin (8). Kuntien tilikauden tulos oli positiivinen. Tilikausi oli negatiivinen 89 kunnassa, kun vuonna 2021 tulos oli negatiivinen 61 kunnassa.

Kuntien toimintakulut kasvu jatkui toista vuotta perättäin suurena, kasvua 5,0%, 2021: 7,7 %. Kuntien toimintatuotot laskivat 1,9%. Koronasta huolimatta kuntien verotulot kasvoivat ennakoitua paremmin. Vuoden 2022 kasvu oli 5,3% (2021: 6,7%).

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta väheni vuoden 2022 aikana hieman ja oli 18,5 mrd. euroa (2021: 19,14 mrd.€). Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta oli 3331 euroa, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 3478 euroa.

Vuonna 2022 kuntien keskimääräinen verotuloilla painotettu tuloveroprosentti pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 20,01% (2021: 20,02). Efektiivinen veroprosentti oli 14,52% (2021:15,11). Efektiivinen veroaste tarkoittaa ”todellista” veroastetta eli maksuunpantujen verojen suhdetta tuloihin. Kun tuloista tehdään vähennykset kuten matka- ja tulonhankkimiskustannukset sekä ansiotulo- ja perusvähennykset ja verosta vähennetään esim. työtulo -ja kotitalousvähennykset sekä asuntolainan koron alijäämähyvitys, jää jäljelle maksuunpannut verot. Vaikka kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on lähes 20 %, maksavat suomalaiset selvästi vähemmän, sillä tosiasiallinen eli efektiivinen veroaste on keskimäärin vain 14 - 15 %. Vuodelle 2022 tuloveroprosenttiaan nosti 16 kuntaa, laski 12 kuntaa, yhteensä kuntia on 309. Korkein veroprosentti on Halsualla: 23,50. Alhaisin veroprosentti eli 16,50 oli Jomalassa, Manner-Suomen matalin on Kauniaisten 17,00. Yleisin veroprosentti 21,50 on 50 kunnassa.

Oman talousalueen työllisyyden kehitys

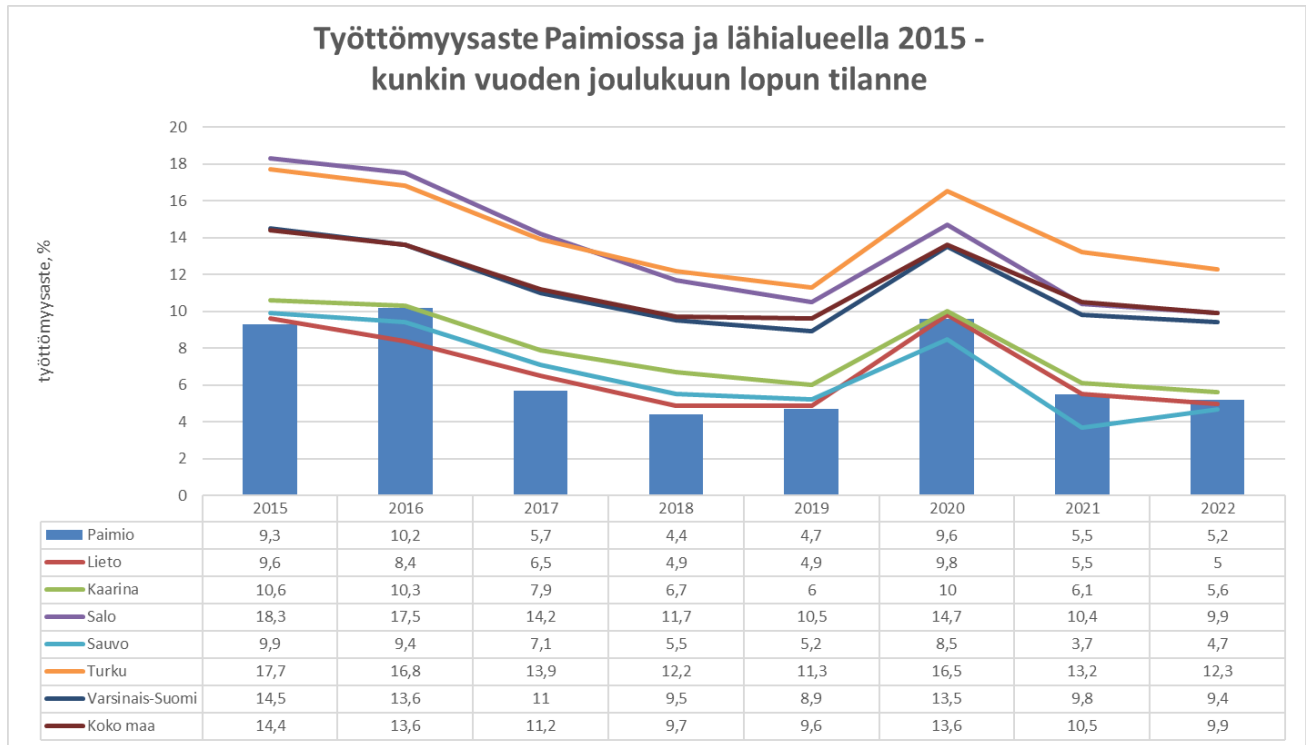
Vuosina 2020 -2021 elämää ja taloutta riivanneet koronaviruspandemian rajoitukset ja suositukset poistuivat vuoden 2022 aikana. Vuoden 2021 syksyllä yrittäjien talousodotukset näyttivät erittäin

lupaavilta vuodelle 2022. Se arvioitiin alkavan lupaavampana tai yhtä lupaavana kuin ennen koronaa vuoden 2020 alussa. Helmikuussa Venäjän Ukraina aloittaman hyökkäys sodan vaikutukset loivat suurta epävarmuutta, ne muuttivat näkymät varsin synkiksi marraskuussa 2021 yrittäjille tehdyssä kyselyssä. Varsinaissuomalaisen yritysten talousodotukset ovat vuoden 2022 aikana laskeneet voimakkaasti viime vuodesta kaikilla mittareilla mitattuna eli niin liikevaihto-, kannattavuus ja henkilöstön määrän odotukset kuin investointiaikeet ovat laskussa. Liikevaihdon ja kannattavuuden kasvuodotukset ovat toiseksi alhaisimmalla tasolla koko maakuntaennusteen 30-vuotisen historian aikana ja olivat vuoden 2022 arvioita alemmalla tasolla vain vuonna 1994 eli ensimmäisessä Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa.

Varsinais-Suomen työttömyys väheni vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 lopulla työttömiä työnhakijoita oli 21500, se on 900 (4%) vähemmän kuin vuoden 2021 lopulla. Varsinais-Suomessa työttömyyden aleneminen oli hitaampaa kuin koko maassa yleisesti (-5%). Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 9,4 % (9,8 % 12/2021). Varsinais-Suomen työttömyysaste oli vuoden 2022 lopulla pienempi kuin koko maan vastaava (9,9%). Varsinais-Suomessa työttömyys väheni Vakka-Suomen seutukuntaa lukuun ottamatta muissa neljässä seutukunnassa. Alin työttömyysaste oli Turunmaan saaristossa (6,5 %) ja korkein Salon seutukunnassa (9,8%). Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 15%:lla vuoden takaiseen.

Työvoiman kysyntä jatkui poikkeuksellisen vilkkaan jo toista vuotta peräkkäin ja lähes kaikilla aloilla osaajia haetaan enemmän kuin edellisinä vuosina. Eniten paikkoja on ollut auki hoitosektorilla, jossa työvoiman kysyntä oli 26 % kovempaa 2022 verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Paikkoja on ollut määrällisesti runsaasti auki myös hotelli- ja ravintolasektorilla sekä teollisuudessa ja kaupan alalla. Prosentuaalisesti vuodentakaiseen verrattuna eniten työvoiman kysyntää on ollut kaupan alalla (pl. puhdas myynti) +133 %, hotelli- ja ravintolasektorilla +76 % sekä maatalous ja puutarha-alalla +73 %. Rakennusala paikkojen määrä on pudonnut 18 % verrattuna vuodentakaiseen. Uusia työpaikkoja oli joulukuussa auki neljänneksen vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Verrattuna koko maan tasoon (9,9 %) on työttömyysaste sitä alempi 25 varsinaissuomalaisessa kunnassa. Työttömyysasteet olivat vuoden lopussa korkeimmat Turussa 12,3% (13,2 %) ja Salossa 9,9 % (10,4 %). Alhaisimmat työttömyysasteet olivat Ruskolla 3,7% (4,6%) ja Sauvossa 4,7% (3,7%).

Paimion kaupungin talouden kehitys

Kaupungin asukasluku oli vuoden lopussa 11 138 henkilöä. Kasvua edelliseen vuoteen 97 asukasta. Vuosina 2020 ja 2022 Paimion luonnollinen väestömuutos on ollut negatiivinen, eli vuoden aikana syntyneitä oli vähemmän kuin kuolleita. Vuonna 2022 luonnollinen väestön muutos - 12. Muutoin väestö on 2010 - 2020 luvuilla kasvanut luonnollisesti eli syntyneitä on ollut enemmän kuin kuolleita. Kaupungin väkiluku on kasvanut kymmenessä vuodessa yhteensä 547 asukkaalla eli keskimäärin noin 0,5 % vuodessa.

Paimion työvoiman määrä oli vuoden 2022 lopulla 5115 henkilöä, kun se vuotta aiemmin oli 5069 henkilöä. Avoimia työpaikkoja oli 82, joka on 27 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2022 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 264, kun heitä oli vuotta aiemmin 278. Työttömyysaste oli vuoden lopussa 5,2 % (2021: 5,5 %), se on maakunnan kuudenneksi alhaisin.

Paimion kaupungin panostukset elinkeinotoimintaan ovat tuottaneet tulosta. Yhteistyö paikallisiin yrityksiin ja yrittäjiin on jatkunut hyvänä ja syventynyt. Yrittäjien keskuudessa vallitsee yhteistyön ja innostuksen henki. Marraskuussa 2022 tehdyssä Yrittäjien maakuntakyselyssä Paimio sijoittui eri luokissa kärkipäähän viime vuotiseen tapaan. Yrittäjyysilmapiirissä Paimio nappasi kakkossijan Naantalien jälkeen, parannusta edellisen vuoden nelossijalta. Yrittäjien arvioissa oman kunnan ja yritysten välisestä yhteistyöstä Paimio sijoittui myös toiseksi, edellä vain Naantali.

Paimion elinkeinotoiminnassa on panostettu kiertotalousliiketoiminnan saamiseen YksYkkösen teollisuusalueelle. Marraskuussa 2021 toiminnan aloitti poistotekstiilien kiertotalouslaitos Jukantiellä. Laitoksessa toimivat saman katon alla yritysten poistotekstiiliä käsittelevä Rester Oy ja kotitalouksien poistotekstiiliä käsittelevä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH). Vuoden 2022 aikana yritystontteja ei myyty.

Pääosa Paimion yrityksistä on pieniä alle 10 henkilöä työllistäviä. Sivulla 23 näkyvässä Paimion suurimpien yksityisten yritysten epävirallisessa taulukossa on mukana 34 yritystä, vuoden 2022 työntekijämäärä oli 979, se on neljä enemmän kuin ko. yrityksillä vuotta aiemmin.

Vuoden 2022 aikana valmistui yhteensä 31 omakotitaloa, neljä paritaloa ja neljä rivitaloa. Kerrostaloasuntoja ei valmistunut. Kaupunki myi 7 omakotitonttia ja vuokrasi 8 (2021:12+23 tonttia). Vuoden 2022 lopussa kaupungilla oli myyntivalmiita pientalorakentamisen tontteja 40 kpl (2021: 34).

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset muutokset toiminnassa

Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainaan ajoi miljoonia kansalaisia pakoon maastaan. Paimioon ensimmäiset ukrainalaiset tulivat jo helmi-maaliskuun vaihteessa ja jo kevään kuluessa Vistan koululle oli perustettu valmistavan opetuksen ryhmiä.

Vuosi 2022 oli valmistelun aikaa 1.1.2023 voimaantulevalle hyvinvointiuudistukselle. Hyvinvointialueelle tuli toimittaa tietoa mm. siirtyvästä henkilöstöstä, siirtyvistä sopimuksista, vuokrattavista tiloista, tämä työllisti merkittävästi sosiaali- ja terveystalouden lisäksi henkilöstö-, tietohallintoa sekä kiinteistöpalveluja.

Olennaiset tuloperusteiden muutokset

Oma-aloitteisia merkittäviä tuloperusteiden muutoksia ei tehty vuodelle 2022: kaikki veroprosentit säilyivät entisellään.

Valtio maksoi vuoden 2020 aikana korona-avustukset asukasperusteisesti. Vuosien 2021 - 2022 korona-avustukset maksettiin koronahoitoon tehtyjen toimenpiteiden (mm. rokotukset, jäljitys) perusteella. Paimion vuoden 2022 korona-avustusten summa on noin 0,8 milj. euroa, kun se 2021 oli 1,4 milj. euroa, summiin sisältyy perus- ja lukio-opetukseen sekä varhaiskasvatukseen saatuja korona-avustuksia.

Verorahoitusta (veroja ja valtionosuuksia) kertyi yhteensä lähes 69,5 milj. euroa, se on lähes 1,7 milj. euroa alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua enemmän ja 5,3 milj. edellistä vuotta enemmän.

Investoinnit

Vuoden 2022 nettoinvestoinnit olivat talousarviomuutosten jälkeen 3,0 milj. euroa ja suunnitelmavuosien 2022 - 2025 nettoinvestointien keskiarvo on noin 2,2 milj. euroa vuodessa.

Vuoden 2022 toteutuneet nettoinvestoinnit olivat 2,9 milj. euroa. Talousarvioon tehtyjen muutosten nettovaikutus pienensi investointien määrää 0,6 milj. eurolla, johtuen uimahallinperuskorjausten kustannusten painottumista vuodelle 2023 (-1,0 milj.€), lisäykset kohdentuivat pääosin osakkeiden ja maanhankintaan (+370t€).

Investoinneista merkittävimmät olivat talonrakennuksen (netto yht. 1,5 milj €) puolella Keskitalon peruskorjauksen loppuun saattaminen (650 t €) sekä uimahallin peruskorjauksen aloittaminen (1 milj.€). Julkisessa käyttöomaisuudessa (netto yht. 900 t €), suurin yksittäinen hanke oli Urheilupuiston kentän nurmen uusinta (500 t €).

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.

Vuosien 2020-2021 tulokset olivat ylijäämäiset valtion koronavaltionosuuksien ja -avustusten avittamana. Vuoden 2022 talousarvio laadittiin käytännössä 0-budjetiksi, ylijäämää 203t euroa. Ennakoitua suurempi verorahoitus (verot ja valtionosuudet) sekä korona-avustukset nostivat

tilinpäätöksen ylijäämäiseksi (936t€) merkittävästi kasvaneista toimintamenoista huolimatta. Vuoden 2023 talousarvio laadinta laadittiin 1,3milj. euroa ylijäämäiseksi, johtuen lähinnä verovuoden 2022 kunnallisverotilityksistä, jotka tuloutuvat vuodelle 2023. Hyvinvointialueiden toiminnan aloituksen vaikutus kuntalouteen on historiallisen suuri. Talousarviota laadittaessa oli aiempia vuosia enemmän epävarmuus tekijöitä. Toimintakulujen ja verorahoituksen arvioidaan puolittuvan ja toimintatuottojen vähenevän vajaan viidenneksen verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Vuoden 2022 korkeasta kustannusten noususta tultaneen 2023 alaspäin, mutta taso jää 2020-luvun alkua korkeammaksi.

Koronaviruksen vaikutukset ihmisten jokapäiväiseen elämään, vapaa-aikaan, talouteen jne. vuonna 2022 jäivät edellisiä vuosia vähäisimmiksi. Vaikka koronatapauksia oli 2022 enemmän kuin koskaan aiemmin, suurin osa sairasti koronan lievänä, sillä hyvä rokotuskattavuus suojasi vakavammilta tautimuodoilta. Ravintolarajoituksista ja etätyösuosituksista luovuttiin. Vuoden 2022 loppuun mennessä korona oli muuttunut tavalliseksi taudiksi, kuten esim. kausi-influenssa.

Venäjän 24.2.2022 hyökkäys Ukrainaun vaikutukset olivat nopeat ja laaja-alaiset. Venäjän aloittaman sodan ja Venäjälle asetettujen pakotteiden talousvaikutuksina kuntatalouteen ovat mm. inflaation ja hintojen nousu. Hyökkäyssodalla oli nopeita vaikutuksia Paimioonkin. Sotaa paenneille ukrainalaisille järjestettiin opetus- ja varhaiskasvatuspalveluja, esimerkiksi valmistava opetus peruskouluikaisille alkoi 28.3.2022. Paimiossa palkkasi toukokuussa maahanmuuttokoordinaattorin ja teki V-S Elyn kanssa kuntamallin mukaisen sopimuksen ukrainalaisten asuttamiseksi Paimioon. Enimmillään tilapäisen suojelun piirissä olevia ukrainalaisia oli kesällä 2022, noin 450 henkilöä. Helmikuun 2023 alussa heitä oli 359 ja oltuaan vuoden Suomessa, he voivat hakea kotikuntaoikeutta. Nähtäväksi jää kuinka moni tuota oikeutta käyttää. Tilapäisen suojelun luvat jatkuvat Migrin tämän hetkisillä päätöksillä 4.3.2024 asti.

Yleistä

Vuosi, josta Paimion ikä lasketaan	1 325
Väkiluku 31.12.2022	11 138
Pinta-ala	240,2 km ²
- maapinta-ala	239,4 km ²
- vesipinta-ala	0,8 km ²
Veroprosentti 2022	20,75 %

Hallinnollinen asema

Aluehallintovirasto	Lounais-Suomen
Käräjäoikeus	Varsinais-Suomen
Kansaneläkelaitos	Läntinen vakuutuspiiri
Metsäkeskus	Läntinen palvelualue
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Varsinais-Suomen
Sairaanhoitopiiri	Varsinais-Suomen
Puolustusvoimat	Lounais-Suomen aluetoimisto

Väestö

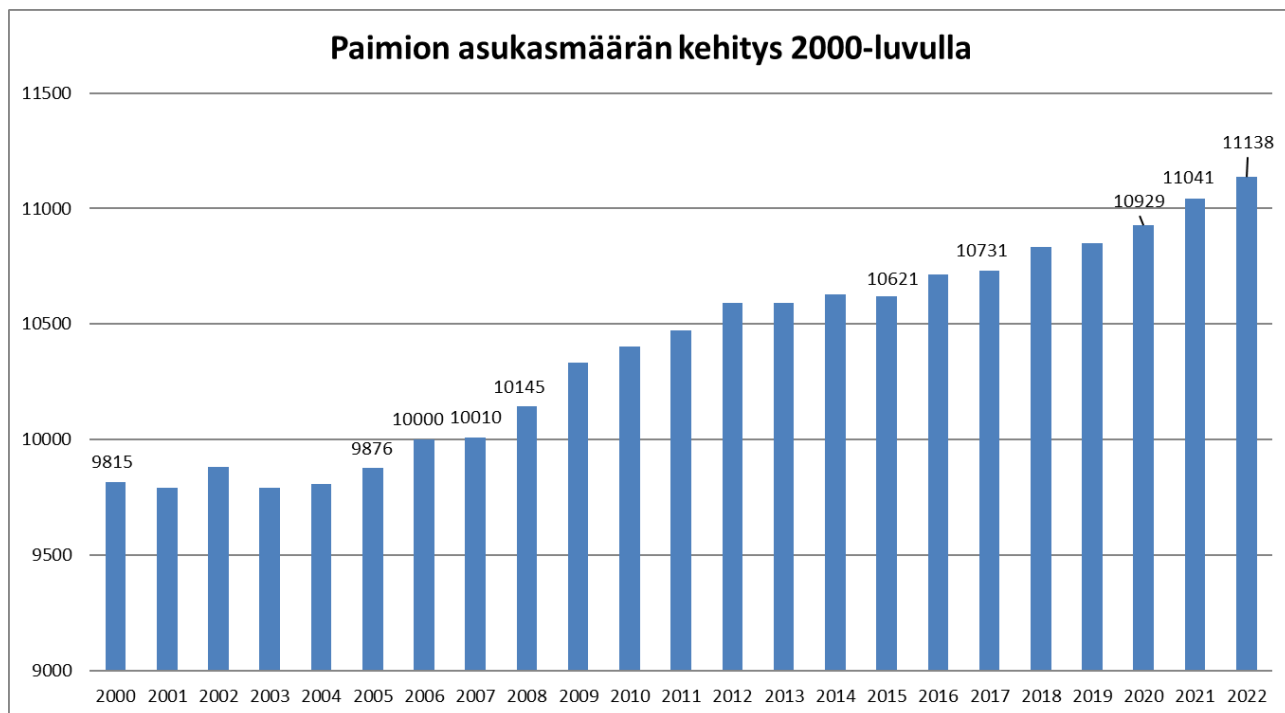
Väkiluku vuoden 2022 lopulla oli 11 138 kun se vuotta aiemmin oli 11 041 asukasta.

Väestön ikärakenne 31.12.:

	2021		2022	
Ikäryhmä	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%
0-14	2098	19,0	2094	18,8
15-64	6436	58,3	6488	58,3
65-	2507	22,7	2556	22,9
Yhteensä	11 041	100,0	11 138	100,0

Väestömuutokset vuodesta 2012 alkaen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Luonnolliset väestönmuutokset											
Syntyneet	124	135	119	106	114	107	100	95	95	120	96
Kuolleet	75	123	81	99	100	93	86	80	104	93	108
Netto	49	12	38	7	14	14	14	15	-9	27	-12
kuntien välinen muuttoliike											
Kuntaan	573	486	514	535	547	559	637	553	636	634	606
Kunnasta	522	504	521	538	469	572	564	557	574	563	544
Netto	51	-18	-7	-2	78	-13	73	-4	62	71	62
Maahan- ja maastamuutto											
Kuntaan	37	19	17	15	27	29	38	27	24	29	60
Kunnasta	14	18	10	28	26	15	21	20	0	18	16
Netto	23	1	7	-13	1	14	17	7	24	11	44
Väestönlisäys yhteensä											
Henkilöä	123	-5	38	-8	93	18	104	18	77	109	94
%	1,1	0,0	0,4	-0,1	0,9	0,2	1,0	0,1	0,7	1,0	0,9
Korjaus	-3	4						-2	1	3	3
VÄKILUKU	10 591	10 590	10 628	10 620	10 713	10 731	10 835	10 851	10 929	11 041	11 138

Elinkeinoelämä

JULKISET TYÖNANTAJAT	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KTO Kehitysvamma-alan tuki -ja osaamiskeskus V-S erityishuoltopiiri	596	639	565	650	604	630	665	596	705
Paimion kaupunki (teoreettinen htv)	590	594	557	508	508	512	516	541	550
Paimion-Sauvon Terveyskeskus	96	93	83	84	88	91	94	99	106
Paimion seurakunta	25	25	25	25	24	29	30	30	27
Maaseutuopisto Livia Paimio	26	28	24	21	22	22	22	24	24
Posti (jakeluhenkilöstö)	24	16	15	15	14	14	14	11	11
Yhteensä	1357	1395	1269	1303	1260	1298	1341	1301	1422
Yhteisöjä, kpl	6	6	6	6	6	6	6	6	6

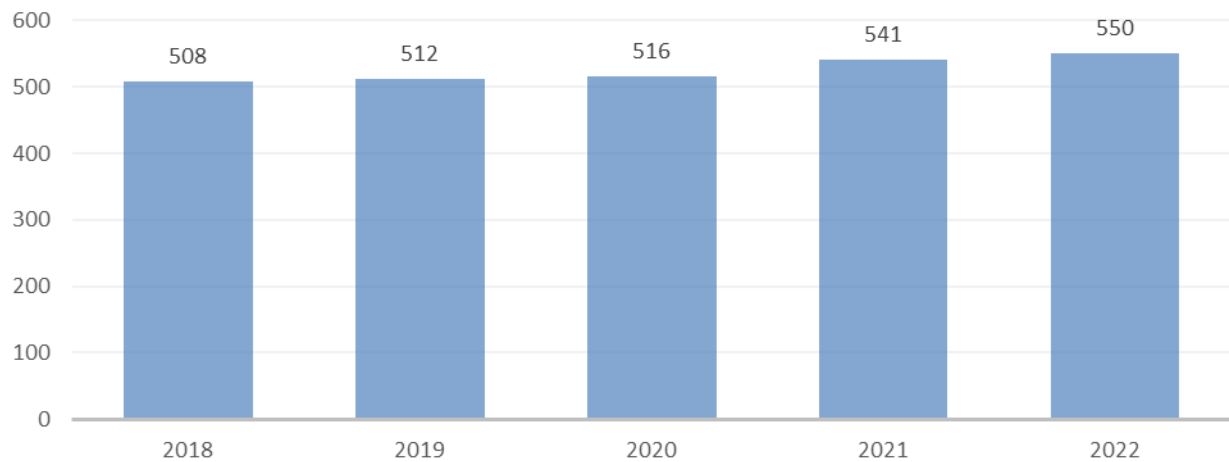
YKSITYISET TYÖNANTAJAT	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ansion Sementtivalimo	80	100	100	142	142	142	125	125	102
SteraTechnologies Oy	96	98	96	100	84	88	84	107	101
ISS Palvelut Oy								55	61
Amomatic Oy	45	45	54	53	60	60	60	60	54
Esperi Care Oy				28	29	29	36	46	46
S-Market Paimio	30	30	30	30	30	31	30	32	39
Paimion Teurastamo	36	36	41	40	37	40	35	37	37
Verkanappulat Paimio	20	20	22	18	35	35	33	32	36

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lounais-Suomen Osuuspankki + Op koti Lounais-Suomi	18	17	17	14	13	14	18	13	33
Mesera Cranes Finland Oy	43	38	31	25	29	37	32	35	31
Jonator Oy	30	30	27	27	22	26	29	30	31
Vilomix Finland Oy	21	24	23	23	25	25	27	27	29
Navix Oy	35	39	41	37	40	40	34	25	25
Kramp Oy (ent. Grene Noramaa)	29	28	22	20	23	21	20	21	25
Vahasilta Oy			15	21	22	24	25	26	21
Eltel Networks Oy	21	21	22	18	18	18	20	23	20
Neste Motorest	15	16	16	24	20	19	20	20	20
Onnikodit (ent.Villa Luohti, Ahki)	17	16	17	17	15	14	20	20	20
Paimionmarkki								20	20
K-Supermarket Paimio,Hannu Viitanen Oy	19	20	20	20	20	20	19	20	19
Familiar, Veikkari	21	23	19	17	16	18	19	19	19
Kiinteistöhuolto 3J Oy	12	12	14	23	15	17	17	17	19
Maanrakennusliike Kivelä Oy	15	16	16	18	17	17	17	17	18
Vistan Pesula Oy	28	24	23	25	22	23	18	16	18
Lidl					15	15	16	19	16
Paimion Kuljetus Oy	16	16	15	14	14	14	14	15	16
Kotileipomo Tanniset	10	10	13	15	15	15	15	13	16
Tokmanni Group Oy	13	13	13	13	13	12	12	14	15
Alitalon Vihanne Oy				10	10	10	10	12	15
Electric Power Finland Oy	35	40	47	55	12	11	10	10	15
Kuljetus Pertti J Leino Oy	12	12	12	14	14	14	14	15	14
Peimarin Rakennuspalvelu Oy							9	12	10
Kasvihuonerakennus J&P Kurki Oy	13	12	10	10	11	10	10	10	10
Paimion Puupojat Oy				10	10	10	10	12	8
Yhteensä	730	756	776	881	848	869	858	975	979
Yrityksiä, kpl	26	26	27	30	31	31	32	34	34

1.1.5. Henkilöstö

Paimion kaupungin henkilökunnan tekemää työmäärää kuvataan henkilötyövuosina. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän koko vuoden työskentelyä. Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietyssä päivänä. Yksi henkilötyövuosi on työaika, jonka yksi kokopäiväinen työntekijä tekee vuodessa. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti. Paimion kaupungin teoreettinen henkilötyövuosien määrä vuonna 2022 oli 550 htv (2021: 541).

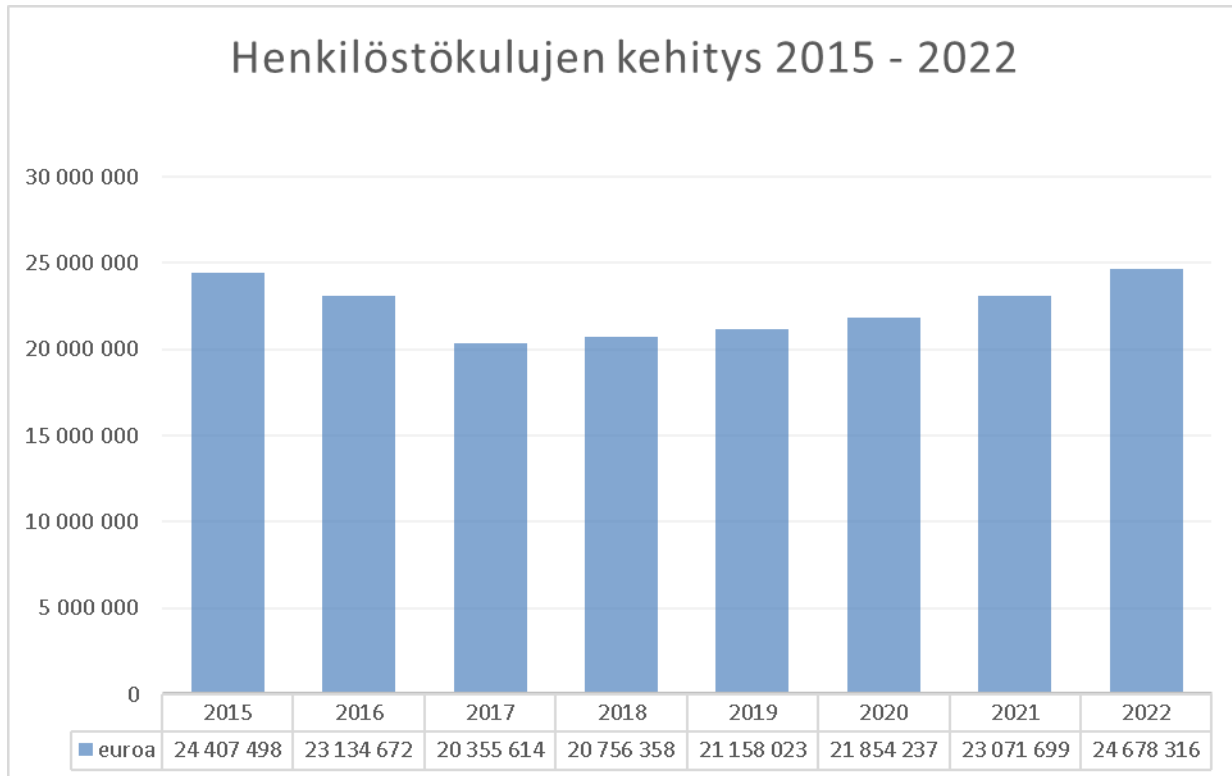
Henkilötyövuodet 2018 - 2022

	HTV1, henkilötyövuodet			HTV2, vähennetty määritellyt			HTV3, vähennetty palkattomat		
	2021	2022	muutos	2021	2022	muutos	2021	2022	muutos
Hallintopalvelut	41	37	-9,8 %	41	37	-9,8 %	36	32	-11,1 %
Sosiaali- ja terveystyö	96	99	3,1 %	85	90	5,9 %	70	73	4,3 %
Sivistystyö	364	372	2,2 %	346	353	2,0 %	309	309	0,0 %
Tekninen ja ympäristötyö	40	42	5,0 %	39	41	5,1 %	34	34	0,0 %
YHTEENSÄ	541	550	1,7 %	511	521	2,0 %	449	448	-0,2 %

Työvoimavaltaisella kunta-alalla työvoimakustannukset muodostavat merkittävän osan kunnan taloudesta. Tilinpäätösvuoden palkat (kuvattu alla olevassa taulukossa) olivat 19,7 milj. euroa ja henkilösivukulut 5,0 milj. euroa, yhteensä henkilöstökulut olivat 24,7 milj. €. Kaupungin henkilöstökulut kasvoivat 7,0 % vuodesta 2021. Henkilöstökulujen toteutuma talousarvioon nähden oli 100,8%.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimuksiin sisältyi vuonna 2022 yleiskorotus 1.6.2022 lukien, jonka suuruus oli 46 euroa, tai vähintään 2,0%, myös henkilökohtaisiin lisiin tuli 2,0% korotus. Edellisenä vuonna palkkoja korotettiin 1,0 % yleiskorotuksella 1.4.2021 lukien.

Laajemmin kaupungin henkilöstön tilannetta kuvataan vuoden 2022 henkilöstöraportissa.

1.1.6. Ympäristö- ja ilmastonäkökulmat tilinpäätöksessä

Paimion kaupungin ympäristöohjelma 2019–2022 on kaupunginvaltuuston hyväksymä yleistason viitekehys, jonka puitteissa voidaan toteuttaa osaprojekteja ympäristöasioiden jalkauttamiseksi kaupungin toiminnassa sekä kaupunkilaisille. Ohjelma sisältää ratkaisuja kaupungin toiminnan vastuullisuuden lisäämiseksi viisaan liikkumisen, kestävien hankintojen, resurssiviisauden ja materiaalikierron, luonnon monimuotoisuuden ja toimintakulttuurin muutoksen avulla.

Ympäristöohjelman ja Hinku-tavoitteiden toteutumisen seuranta varten perustettiin Kestävän kehityksen -työryhmä, joka piti neljä kokousta ja yhden työpajan vuoden 2022 aikana. Ympäristöohjelman ohjelmakausi päättyi 2022 ja uutta ohjelmaa valmisteltiin työryhmän ja mm. Valonian kanssa yhteistyössä järjestetyn työpajan myötä vuonna 2022. Valmistelu jatkuu vielä vuoden 2023 alkupuolella.

Hinkukuntana Paimion kaupunki sitoutuu tavoittelemaan 80 % hiilidioksidipäästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2007 verrattuna. Tavoite toimii myös uuden valmisteilla olevan ilmasto- ja ympäristöohjelman päästövähennystavoitteena. Tällä hetkellä vähennys on -37 % (vuodesta 2007 vuoden 2021 ennakkotietoon verrattuna). Vähennystä edellisvuoteen on 0,3 % (vuodesta 2020 vuoden 2021 ennakkotietoon verrattuna).

Toteutuneita ympäristöohjelman tavoitteita resurssiviisauden ja materiaalikierron osalta on toteutettu kiinteistöpalvelujen tulosalueella, jossa energiansäästötoimet kaupungin kiinteistöissä ovat oleellinen osa toimintaa ja sitä myös jatkossa. Vuonna 2021 kaupungintalon, Yläkoulun ja Tapiolan päiväkodin katoille asennetut aurinkopaneelit ovat tuottaneet sähköä 163,6 MWh. Lisäksi Paimion kaupunginvaltuuston päätöksellä liitettiin Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) vuonna 2022.

Paimion kaupunki on pyrkinyt aktiivisesti edistämään kiertotaloutta ja siihen liittyvän yritystoiminnan saamista YksYkkösen yritysalueelle. Lähteenmäen teollisuusalueelle olevalle poistotekstiilien käsittelylaitos Rester Oy:lle myönnettiin ympäristölupa vuonna 2022.

Viisaan ja vähäpäästöisen liikkumisen edistämiseksi kaupunki pääsi mukaan Turun seudun joukkoliikenteeseen eli Föliin, jonka bussien pitäisi alkaa kulkea vuonna 2024 Paimiossa. Työsuhdepolkupyörän käyttöönottamiseen kaupungin henkilöstölle liittyvä selvitys eteni kaupunginvaltuustoon asti ja se päätettiin ottaa käyttöön. Lisäksi kaupungin tekniselle puolelle otettiin koekäyttöön leasingsähköauto.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi Paimion kaupunki on jatkanut vieraslajien torjuntaa niin itsenäisesti kuin VieKas LIFE –hankkeen myötä. Lisäksi kaupunki oli vuonna 2022 mukana Soolotalkoot-hankkeessa, jossa asukkaita kannustettiin osallistumaan vieraslajitalkoisiin itsenäisesti omalla tontilla sekä merkityillä kohteilla kaupungin mailla. Vuonna 2021 havaitun haitallisen vieraslajin kiehkuravesiruton torjunta aloitettiin sukeltajatyönä Hiekkahelmessä ja Ankkalammissa. Hiekkahelmen torjuntahankkeeseen saatiin Kainuun ELY-keskukselta avustusta vuosille 2022–2024. Ankkalammen torjuntahankkeeseen (lammen tyhjentäminen, suodatus, mekaaninen vieraslajinpoisto) haettiin ympäristö- ja vesilain mukaiset luvat aluehallintovirastosta, joihin saatiin myönteinen päätös.

Kaupunki oli mukana Valonian koordinoimassa seitsemän varsinaissuomalaisen kunnan yhteisessä perinnebiotooppien kunnostamis- ja ennallistamishankkeessa, joka tuli päätökseen vuonna 2022. Paimion osuus rahoituksesta oli 62 900 euroa. Paimiossa em. yhteishankkeeseen kuuluvat Vähäjoki-Karhunojan varsien perinnebiotooppikohteet sekä Juntolan luonnonsuojelualue. Vuoden 2022 aikana Juntolan luonnonsuojelualueella poistettiin varjostavaa puustoa ja raivattiin vesakkoa. Vähäjoen ja Karhunojan kohteilla poistettiin puustoa, vesakkoa ja vieraslajeja sekä istutettiin useita satoja uusia taimia tilalle. Lisäksi Karhunojalla tehtiin purokunnostuksia uhanalaisen taimenkannan elvyttämiseksi.

Ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelmasta kaupungille myönnettiin avustusta myös lintukosteikon kunnostamiselle entiselle jäteveden puhdistamolle vuosille 2021–2022. Hankkeen päättämisenä vuonna 2022 entisen jäteveden puhdistamon alueella tehty sedimenttitutkimus esti osaltaan avovesilaikkujen kaivamisen alueen vesilinnuille. Alueelle tehtiin kuitenkin hankkeen ulkopuolisena työnä suunnitelma lintulavasta, joka on tarkoitus toteuttaa lähiaikoina.

Ympäristöohjelman ja Hinku-tavoitteiden toteuttamiseksi ja edistämiseksi, työryhmien toiminnan, Helmi-hankkeiden koordinoimiseksi sekä ympäristöviestinnän lisäämiseksi ja tehostamiseksi vuonna 2022 oli ympäristötoimessa palkattuna osa-aikainen (50 %) projektisuunnittelija.

1.1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämän ohjeen mukaan kaupunginhallitus esittää arvionsa merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja.

Lautakunnat ovat arvioineet oman toiminnan osalta olennaisia riskitekijöitä ja ne on selostettu ko. lautakunnan kohdalla kohdassa 2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä käyttötalouden toteutuminen.

Talouden epävakauden vaikutukset

Vuodet 2020 - 2021 jäävät historiaan koronavuosina, jolloin tilanteet, rajoitukset ja suositukset muuttuivat tiheään tahtiin. Koronan vaikutukset talouteen jäivät kuitenkin vähäisiksi ja talous elpyi

nopeasti niin Suomessa kuin maailmalla. Nopea elpyminen näkyi inflaation kiihtymisenä. Erityisesti sähkön, polttoaineiden ja elintarvikkeiden hintojen nousulla oli laaja-alaisia vaikutuksia niin yksityiseen kulutukseen, teollisuuteen, alkutuotantoon kuin palveluihin.

Venäjän hyökkäys Ukrainaun 24.2.2022 mullisti talouden kaikilla tasoilla. Euroopassa ja Suomessa talouden kasvun taittumisen juuri syy on Venäjän hyökkäyksen kärjistämä pula energiasta ja energian poikkeuksellisen nopea kallistuminen. Se pitkittää ja voimistaa inflaatiota, joka alkoi tuotannon pullonkauloista vuonna 2021. Kotitaloudet odottivat talouteen ankeita aikoja siitä lähtien, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaun. Vuoden alkupuoliskolla vaikutukset oli vähäiset, talous jatkoi kasvuaan. Avoimia työpaikkoja oli kuitenkin tarjolla ennätysmäärä ja työllisyys nousi ennätyslukemiin. Vuoden loppupuoliskolla kasvu taittui ja talous alkoi supistua. Kun kansalaiset ja yritykset odottavat inflaation pitkittyvän, inflaatiota alkaa ajaa energian hinnan nousun ohella tavaroiden ja palveluiden hintojen ja palkkojen nousu. Kireät työmarkkinat lisäävät hintakierteen riskiä.

Julkisten hyvinvointipalvelujen kysynnän nopea ja talouden tulonmuodostuskyvyn hidas kasvu ovat ajaneet julkisen talouden rahoituksen krooniseen miljardiluokan epätasapainoon, joka ei ole oikenemassa. Korkojen nousu haastaa julkista taloudenpitoa entisestään.

Kuntasektorin toimintaan vaikuttavia uudistuksia

Merkittävimmät muutokset kuntasektorin toimintaan tuo tullessaan sote-uudistus ja hyvinvointialueiden perustaminen. Uuden sote-uudistuksen valmistelut käynnistyivät syksyllä 2019. Vuoden 2022 aikana uudistuksen valmistelu työllisti melkoisesti myös kaupungin organisaatiota. Siirtyvien vastuualueiden lisäksi mm. kiinteistöpalvelut, tieto- ja henkilöstö- sekä asiakirjahallinto tekivät suuren valmistelu työn toimittaessaan hyvinvointialueen tarvitsemia tietoja. Sosiaali- ja terveydenhuollon, oppilashuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Uudistuksen vaikutus kuntien saamaan verorahoitukseen on merkittävä. Kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64%:lla vuoden 2022 tasosta. Tulevien valtionosuuksien määrä/taso selviää vasta vuoden 2024 tilityksissä. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista. Lopullinen vaikutus kuntatalouteen tiedetään vasta syksyllä 2023, kun tilinpäätöstietojen 2022 mukaan tehtävät lopulliset laskelmat valmistuvat.

Henkilöstöriskit

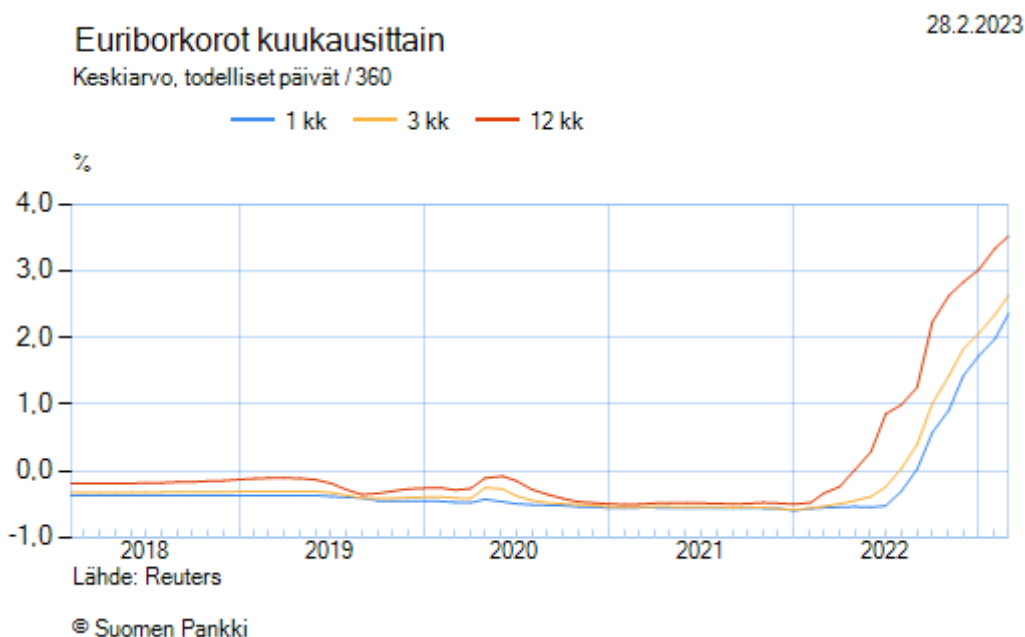
Joillakin toimialoilla, erityisesti sosiaalityössä, oppilashuollossa ja varhaiskasvatuksessa, pätevän ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on ollut vaikeaa. Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta, vastuu sosiaalityön ja oppilashuollon palveluiden järjestämisestä siirtyi Varhalle. Jotkut tehtävät ovat henkilöriippuvaisia ja pitkäaikaiset poissaolot heikentävät toiminnan laatua, huolimatta sijaistoimintojen kehittämisestä. Monin paikoin tiukka henkilöstöresurssointi voi vaarantaa organisaation kehittämiseen liittyvien prosessien läpiviemisen ja vaikuttaa henkilöstön jaksamiseen.

Rahoitusriskit

Kaupungin korollinen lainamäärä vuodenvaihteessa oli 51,4 milj. euroa, nettovelkaa on 49,2 milj. euroa. Lainamäärää saatiin vähennettyä 2,6 milj. eurolla. Lainamäärästä pitkäaikaisten velkakirjalainojen osuus oli 29,4 milj. euroa ja lyhytaikaisten lainojen (kuntatodistus) määrä on 22 milj. euroa. Vuoden 2022 erääntyi neljän milj. euron kertalyhenteinen laina, joka korvattiin viiden milj. euron lyhennysohjelmallisella velkakirjalainalla. Vuoden lopulla kiinteäkorkoisten lainojen osuus on 28,9,0 milj. euroa eli noin 57% (2021: 57 %). Lyhytaikaisten kuntatodistustalainojen korot

kääntyivät vuoden 2022 alussa nousuun. Monta vuotta negatiivisina olleet euribor korot muuttui positiiviksi vuoden aikana: 12kk euribor maaliskuussa ja 1kk euribor heinäkuussa.

Poikkeukselliset tilanteet saattavat aiheuttaa rahamarkkinoilla häiriötilanteita, joilla on vaikutusta rahan hintaan tai saatavuuteen. Kuntasektorille häiriöiden vaikutus on kuntien luottoluokituksesta johtuen vähäisempi kuin yrityksille ja yksityisasiakkaille. Viimeiset kolme vuotta ovat olleet varsin poikkeuksellisia. Koronapandemian vaikutus keväällä 2020 jäi lyhytaikaiseksi, eikä vaikuttanut korkoihin. Keskuspankit ovat vuoden 2022 aikana nostaneet ohjauskorkojaan hillitäkseen inflaatiota. Kaksi vuotta sitten korkojen arveltiin pysyvän negatiivisina pitkälle 2020-luvulle, vuosi sitten niiden arvioitiin nousevan positiivisiksi vuosikymmenen puolivälissä. Todellisuudessa ne nousivat positiiviksi vuoden 2022 aikana.

Takausvastuut

Kaupungin omavelkaisten takausten pääoma samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä (Paimion Yrityskiinteistöt Oy) oli 2022 lopussa 3,9 milj. euroa (2021 4,2 milj.€). Paimion Yrityskiinteistöt Oy:n lainoilla on rahoitettu yhtiön omistamien teollisuusrakennusten rakentamista. Yhtiö vuokraa teollisuusrakennuksia yrityksille. Stera Technologies Oy:n kanssa maksusuoritukset ovat toteutuneet sovitusti. Toisen vuokralaisen maksuvaikeuksista johtuen kaupunki on antanut yhtiölle konsernilainaa v. 2012 - 2017 yhteensä 588 553 euroa, jotta yhtiö on pystynyt hoitamaan lainojen lyhennykset rahoituslaitoksille suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2022 lopulla konsernilainojen pääoma oli 339t.euroa, josta 100 000 euron laina on oman pääoman ehtoista (Kvalt 14.12.2016 § 68) (2021: 411t€). Takauksiin sisältyy markkinariskiä, joka on osittain realisoitunutkin.

Kaupungin vastuusitoumukset muille kuin konserniyhtiölle olivat 2022 lopussa 5,8 milj. euroa (2021: 5,7 milj.€). Paimion Palvelukeskuksen lainoilla 2,6 milj.€, (2020: 2,3 milj€) on rahoitettu säätiön tilojen laajennusta ja peruskorjausta sekä uuden senioritalossa sijaitsevien kotihoidon toimistotilojen osuus, johon ei ollut mahdollista saada ARAn korkotukilainaa. Tiloissa toimii kaupungin vanhuspalvelujen yksikkö, joten takaukseen ei sisälly markkina- tai ulkopuolista riskiä. Seudullisten takausvastuiden suuruus on 3,0 milj. euroa. Suurimmat takausvastuut on Turun Seudun Puhdistamo Oy:lle: vajaa 2,9 milj euroa. Kunta-aravat Oy:n lainojen täytetakausta oli vajaa 0,1 milj. euroa (2021: 0,4 milj. euroa). Takausvastuut paikallisille vesi- ja jätevesiosuuskunnille myönnetystä lainoista olivat vuoden lopussa 46t. euroa.

Oikeudenkäynnit

Kaupunkia koskevia oikeudenkäyntejä ei ole meneillään.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että
- omaisuus ja resurssit turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta koskee kaikkia organisaatiotasoja kaupunkikonsernissa. Jokaiselle organisaatioryhmälle on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa määritelty omat tehtävät ja vastuut. Kaikki toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja toiminnan tuloksellisuudesta omalla vastualueellaan. Henkilöstö toimii tavoitteiden ja ohjeistuksen mukaisesti sekä ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamistaan ja toimintatapoja sekä raportoi havaitsemistaan epäkohdista esimiehilleen. Konserniyhteisöjen johdolle on määritelty omat vastuut ja tehtävät.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin. Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskien hallinta voi kuitenkin tuottaa vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointia on toteutettu osana talousarvion ja tilinpäätöksen laadintaprosessia ja merkittävimpien päätösten valmistelun yhteydessä.

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Tilinpäätöskirjassa riskien arvioinnit löytyvät jokaisen lautakunnan kohdalta kappaleesta 2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä käyttötalouden toteutuminen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa jokapäiväistä toimintaa. Sisäinen valvonta ja toiminnan kehittäminen ovat saman asian eri tarkastelunäkökulmia: sitä että jokapäiväisessä toiminnassa pyritään varmistamaan, että oikea henkilö (tai toimielin) tekee oikeita asioita, oikea-aikaisesti oikein.

Tunnistettut keskeiset sisäisen valvonnan osa-alueiden kehittämisaalueet (puutteet)

Keskeisimmiksi kehittämisaalueiksi ovat nousseet:

Riskienhallinta kokonaisuus: riskienhallinnan politiikka, vastuut ja tehtävät, kokonaisvaltaisuus ja jalkauttaminen sekä yksiköiden systemaattisten riskikartoitusten tekeminen

Olennaisimmat riskitekijät

Lautakuntien tekemien arvioiden perusteella neljässä pääryhmässä keskeisimpinä asioina nousivat esille:

Strategiset riskit

- Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kaupunkilaisten tarvetta
- Maankäytön suunnittelun hidas eteneminen
- Valtakunnallisen ja paikallisen poliittisen päätöksenteon ennakoimattomuus

Taloudelliset riskit

- Palvelujen kysynnän ennakoimattomat vaihtelut
- Ostopalveluiden kustannusten ennakoimattoman suuri kasvu
- Kaupungin lainamäärä ja korkoriski

Toiminnalliset riskit

- Henkilöstöriski: pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys, saatavuus ja osaamisen turvaaminen, työssäjaksaminen, sijaisten saatavuus, kun sijaiset ovat "lakisääteisiä" ja sijaisten puute tai varahenkilöiden vähäisyys, kun sijaiset eivät ole "lakisääteisiä" ja organisaatio on ohut
- Tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit (järjestelmien toimintahäiriöt, käytettävyyys, ohjeistus)

Vahinkoriskit

- Työtilojen tai työolojen turvallisuus
- Pandemia
- Onnettomuudet, luonnonilmiöt, keskeytysriskit (tulipalot, myrskyt, sähkö-, vesi-, tietoverkko- ja katuverkkokatkot)
- Ulkopuolisen aiheuttamat vaaratilanteet ja vahingonteot työpisteissä, kiinteistöissä tai kriittisissä kohteissa, esim. pohjavesialueilla.

Ennennäkemättömän poikkeuksellisten koronavuosisien (2020-2021) jälkeen vuoden 2022 aikana koronan vaikutukset vähenivät. Kokoontumis- ja ravintolarajoitukset loppuivat, etätyösuositus poistui ja maskisuosituksista luovuttiin. Korkea rokotuskattavuus suojasi vakavilta tautimuodoilta ja vuoden 2022 loppuun mennessä korona oli muuttunut tavalliseksi taudiksi muiden joukossa.

Venäjän hyökkäyssodan laukaisema talouden epävarmuus ja poikkeuksellinen hintojen nousu sekä pakolaisaalto vaikuttavat toimintaan kuntatasolla.

Toteutetut ja suunnitellut kehittämistoimet

Valtuusto hyväksyi 12.2.2015 sisäisen valvonnan perusteet ja samalla hyväksyttiin vastaavat päivitykset hallintosääntöön.

Vuoden 2016 loppupuolella toimintansa aloitti kaupunginjohtajan nimeämä tietoturvaryhmä, jossa kaikki toimialat ovat edustettuina. Ryhmä aloitti työnsä laatimalla tietoturvapoliittikan, joka hyväksyttiin 15.3.2017 kaupunginhallituksessa. Kesällä 2018 tietoturvatyöryhmää laajennettiin ja siihen sisällytettiin myös tietosuoja-asiat. Tietosuojapolitiikka hyväksyttiin 20.6.2018 kaupunginhallituksessa. Palvelutietovarannon kuvaukset lisättiin suomi.fi portaaliin. EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR) edellyttämät toimenpiteet ja rekisteriselosteet valmisteltiin ja laadittiin. Tarvittavaa dokumentaatiota on kuitenkin runsaasti vielä tehtävänä ja kaikki olemassa oleva dokumentointi edellyttää säännöllistä tarkastelua ja päivittämistä.

Kattavamman ja yhdenmukaisemman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin saamiseksi otettiin käyttöön taulukko, jolla kerätään toimielinkohtaisesti dokumentoidusti tietoa ja arvio riskienhallinnan järjestämisestä. Kaikilla toimielimillä on talousarviossa yhdenmukaisesti arvioidut olennaiset riskitekijät jaoteltuna neljään pääryhmään: strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä. Jokainen toimielin arvioi omia olennaisia riskitekijöitä talousarvion laadinnan yhteydessä, tekee väliarvioinnin vähintään kerran, valmistellessaan seuraavan vuoden talousarvioita.

Vuoden 2020 alusta tuli voimaan tiedonhallintalaki, joka on uusi julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskeva yleislaki, jossa säädetään siitä, miten tietoja tulisi käsitellä ja kuvata viranhaltijaorganisaatioissa. Laki koskee lähes kaikkia julkishallinnon toimijoita ja se astui voimaan 1.1.2020, jonka jälkeen eletään siirtymäaikoja eri velvollisuuksien täyttämiseen 31.12.2023 asti. Kaupunginjohtaja asetti 24.11.2020 §15 ohjausryhmän tiedonhallintalain toimeenpanoa varten. Ohjausryhmän tehtävänä on koordinoita tiedonhallintalain edellyttämien suunnittelu- ja kuvausvelvoitteiden laatimista ja näistä aiheutuvia hankkeita.

Tammikuussa 2020 uuden asianhallintaohjelmiston käyttöönoton yhteydessä myös tiedonohjaussuunnitelma (tos) tuli saumattomasti uuden järjestelmän kanssa käyttöönotetuksi. Uuden asianhallintaohjelman myötä uudistui myös viranhaltijapäätösten ja kuulutusten julkaisu, vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön sähköinen sopimushallinta. Asianhallintaohjelman uudistus edesauttaa arkistolain, tiedonhallintalain ym. ohjeistusten ja määräysten aiempaa parempaa noudattamista. Vuoden 2022 aikana hankittiin sähköinen arkistojärjestelmä, jonka käyttöönotto jatkuu 2023.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin loppuun pitkään työn alla ollut valmiussuunnitelman yleinen osa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.12.2020 § 308 Paimion kaupungin saatavien laskutus ja perintäohjeet, jotka tulivat voimaan 1.1.2021.

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.1.2021 §18 hankintaohjeet, jotka tulivat voimaan 1.2.2021.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.2.2022 § 6 rahoitus-, sijoitus ja takaustoiminnan periaatteet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.2.2023 §21 valmiussuunnitelma, yleinen osa.

Selvitys sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Paimion kaupungin koko huomioiden ei ole katsottu tarpeelliseksi perustaa erillistä sisäisen valvonnan yksikköä. Tarvittaessa kaupunginjohto on antanut tilintarkastusyhteisölle erillisiä toimeksiantoja.

Kannanotto sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta on kokonaisuutena käsiteltynä tyydyttävällä tasolla. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation tavoitteiden arviointiin ja hallintaan.

Sisäinen valvonta ei vielä riittävästi perustu systemaattiseen ja dokumentoituun riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan. Sen vuoksi systemaattisuutta ja dokumentointia on syytä edelleen kehittää ja järjestää henkilökunnalle koulutusta mitä sisäinen valvonta ja riskienhallinta jokapäiväisessä käytännön työssä tarkoittavat.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta puhuttaessa tulee muistaa, että se on osa jokapäiväistä toimintaa.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintakertomuksessa esitettävästä tuloslaskelmasta on eliminoitu kaupungin sisäinen laskutus ja luvut lasketaan näistä ulkoisista luvuista.

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin välitulosten eli toiminta-, käyttö- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut, kaupunki	2022	2021
Toimintatuotot	8 188	8 070
Toimintakulut	- 74 785	- 69 850
Toimintakate/ jäämä	- 66 596	- 61 781
Verotulot	48 983	45 603
Muut valtionosuudet	20 450	18 541
Rahoitustuotot ja -kulut	608	803
Korkotuotot	458	460
Muut rahoitustuotot	563	491
Korkokulut	- 407	- 143
Muut rahoituskulut	- 5	- 5
Vuosikate	3 445	3 166
Poistot ja arvonalennukset	- 2 594	- 2 495
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	852	671
Poistoeron lisäys	84	84
Tilikauden yli-/alijäämä	936	755

Tuloslaskelman tunnusluvut

2022

2021

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista
= 100 x Toimintatuotot/toimintakulut

10,9

11,6

	2022	2021
Vuosikate prosenttia poistoista = 100 x Vuosikate/Poistot	132,8	126,9
Vuosikate €/asukas	309,3	286,8
Asukasluku	11 138	11 041

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

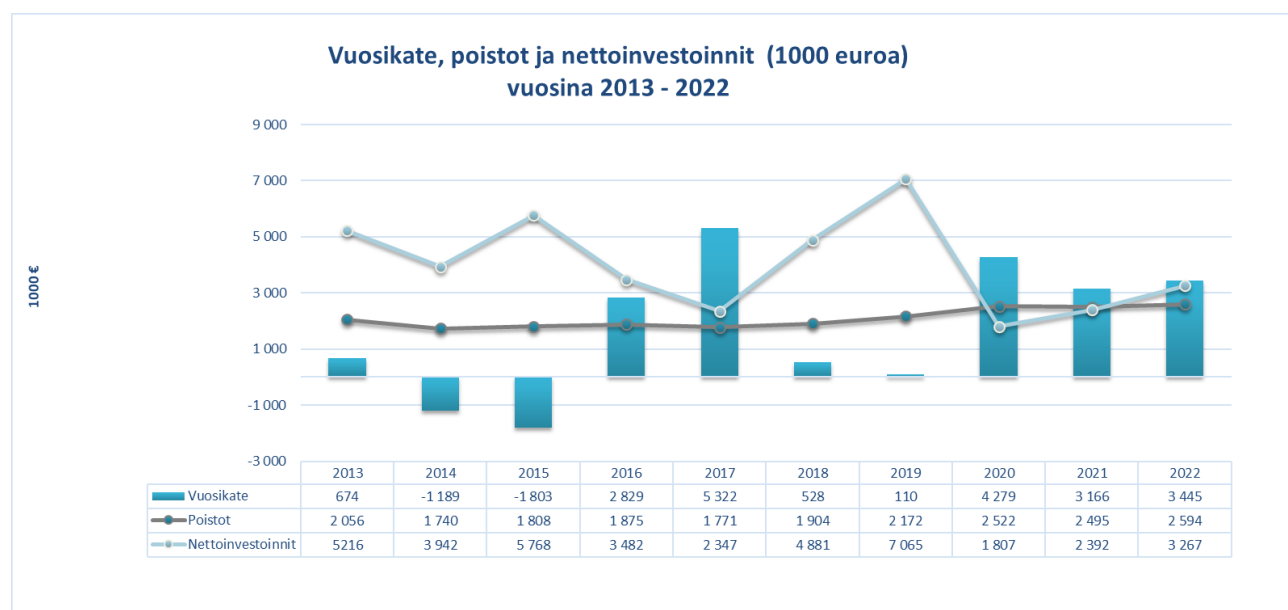
Tunnusluku osoittaa paljonko toimintakuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate prosenttia poistoista

=100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistojen alaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

1.4. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikaudella tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 445,4	3 166,3
Satunnaiset erät netto	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-160,0	-144,0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 373,5	-2 783,2
Rahoitusosuudet investointeihin	305,9	239,3
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	196,6	295,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	414,4	774,1
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-23,0	-180,0
Antolainasaamisten vähennykset	204,9	129,2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000,0	,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 600,0	-2 750,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000,0	2 000,0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-31,9	-3,7
Saamisten muutos	841,2	-398,0
Korottomien velkojen muutos	1 025,3	315,6
Rahoituksen rahavirta	-583,44	-886,94
Rahavarojen muutos	-169,1	-112,9
Rahavarojen muutos	-169,1	-112,9
Rahavarat 31.12.	2 171,7	2 340,8
Rahavarat 1.1.	2 340,8	2 453,6

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirrankertymä 5 vuodelta, 1000 €	-7 555,8	-4 995,5
Investointien tulorahoitus, % =100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno	112,3	124,5
Lainanhoitokate =(vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+lainanlyhennykset)	0,5	1,1
Laskennallinen lainanhoitokate =(vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+laskennalliset lainanlyhennykset)	9,5	0,5
Kassan riittävyys, pv = 365 pv x rahavarat 31.12./ kassasta maksut tilikaudella	9	11
Asukasluku	11 138	11 041

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Jos rahoituslaskelman välitulos toiminnan ja investointien rahavirta on positiivinen, ilmaisee se, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamalla joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus -%

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella (=vuosikate). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Tunnuslukua on syytä tarkastella useamman vuoden jaksolla.

Lainanhoitokate (todellinen)

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa rahavaroilla.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

	2022	2021
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1 Aineettomat oikeudet	160,0	45,7
2 Muut pitkävaikutteiset menot	188,4	225,6
	348,4	271,2
II Aineelliset hyödykkeet		
1 Maa- ja vesialueet	8 300,4	8 186,2
2 Rakennukset	30 576,5	27 741,1
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 340,9	7 631,7
4 Koneet ja kalusto	521,6	694,9
5 Muut aineelliset hyödykkeet	299,4	299,4
6 Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 401,1	659,7
	48 440,0	45 213,1
III Sijoitukset		
1 Osakkeet ja osuudet	23 884,7	23 883,6
3 Muut lainasaamiset	17 338,8	17 338,8
4 Muut saamiset	101,0	101,0
	41 324,5	41 323,4
A PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	90 112,9	86 807,7
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1 Valtion toimeksiannot	13,8	18,8
2 Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	208,2	205,9
	222,0	224,7
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2 Lainasaamiset	239,2	421,0
3 Muut saamiset	25,4	
Lyhytaikaiset saamiset		
1 Myyntisaamiset	1 361,0	1 356,2
2 Lainasaamiset	1,3	1,8
3 Muut saamiset	628,4	553,8
4 Siirtosaamiset	494,1	1 439,6
	2 749,3	3 772,3

	2022	2021
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 171,7	2 340,7
C VAIHTUVAT VASTAAVAT, YHTEENSÄ	4 920,9	6 113,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ	95 255,8	93 145,4
	2022	2021
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	16 891,8	16 891,8
V Edellisten tilikausien yli/alijäämä	12 632,9	11 877,5
VI Tilikauden ylijäämä	936,0	755,4
A OMA PÄÄOMA, YHTEENSÄ	30 460,6	29 524,7
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1 Poistoero	926,9	1 010,9
	926,9	1 010,9
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1 Valtion toimeksiannot	13,8	18,8
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	569,9	568,2
3 Muut toimeksiantojen pääomat	39,3	70,6
	623,0	657,6
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 925,0	24 375,0
	25 925,0	24 375,0
II Lyhytaikainen		
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 450,0	29 600,0
5 Saadut ennakot	3 655,5	443,1
6 Ostovelat	4 182,9	3 778,2
7 Muut velat	623,0	616,6
8 Siirtovelat	3 408,9	3 139,3
	37 320,3	37 577,2
E VIERAS PÄÄOMA, YHTEENSÄ	63 245,3	61 952,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	95 255,8	93 145,4

Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	34,3	32,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,8	85,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €	13 568 847	12 632 876
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as	1 218	1 144
Lainakanta €/as	4 613	4 889
Lainakanta 31.12, 1000 €	51 375	53 975
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	17 339	17 339
Asukasmäärä	11 138	11 041
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000€	51 923	54 832
Lainat ja vuokravastuut, €/as	4 662	4 966

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot} (= \text{toimintatuotot} + \text{verotulot} + \text{valtionosuudet})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

= [Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)]/Asukasmäärä

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

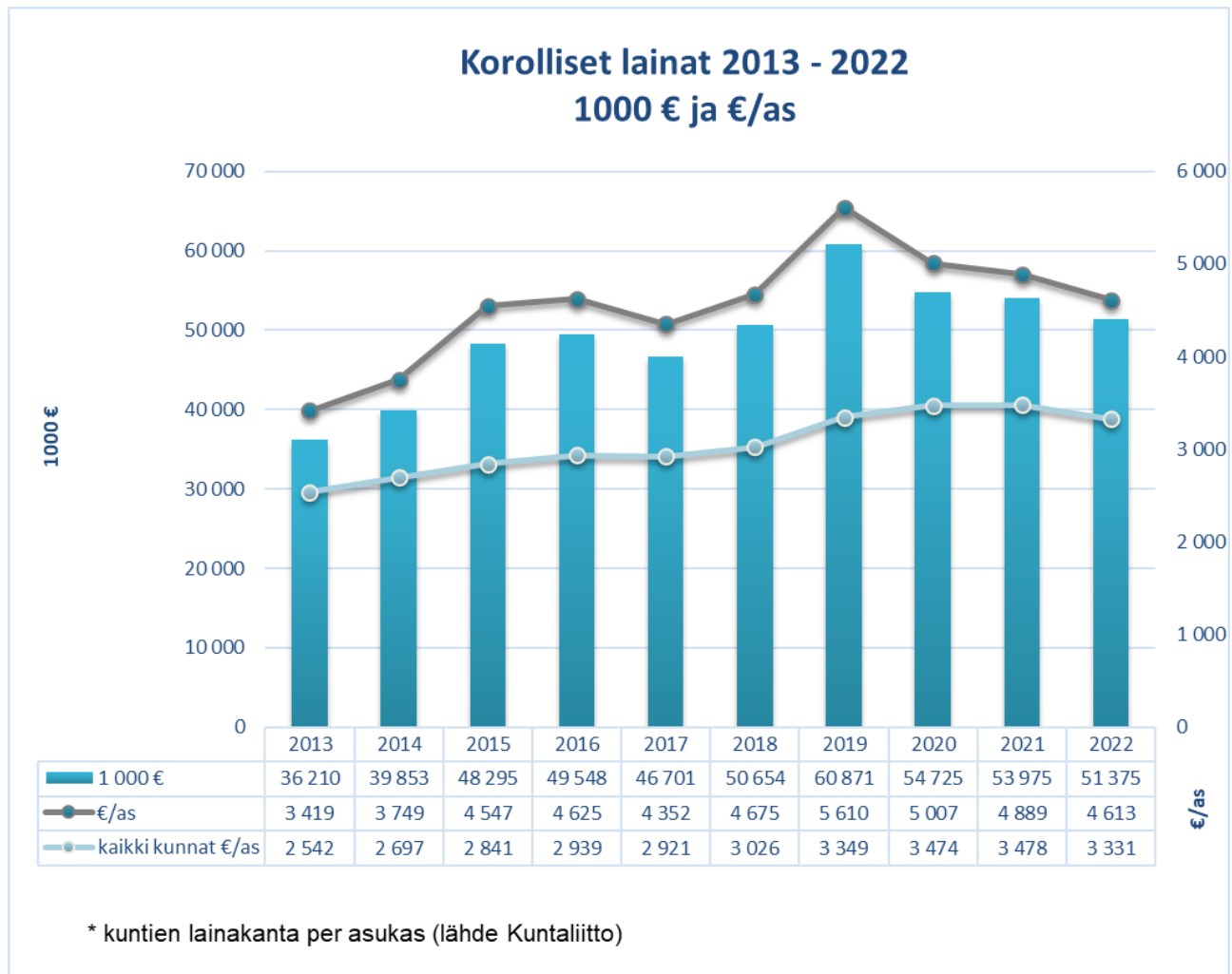
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

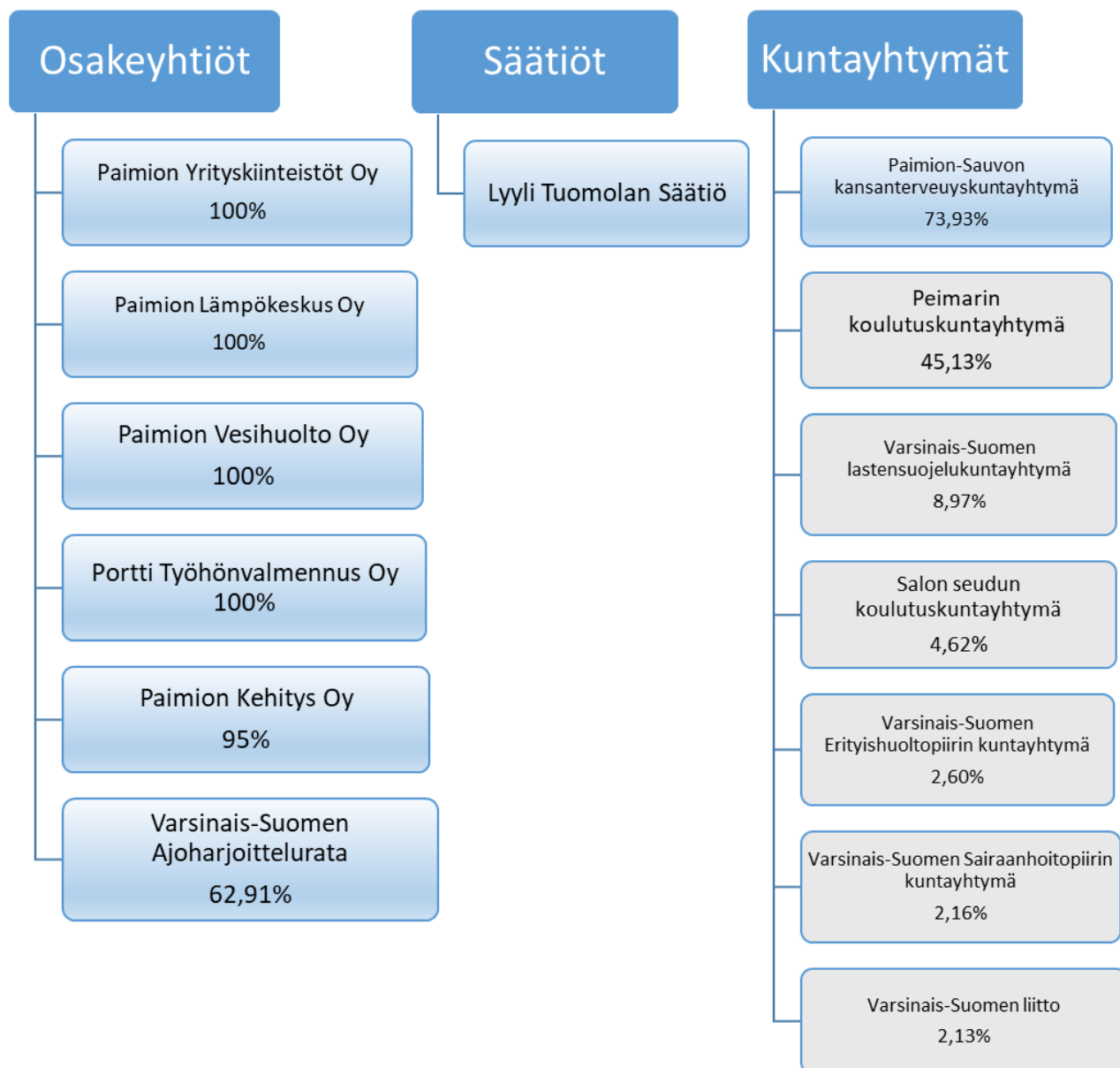
Kaupungin ulkoiset kokonaistulot ja -menot vuonna 2022

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	8 188,4	9,7	Toimintakulut	74 784,6	86,8
Verotulot	48 982,9	58,2	Korkokulut	407,1	0,5
Valtionosuudet	20 450,3	24,3	Muut rahoituskulut	5,3	0,0
Korkotuotot	458,2	0,5	Satunnaiset kulut	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	562,5	0,7			0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
			-Pakollisten varausten muutos	0,0	
Tulorahoituksen korjauserät			-Pysyvien vast. hyöd.		
-Pysyvien vast. hyöd.			luovutustappiot	0,0	
luovutusvoitot	-160,0	0,2			0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet			Investointimenot	3 373,5	3,9
investointimenoihin	305,9	0,4			0,0
Pysyvien vastaavien hyöd.					
luovutustulot	196,6	0,2			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten			Antolainasaamisten lisäykset	23,0	0,0
vähennykset	204,9	0,2	Pitkäaik. lainojen vähennys	6 600,0	7,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000,0	5,9	Lyhytaikaisten lainojen		
			vähenn.	1 000,0	1,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0			
Kokonaistulot	84 189,7	100,4	Kokonaismenot	86 193,5	100,0

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Paimion kaupungin konsernirakenne 31.12.2022

(% osakepääomasta tai äänivallasta)

Konsernin toiminnan ohjaus

Vuoden 2022 aikana Paimion kaupungin konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Tytäryhteisöasemassa konserniin kuuluvat Paimion Lämpöyhtiö Oy, Paimion Vesihuolto Oy, Paimion Yrityskiinteistöt Oy, Paimion Kehitys Oy, Portti työhönvalmennus Oy, Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä, Lyyli Tuomolan säätiö ja Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy.

Kaupunginvaltuuston 29.9.2011 hyväksymillä konserniohjeilla on luotu puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Paimion Lämpöyhtiö Oy tuottaa kaukolämpöä Paimion kaupungin alueella. Yhtiön tuottama lämpöenergia tuotetaan suurimmaksi osaksi biopolttoaineilla (kokopuu- ja metsätähdehake) sekä sahanpurulla lämpökeskuksessa, jonka yhteydessä on lämpöpumppusavukaasupesuri. Yhtiöllä on myös pellettilämpökeskus sekä varalaitoksena raskasta polttoainetta käyttävä öljylämpökeskus. Yhtiön toimitusjohtaja on Pekka Vihervuori ja yhtiön palveluksessa on hänen lisäksi neljä työntekijää.

Paimion Vesihuolto Oy hoitaa Paimion kaupungin alueella vesihuollon ja vastaa puhdasvesi-, jätevesi ja hulevesiverkostojen suunnittelusta, rakennuttamisesta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2014. Yhtiö osti Mäntykankareen Vesi Oy, jonka koko osakekannan yhtiö osti Paimion kaupungilta ja Sauvon kunnalta vuoden 2019 lopulla, fuusioitiin emoyhtiöön 31.8.2021 ja se lakkasi olemasta itsenäisenä yhtiönä. Yhtiön toimitusjohtaja on tekninen johtaja Juha Saarinen. Yhtiön palveluksessa on viisi työntekijää. Lisäksi yhtiö ostaa työaikaa kaupungin tekniseltä toimelta.

Paimion Yrityskiinteistöt Oy omistaa teollisuus- ja tehdaskiinteistöjä, jotka on vuokrattu edelleen yrityksille. Yhtiön toimitusjohtaja on Timo Piispa. Yhtiön palveluksessa ei ole yhtään henkilöä.

Paimion Kehitys Oy aloitti toimintansa 2019. Yhtiön päätehtävänä on Paimion seudun elinvoiman eli käytännössä kilpailukyvyyn kehittäminen parantamalla Paimion kaupungin veto- ja pitovoimaa. Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 95 % ja Paimion yrittäjät ry:n osuus on 5 %. Yrittäjäyhdistyksellä on oikeus nimetä yksi hallituksen viidestä jäsenestä. Yhtiön toimitusjohtajana toimi 31.3.2022 asti elinkeinojohtaja Mika Ingi ja 1.10.2022 alkaen elinkeinojohtaja Jani Penttilä. Yhtiön palveluksessa ei ole henkilökuntaa.

Portti Työhönvalmennus Oy perustettiin 2019 maakunnallisiin tarjouskilpailutuksiin osallistumista varten. Yhtiön toimiala on työllistymistä edistävien yksilö- ja ryhmämuotoisten koulutus- ja valmennuspalveluiden tuottaminen, henkilöstön rekrytointipalvelut ja työvoiman vuokrauspalvelu, sosiaali- ja hyvinvointipalveluiden tuottaminen ja palveluohjaus sekä työ- ja päivätoiminnan tuottaminen. Paimion kaupunki omistaa yhtiön 100 %:sti. Yhtiön toimitusjohtaja on työvoimapaalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti. Yhtiöllä ei ollut toimintaa vuoden 2022 aikana, eikä sen palveluksessa ole yhtään henkilöä.

Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy järjesti tieliikennelain tarkoittamaa liukkaan kelin ajoharjoittelua Varsinais-Suomen alueella. Ajokorttiuudistus 2018 vähensi liukkaan kelin harjoitteluvaikeutta ja yhtiön liiketoiminta on vuosien varrella hiipunut ja nyt jo kokonaan loppunut. Vuoden 2022 aikana yhtiö myi kiinteistönsä Paimion kaupungille. Yhtiö tullaan purkamaan. Osakeyhtiön osakkeista 74,17 % omistaa alueen kunnat (Paimion osuus vuoden lopulla 62,91 %), muita omistajia mm Suomen Autokoululiitto, V-S Autokouluyhdistys r.y. ja Autoliitto. Yhtiön palveluksessa ei ole työntekijöitä.

Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä tuottaa Paimion kaupungille perusterveydenhuollon palvelut tilaaja-tuottaja sopimuksen mukaisesti. Kuntayhtymän osa-aikaisena johtajana (50 %) toimi 31.8.2022 asti Paimion sosiaali- ja terveysjohtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen ja 1.9.2022 alkaen johtava hoitaja Sini Heino otti vastatakseen kuntayhtymän johtajan tehtävät. Kuntayhtymässä työskenteli vuoden lopussa kaikkiaan 124 työntekijää, joista 106 vakituista ja 18 sijaisia (2021: 124=99+25). Vakituksista työntekijöistä 22 teki osa-aikatyötä (2021:26). Kuntayhtymän toiminta loppui 31.12.2022 kun siirtyi Varhalle, vuoden 2023 alkupuoliskolla kuntayhtymä puretaan.

Lyyli Tuomolan säätiön tarkoituksena on Paimion kaupungille testamentilla tulleiden Lyyli Tuomolan suvun käsittöiden säilyttäminen ja näyttelytoiminta sekä siihen liittyvän käsityö- ja

taidemuseon ylläpitäminen. Kaupunginhallitus nimeää kaikki säätiön hallituksen jäsenet, joten säätiön on kaupungin määräysvallassa ja kuuluu kaupunkikonserniin tytäryhteisön asemassa. Säätiön toiminnanjohtaja on viestintäsuunnittelija Jouni Lehtiranta. Säätiön palveluksessa ei ole yhtään vakituista tai kokoaikaista työntekijää.

Osakkuusyhteisöt

Paimion Palvelukeskussäätiön toiminta keskittyy omistamiensa rakennusten ylläpitoon. Kaupungilla on oikeus nimittää viisijäseniseen hallitukseen kaksi jäsentä. Koska kaupungilla on oikeus nimittää 2/5 säätiön hallituksen jäsenistä, sen voidaan katsoa olevan toiminnallisesti kaupunkikonsernissa osakkuusyhteisön asemassa. Kirjanpidollisesti sitä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Vuoden 2022 loppuun asti kaupunki vuokrasi säätiöltä tiloja vanhuspalveluiden käyttöön Paltanpuistosta ja senioritalosta. Vuoden 2023 alusta Varha vuokraa ko. tilat. Säätiön asiamiehen tehtäviä pitkään toiminut Christina Muurinen lopetti tehtävässä 31.1.2023. Kokoaikaisena säätiöasiamiehen aloitti 1.2.2023 Petra Porvari.

Konsernia koskevia olennaisia tapahtumia 2022

Paimion kaupunki osti Varsinais-Suomen Ajoharjoitteluradan kiinteistön 14.11.2022, kaupunginvaltuuston 14.9.2022 §43 päätöksen mukaisesti.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 29.9.2011 "Paimion kaupungin konserniohjeet". Konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeiden etuna on yhteisöjen ohjauksen yhtenäistäminen, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen ja kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Konsernijohto (kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja) ohjeistavat yhtiökokous- ja yhtymäkokousedustajia. Annetut ohjeet ovat olleet riittäviä ja annettuja ohjeita on noudatettu.

Konserniyhtiöiden edustajat raportoivat 23.3.2022 vuoden 2021 tilinpäätöksestä ja ajankohtaisista asioista kaupunginhallitukselle seuraavasti:

- Lyyli Tuomolan säätiö, toiminnanjohtaja Jouni Lehtiranta
- Paimion Lämpökeskus Oy, toimitusjohtaja Pekka Vihervuori
- Paimion Kehitys Oy, toimitusjohtaja Mika Ingi
- Paimion Vesihuolto Oy, toimitusjohtaja Juha Saarinen
- Paimion Yrityskiinteistöt Oy, toimitusjohtaja Timo Piispa
- Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä, kuntayhtymän johtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen
- Portti Työhönvalmennus Oy, toimitusjohtaja Johannes Joutsenlahti

Lisäksi tytäryhteisöasemassa olevat yhteisöt toimittivat kaupunginhallitukselle osavuositarkastukset kahdeksan kuukauden toiminnasta. Osavuositarkastuksiin kuuluivat tuloslaskelma, tase sekä toimitusjohtajan/kuntayhtymäjohtajan/asiamiehen lyhyt katsaus yhteisön toiminnan olennaisista tapahtumista ja arvio loppuvuoden merkittävistä tapahtumista. Ne käsiteltiin kaupunginhallituksen 26.10.2022 kokouksessa.

Kaupungin tietohallintoyksikkö huolehtii kaupungin ja Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän tietohallinnosta. Muilta osin ei ole keskitettyjä konsernitoimintoja.

Tiedossa olevia muutoksia konsernirakenteessa

Vuoden 2023 aikana konsernissa tapahtuu merkittäviä muutoksia sote-uudistuksesta johtuen: Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan vastuulle siirtyy Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän, Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toiminta ja kuntayhtymät lopetetaan. Varsinais-Suomen lastensuojelukuntayhtymän toiminta siirtyi Varhalle, mutta kuntayhtymä jää hallinnoimaan omistamiaan kiinteistöjä ja sen nimi muuttuu Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymäksi.

Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy puretaan vuoden 2023 aikana.

Konsernin tuloslaskelma

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	36 717	37 607
Toimintakulut	-106 556	-101 041
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14	30
Toimintakate	-69 853	-63 404
Verotulot	48 983	45 603
Valtionosuudet	26 353	24 747
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	23	19
Muut rahoitustuotot	122	71
Korkokulut	-600	-251
Muut rahoituskulut	-165	-25
Vuosikate	4 862	6 760
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 833	-5 643
Arvonalentumiset		-23
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-971	1 094
Tilinpäätössiirrot	54	
Tilikauden verot	-187	-112
Laskennalliset verot	157	161
Vähemmistöosuudet	182	25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-766	1 167
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista		
= 100*Toimintatuotot/toimintakulut	34	37
Vuosikate prosenttia poistoista		
= 100*Vuosikate/Poistot	83	120
Vuosikate €/as	437	612
Asukasluku	11 138	11 041

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 862	6 760
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-187	-112
Tulorahoituksen korjauserä	-154	-171
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 522	6 477
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 349	-4 227
Rahoitusosuudet investointi menoihin	384	131
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	2 267	470
Investointien rahavirta yhteensä	-6 699	-3 627
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 177	2 850
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-51
Antolainojen vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 290	450
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 173	-4 442
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-289	1 907
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-54	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-36	21
Vaihtomaisuuden muutos	-120	75
Saamisten muutos	115	915
Korottomien velkojen muutos	929	35
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 662	-1 090
RAHAVAROJEN MUUTOS	-515	1 760
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	12 057	12 572
Rahavarat 1.1.	12 572	10 812
	-515	1 760
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-6 314	-206
Investointien tulorahoitus, %	54,2	165,0
Lainanhoitokate	0,6	1,5
Kassan riittävyys, pv	35,3	41,7

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 000 €	1 000 €
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	211	134
Muut pitkävaikutteiset menot	776	885
Ennakkomaksut		
	987	1 019
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	10 870	10 947
Rakennukset	78 333	76 266
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-7 596	-7 978
Koneet ja kalusto	3 001	2 989
Muut aineelliset hyödykkeet	478	507
Ennakkomaksut ja kesken-		
eräiset hankinnat	2 011	1 165
	87 097	83 896
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöt	-10 641	-10 528
Osakkeet ja osuudet	15 141	15 059
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	121	70
	4 621	4 600
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	92 705	89 515
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	118	140
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	210	208
Muut toimeksiantojen varat	297	184
	626	533
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	820	675
Valmiit tuotteet/tavarat	18	18
	837	692
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		421
Muut saamiset	25	-924
Siirtosaamiset		542
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 852	2 736
Lainasaamiset		
Muut saamiset	1 240	1 194
Siirtosaamiset	3 227	2 594
	8 344	6 564

	2022	2021
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	12	12
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 230	2 385
Muut arvopaperit	201	197
	2 444	2 594
Rahat ja pankkisaamiset	9 613	9 977
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 238	19 829
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 569	109 876
VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	16 892	16 892
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	1 146	1 146
Arvonkorotusrahasto	1 255	1 255
Muut omat rahastot	706	706
Edell tilikausien yli-/alijäämä	2 132	511
Tilikauden yli-/alijäämä	-766	1 167
	21 365	21 677
VÄHEMMISTÖOSUUDET	107	282
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3	2
Muut pakolliset varaukset	784	800
	786	803
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	126	149
Lahjoitusrahastojen pääomat	601	600
Muut toimeksiantojen pääomat	311	234
	1 039	982
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	35 889	31 494
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 557	8 331
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	28 120	31 652
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 705	14 656
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	91 272	86 132
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	114 569	109 876

	2022	2021
Tunnusluvut 1000€		
Omavaraisuusaste, %	19,7	20,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,7	78,0
Velat ja vastuut % käyttötuloista	77,5	81,3
Kertynyt alijäämä	1 366	1 678
Kertynyt alijäämä, €/asukas	123	152
Konsernin lainakanta 31.12.	71 605	63 543
Konsernin lainat €/as	6 429	5 755
Konsernin lainasaamiset 31.12.	0	0
Konsernin henkilöstömäärä	666	652
Asukasmäärä 31.12.	11 138	11 041
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12.	71 606	63 547
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/as	6 429	5 756

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Tilikauden tulosta voidaan käsitellä poistoeron ja varausten muutoksilla ja rahastosiirroilla. Poistoerokirjauksia tehdään niiden investointien osalta, joiden kattamiseen on käytetty investointivarausta. Poistoeroa puretaan hankkeen poistoa vastaavasti.

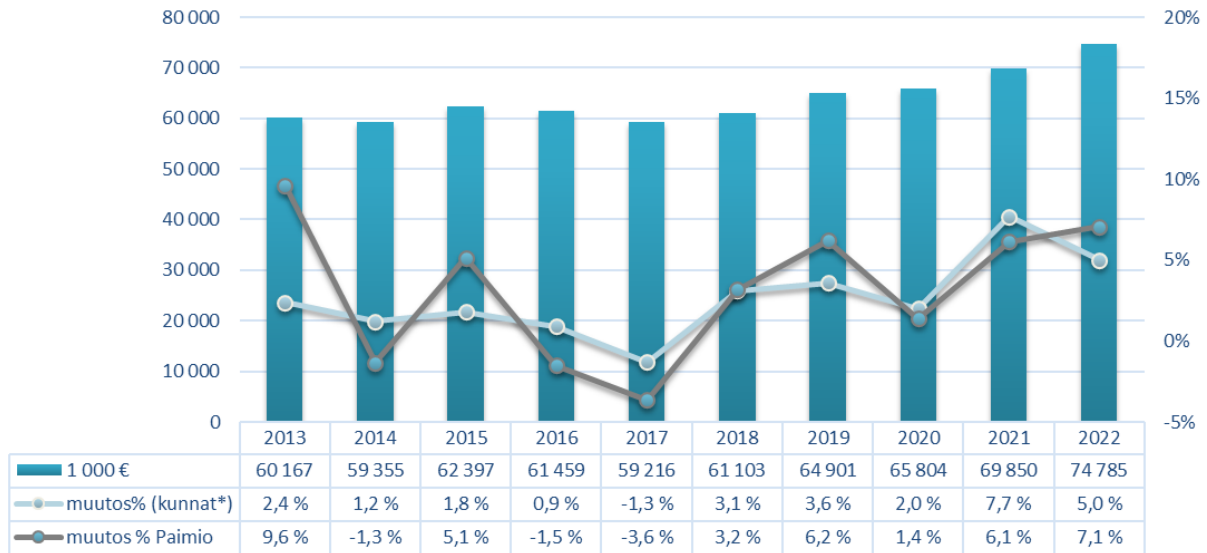
Tilikauden tulos on 851 909,75 euroa, vastaava vuoden 2021 tulos oli 671 324,53 euroa. Tilikauden vuosikate on 3 445 441,20 euroa.

Tilikauden tulokseen on kirjattu poistoeron vähennystä + 84 060,79 euroa. Edellä esitettyjen tuloksen käsittelyerien jälkeen syntyvä kaupungin tilikauden ylijäämä on 935 970,54 euroa.

Kaupunginhallitukselle ehdotetaan 29.3.2022 kokouksessa, että kaupunginhallitus päättää

- tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:
 - o tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaisesti 84 060,79 euroa
 - o kirjataan tilikauden ylijäämä, 935 970,54 euroa, taseen tilikauden yli-/alijäämä tilille.
- hyväksyä ja allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2022.
- valtuuttaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan allekirjoittamaan kaupunginhallituksen puolesta "vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle".
- esittää valtuuston hyväksyttäväksi talousarvion poikkeamat osana tilinpäätöksen hyväksymistä ja
- lähettää tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle valmisteltavaksi ja edelleen valtuustolle käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Ulkoiset toimintakulut sekä niiden kasvuprosentit Paimiossa ja kunnissa keskimäärin vuosina 2013 - 2022

* kuntien ja kuntayhtymien toimintamenojen kasvuprosentit (lähde: Kuntaliitto)

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä käyttötalouden toteutuminen

Talousarvion sitovuus määritellään hallintosäännön 60 pykälässä.

Käyttötalousosa

Valtuusto hyväksyy määrärahat kullekin tulosalueelle. Niille lautakunnille, joilla on useita tulosalueita, on talousarvio sitova tulosaluetasolla. Kaupunginhallitus voi lautakunnan esityksestä suorittaa tulosalueiden välisiä määrärahamuutoksia edellyttäen, että se ei aiheuta muutoksia lautakunnan saamien määrärahojen kokonaissummaan. Määrärahaan liittyvät meno- ja tuloerät ovat sitovia.

Poikkeuksena edellä mainitusta sitovuusperiaatteesta on myönnetty nettomääräraha sivistys- ja vapaa-aika lautakunnalle. Lisäksi nettositovuus koskee kaupunginhallituksen alaista työllisyydenhoidon tehtäväaluetta ja tietohallinnon kustannuspaikkaa.

Investointiosa

Investointien määrärahat ovat sitovia kustannuspaikkatasolla. Talousarviokirjassa kustannuspaikkatason alapuolella esitetyt yksityiskohtaisemmat erittelyt ovat luonteeltaan perusteluja ja alustavia käyttösuunnitelmia.

Tuloslaskelma- ja rahoitusosa

Tuloslaskelmaosassa valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet verotuloihin, valtionosuuksiin, korkotuottoihin, korkokuluihin, muihin rahoitustuottoihin ja muihin rahoituskuluihin. Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia erät ovat antolainasaamisten lisäys ja lainakannan muutokset. Lainakannan muutos asettaa ylärajan lisälainanottoon.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta

Tehtäväalueista ja investoinneista vastaavat toimielimet ja viranhaltijat ovat laatineet toteutumisvertailut, joissa on arvioitu myös toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Talousarvion toteutuminen käy selville jäljempänä olevista toimielinten toimintakertomuksista sekä niiden yhteenvedosta.

2.1.1. Tarkastuslautakunta

Tulosalue **Tilintarkastus**
Vastuuhenkilö Lautakunnan puheenjohtaja Sini Heino

TARKASTUSLAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- Kokouksia 6		Puolue	Läsnäolokerrat
Heino Sini	puheenjohtaja	Vihr.	6
Tuominen Outi	varajäsen	Vihr.	-
Taipaleenmäki Joonas	varapuheenjohtaja	PS	6
Mäkelä Matti	varajäsen	PS	-
Heurlin Eeva	jäsen	KD	6
Ylitalo Jouni	varajäsen	KD	-
Salo Tapani	jäsen	SDP	6
Kuisma Petri	varajäsen	SDP	-
Tommila Liisa	jäsen	Kok.	4
Launto Tommi	varajäsen	Kok.	2
Pöri Pasi	jäsen	Kesk.	6
Vesamo Johanna	varajäsen	Kesk.	-
Tuovinen Nanna	jäsen	Vas.	5
Klemola Anu	varajäsen	Vas.	1
Vuorio Jukka	tilintarkastaja		6
Tahvanainen Pirkko	taloussuunnittelija, pöytäkirjanpitäjä		5
Kalliomäki Satu	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä		1

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta on valtuuston asettama toimielin, joka valmistelee valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja arvioi hallinnon ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupunkikonsernin toimintaa ja koordinoi konsernin sisäistä ja ulkoista valvontaa ja huolehtii, että sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan osoitetaan riittävät resurssit. Valtuusto valitsee tilintarkastusyhteisön tarkastuslautakunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Tarkastuslautakunta tuottaa valtuustolle olennaista ja luotettavaa arviointitietoa talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kaupungin päätöksentekijöille hyödyllistä tietoa kaupungin tehtävien hoidon tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisuudesta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta.

Keväällä tarkastuslautakunta tutustui Paimion Yrityskiinteistöt Oy:n ja Paimion Kehitys Oy:n toimintaan ja kuuli sosiaali- ja terveysjohtajaa sosiaali- ja terveyspalvelut toimialan nykytilasta ja tulevaisuudesta. Kevätkaudella laadittiin arviointikertomus tilikaudesta 2021 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Syksyllä tarkastuslautakunta osallistui BDO Oy:n järjestämään tarkastuslautakuntien koulutuspäivään ja käynnisti tilintarkastusyhteisön kilpailutuksen tilikausille 2023-2026.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja –talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä JHTT-yhteisö. Valtuusto voi valita tilintarkastusyhteisön enintään kuudeksi tilikaudeksi eli kuudeksi vuodeksi. Kaupungin tilintarkastamisesta on tehty sopimus Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n kanssa vuosille 2019-2022, sopimukseen sisältyy kaksi optiovuotta. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii HT, JHT, HM Jukka Vuorio. Tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa arviointityössä ja arviointikertomuksen laatimisessa.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain mukaan valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Toiminnalliset tavoitteet

- Arviointikertomuksen laatiminen
- Sidonnaisuusrekisterin ylläpito ja ajantasaisuuden valvonta

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 24		- 24	- 31	- 7	129,2 %	- 23	37,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 24		- 24	- 31	- 7	129,2 %	- 23	37,2 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 24		- 24	- 31	- 7	129,2 %	- 23	37,2 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 23		- 23	- 30	- 7	130,2 %	- 22	34,4 %
Toimintakate/ jäämä	- 23		- 23	- 30	- 7	130,2 %	- 22	34,4 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 23		- 23	- 30	- 7	130,2 %	- 22	34,4 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 1		- 1	- 1		108,3 %		167,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 1		- 1	- 1		108,3 %		167,8 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1		- 1	- 1		108,3 %		167,8 %

Poikkeamat: Toimintakulujen talousarvion ylitys johtuu kokous- ja asianhallintajärjestelmien sekä tilintarkastuspalvelujen kulujen ylittymisestä. Myös koulutusmenot ja luottamushenkilöiden palkkiot ylittyivät syksyn tarkastuslautakuntien koulutuspäivästä johtuen.

2.1.2. Keskusvaalilautakunta

Tulosalue **Vaalit**
Vastuuhenkilö Lautakunnan puheenjohtaja

KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
Kokoonpano				
- Kokouksia 6		Puolue	Läsnäolokerrat	
Mäkelä Matti	puheenjohtaja	PS	6	
Jätinvuori Marita	varapuheenjohtaja	Kok.	6	
Heimo Jarmo	jäsen	Kesk.	5	
Laitinen Seppo	jäsen	SDP	6	
Tuominen Outi	jäsen	Vih.	6	
Klemola Anu	varajäsen	Vas.	-	
Rainio-Karppi Minna	varajäsen	KD	1	
Valkonen Kimmo	varajäsen	Kok.	-	
Vuontela Tarja	varajäsen	Kesk.	-	
Niemi Mikko	varajäsen	SDP	-	
Taipaleenmäki Joonas	varajäsen	PS	-	
Vihervirta Armi	sihteeri		6	

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä erikseen päätettävien kansanäänestysten toimittamisesta kunnassa voimassa olevien lakien mukaisesti.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Seuraavat järjestettävät vaalit:

- 2023 Eduskuntavaalit huhtikuussa
- 2024 Presidentinvaalit tammikuussa ja Europarlamenttivaalit kesäkuussa
- 2025 Alue- ja kuntavaalit huhtikuussa

Paimiossa on ollut vuoden 2012 kuntavaaleista lähtien vain yksi äänestysalue (Paimio) ja äänestyspaikkana on ollut kaupungintalo sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalipäivänä äänestys tapahtuu valitun vaalilautakunnan valvonnassa. Lisäksi ennen vaalipäivää järjestetään viikon mittainen ennakoäänestysjakso, jolloin äänestyspaikalla voivat äänestää myös muut kuin oman kunnan äänioikeutetut. Vaalitoimikunta järjestää laitosäänestykset sekä tarvittaessa myös kotiaäänestykset henkilöille, joille tuottaa kohtuuttomia vaikeuksia päästä äänestyspaikalle. Vaaleissa käytetään sähköistä äänioikeusjärjestelmää.

Toiminnalliset tavoitteet

Vaalien sujuva ja asiakasystävällinen järjestäminen.

Toteutuminen

Ensimmäiset aluevaalit toimitettiin 23.1.2022. Vaaleissa valittiin valtuutetut ja varavaltuutetut hyvinvointialueiden aluevaltuustoihin. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustoon valittiin 79 valtuutettua. Paimiosta valituiksi tulivat Merja Laine (Kesk) ja Jouni Lehtikainen (KD). Paimion äänestysprosentti oli 51,2.

Koronarajoitukset aiheuttivat monenlaisia terveysturvallisuuteen liittyviä lisäjärjestelyjä; vaalipaikan kulkusuunta muutettiin yhdensuuntaiseksi ja eristyksessä tai karanteenissa olevat äänestäjät saivat äänestää ulkona vaalipäivänä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	19		19	23	4	121,9 %	12	94,7 %
Toimintakulut	- 21		- 21	- 18	3	85,8 %	- 27	-34,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 2		- 2	5	7	-239,8 %	- 16	-132,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2		- 2	5	7	-239,8 %	- 16	-132,5 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	19		19	23	4	121,9 %	12	94,7 %
Toimintakulut	- 19		- 19	- 16	3	83,4 %	- 27	-40,4 %
Toimintakate/ jäämä				7	7	-3 298,5 %	- 15	-147,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä				7	7	-3 298,5 %	- 15	-147,5 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 2		- 2	- 2		110,3 %	- 1	288,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 2		- 2	- 2		110,3 %	- 1	288,2 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2		- 2	- 2		110,3 %	- 1	288,2 %

2.1.3. Kaupunginhallitus

KAUPUNGINHALLITUS			
Kokoonpano			
- kokouksia 21		Puolue	Läsnäolokerrat
Kaarlela Markus	puheenjohtaja	Kok.	21
Kallio Nina	varajäsen	Kok.	-
Virta Timo	I varapuheenjohtaja	SDP	21
Ristilä Pasi	varajäsen	SDP	-
Hyssälä Tuomas	II varapuheenjohtaja	Kesk.	20
Määttänen Markku	varajäsen	Kesk.	1
Ansio Sanna-Maija	jäsen	Kok.	13
Särvä Joonas	varajäsen	Kok.	7
Ilola Timo	jäsen	Kok.	21
Berg Rauno	varajäsen	Kok.	-
Mäkiö Sari	jäsen	Vihr.	17
Kuosmanen Tiina	varajäsen	Vihr.	2
Nieminen Tomi	jäsen	Vas.	19
Simola Lauri	varajäsen	Vas.	2
Rannikko Sari	jäsen	SDP	18
Murto Sari	varajäsen	SDP	3
Reponen Terhi	jäsen	Kesk.	21
Karlsson Kristina	varajäsen	Kesk.	-
Tuominen Annica	jäsen	PS	19
Kinnunen Lauri	varajäsen	PS	1
Lindberg Mikko	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	Kesk.	21
Salminen Samu	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	Kok.	19
Laitinen Seppo	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	SDP	19
Jalonen Kimmo	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	KD	21
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja, esittelijä		20
Hulkkonen Eila	henkilöstöpäällikkö, pöytäkirjanpitäjä		1
Hölsö Jaana	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä		17

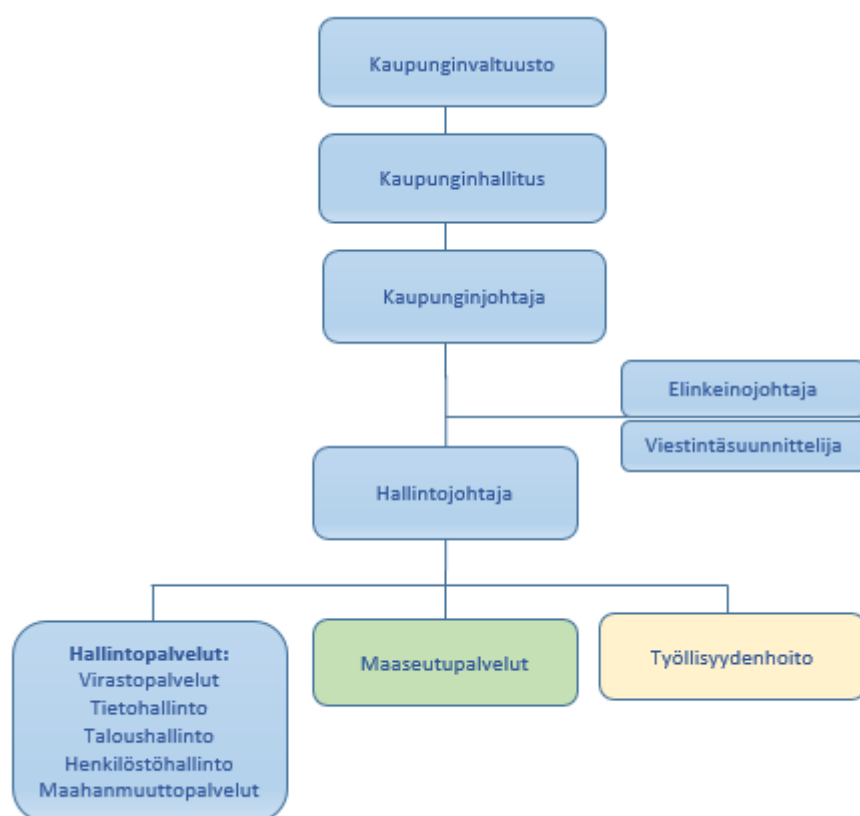
		Puolue	Läsnäolokerrat
Kalliomäki Satu	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä		1
Laine Heidi	toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä		2

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tulosaluetta:

- konsernijohto ja hallintopalvelut
- maaseutupalvelut ja
- työllisyydenhoito.

Alla olevassa kuvassa kaupunginhallituksen kokonaisuus. Konsernijohtoon ja hallintopalveluiden toiminnot ovat organisaatiokaaviossa pirstaloituneet moneen eri lokeroon. Alla olevassa kaaviossa kaikki paitsi maaseutupalvelut ja työllisyydenhoito kuuluvat konsernijohtoon ja hallintopalveluiden tulosalueelle. Konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	2 483	158	2 641	2 559	- 83	96,9 %	2 158	18,5 %
Toimintakulut	- 4 796	- 340	- 5 136	- 5 201	- 65	101,3 %	- 4 991	4,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 2 313	- 182	- 2 495	- 2 643	- 148	105,9 %	- 2 832	-6,7 %
Poistot ja arvonlennukset	- 129		- 129	- 83	46	64,1 %	- 109	-24,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 442	- 182	- 2 624	- 2 643	- 19	100,7 %	- 2 850	-7,3 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 247	158	1 405	1 265	- 140	90,0 %	1 013	24,8 %
Toimintakulut	- 4 530	- 340	- 4 870	- 4 905	- 34	100,7 %	- 4 703	4,3 %
Toimintakate/ jäämä	- 3 284	- 182	- 3 466	- 3 640	- 174	105,0 %	- 3 690	-1,4 %
Poistot ja arvonlennukset	- 129		- 129	- 83	46	64,1 %	- 109	-24,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 3 413	- 182	- 3 595	- 3 640	- 45	101,3 %	- 3 708	-1,8 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 237		1 237	1 294	57	104,6 %	1 145	13,0 %
Toimintakulut	- 266		- 266	- 297	- 31	111,6 %	- 287	3,2 %
Toimintakate/ jäämä	971		971	997	27	102,7 %	858	16,2 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	971		971	997	27	102,7 %	858	16,2 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset (operatiiviset) riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Lyhytnäköinen ja tempoileva elinkeinotyö ja -politiikka.		Todennäköisyys 1
		Vaikutus 3
Syyt:	Ei sitouduta pitkäjänteiseen yli vaalikausia kestävään kehitystyöhön, vaan haetaan "pikavoittoja" tai lyhytaikaisia ratkaisuja.	
Seuraukset:	Riskin toteutuessa kaupunki ei pysty ennakoimaan tai hallitsemaan omaa kehitystään, vaan joutuu jatkuvasti reagoimaan muiden toimijoiden ratkaisuihin.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Elinvoiman kehittämiseen liittyvien strategisten tavoitteiden huolellinen pragmaattinen määrittely ja toimijoiden sitouttaminen yhteisiin päämääriin yhdenmukaisilla toimintatavoilla.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotmk Paimion Kehitys Oy:n hallitus

		kokouksissaan Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Markkinointiryhmä Viestintäkoordinaattori	
Arviointi: Yhteistyötä eri toimijoiden kesken (Paimion Kehitys Oy, elinkeinojohtaja, elinkeinotoimikunta, markkinointiryhmä, kiertotaloushanke, Paimion yritykset ja yrittäjät) on lähdetty määrätietoisesti kehittämään entisestään. Toimintamalleja on pyritty yksinkertaistamaan,			
Työvoimapolitiikan ennakoimattomuus.		Todennäköisyys 1	Vaikutus 1
Syyt:	Valtion työvoimapalveluiden lyhytjänteinen kehittäminen vaikeuttaa pysyvien ja toimivien rakenteiden luomista.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Pyritään luomaan omia toimintamalleja, jotka eivät suoranaisesti ole riippuvaisia valtion toimista.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Työvoimapalvelujen päällikkö	
Arviointi: Riski on edelleen pienentynyt, koska Suomen hallitus on tehnyt vahvan linjauksen työvoimapalveluiden siirtämisestä kuntien järjestämisvastuulle.			
Operatiiviset			
Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys. Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön vaihtuvuus on toiminnallinen riski osassa kaupungin työtehtävissä. Osa työtehtävistä on talouden sopeuttamisen, henkilöstön saatavuuden haasteiden ym. syiden vuoksi liitetty joko pysyvästi tai tilapäisesti muihin tehtäviin, jolloin osaaminen keskittyy yhden tai vain harvojen työntekijöiden tehtäviin. Tämä voi aiheuttaa toiminnallisen riskin. Työmäärän lisääntyminen ja tehtävien keskittyminen voivat heikentää henkilöstön työssäjaksamista ja lisätä henkilöstön haitallista työkuormitusta ja sairaspotentialia.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä sekä muuttuvien työtilanteiden ja tehtävän muutoksien yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutuksen tarjoaminen. Huolehditaan, että henkilökunta pääsee osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin jokaisella työpaikalla. Tasapuolisesta työnjaosta huolehtiminen. Koko henkilökunnan perehdyttäminen läpi työuran. Työn kuormittavuutta, työhyvinvointia ja työkykyyn liittyviä riskejä seurataan ja arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnantaja käynnistää tarvittavia toimenpiteitä työhyvinvoinnin, työilmapiirin ja työkyvyn ylläpitämisen tukemiseksi. Henkilöstön palkitseminen hyvästä työsuorituksesta (kaupungin palkitsemisen ohje).		Vastuuhenkilöt: Toimialajohtajat Esimiehet Henkilöstöpäällikkö Työsuojelu	
Arviointi: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön vaihtuvuus on toiminnallinen riski osassa kaupungin työtehtävissä. Osa työtehtävistä on talouden sopeuttamisen, henkilöstön saatavuuden haasteiden ym. syiden vuoksi liitetty joko pysyvästi tai tilapäisesti muihin tehtäviin, jolloin osaaminen keskittyy yhden tai vain harvojen työntekijöiden tehtäviin. Tämä voi aiheuttaa toiminnallisen riskin. Työmäärän lisääntyminen ja tehtävien keskittyminen voivat heikentää henkilöstön työssäjaksamista ja lisätä henkilöstön haitallista työkuormitusta ja sairaspotentialia.			

Tietoteknisten järjestelmien toimimattomuus. Tietosuoja ja tietoturvariski.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Kaupungin tuottamat palvelut ovat yhä riippuvaisempia ICT- laitteista, tietojärjestelmistä sekä niissä käsiteltävästä tiedosta. Laitteiden ja järjestelmien toimimattomuus aiheuttaa vakavan uhan kaupungin palveluiden tuotantokyvylle. Laiterikkojen ja inhimillisten erehdysten lisäksi julkinen sektori on enenemässä määrin ollut myös tahallisten vahingontekoyritysten kohteena. Edellä mainituista syistä riski alla mainituille skenaarioille on kasvanut:- - Tieto ei ole saatavissa silloin kun sen pitäisi olla. - Tieto on sellaisten henkilöiden saatavissa, jolla ei ole siihen oikeutta. - Tieto on korruptoitunutta tai väärää.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Laiterikkoutumisriskiä pienennetään tärkeitä järjestelmiä kahdentamalla. Inhimillisten erehdysten riskejä pienennetään koulutuksen avulla. Kuukausittain kokoontuva tietosuoja- / tietoturvaryhmä arvioi toteutuneiden uhkien syitä ja kehittää kokonaisvaltaisesti Paimion kaupungin tietosuojaa ja -turvaa. Tietoturvaan liittyvää dokumentaatiota täydennetään riskiperusteisesti niin että korkeimman riskin ohjeistus tehdään ensin.		Vastuuhenkilöt: Tietosuoja- /tietoturvaryhmä Johtoryhmä	
Arviointi: Tietoteknisten järjestelmien vikaantumismäärät ovat pysyneet samana. Automaattisten hälytysten määrää on lisätty kattamaan kaikki keskeiset tietotekniset palvelut. Tietoturva uhkien määrä on edelleen lisääntynyt. Laajoja kohdistettuja hyökkäyksiä ei ole tapahtunut tarkastelujaksolla.			
Kyky vastata ulkopuolelta syntyviin tarpeisiin ja kehityksen rytmiin riittävillä resursseilla ja osaamisella.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Kaupungin elinkeino- ja elinvoimatyöskentelyn ydin on ulkopuolisten osallistaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaiten tämä toteutetaan siten, että ulkopuoliset tahot (yhtiöt, ry:t tai kunnalliset toimijat) ajavat omaa tavoitettaan, jonka onnistumme liittämään Paimion tavoitteen toteutumiseen. Riskinä on, että emme onnistu löytämään sopivia kumppaneita, koska ilman kumppaneita elinkeino/elinvoimaorganisaatiomme on liian ohut.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Verkostotyöskentely kaiken toimintamme ytimenä. Osallistamisen korostaminen ja vastaavasti siiloutumisen välttäminen niin sisäisesti kuin ulkoisesti.		Vastuuhenkilöt: Elinkeinojohtaja	
Arviointi: Yhteistyö ulkopuolisten toimijoiden kanssa on onnistunut hyvin ja yhteydenpito on ollut tiivistä.			
Vahingolliset			
Suuronnettomuudet, tulipalot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Normaaliolojen häiriötilanteet aiheuttavat äkillisen palvelutarpeen kasvun, johon on reagoitava nopeasti.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen varautumissuunnitelma, koulutus.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Toimialajohtajat Esimiehet	
Arviointi: Venäjän helmikuussa aloittama hyökkäyssota Ukrainaan vaikutti siihen, että varautumiseen ja ennakointiin liittyvää toimintaa, koulutusta ja hankintoja on vuoden aikana toteutettu aiempia vuosia enemmän. Uhkakuvat eivät kuitenkaan ole toteutuneet, mm. syksyllä 2022 ennakoituja sähkönjakelun häiriöitä ei ole talven 2022-2023 aikana ollut.			
Työpaikkojen terveellisyys ja turvallisuus.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen ja työympäristön turvallisuus ja työergonomia			

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Perehdytys turvallisiin ja ergonomisiin työtapoihin Sisäilmaan liittyvät havainnot tuodaan esille. Kaupungin sisäilmatyöryhmä käsittelee sisäilma-asioita moniammatillisesti yhteistyössä työsuojelun, työterveyshuollon ja kiinteistönhoidon kanssa (selvitykset ja ratkaisut).		Vastuuhenkilöt: Sisäilmatyöryhmä Työsuojelu Toimialajohtajat Esimiehet	
Arviointi: Työpaikkojen, työskentelyolosuhteiden ja työympäristön turvallisuutta ja työergonomiaa seurataan jatkuvasti ennaltaehkäisevin toimenpitein, joita ovat: Työsuojelun työpaikkakäynnit ja työhön liittyvien riskien ja vaarojen kartoitus sekä niiden pohjalta annetut toimenpidesuosituksien ja ohjeet Perehdytys turvallisiin ja ergonomisiin työtapoihin Sisäilmatyöryhmän toiminta ja sisäilmasto-asioiden moniammatillinen käsittely (selvitykset ja ratkaisut) Häiriötilanneilmoitusten ja työtapaturmailmoitusten käsittely			
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Riittämätön rahoitus haittaa kehitystyötä ja heikentää Paimion kaupungin statusta. Sisäisten ja ulkoisten yhteistyörakenteiden hiipussa elinvoimaa kehittävät toiminnot vähenevät.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Riittävän budjettiosuuden varmistaminen, ulkopuolinen hankerahoitus, yhteistyökumppanuudet		Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotm ja Paimion Kehitys Oy:n hallitus kokouksissaan Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja	
Arviointi: Rahoitus on ollut riittävää kehitystyön ylläpitämiseksi ja uudistamiseksi.			
Lainamäärän kasvu.		Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Kaupungin velkamäärä on suuri. Menojen ollessa tuloja suuremmat ja investoitaessa, lainamäärä kasvaa edelleen. Mahdollisten rahamarkkinoiden häiriö- tai poikkeustilanteiden, esim. rahoituksen saatavuuden tai korkojen nousun, aiheuttamat ongelmat.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Menojen karsinta, tulojen lisäys, toiminnan tehostaminen, omaisuuden realisointi. Lyhytaikaisen kuntatodistuslainan muuttaminen pitkäaikaiseksi, korkosuojaukset vaihtuvakorkoisiin lainoihin.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Hallintojohtaja	
Arviointi: Vuoden aikana lainamäärää saatiin vähennettyä 2,6 milj. eurolla, lainaa oli vuoden lopulla 51,4 milj. euroa. Lainan saatavuudessa ei ole ollut häiriöitä, mutta Venäjän helmikuussa aloittaman Ukrainan hyökkäyssodan jälkeen alkanut korkojen nousu jatkui koko vuoden. Korkojen nousu näkyy aiempaa suurempina korkokuluina lyhytaikaisissa lainoissa. Kaupungin pitkäaikaiset lainat ovat kiinteäkorkoisia, eikä korkojen nousulla ole vaikutusta niihin.			
Pandemia.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Seuraukset: Pandemian vaikutukset sekä taloudellisia että toiminnallisia. Toiminnalliset (suorat) vaikutukset merkittävimpiä sote & koulusektorilla, taloudelliset vaikutukset suoria (lisäkustannukset) ja välillisiä (yritysten toimintaedellytykset, lomautukset, työttömyys -> verotulot)			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Käytännön järjestelyt tartuntavaaran minimoiseksi työyhteisössä ja reagointi tilanteen vaatiessa.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja	

Esimiehet
Työsuojelu

Arviointi:

Vuoden 2022 aikana korona ei enää aiheuttanut rajoituksia normaaliin elämään, myöskään taloudellisia vaikutuksia ei ollut, esim. verotuloja kertyi hyvin. Paimion ja valtakunnallinen rokotuskattavuus on hyvällä tasolla, joten vakavan taudin osuus jäi vähäiseksi. Vuoden 2022 loppuun mennessä korona laimeni tavalliseksi taudiksi, muiden kausi-influenssujen joukkoon.

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Konsernijohto ja hallintopalvelut

Vastuuhenkilö

kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki / hallintojohtaja Jaana Hölsö

Toiminta-ajatus

Kuntalain 39 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenpidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi kaupunginhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, kunnan toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tehtäväaluetta: konsernijohto ja hallintopalvelut, maaseutupalvelut ja työllisyydenhoito. Konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Hallintopalveluihin kuuluu: virastopalvelut ja tietohallinto. Kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut hankitaan Tilikunta Oy:stä, jonka omistajaosakas Paimio on. Virastopalvelut vastaa mm. palvelupisteen ja puhelinvaihteen toiminnasta, valmistelee kaupunginhallituksen ja valtuuston päätettävät asiat ja huolehtii niiden täytäntöönpanosta, sekä vastaa ja ohjeistaa kaupungin arkistointia. Tietohallinto on tuottanut palvelut Paimion kaupungille ja Paimion-Sauvon ktky:lle.

Hyväksytyn kuntastrategian mukaisesti kaupunki panostaa elinvoimapaalveluiden kehittämiseen, josta tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Kaupunkikonsernin ohjaus kuuluu kaupunginhallitukselle, siitä tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Resurssimuutokset

Vuoden 2022 lopulla henkilöstöä on 15,95 htv, joista kaksi on määräaikaista. Virastopalveluiden vahvuus on 4,2 htv, josta palvelupisteen vakinaisen henkilökunnan työaika on yhteensä 1,55 htv. Tietohallinnon vahvuus on 5 htv. Taloushallinnon 1,4 htv vahvuus koostuu taloussuunnittelijasta ja 40% hallintojohtajan työajasta. Henkilöstöhallinnon (1,4htv) resurssiin on laskettu henkilöstöpäällikkö ja sosiaalitoimen ja hallintopalveluiden yhteisen hallintosihteerin työajasta 0,4 htv.

Vuoden toukokuussa 2022 aloitti maahanmuuttokoordinaattori uutena määräaikaisena resurssina vuoden loppuun asti. Vuoden 2023 alusta, hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa, kotouttamisen tehtävät jäävät kuntien vastuulle, tästä johtuen maahanmuuttokoordinaattori palkattiin jo 2022 aikana kaupunginhallituksen alaisuuteen. Maahanmuuttokoordinaattorin virka perustettiin marraskuun valtuustossa ja se täytettiin vakituisesti 1.1.2023 alkaen.

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti viestintäsuunnittelija aloitti tehtävässään marraskuun alussa.

Toiminalliset tavoitteet

Henkilöstövoimavarat ovat riittävät ja oikein kohdistetut

Laadukkaan palvelutoiminnan keskeisin osatekijä on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Henkilökunnan pitkäkestoiseen työhyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetään huomiota eri osa-alueilla. Vaikuttavia kehityskeskusteluja käydään kerran vuodessa jokaisen työntekijän kanssa.

Johtamisen edellytyksiä pyritään parantamaan yhteisillä koulutuksilla ja henkilöstöhallinnon tukipalvelulla.

Työterveyshuollon painopistettä pyritään siirtämään ennaltaehkäiseviin toimintoihin ja erityisesti pitkien sairauspoissaolojen määrää seurataan työterveyshuollon kuntoutusryhmässä. Työterveyshuollon kuntoutusryhmä muodostettiin 2018 ja siihen kuuluvat nimetty työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja henkilöstöpäällikkö. Työterveyshuollon palvelujen nykyinen kolmivuotinen sopimuskauti alkoi 1.4.2020, vuoden 2023 alkupuolella päätetään option käytöstä.

Osana kaupungin työhyvinvointitoimintaa kaupungin henkilöstöllä on uimahallin ja sen kuntosalin käyttöoikeus, sekä mahdollisuus osallistua yhdelle Paimion opiston liikunnan kurssille. Uimahallin remontti alkoi keväällä 2022 ja henkilökunnalle on tarjolla kuntosali Kolinan palvelut väistötiloissa Pussitiellä vuoden 2023 loppuun asti. Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä hyväksyttiin määrärahat uusina henkilökuntaetuihin: liikunta- ja kulttuuriseteleihin ja työsuhteiden kypäryä etuun osana työntekijän palkkaa.

Paimion kaupungin prosessien kehittäminen

Kuntastrategian mukaisesti prosesseja pyritään digitalisoimaan. Vuoden 2020 alussa käyttöön tulivat uudet talous- ja henkilöstöhallinnon sekä asianhallintajärjestelmät. Uudet järjestelmät mahdollistavat aikaisempaa paremmin mm. sähköisten palveluiden käyttöönoton ja automaattimäärittäysten käytön, jotka vähentävät manuaalista työtä. Uusi järjestelmä mahdollistaa henkilöstöhallinnollisen tiedolla johtamisen ja paremman henkilöstösuunnittelun.

Asianhallintaohjelman päivityksellä vastataan uusien säädösten, kuten esimerkiksi tiedonhallintalaki, vaatimuksiin. Toimintojen sähköistäminen jatkui mm. kokousjärjestelmän sähköisellä allekirjoituksen käyttöönotolla ja sähköisen arkiston käyttöönoton valmistelulla. Kaupungille tulevien ostolaskujen ja lähtevien myyntilaskujen kohdalla verkkolaskujen osuutta pyritään nostamaan Valtiokonttorin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen toimikaudekseen nimeämät toimikunnat

- Elinkeinotoimikunta
- Kunniamerkkiesityksiä valmisteleva toimikunta
- Maapoliittinen toimikunta
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto
- Ystävyystoimikunta
- Paimio 700-juhlavuositöimikunta
- Kestävän kehityksen työryhmä

Kaupunginjohtajan asettamat (viranhaltija/työntekijä) työryhmät

- Ehkäisevän päihdetyön ryhmä (17.10.2019 §13)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä (3.3.2020 § 4)
- Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä (3.3.2020 § 5, 20.5.2020 § 9)
- Markkinointityöryhmä (17.12.2017 §14)
- Paimion ja Sauvon nuorisolain mukainen ohjaus- ja palveluverkosto (14.11.2019 § 16)
- Pandemia Työryhmä (16.11.2020 §14)
- Tiedonhallintalain toimeenpanon ohjausryhmä (24.11.2020 §15)
- Tietohallinnon johtoryhmä (18.1.2021 §1)
- Tietosuoja/tietoturvaryhmä (20.6.2018 § 20)
- Turvallisen ja kestävä liikuttamisen työryhmä (6.4.2022 §111)

Toiminnan kuvausta

Elinkeinoelämäprojekti 2022-2026

Paimion kaupungin elinkeinotoimen tavoitteena on luoda hyvät edellytykset yritystoiminnalle ja omalta osaltaan vaikuttaa positiivisen yrittäjyysilmapiirin ja vetovoimaisen imagon säilymiseen ja lisäämiseen. Tähän tavoitteeseen päästään lisäämällä yhteistyötä yritysten kanssa.

Työllisyysasteen mahdollisimman korkea taso ja veropohjan vahvistaminen ovat keskeiset tavoitteet hyvinvoinnin säilyttämiseksi.

Kaupunki panostaa elinkeinotoiminnan kehittämiseen uudella nelivuotisella elinkeinoprojektilla (08.2022 – 07.2026) palkkaamalla elinkeinojohtajan ja jatkamalla elinkeinotoimikunnan ja Paimion Kehitys Oy:n toiminnan kehittämistä. Uusi elinkeinojohtaja aloitti työssään 1.8.2022.

Kaupunki osallistuu ja jatkaa seudullista elinkeinoyhteistyötä Science Park Oy:n kanssa, joka tuottaa monipuolisesti Turun seudun 11 kunnalle suunnattuja elinkeino- ja yrityspalveluja.

Viranhaltijoiden nopea ja joustava toiminta sekä päätöksenteko mm. kaavoituksessa, tonttimyynnissä, rakennus- ja ympäristölupa-asioissa ovat kilpailuvaltteja, kun yritykset miettivät investointeja ja sijoittautumista kuntaan.

Paimion kaupunki tutkii ennakoluulottomasti uusia toimintamalleja, jotka auttavat tavoitteiden saavuttamista. Elinkeinosuunnitelma rakennetaan seuraavien neljän osa-alueen ympärille:

- 1) Elinkeinopolitiikka ja sen resurssit, eli seudullinen kehittämissyhteistyö, yhteishankkeet yritysten kanssa ja Paimion Kehitys Oy:n toiminnan kehittäminen.
- 2) Kaupungin päätöksenteon yritys- ja yrittäjämysteisyys
- 3) Kaupungin viestintä, tiedottaminen ja osallistumismahdollisuudet
- 4) Koulutus ja kaupungin organisaation osaaminen ja asenne

Yksittäisistä ekosysteemeistä tärkeitä työkohteita ovat:

- 1) Paimion Parantolan ympärille kehittyvä turismi ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet alueen sisäisten markkinoiden kasvuun ja kehittymiseen. Parantolan alue tavoittelee tulevaisuudessa 50 000 vuosittaisen matkailijan kävijämäärää. Paimion kaupungille Parantolasta on tulossa merkittävä näyteikkuna valtakunnallisesti ja globaalisti. Kaupungin tiivis yhteistyö Paimion Parantola -säätöön kanssa onkin hyvin tärkeä osa kilpailukykyämme kehitystyötä.
- 2) Toinen ekosysteemi elinkeinoelämän kehitystyön keskiössä on kiertotalouden kehittyminen Paimiossa. Paimion alueelle on sijoittunut ensimmäisiä kiertotalouden teollisen kokoluokan toimijoita ja teollisuusalueet Yksykön ja Greenfield Hub tarjoavat sijoittumismahdollisuuksia uusille toimijoille. Mahdollisuudet teollisten työpaikkojen kasvuun kiertotalouteen liittyen ovat hyvät.

Viestintä ja markkinointi

Kaupungin keskeisiä viestintävälineitä vuoden 2022 aikana olivat verkkosivut, Facebook-kanava Instagram-kanava, Youtube-tili sekä paikallislehti Kunnallislehden välissä kuusi kertaa vuodessa ilmestynyt Paimion kaupunki tiedottaa -liite. Joulukuussa uutena ulkoisena viestintäkanavana otettiin käyttöön LinkedIn -tili ja sisäiseen viestintään intrasivusto. Verkkosivujen osalta uudet, WordPress -pohjaiset verkkosivut julkaistiin toukokuussa 2022.

Kaupungin markkinointia suunnitteli ja toteutti markkinointityöryhmä, johon ovat kuuluneet elinkeinojohtaja (Mika Ingi 31.5. asti ja 1.8. alkaen Jani Penttilä), paikkatietopäällikkö Virpi Lindvall, ICT-pääsuunnittelija Oskari Summanen, puistopuutarhuri Jukka Oksa sekä kulttuuriasiainhoitaja/viestintäsuunnittelija Jouni Lehtiranta. Markkinointityöryhmän keskeisiä projekteja vuoden aikana olivat Paimion kaupungin osasto Naantalin asuntomessuilla heinä-elokuussa sekä Paimion esittelyhuoneen toteuttaminen Paimion parantolaan.

Matkailutyö

Paimion kaupungin matkailuneuvonnan toteuttamisesta vastasi kulttuuriasiainhoitaja (1.11.2022 alkaen viestintäsuunnittelija), jonka kokonaistyöajasta matkailun ja markkinoinnin osuus on noin 1/3. Matkailuneuvonta toimi Sähkötöiden tiloissa kesä-elokuun ja muina aikoina kaupungintalolla. Matkailuneuvonnan lisäksi matkailutyötä tekivät touko-elokuussa matkailu- ja museotyön yliopistoharjoittelija ja kolme kaupungin palkkaama lyhytaikaista kesätyöntekijää kesä-elokuussa. Matkailuneuvonta jatkoi yhteistyötä Paimion opasryhmän kanssa.

Paimion matkailupalvelujen markkinointiin valmistui tammikuussa 2022 kaksikielinen (suomi&englanti) VisitPaimio -sivusto. Sivuston suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi ImmaisGraphics. Työn tilaaja oli Paimion Kehitys Oy. Kesällä tuotettiin myös VisitPaimio -matkailu- ja matkailu- ja museotyön yliopistoharjoittelija ja kolme kaupungin palkkaama lyhytaikaista kesätyöntekijää kesä-elokuussa. Matkailuneuvonta jatkoi yhteistyötä Paimion opasryhmän kanssa.

Paimio on mukana Alvar Aalto –säätiön organisoimassa Alvar Aalto matkailureitistö -kokonaisuudessa. Vuonna 2018 julkaistulla visitalvaraalto.fi –sivustolla on myös yksi pelkästään Paimioon keskittyvä päiväretkipaketti. Kaupunki liittyi vuoden 2022 lopulla myös Aallon arkkitehtuuri ja muotoiluperinnön matkailureitti ry:n jäseneksi. Alvar Aallon suunnittelema Paimion parantola matkailupalvelut laajenivat huomattavasti kesän alkaessa, mikä lisäsi koko kaupungin houkuttelevuutta matkailukohteena.

Paimion kaupunki on vuodesta 2018 alkaen ollut Kuninkaantie ry:n jäsen. Kulttuuriasiainhoitaja/viestintäsuunnittelija on myös Kuninkaantie ry:n hallituksen varajäsen. Yhdistyksen tehtävänä on Kuninkaantien kehittäminen matkailutienä sekä edunvalvontatehtävät koskien Kuninkaantien matkailua ja matkailuelinkeinoja. Paimio on mukana yhdistyksen julkaisemassa matkailukartassa.

Ystävyysskuntatoiminta

Ystävyysskuntatoimikunnan puheenjohtajana toimi Toini Aro sekä jäsenenä Sari Rannikko (varapuheenjohtaja), Markus Hemmilä, Sari Hollmén (sihteeri), René Honkanen, Saara Kerola, Toni Korhonen, Inger Löfgren, Terhi Reponen ja Alekski Ruohonen. Ystävyysskuntatoimikunta kokoontui vuoden aikana kerran tammikuussa.

Koronavuosien jälkeen toiminta ystävyysskuntien välillä on ollut vilkasta, Norjan Åsin kanssa yhteistyötä viritellään jälleen. Vistan koulun ystävyysskuntatoiminta Audru koolin kanssa alkoi aktiivisena vuonna 2019, jolloin vierailtiin puolin ja toisin. Korona-aikana yhteyttä pidettiin sähköpostitse. Vuonna 2022 on taas päästy tapaamisiin: Vistalta rehtori ja kaksi opettajaa kansainvälisyystiimistä vieraili syyskuussa Audrussa yhteistyötä suunnittelemassa. Yhteistyö edistyi nopeasti: Audrun koulu kutsui Vistan yhteistyöhankkeeseen. Tässä Nordplus Junior -hankkeessa ovat nyt Audrun lisäksi mukana Vista ja Carnikavan koulu Latviassa. Joulukuussa 2022 toteutui jo ensimmäinen hanketapaaminenkin.

Paimion Haka aloitti uudenlaisen yhteistyön Paimion ystävyysskaupungin Odenthalin kanssa. Joukko alakouluikäisiä jalkapalloilijoita oli huoltojoukkoinen sekä Toini Aron kanssa keväällä Odenthalissa.

Ohjelmaan kuului jalkapallopelejä paikallisten joukkueiden kanssa. Tämän uuden yhteistyön tiimoilta on suunniteltu myös jatkoa ja seuraavat yhteiset pelit pelataankin Paimiossa.

Odenthalin lukion ja Paimion lukion yhteistyö sai myös jatkoa. Paimion lukion opiskelijoita vieraili Odenthalissa heti syysloman jälkeen lokakuussa. Opettajista mukana olivat Sari Hollmén ja Hanna Jakobsson. Matkalla oli monipuolinen ohjelma sisältäen kouluun tutustumista, Bonnin ja Kölnin vierailut sekä vapaa-ajan viettoja ja tutustumista saksalaisten elämään. Yhteistyö jatkuu saksalaisten opiskelijoiden ja opettajien vastavierailulla toukokuussa 2023. Ystävyyskaupunkien välisen yhteistyön ansiosta myös Odenthalin lukion musiikin opettaja Tim Schneider on innostunut tulemaan keväällä 2023 viikon Job Shadowing -jaksolle tutustumaan Vistan koulun ja lukion musiikin opetukseen.

Odenthalissa toimii aktiivinen Finnfriends-yhdistys, joka vierailee Paimiossa vuosittain. Syksyllä 2022 Finnfriendsit majoittuivat Paimion Parantolassa. He tutustuivat eri yrityksiin ja tapasivat Paimion valtuutettuja sekä ystävyystoimikunnan jäseniä.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Elinkeino toiminnan tuloksellisuus				
Myytyjen yritystonttien määrä	4	3	3	0
Sijoittuminen maakunnallisessa yrittäjäkyselyssä	2	3	1	2
Yrittäjän mielestä hyödylliset yrityskäynnit ja yritysneuvontatapaamiset	60	120	85	100
Tavoitteisiin pääsyä tukevien projektien määrä	60	100	80	80
Tehokas tonttimarkkinointi				
Myytyjen omakotitonttien määrä	5	12	10	8
Vuokrattujen ok-tonttien määrä	17	23	25	9
Tietohallinnon kehitysohjelman noudattaminen				
Tukipalvelun tuottaminen suunnitellulla SLA-tasolla (toteuma%)s)	78,8	80,3		82
Projektisalkun valmistuneet hankkeet (kpl)		30		18
Työhyvinvointitoimenpiteet ovat vaikuttavia				
Sairauspoissaolojen määrä pv / htv	15,84	12,3		16,8
Työterveyshuollon palvelun painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin palveluihin (Kela I korvausten %osuus)	39,7	38,6	40	38,9
Henkilöstökyselyt (0=ei, 1=kyllä)	1	0	1	0
Verkkolaskutuksen käyttöaste				
Verkkolaskujen osuus myyntilaskuista (%)	15	36	30	52
Verkkolaskujen osuus ostolaskuista (%)	78	90	85	90

Konserniohjaus

Vuoden 2022 aikana Paimion kaupungin konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Vuoden 2022 lopulla tytäryhteisöasemassa konserniin kuuluvat

- Paimion Lämpöyhtiö Oy
- Paimion Vesihuolto Oy
- Paimion Yrityskiinteistöt Oy
- Paimion Kehitys Oy
- Portti työhönvalmennus Oy
- Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy
- Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä
- Lyyli Tuomolan säätiö

Sen sijaan vuoden 1.1.2023 konsernirakenteeseen tulee hyvinvointialueuudistuksesta johtuen suuret muutokset. Tytäryhteisöasemassa olevan Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän lisäksi konsernista poistuvat muut sote-kuntayhtymät.

Hallintosäännön 4 luku käsittelee konserniohjausta. Siinä todetaan:

§19 Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

§20 konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta:

Kaupunginvaltuusto

- 1) määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- 2) päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- 3) hyväksyy konserniohjeen

Kaupunginhallitus

- 1) vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
- 2) vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
- 3) käsittelee puolivuositain yhtiöiden ja yhteisöjen raportit tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
- 4) arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta
- 5) nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
- 6) nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa yhtiöiden ja yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginjohtaja seuraa ja arvioi yhtiöiden ja yhteisöjen tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle sekä antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa."

Kaupungin konserniohjeet ovat vuodelta 2011 ja tavoitteena oli niiden päivittäminen vuoden 2022 aikana. Konserniohje on edelleen päivittämättä. Konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeiden etuna on yhteisöjen ohjauksen yhtenäistäminen, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen ja kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 997	158	2 155	2 185	31	101,4 %	1 666	31,2 %
Toimintakulut	- 3 642	- 340	- 3 982	- 4 275	- 293	107,4 %	- 3 894	9,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 645	- 182	- 1 827	- 2 090	- 262	114,4 %	- 2 229	-6,2 %
Poistot ja arvonlennukset	- 129		- 129	- 83	46	64,1 %	- 109	-24,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 774	- 182	- 1 956	- 2 090	- 133	106,8 %	- 2 247	-7,0 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	772	158	930	903	- 26	97,2 %	532	69,9 %
Toimintakulut	- 3 480	- 340	- 3 820	- 4 085	- 265	106,9 %	- 3 708	10,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 2 709	- 182	- 2 891	- 3 182	- 291	110,1 %	- 3 176	0,2 %
Poistot ja arvonlennukset	- 129		- 129	- 83	46	64,1 %	- 109	-24,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 837	- 182	- 3 019	- 3 182	- 162	105,4 %	- 3 194	-0,4 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 225		1 225	1 282	57	104,7 %	1 134	13,1 %
Toimintakulut	- 162		- 162	- 190	- 28	117,4 %	- 187	1,7 %
Toimintakate/ jäämä	1 063		1 063	1 092	29	102,7 %	947	15,3 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	1 063		1 063	1 092	29	102,7 %	947	15,3 %

Konsernijohtoon ja hallintopalveluiden toimintatuotot jäivät hieman talousarviosta (-26t€) ja toimintakulut ylittivät talousarvion (+265t€) huolimatta tilikauden aikana tehdyistä talousarviomuutoksista, joilla nollattiin keskitetyn sairausvakuutuserän vaikutus (165t€) ja huomioitiin ukrainalaisten kuntamallin mukaiset kustannukset ja korvaukset sekä maahanmuuttokoordinaattorin palkkauskustannukset (158t€ tuloihin ja 157t€ menoihin). Maahanmuuttajapalveluissa ylittyivät sekä menot (172t€) että saadut korvaukset (180t€), mutta nettovaikutus oli talousarviota vähäisempi.

Tilinpäätökseen jäänyt ylitys (265t€/6,9%) koostuu monesta tekijästä, joista merkittävämpiä ovat:

- ☐ Työsuojelun ja työterveyden ylitys (59t€), joka johtuu pääosin työterveyshuollon loppuvuoden poikkeuksellisen korkeista kustannuksista.
- ☐ Joukkoliikenteen ylitys (54t€), matkustajamäärät koronan jäljiltä vielä jäljessä, lisäksi Fölin maksukatto oli tullut täyteen, joten kaupungin joulukuun maksuosuus oli yli kolmikertainen normaaliin kuukauteen verrattuna.
- ☐ Varsin Digi- hankkeen kustannukset (40t€), toisaalta tulopuolella avustuksissa sama summa (40t€).
- ☐ Taloushallinnon palveluiden ylitys (40t€), talousarvio oli optimistinen, lisäksi ylitykseen sisältyy arvonlisäverotarkastuksen provisioperusteinen maksu (26t€).

- ☐ Valtuuston, kaupunginhallituksen ja hallituksen alaisten toimikuntien kokouspalkkiot (28t€).
- ☐ Eläkemenoperusteisen maksun (26t€) oletettua suurempi summa.

Tulosalue **Maaseutupalvelut**
Vastuhenkilö johtava maaseutuasiamies Taina Wirberg

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinto pyrkii huolehtimaan maaseudun elinolosuhteiden tasapuolisesta kehittämisestä ja säilyttämisestä Paimion, Kaarinan, Kemiönsaaren, Paraisten ja Sauvon kunnissa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Tavoitteena on turvata EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen, huolehtia riistavahinkojen ja petoeläinvahinkojen arvioinneista, pitää eläinrekisteriasiat ajan tasalla sekä tehdä hukkakaurakatselmuksia.

Maaseutupalvelut on kaupungin konsernijohtoon ja toimialojen johtosäännössä nimetty paikalliseksi maaseutuelinkeinoviranomaiseksi, joka hoitaa valtion kunnalle määräämät maataloushallinnon tehtävät.

Maaseutupalvelujen henkilöstö: johtava maaseutuasiamies ja kolme maaseutuasiamiestä

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on velvoittanut kuntia muodostamaan suurempia alueellisia yhteistyöyksiköitä.

Vuoden 2013 alusta ovat yhteistyöalueen muodostaneet Kaarina, Kemiönsaari, Parainen, Paimio ja Sauvo. Paimion kaupunki toimii allekirjoitetun sopimuksen mukaan isäntäkuntana. Paimiossa työskentelee johtava maaseutuasiamies, Sauvossa ja Kemiönsaarella yksi maaseutuasiamies kummassakin ja Paraisilla kaksi maaseutuasiamiestä.

Resurssimuutokset

Maaseutupalveluiden henkilökunta toimi neljän henkilön voimin (3,1 htv) elokuun loppuun asti. Yksi henkilö jäi eläkkeelle syyskuussa ja hänen tilalleen palkattiin vakituinen maaseutuasiamies elokuun alusta. Toinen henkilö jäi eläkkeelle joulukuussa ja hänen tilalleen on tarkoitus palkata uusi maaseutuasiamies maaliskuun alusta 2023.

Työtehtävien vaihtoa tai tarvittaessa ostoa tehdään Vehmaan yhteistoiminta-alueen kanssa, mikä mahdollistaa kaikkien eriyttämistä vaativien tehtävien suorittamisen.

	Tilaluku			Ympäristötukiin sitoutuneet tilat			Sähköisesti tukea hakeneet		
	2020	2021	2022	2020 %	2021 %	2022 %	2020 %	2021 %	2022 %
Kaarina	75	70	70	83	81	81	95	96	94
Kemiönsaari	160	151	149	92	89	92	95	93	94
Paimio	134	130	128	94	93	95	95	95	95
Parainen	222	222	220	83	82	83	95	97	98
Sauvo	123	120	119	93	88	89	95	96	96
Yhteensä	714	693	686				95	96	96

Maaseutupalveluiden maksuosuudet 2022:

	jakaja*	%osuus	maksuosuus (euroa)
Kaarina	70	10,1 %	20 737
Kemiönsaari	151	21,8 %	44 732
Paimio	130	18,8 %	38 511
Parainen	222	32,0 %	65 765
Sauvo	120	17,3 %	35 549
	693	100,0 %	205 294

*15.6.2021 tilojen lukumäärä

Toiminnalliset tavoitteet

Tiedottamisella ja koulutuksella pyritään vaikuttamaan siten, että viljelijät palauttavat kaikki mahdolliset hakemukset määräaikana niin, että saavutetaan taloudellinen ja ympäristön huomioiva tulos. Maatilojen lukumäärä on laskenut hieman vuosittain ja sama kehitys jatkuu.

Sähköisten hakemusten määrä on saavuttanut lähes maksiminsa, paperihakemuksia tullaan jättämään jatkossakin noin viisi prosenttia hakemuksista niin kauan kuin paperihakemukset sallitaan valtakunnallisesti.

Ohjelmakauden vaihtuessa 2023 koulutukset tulevat erittäin tärkeään asemaan.

Maaseutupalveluiden henkilökunnan koulutukset aloitettiin jo vuoden 2022 loppupuolella, tosin laki- ja asetustekstit eivät vielä olleet valmiina.

Koulutuksia pystyttiin teamsin lisäksi järjestämään myös läsnäolokoulutuksina.

Vuonna 2022 keväällä viljelijäkoulutukset toteutettiin pelkästään tallenteina sekä suomenkielisinä että ruotsinkielisinä.

Hallinnolliset tehtävät hoidetaan annettuina määräaikoina ja maksut viljelijöille mahdollisimman nopeassa aikataulussa.

Maaseutuasiamiesten koulutuksissa huomioidaan henkilökunnan yksilölliset tarpeet sekä osallistutaan valtakunnallisiin koulutustapahtumiin mikäli niitä järjestetään. Yleensä koulutukset mahdollistuvat teamsin kautta, joten täten saavutetaan koko henkilökunta helposti ja taloudellisesti.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	165		165	138	- 27	83,9 %	185	-25,2 %
Toimintakulut	- 211		- 211	- 195	16	92,5 %	- 220	-11,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 46		- 46	- 57	- 11	123,6 %	- 35	59,7 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 46		- 46	- 57	- 11	123,6 %	- 35	59,7 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	165		165	138	- 27	83,9 %	185	-25,2 %
Toimintakulut	- 199		- 199	- 182	17	91,4 %	- 206	-11,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 34		- 34	- 43	- 10	128,0 %	- 21	104,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 34		- 34	- 43	- 10	128,0 %	- 21	104,7 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 12		- 12	- 13	- 1	110,9 %	- 14	-7,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 12		- 12	- 13	- 1	110,9 %	- 14	-7,8 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 12		- 12	- 13	- 1	110,9 %	- 14	-7,8 %

Tulosalue **Työllisyyden hoito**
Vastuhenkilö työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti

Toiminta-ajatus

Työllisyydenhoidon tavoitteena on ylläpitää Paimion kaupungin hyvää työllisyydenkehitystä.

Henkilökohtaisella palveluohjauksella, aktivointitoimenpiteillä ja tiiviillä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken, on edelleen saavutettavissa hyviä tuloksia niin työllisyysasteeseen kuin työmarkkinatukimaksuihin. Tehtäväalueen tavoitteena on aktiivisen työllisyyden hoidon keinoin parantaa työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksia ja lisätä työttömien yhteiskunnallista osallistumista. Toimenpiteiden onnistumisella on merkittävä vaikutus asiakkaiden syrjäytymisen ehkäisyssä ja työllisyysasteen positiivisessa kehittämisessä.

Paimio on mukana uudessa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa, joka alkoi 1.3.2021. Paimio osallistui myös edelliseen työllisyyskokeiluun vuosina 2017-2018.

Meneillään olevalla kokeilulla tavoitellaan tietoa siitä, miten kokeilun asiakasryhmän työllisyyspalvelujen vaikuttavuus ja asiakastytyytyväisyys kehittyvät, kun palvelut järjestää valtion sijasta kunnan tai usean kuntaryhmän muodostama kokeilualue.

Valtion ja kuntien työllisyyden edistämisen resurssien yhdistämisellä ja päällekkäisen toiminnan poistumisella tavoitellaan työllisyyspalvelujen tehostumista, työttömien tehokkaampaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille ja työttömyyden julkiselle taloudelle aiheutuvien kokonaiskustannuksien laskua.

Kokeilu on kaikkiin suomalaisiin kokeilulakeihin nähden poikkeuksellisen laaja. Kokeilun piiriin kuuluu ensi vaiheessa 71 % työ- ja elinkeinotoimistojen työttömistä työnhakija-asiakkaista. Kokeilukunnille siirtyneet vastuut ja tehtävät ovat paljon edellistä kokeilua laajemmat. Kokeiluja seurataan jatkuvan tilasto-seurannan avulla sekä arvioidaan erillisen tutkimusperusteisen vaikuttavuusarvioinnin avulla. Kokeilun yksi tärkeä tavoite on selvittää mahdollisuudet siirtyä pysyvämpiin kunnallisiin työllisyydenhoidon rakenteisiin. Kokeilulaki oli ensin määräaikainen 30.06.2023 asti, mutta toimintavuoden aikana sen voimassaoloa jatkettiin vuoden 2024 loppuun asti. Vuoden aikana myös varmistui, että eduskunta pyrkii säätämään lain, jolla TE-palvelut siirtyvät pääosin ja pysyvästi kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alussa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Vastuualue jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: työvoiman palvelukeskus, työmarkkinatuen kuntaosuus, Toimintakeskus Apila ja palkkatukityöllistäminen.

Työvoiman palvelukeskus

Paimion tavoitteena on pitää maakunnan kärkipaikka työmarkkinatuki-asiakkaiden aktivoinnissa. Aktiivinen rooli työnhakijoille tarjottavissa palveluissa ja oma innovatiivinen palvelutuotanto antavat jatkossakin mahdollisuuden korkeaan aktivointiasteeseen ja alhaiseen työttömyysasteeseen. Aktivointisuunnitelmien ja monialaisten työllistymissuunnitelmien ripeään laadintaan ja yksilölliseen sisältöön kiinnitetään jatkossakin huomiota. Palvelun painopiste pidetään henkilökohtaisen palvelun tarjoamisessa. Työn etsintä, työn tarjoaminen, koulutuspolulle ohjaaminen ja urasuunnittelu pysyvät palvelun keskiössä. Yrityspalvelujen osalta tavoitteena on toimivien yritysytteyksien ylläpitäminen ja uusien luominen. Kuntakokeilun asiakastyö tehdään pääasiassa työvoiman palvelukeskuksessa.

TE-palveluiden tuottamisessa siirryttiin vuonna 2022 toteuttamaan Pohjoismaista työvoimapalvelumallia, joka on iso muutos asiakkaiden sekä palvelun tarjoajan näkökulmasta.

Asiakkaille tarjottaviin palveluihin tulee tarkasti määritelty ja aikataulutettu palvelujärjestelmä. Uusi palvelumalli asettaa paljon vaatimuksia henkilökunnan osaamiselle ja määrälle.

Paimio ja Sauvo ovat tehneet sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta, jonka nojalla Paimio vastaa työllisyyden kuntakokeilun toteuttamisesta myös Sauvon kunnan puolesta. Kuntien välillä on solmittu myös Työllisyydenhoidon yhteistoimintasopimus, jonka perusteella Paimio tuottaa Sauvon kunnalle kaiken muunkin työllisyydenhoidon palvelun.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Kunnat rahoittavat puolet omien kuntalaistensa työmarkkinatukikuluista sen jälkeen, kun työmarkkinatukipäiviä on kertynyt 300. Kun päivien kertymä ylittää 1000, kunnan maksuosuus on 70 prosenttia. Asiakkaan ollessa työllistymistä edistävän toimenpiteen piirissä, kuntaosuuden maksuvelvollisuus väistyy. Työllistymistä edistäviä palveluja ovat mm. työvoimakoulutus, kuntouttava työtoiminta ja työkokeilu. Asiakkaan ollessa aktivoituna tällaiseen toimenpiteeseen kunta säästää työmarkkinatukimenoissa keskimäärin 350-470 euroa kuukaudessa henkilöä kohti (4200-5600 eur/vuosi).

Kun asiakas onnistuu työllistymään 6-8 kuukauden työsuhteeseen, päivät nollautuvat ja kertymien laskenta alkaa alusta. Työssäoloehdon täyttäneet henkilöt saavat uudestaan työttömiksi joutuessaan ensin 300-500 päivää peruspäivärahaa tai ansiopäivärahaa ja, jos työttömyys vielä jatkuu, siirtyvät takaisin työmarkkinatuella.

Paimion kuntaosuuden maksut ovat olleet useiden vuosien ajan maakunnan selvästi pienimmät, kun maksut suhteutetaan kuntien asukaslukuun.

Toimintakeskus Apila

Toimintakeskus Apila kantaa päävastuun työllistymistä edistävästä aktivointitoimenpiteistä. Kohderyhmään kuuluvat asiakkaat sijoittuvat kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeilujaksolle Apilan omiin työtehtäviin tai kaupungin muihin toimipisteisiin. Työtoiminta on sovittava asiakkaan työ- ja toimintakyvyn mukaisesti siten, että se on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa. Työtoiminnan sisällön on oltava sellainen, että se parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja tarjoaa jatkossa edellytyksiä työllistyä avoimille markkinoille. Työtoiminnan suunnittelu rakentuu aina asiakkaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta ja sen vuoksi tarjottavan työtoiminnan valikoiman on oltava laaja.

Apila tuottaa ja myy kuntouttavaa työtoimintaa myös Sauvon kunnalle.

Palkkatukityöllistäminen

Palkkatukityösuhteiden tarjoaminen ja välittäminen kohderyhmään kuuluville asiakkaille on usein tehokkain tapa edistää heidän työllistymistään avoimille työmarkkinoille. Pitkään jatkuneessa työttömyysjaksossa muodostuu haasteeksi työttömyyden katkaiseminen. Lyhyelläkin työsuhteella edistetään asiakkaan jatkotyöllistymistä ja kohennetaan hyvinvointia sekä tulotasoa.

Vastuualueen toimilla ei voida juurikaan vaikuttaa työvoiman kysyntään, mutta työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamiseen vastuualueen toimilla on vaikutusta. Työllisyystilanteen kehitys koko maassa ja etenkin Varsinais-Suomessa on vuoden 2022 aikana kääntynyt parempaan suuntaan vaikean koronavuoden jälkeen. Pidemmällä aikavälillä toimivien työmarkkinoiden suurimmaksi esteeksi uhkaa kuitenkin muodostua osaavan työvoiman saatavuus ja avoimien työpaikkojen hidas täyttäminen. Ensisijaisena tavoitteena on jatkossakin pitää Paimion työttömyysaste selvästi maakunnan keskiarvon alapuolella, mutta huomio on suunnattava myös laajemmalle ja pyrittävä vaikuttamaan koko työssäkäyntialueen menestymiseen.

Paimion työttömyysaste oli heinäkuussa 2022 5,3% (2021 6,9% ja 2020 8,6%).

Työmarkkinoiden kehitys ja Paimion työttömyysasteen myönteinen kehitys osoittavat, että oikeilla toimilla ja riittävällä panostuksella työttömyysasteeseen voidaan vaikuttaa lyhyelläkin aikavälillä.

Resurssimuutokset

Vakinaistettiin työvoimasuunnittelijan määräaikainen virka. Kuntakokeilun tehtäviä on hoidettava virkasuhteisena.

Olennaiset toiminnalliset riskit

Talouselämän elpyminen vaikean korona-ajan jälkeen oli työllisyyskehityksen kannalta suuri epävarmuustekijä. Talouselämään olisi saattanut syntyä positiivinen näkymä ja pandemian aiheuttamat uhkakuvat olisivat väistyneet taustalle, ellei Venäjä olisi aloittanut aggressiivista hyökkäyssotaa Ukrainassa. Uusi haaste työllistämistoimien onnistumiselle aiheutui suuresta pakolaisaallostasta, kun ukrainalaiset joutuivat hakemaan tilapäistä suojelua mm. Suomesta ja omalta alueeltamme. Epävarmuuden jatkuessa taloudellinen toimeliaisuus ei lähde kasvuun ja se vaikuttaa ikävällä tavalla työllisyysnäkyymiin.

Jatkuvan kouluttautumisen ja uudelleen kouluttautumisen merkitys korostuu tämän päivän työmarkkinoilla. Kannustimien luominen työhön ja koulutukseen hakeutumiseen on tärkeää, jotta yhteiskuntaan ei muodostu pysyviä rakenteita työttömien ja työssä käyvien välille. Huomiota on kiinnitettävä työttömyysjaksojen lyhentämiseen, nuorille tarjottaviin palveluihin ja sukupolvet ylittävän työttömyyden ehkäisyyn. Erityispiirteiden koulutustarpeeseen luovat Ukrainasta alueelle tulleet ja asumaan jäävät ihmiset, jotka tarvitsevat tehokasta kielikoulutusta ja integraatiota yhteiskuntaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Työvoiman palvelukeskus pienentää työttömyysprosenttia (työttömyysaste-% vuoden viimeinen neljännes)	7,6	5,5	5,3	4,4
Työmarkkinatuen kuntaosuus pienentää maksuosuutta (Vuosittaiset maksut alle 12 €/asukas)	73 000	122 848	130 000	52 027
Palkkatukityöllistäminen. Tarjota työsuhte mahd. usealle tarvitsevalle ml. velvoitetyöllistetyt				
Määrärahalta palkatut henkilöt, yhteensä vuoden aikana	25	15	52	12
Työkuukausia yhteensä	163	112	230	69
Toimintakeskus Apila. Asiakkaiden nopea aktivoiminen ja ohjaaminen toimenpiteiden piiriin sekä aktivointiasteen kohottaminen				
Aktivointiaste-% kaikki joulukuun luvut (tmt-tukea saaneet)	54	60,2	65	68,5
300-499 pv	86	60	60	88,1
500-999 pv	58	72,4	80	84,2
yli 1 000 pv	69	83,3	85	83,3

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	322		322	235	- 87	73,0 %	308	-23,7 %
Toimintakulut	- 943		- 943	- 731	212	77,5 %	- 876	-16,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 622		- 622	- 496	125	79,8 %	- 568	-12,6 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 622		- 622	- 496	125	79,8 %	- 568	-12,6 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	310		310	223	- 87	71,9 %	296	-24,9 %
Toimintakulut	- 851		- 851	- 638	214	74,9 %	- 790	-19,3 %
Toimintakate/ jäämä	- 541		- 541	- 415	126	76,7 %	- 493	-15,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 541		- 541	- 415	126	76,7 %	- 493	-15,9 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	12		12	12		103,8 %	11	5,7 %
Toimintakulut	- 92		- 92	- 94	- 1	101,4 %	- 86	8,3 %
Toimintakate/ jäämä	- 81		- 81	- 82	- 1	101,1 %	- 75	8,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 81		- 81	- 82	- 1	101,1 %	- 75	8,7 %

Poikkeamat. Ulkopuoliset tulot eivät toteutuneet myyntituottojen ja palkkatuen osalta. Palkkatuen maksatus jäi tavoitteestaan, koska myös työllistettyjen palkkaukseen varatut määrärahat jäivät vajaakäytölle.

Työmarkkinatuen maksuosuuteen varattu määräraha alittui, koska Kelan maksuosuudella olevien pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointi onnistui edellistä vuotta paremmin. Aktivointia vauhditti koronapandemian aiheuttamien toimintarajoitusten päättymisen.

Työllistettyjen palkkaukseen varatut määrärahat alittuivat, koska avautuviin palkkatukipaikkoihin ei ollut löydettävissä soveltuvia työllistettyjä.

2.1.4. Sosiaali- ja terveyslautakunta

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- kokouksia 8		Puolue	Läsnäolokerrat
Karlsson Kristina	puheenjohtaja	Kesk.	7
Pirhonen Henna	varajäsen	Kesk.	1
Jätinvuori Marita	varapuheenjohtaja	Kok.	8
Kaukonen Kasper	varajäsen	Kok.	
Hongisto Silja	jäsen	Kok.	3
Rantanen Minni	varajäsen	Kok.	3
Vuorela Heli	jäsen	SDP	7
Sivonen Susanna	varajäsen	SDP	1
Olander Jouko	jäsen	SDP	8
Niemi Mikko	varajäsen	SDP	
Backman Rami	jäsen	Kok.	7
Seppälä Mikko	varajäsen	Kok.	
Kerola Saara	jäsen	Vihr.	8
Kuosmanen Tiina	varajäsen	Vihr.	
Havuaho Jarmo	jäsen	Kesk.	7
Silver Vertti	varajäsen	Kesk.	1
Taipaleenmäki Joonas	jäsen	PS	8
Tuominen Annica	varajäsen	PS	
Nieminen Tomi	kaupunginhallituksen edustaja		4
Rannikko Sari	kaupunginhallituksen varaedustaja		2
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		3
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		1
Pöyhönen Eeva-Sirkku	sosiaali- ja terveysjohtaja, esittelijä		6
Lahti Noora	vs. sosiaali- ja terveysjohtaja, esittelijä		2
Kalliomäki Satu	hallintosihiteeri, pöytäkirjanpitäjä		8

Toiminnan kuvaus

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	2 382	143	2 525	3 280	755	129,9 %	3 704	-11,4 %
Toimintakulut	- 39 188	- 1 110	- 40 298	- 40 859	- 561	101,4 %	- 37 955	7,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 36 806	- 967	- 37 773	- 37 579	194	99,5 %	- 34 251	9,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 36 806	- 967	- 37 773	- 37 579	194	99,5 %	- 34 252	9,7 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	2 083	143	2 226	2 981	755	133,9 %	3 469	-14,1 %
Toimintakulut	- 38 527	- 1 110	- 39 637	- 40 192	- 555	101,4 %	- 37 391	7,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 36 444	- 967	- 37 411	- 37 211	200	99,5 %	- 33 922	9,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 36 444	- 967	- 37 411	- 37 211	200	99,5 %	- 33 922	9,7 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	300		300	300		100,0 %	235	27,5 %
Toimintakulut	- 661		- 661	- 667	- 6	100,9 %	- 564	18,3 %
Toimintakate/ jäämä	- 362		- 362	- 368	- 6	101,7 %	- 329	11,6 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 362		- 362	- 368	- 6	101,7 %	- 329	11,6 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset		
Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta. Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu.		Todennäköisyys 2
		Vaikutus 2
Syyt:	Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti. Puutteellinen osaaminen. Yhteiskunnalliset ongelmat ja syrjäytymisen uhka (yksinäisyys, nuorisotyöttömyys, lapsiperheiden sosiaaliset ongelmat, lastensuojelulliset toimenpiteiden tarpeen kasvaminen, asiakastapausten monimuotoistuminen, mielenterveys- ja päihdeongelmien sekä niiden vaikutusten kasvu kaikissa ikäryhmissä). Ikääntyneiden väestökehityksen ennuste on tiedossa, mutta asumispalveluita tarvitsevien määrän ennustettavuus on heikko. Varhaisemman tuen ja kotona asumista edistävien palveluiden puute vaikuttaa osaltaan asumispalveluiden tarpeeseen.	
Seuraukset:	Kustannukset kasvavat	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:
Henkilöstön koulutus. Prosessikuvausten avulla pyritään kohdentamaan resurssit oikein sekä		Sosiaali- ja terveysjohtaja Sosiaalityön päällikkö

kehittämään palveluita vastaamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Uusien varhaisen vaiheen palveluiden ja toimenpiteiden kehittäminen esim. perheneuvolatoiminta ja ikääntyneiden asumisen kehittäminen

Arviointi:

Palvelun tarpeet eivät muuttuneet siten, että palveluntarjontaa olisi tarvinnut suuresti muuttaa. Paimio-Sauvon perheneuvolatoiminnalla vastattu ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamisen tarpeeseen.

Operatiiviset

Tietohallinnon toimimattomuus.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Järjestelmissä ja verkkoyhteyksissä on toistuvia tai pitkäkestoisia toimintahäiriöitä, joihin ei reagoida riittävän nopeasti.		
Seuraukset:	Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Tietojärjestelmien toimimattomuus vaikuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua, asiakasturvallisuutta sekä maksuliikennettä ja vähentää työn tehokkuutta ja työtyytyväisyyttä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin että kansanterveyskuntayhtymän tietohallinnon kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.		Vastuuhenkilöt: Sosiaali- ja terveysjohtaja Johtava sosiaalityöntekijä	
Arviointi: Pitkäkestoisia toimintahäiriöitä ei ole ollut.			
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön runsas vaihtuvuus on toiminnallinen riski. Pitkittyneet ja ennakoinnattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Erityisesti sosiaalityössä töiden jakaminen sekä työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta, heikentää työssä jaksamista sekä pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja. Ikääntyneiden palveluissa sijaisten saatavuus on heikentynyt edelleen merkittävästi. Myös vakituisiin tehtäviin hakeneiden määrä on laskenut		
Seuraukset:	Palvelua ei pystytä toteuttamaan määräajassa. Henkilöstön työhyvinvointi laskee ja poissaolot lisääntyvät. Työntekijöiden vaihtuvuus lisääntyy. Ei pystytä toteuttamaan asiakasmitoitusta.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Koulutussuunnitelma toteutuu kaikissa työyksiköissä. Tasapuolinen työnjako. Käsittelyaikojen seuranta. Kilpailukykyinen palkkaus. Kaikki avoinna olevat virat/toimet saadaan täytettyä. Toimiva sijaisrekrytointi. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Riittävä ennakointi ja valmistautuminen lainsäädännön edellyttämiin henkilöstömitoituksiin. Yhteistyö henkilöstöhallinnon kanssa. Tarvittaessa omaa toimintaa täydennetään määräaikaishallinnalla tai ostopalveluilla		Vastuuhenkilöt: Sosiaali- ja terveysjohtaja Muut esimiehet Sosiaalityön päällikkö	
Arviointi: Henkilöstön saatavuus on entisestään vaikeutunut. Hoitohenkilöstöstä on puutetta koko alueella. Henkilöstön saatavuusongelmat kiristyneessä mitoitusvaatimuksessa vaikeuttavat hoitoketjun sujuvuutta.			
Vahingolliset			

Pandemiat, suuronnettomuudet, tulipalot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Puutteellinen varautuminen			
Seuraukset: Palveluiden tarve kasvaa ennakoimattomasti.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen valmiussuunnitelma, koulutus.		Vastuuhenkilöt: Sosiaali- ja terveysjohtaja Sosiaalityön päällikkö	
Arviointi: COVID-19 pandemia on vaikuttanut palveluiden toimintaan. Perustoiminta on pystytty toteuttamaan ja uusia toimintamuotoja on myös otettu käyttöön. Ukrainalaisten maahantulo vaikutti Paimion kaupungissa, mutta eri toimialojen välisellä yhteistyöllä tilanteeseen saatiin järjestettyjä tukimuotoja, mm. maahanmuuttokoordinaattorin palkkaaminen. Kaupungin varautumista on harjoiteltu, mm. osallistumalla Aurora 22 -harjoitukseen, jolla varauduttu turvallisuushkiin.			
Työtilat eivät ole turvalliset.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Puutteelliset turvajärjestelyt. Toimintatavoissa ei ole huomioitu riskitekijöitä.			
Seuraukset: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riski- ja vaaratilanteita. Uhkaavasti käyttäytyvät henkilöt pääsevät vapaasti liikkumaan tiloissa. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Vaaratilanteista tehdään ilmoitukset ja ilmoitukset käsitellään kaupungin ohjeen mukaisesti. Sosiaalitoimiston ovet pidetään lukittuina turvallisuussyistä ja asiakasvastaanotto tapahtuu ajanvarauksella. Tarvittaessa vartijapalvelu asiakastilanteessa. Yhteistyö kiinteistöpalveluiden kanssa.		Vastuuhenkilöt: Sosiaali- ja terveysjohtaja Muut esimiehet Sosiaalityön päällikkö	
Arviointi: Vaaratilanteista on tehty ilmoitukset. Merkittäviä vaaratilanteita ei ole ollut. Kaupungin tilaturvallisuussuunnitelmaa on laadittu.			
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Palveluiden kysyntä kasvaa ennakoimattomasti. Lakisääteiset palvelut tulee turvata taloudellisista toimintaedellytyksistä huolimatta (subjektiiviset palvelut/määrärahasidonnaiset palvelut) Talousarvion varat määrärahat eivät riitä. Asiakaslaskutuksen viivästyminen ja saatavien poistamisten määrän kasvaminen.			
Seuraukset: Kuntalaiset eivät saa tarvitsemaansa palvelua.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä neljä kertaa vuodessa. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia. Ostopalvelut on kilpailutettu ja olemme mukana yhteiskilpailutuksissa. Tilastointi ja laskutus ovat ajantasaiset.		Vastuuhenkilöt: Sosiaali- ja terveysjohtaja Hallintosihteeri Toimistosihteeri Sosiaalityön päällikkö	
Arviointi: Asiakaspalveluiden ostopalveluhintojen nousu (asumispalvelut) ja samanaikaisella asiakasmäärän nousulla selvä kustannusvaikutus. Asiakaslaskutus muuttui asiakasmaksulain muutoksen johdosta ja muutoksella myös vaikutuksia tuloihin.			

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue	Hallinto
Vastuuhenkilö	31.8.2022 asti sosiaali- ja terveysjohtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen 1.9.2022 alkaen vs. sosiaali- ja terveysjohtaja Noora Lahti

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävänä on vastata tarpeellisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä paimiolaisille. Keskeistä on palvelujärjestelmän kehittäminen niin, että se vastaa kohtuukustannuksin asukkaiden tarpeisiin, edistää omatoimista selviytymistä, ehkäisee syrjäytymistä sekä ylläpitää ja edistää heidän terveyttään ja hyvinvointiaan.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan vastuualueeseen kuuluvat sosiaali- ja terveyspalvelut. Hallinnon palveluihin sisältyvät hallinnonalan yhteiset toimistopalvelut. Hallintosihteerin toimi on yhteinen keskushallinnon kanssa.

Paimion asukasmäärä kasvaa ja väestön ikärakenne muuttuu; erityisesti ikääntyneen väestön osuus lisääntyy. Ikärakenteen muutos sekä muuttoliike aiheuttavat palvelujen kysynnän kasvua kaikilla sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtäväalueilla.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstö siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen. Uudistus on vaikuttanut merkittävästi palveluiden suunnitteluun, järjestämiseen ja tuotantoon vuonna 2022.

Resurssimuutokset

Hallinnon tulosalueelle on ollut palkattuna määräaikainen hanketyöntekijä ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hankkeeseen, johon on saatu avustus ympäristöministeriöltä. Hanke päättyi vuoden 2022 loppuun.

Paimion kaupunki on myynyt sosiaali- ja terveysjohtajan työpanosta Paimion – Sauvon kansanterveyskuntayhtymälle puolet sosiaali- ja terveysjohtajan kokoaikaisesta työajasta. Vuonna 2022 sosiaali- ja terveysjohtaja siirtyi 1.2.2022 osittaisella työajalla Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmistelutyöhön, joten myynti on poikennut aiemmasta. Kuntayhtymän johtajan palveluiden myynti päättyi kokonaan 31.8.2022 sosiaali- ja terveysjohtajan siirryttyä kokoaikaisesti hyvinvointialueelle. Sosiaalityön päällikkö toimi loppu vuoden sosiaali- ja terveysjohtajan sijaisena.

Toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion määrärahojen toteutumisen ohessa seurataan keskeisten suoritemäärien toteutumista. Tulosalueet raportoivat suoritteiden toteutumisesta talousarvion toteutumisraporttien yhteydessä; lautakunta käsittelee raportit neljännesvuosittain.

Vuoden 2022 tavoitteena hallinnon tulosalueella oli hallittu siirtyminen kohti hyvinvointialuetta. Omalta osaltamme olemme auttaneet hyvinvointialueen hallinnon rakentamisessa.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	393	- 27	366	369	3	100,9 %	298	24,0 %
Toimintakulut	- 400		- 400	- 321	79	80,3 %	- 353	-9,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 8	- 27	- 35	48	82	-137,7 %	- 56	-185,4 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 8	- 27	- 35	48	82	-137,7 %	- 56	-185,4 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	93	- 27	66	69	3	105,1 %	63	10,5 %
Toimintakulut	- 366		- 366	- 282	85	76,9 %	- 327	-13,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 273	- 27	- 300	- 213	88	70,7 %	- 264	-19,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 273	- 27	- 300	- 213	88	70,7 %	- 264	-19,5 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	300		300	300		100,0 %	235	27,5 %
Toimintakulut	- 34		- 34	- 40	- 6	117,3 %	- 27	49,1 %
Toimintakate/ jäämä	266		266	260	- 6	97,8 %	208	24,8 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	266		266	260	- 6	97,8 %	208	24,8 %

Tulosalue	Sosiaalityö
Vastuuhenkilö	31.8.2022 asti sosiaalityön päällikkö Noora Lahti 1.9.2022 alkaen vs. sosiaali- ja terveysjohtaja Noora Lahti

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön tavoitteena on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja perheiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Sosiaalityö jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: lapsiperheiden palvelut, perheoikeudelliset palvelut, lastensuojelu, päihdehuolto, työikäisten palvelut ja vammaispalvelut.

Sosiaalityön tehtäväalueella työskentelee sosiaalityön päällikkö, vastaava sosiaalityöntekijä, 5 sosiaalityöntekijää, 3 sosiaaliohjaaja, 3 perheohjaaja ja perhetyöntekijä. Yhden sosiaalityöntekijän työaika jaetaan kaupungin ja kuntayhtymän kanssa niin, että puolet työajasta sisältää kaupungin vanhuspalveluiden sosiaalityötä.

Sosiaalityön tehtäväalueella tuetaan yksilöitä ja perheitä eri elämänvaiheissa ja –tilanteissa. Päättävänä on huolehtia apua ja tukea tarvitsevien yksilöiden ja perheiden sosiaalisen tilanteen kohentamisesta siinä tarvittavan ohjauksen ja neuvonnan sekä oikea-aikaisten sosiaalipalveluiden keinoin.

Lapsiperheiden palvelut

Lapsiperheiden palveluiden tavoitteena on tukea lapsiperheitä, vanhemmuutta ja edistää lasten yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä. Lapsiperheiden palveluissa järjestetään sosiaalihuoltolain mukaisia sosiaalipalveluja lapsiperheille, kuten lapsiperheiden kotipalvelua, perheneuvolapalveluja, perhetyötä, tukisuhdetoimintaa sekä muita lapsia ja perheitä tukevia sosiaalihuoltolain palveluja.

Perheneuvola palvelut saatiin lähemmäs paimiolaisia, kun Paimio-Sauvon oma perheneuvola aloitti toimintansa 2021 loppu vuonna. Perheneuvolassa on sosiaalityöntekijä, psykologi ja psykiatrinen sairaanhoitaja.

Perheoikeudelliset palvelut

Perheoikeudellisiin palveluihin kuuluvat lastenvalvojan palvelut eli avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten isyyden selvittämiset sekä erotilanteessa lapsen huoltoon, asumiseen, tapaamisoikeuteen ja elatukseen liittyvien sopimusten vahvistaminen.

Paimion kaupungin perheoikeudelliset palvelut tuotetaan Turun kaupungin maakunnallisessa perheoikeudellisessa yksikössä vastuukuntamallilla. Yksikön pysyvät toimipisteet sijaitsevat Turussa, Salossa, Paraisilla ja Laitilassa.

Lastensuojelu

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lastensuojelulain mukaisesti lapsen oikeus turvalliseen kasvu-ympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelu tukee lapsen vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa järjestämällä erilaisia palveluja ja

tukitoimia lasten ja perheiden tueksi. Avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus, huostaanotto, sijaishuollon järjestäminen ja jälkihuolto ovat lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua.

Paimion kaupungin lapsiperheiden sosiaalityössä on käytössä systemisen lastensuojelun toimintamalli ja tiimityöskentely.

Työikäisten palvelut

Työikäisten palveluissa järjestetään työikäisille paimiolaisille erilaisia sosiaalihuoltolain mukaisia sosiaalipalveluja sekä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Työikäisten palveluissa tehdään suunnitelmallista, tavoitteellista, pitkäjänteistä ja moniammatillista aikuissosiaalityötä. Tavoitteena on taloudellisen ja/tai sosiaalisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden kokonaisvaltaisen kuntoutumisen ja elämäntilanteen edistäminen.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön mahdollisuuksia elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia esteitä ja haittoja. Tavoitteena on tukea vammaisten henkilöiden työ- ja toimintakykyä sekä omatoimisuutta. Vammaisille henkilöille järjestetään erilaisia kotona ja kodin ulkopuolisessa elämässä jokapäiväisestä elämästä selviytymistä helpottavia palveluja ja taloudellisia tukitoimia vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella.

Päihdehuolto

Päihdehuollon tavoitteena on ehkäistä päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Päihdehuollon avohoidon palvelut hankitaan ostopalveluina A-klinikalta Salon ja Turun yksiköistä. A-klinikan työntekijä on tavattavissa ajanvarauksella Paimion perhe- ja sosiaalipalvelujen tiloissa joka keskiviikko ja kerran kuukaudessa maanantaisin. Myös kaupungin omassa terveystieteiden keskuksessa on saatavilla päihdehuollon palveluja. Laitoshoidon palveluja hankitaan pääosin A-klinikalta, mutta myös muilta palvelun tarjoajilta asiakastarpeiden mukaisesti.

Sosiaalityössä toteutettiin vuonna 2022 sosiaalihuollon Kanta-palvelun käyttöönoton ensimmäinen siirtymä, viemällä lastensuojelun vanhat asiakirjat Kanta-arkistoon.

Resurssimuutokset

Lastensuojelun ja lapsiperheiden palveluiden työtä vahvistettiin lisäämällä uusi vastaavan sosiaalityöntekijän virka 1.1.2022 alkaen. Resurssilisäyksellä vaikutettiin suoraan lastensuojelutyöhön, sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärään sekä systemisen lastensuojelun tiimityön vakiinnuttamiseen. Lisäämällä uusi vastaavan sosiaalityöntekijän vakanssi huomioitiin hallituksen esitys lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta, joka sisältää lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoituksen. Hallituksen esityksen mukaan vuoden 2022 alusta alkaen yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 35 lasta vastuullaan ja vuoden 2024 alusta alkaen enintään 30 lasta.

Vuoden 2022 aikana, kun sosiaalityöntekijöiden kaikki virat ovat olleet täytettyinä lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden kokonaisasiakasmäärä ei ole ylittynyt. Ongelmana on edelleen ollut sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus ja rekrytointi haasteet.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Lapsiperheiden tukipalvelut				
Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkuudet.	76	95	140	109
Perheneuvolan käyttö. Asiakasperheet.	38	38	50	107
Perheneuvolan käyttö. Suoritteet.	1 076	825	1 200	582
Lapsiperheiden kotipalvelu. Perheiden määrä.	15	22	25	23
Saapuneet lastensuojeluilmoitukset	442	366	420	374
Saapuneet yhteydenotot	52	52	50	33
Saapuneet ennakolliset ilmoitukset	5	1	2	1
Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit	97	113	130	85
Lastensuojelu				
Lastensuojelun sijaishuolto. *Huostaanotot	9	4	2	5
Lastensuojelun sijaishuolto. *Perhehoitoon sijoitetut	13	13	14	15
Lastensuojelun sijaishuolto. * Laitokseen sijoitetut	8	11	7	7
Lastensuojelun jälkihuolto. Jälkihuoltoa vastaanottavat. Lasten ja nuorten määrä (vuodessa)	6	12	8	11
Työikäisten palvelut. Päihdehuolto. Päihdekuntoutusjaksot.				
Kuntoutusjaksojen määrä	17	10	16	2
Työikäisten palvelut. Toimeentuloturva *sisältää lapsiperheiden toimeentuloturvan				
Täydentävä toimeentulotuki (hakija)	101	71	100	93
Ehkäisevä toimeentulotuki (hakija)	27	35	60	22

- Ennalta ehkäisevän työtä lisätty ja vahvistettu, kuten Paimio-Sauvon perheneuvolapalvelun vahvistaminen. Ennalta ehkäisevällä työllä pyritään vähentämään kuntalaisten korjaavien sosiaalipalveluiden tarpeita. Palveluja vahvistettu ottamalla käyttöön varhaisen tuen malleja, lisäämällä matalan kynnyksen yhteydenottotapoja ja palveluohjausta kehittämällä.
- Palvelutarpeen arviointi työskentelyllä asiakkaille on pyritty varmistamaan oikea-aikaiset ja tarvetta vastaavat palvelut. Palvelut kohdennetaan erityisesti asiakkaiden oman toimintakyvyn ja aktiivisuuden tukemiseen.
- Lastensuojelutyötä on vahvistettu rekrytoimalla vastaava sosiaalityöntekijä ja samalla on pystytty kehittämään työn toimivuutta.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpideohjelman tavoitteiden toteuttamista on jatkettu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Vuonna 2022 on osallistuttu laajasti Varsinais-Suomen hyvinvointialueen rakentamista tukeviin kehittämishankkeisiin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman toimenpiteisiin.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	602	- 50	552	592	40	107,2 %	556	6,4 %
Toimintakulut	- 8 552	- 380	- 8 932	- 9 633	- 701	107,9 %	- 8 385	14,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 7 950	- 430	- 8 380	- 9 042	- 662	107,9 %	- 7 829	15,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 7 950	- 430	- 8 380	- 9 042	- 662	107,9 %	- 7 829	15,5 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	602	- 50	552	592	40	107,2 %	556	6,4 %
Toimintakulut	- 8 304	- 380	- 8 684	- 9 374	- 690	107,9 %	- 8 199	14,3 %
Toimintakate/ jäämä	- 7 702	- 430	- 8 132	- 8 782	- 650	108,0 %	- 7 644	14,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 7 702	- 430	- 8 132	- 8 782	- 650	108,0 %	- 7 644	14,9 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 248		- 248	- 259	- 12	104,7 %	- 186	39,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 248		- 248	- 259	- 12	104,7 %	- 186	39,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 248		- 248	- 259	- 12	104,7 %	- 186	39,7 %

Tulosalue **Vanhustenpalvelut ja kotihoito**
Vastuhenkilö 31.8.2022 asti sosiaali- ja terveysjohtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen
1.9.2022 alkaen kotihoidon ohjaaja Kirsi Lehto

Toiminta-ajatus

Vanhuspalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa sosiaalihuoltolakiin ja vanhuspalvelulakiin perustuvia laadukkaita palveluita ikääntyneille paimiolaisille. Kotihoidon ja sitä tukevien palveluiden avulla pyritään käytettävissä olevin voimavaroin tukemaan kotona asumista mahdollisimman pitkään. Jos asiakas ei näiden palveluiden turvin enää selviydy kotona, järjestetään hänelle tarvetta vastaava hoitopaikka perhehoidosta tai asumispalveluista.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Vanhustyön johtajan tehtävät sisältyvät sosiaali- ja terveysjohtajan tehtäviin. Asiakaslaskutuksen hoitaa sosiaalitoimiston toimistosihteeri.

Vanhuspalveluiden palvelurakenteen perustana ovat ennalta ehkäisevät palvelut. Näitä ovat mm. palveluohjaus sekä hyvinvointia edistävät kotikäynnit ja kyselyt. Tavoitteena on edelleen vahvistaa palveluohjauksen roolia palvelukokonaisuudessa.

Palvelutarpeen arvioinnissa käytetään perusteena kaupungin 75 vuotta ja 80 vuotta täyttäneiden lukumäärää. Vuoden 2020 lopussa 75 vuotta täyttäneitä henkilöitä oli 1004 ja 80 vuotta täyttäneitä 553 henkilöä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Paimion yli 75-vuotiaiden asukkaiden määrä kasvaa runsaasti vuoteen 2040 saakka.

Ikääntyneen väestön määrän kasvu luo painetta palvelurakenteelle. Kotihoitoa kehitetään edelleen vastaamaan lisääntyvää palvelutarvetta. Palveluiden myöntämisprosessissa on käytössä kuntoutus-/arviointijakso ennen säännöllisen/pitkäaikaisen palvelun myöntämistä sekä kotihoidossa että asumispalveluissa.

Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hanke, johon saatiin Ympäristöministeriön avustusta, päättyi. Hanke päättyi vuoden 2022 lopulla. Tavoitteena oli aikaansaada Paimion ikääntyneiden asumisen suunnitelma, joka sisältää sekä palvelut että asumismuodot ja teknologiasuunnitelman. Suunnitelman pääajatuksia on yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä Paimion palvelukeskussäätiön kanssa ikääntyneiden asumismuotojen monipuolistamisessa ja kehittämisessä. Tavoitteena oli, että ns. Ehtookonnan alueelle alkaa asumisyksikön rakentaminen syksyllä 2022, mutta rakentamista ei aloitettu vuoden 2022 aikana.

Vanhuspalvelulain mukainen hoitohenkilöstömitoitus tehostetussa asumispalvelussa tulee asteittain voimaan siten, että 1.1.2022 alkaen välittömässä hoitotyössä tuli olla vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohden ja 1.4.2023 alkaen vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohden. Henkilöstölisäyksiä Paltanpuiston palvelukeskukseen ei kuitenkaan tullut vuonna 2022. Lakimuutos vaikutti myös ostopalveluiden kustannuskehitykseen. Myös ikääntyneiden tehostetun asumispalvelun kilpailutus, jonka sopimuskausi alkoi 1.9.2022 sekä 1.7.2021 voimaan tulleet asiakasmaksulain muutokset vaikuttivat vanhuspalveluiden kustannuksiin.

Kotihoito tukee asiakkaiden omatoimisuutta, itsenäisyyttä ja sosiaalisia kontakteja sekä ylläpitää ja edistää asiakkaiden terveyttä. Kotihoitoon kuuluvat kotipalvelu, kotona tapahtuva sairaanhoito sekä tukipalvelut, joita ovat aterioiden kotiinkuljetus, turvapuhelin- sekä siivouspalvelut. Kotihoidossa ja siivouspalvelussa on käytössä palveluseteli. Arkikuntoutus on osa kotihoidon palveluvalikoimaa. Arkikuntoutuksen tavoitteena on edistää asiakkaan selviytymistä arjen askareissa, ylläpitää toimintakykyä sekä mahdollistaa kotona asumista.

Omaishoidon tuki käsittää omaishoidon rahallisen tuen sekä muut omaishoitajien jaksamista tukevat palvelut. Omaishoidon tukea myönnetään hakijoille, jotka täyttävät lautakunnan hyväksymät kriteerit. Omaishoitajien määrä on pysynyt viime vuosina vakaana. Omaishoitajia tuetaan valmennuksilla, koulutuksilla, vertaisryhmätoiminnolla sekä omaishoidon lomittajan palveluilla. Eri ikäryhmien omaishoidon palveluista vastaa avopalveluohjaaja.

Kuntouttava päivätoiminta Toivon Tuvassa on toimintaa jokaisena arkipäivänä. Asiakkaita on 8-10 asiakasta/toimintapäivä. Tavoitteena on koronapandemian jälkeen saada kuntouttava päivätoiminta normalisoitua ja uudelleen tärkeäksi osaksi kotona asumista tukevia palveluita. Kuntouttavassa päivätoiminnassa on erilaisia toimintaryhmiä asiakaskunnan mukaisesti. Päivätoimintaan osallistuminen auttaa asiakasta säilyttämään itsenäisyytensä ja omatoimisuutensa sekä tukee heidän perheidensä voimavaroja. Kuntouttava päivätoiminta tukee myös omaishoitajien jaksamista.

Paltanpuiston palvelukeskus tarjoaa ympärivuorokautista, tehostettua asumispalvelua paimiolaisille ikääntyneille. Paltanpuistossa on neljä pienryhmäkotiä: Pihaniityssä ja Kotiniityssä on molemmissa 10 asukaspaikkaa. Kotiniityn asukaspaikoista viisi on lyhytaikaishoitoa varten. Muistisairaiden ryhmäkoti Keltalinnussa ja Punalinnussa on molemmissa seitsemän asukaspaikkaa. Paimion palvelukeskussäätiö omistaa Paltanpuiston palvelukeskuksen tilat. Paltanpuiston palvelukeskuksen remontti alkoi syksyllä 2021 ja valmistui kesällä 2022. Talousarviossa varauduttiin remontista johtuviin ylimääräisiin kustannuksiin.

Kaupungin omia palveluita täydennetään ostopalveluilla. Ostopalveluna tai palvelusetelillä hankitaan tehostettua palveluasumista yksityisistä hoitokodeista enintään 65 henkilölle ja perhehoidosta hankitaan palvelua muutamalle henkilölle. Perhehoitoa olisi hyvä tuottaa myös paikallisesti, jolloin perhehoitoon sijoittuminen tulisi houkuttelevammaksi. Asumispalveluiden prosessin osalta tavoitteena on, että kukaan ei ole terveyskeskussairaalassa pitkäaikaispaikalla jatkohoitopaikan puutteen vuoksi.

Resurssimuutokset

Vuodelle 2022 esitettiin kolmen lähihoitajan palkkaamista kotihoitoon ja paikat saatiin täytettyä. Kotihoidossa asiakasmäärät sekä erityisesti käyntien määrä ja välittömän työn osuus ovat kasvaneet. Asiakkaiden palveluntarve on lisääntynyt, asiakkaat ovat yhä huonokuntoisempia ja he tarvitsevat useita käyntejä päivässä ja käyntiajat ovat pitkiä. Asiakkaat ovat hyvin monisairaista ja tämän myötä vaativat myös paljon hoitajan ja sairaanhoitajan resurssia. Välittömän työajan määrä hoitajilla on 62 - 75%, ajoittain jopa 80 %. Asiakastyö kotihoidossa sisältää myös paljon yhteydenottoja omaisiin ja muille yhteistyökumppaneille. Lisäksi sijaisten saatavuus poissaoloihin on entisestään heikentynyt. Nykyisillä resursseilla palvelua ei pystytä tarjoamaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Säännöllisen kotihoidon 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, joilla 60-89 kotihoidon käyntiä kuukaudessa, % vastaavanikäisistä asiakkaista	21,6		22	
Säännöllisen kotihoidon 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, joilla 90 tai enemmän kotihoidon käyntiä kuukaudessa, % vastaavanikäisistä asiakkaista	13,6		14	
Henkilöstön hyvinvoinnista ja saatavuudesta huolehtiminen				
Täydennyskoulutukseen osallistuneet, määrä	70	51	63	56
Kehityskeskustelut käyty 100 % vakituisesta henkilöstöstä/pitkäaikaisista sijaisista. (1=kyllä, 0=ei)	0	1	1	1
Kaikki avoinna olevat työpaikat saadaan täytettyä (1=kyllä, 0=ei)	1	1	1	0
Kotihoidon saatavuuden turvaaminen				
Palveluseteliasiakkaita/v /sis.siivouspalvelu	56	40	60	36
Palvelusetelitunnit/v.	4 623	2 971	5 000	1 848
Kuntouttavan päivätoiminnan kehittäminen				
Asiakaspäivät/v.	639	898	1 600	1 132
Palveluasuminen vastaa tarvetta				
Paltanpuisto asiakkaat 31.12.	28	29	34	29
Paltanpuisto hoitopäivät 31.12.	10 823	10 922	11 500	
Yksityiset asumispalvelut asiakkaat 31.12.	65	58	65	65
Yksityiset asumispalvelut hoitopäivät/v.	22 438	21 422	23 700	
Tehostetun palveluasumisen kattavuus 31.12. % yli 75-vuotiaista	6,1	7	6	
Tehostetun palveluasumisen kattavuus 31.12. % yli 80-vuotiaista	9,5	11,2	8	
Perhehoito asiakkaita 31.12.	4	4	2	2
Perhehoito hoitopäivät/v.	1 160	1 019	730	
Vanhusten kotona asumisen tukeminen				
Kotona asuvien määrä 31.12. % yli 75-vuotiaista	93,5	92,6	93	

Vuoden 2022 aikana jatkettiin yhteistyötä Paimion palvelukeskussäätiön kanssa ns. C-talon suunnittelussa ja etenemisessä. Kiinteistä on tarkoitus rakentaa Paltanpuiston palvelukeskuksen viereen ja siihen on suunniteltu 38 välimuotoisen asumisen asuntoa, 10 lyhytaikaishoitopaikkaa, kotihoidon tilat sekä yhteisöllisiä tiloja.

Paimiolaisten ikääntyneiden asumisen ennakointia, osallisuuden edistämistä sekä asumisen ja palveluiden suunnittelua valmisteltiin ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman hankkeessa, johon Paimio on saanut ympäristöministeriön avustuksen. Myös ikääntyneiden palveluiden henkilöstö on ollut vahvasti mukana kehittämishankkeessa.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 388	220	1 608	1 609	1	100,1 %	1 421	13,2 %
Toimintakulut	- 8 334	- 430	- 8 764	- 8 901	- 137	101,6 %	- 7 608	17,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 6 946	- 210	- 7 156	- 7 292	- 136	101,9 %	- 6 187	17,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 6 946	- 210	- 7 156	- 7 292	- 136	101,9 %	- 6 188	17,9 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 388	220	1 608	1 609	1	100,1 %	1 421	13,2 %
Toimintakulut	- 7 957	- 430	- 8 387	- 8 535	- 148	101,8 %	- 7 258	17,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 6 569	- 210	- 6 779	- 6 926	- 147	102,2 %	- 5 837	18,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 6 569	- 210	- 6 779	- 6 927	- 147	102,2 %	- 5 838	18,7 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 377		- 377	- 366	11	97,0 %	- 350	4,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 377		- 377	- 366	11	97,0 %	- 350	4,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 377		- 377	- 366	11	97,0 %	- 350	4,5 %

Tulosalue	Terveydenhuolto
Vastuhenkilö	31.8.2022 asti sosiaali- ja terveysjohtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen 1.9.2022 alkaen vs. sosiaali- ja terveysjohtaja Noora Lahti

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on hoidon ja palvelujen oikea porrastaminen perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen kesken hoitoprosesseja kehittäen. Lähtökohtana on, että potilaat hoidetaan oikeissa paikoissa oikea-aikaisesti.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion kaupunki ostaa perusterveydenhuollon palvelut Paimion – Sauvon kansanterveyskuntayhtymältä. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Täydentäviä palveluita (erikoislääkärikonsultaatioita ja tutkimuksia) ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta.

Paimion väestörakenteessa tulee ennusteen mukaisesti ikääntyneen väestön osuus kasvamaan selkeästi vuoteen 2040 ja 0 – 15 –vuotiaiden väestöosuus tulee hieman pienenemään. Vuonna 2022 lapsia syntyi 98 (2021: 115). Suurten ikäluokkien eläköityminen ja siirtyminen pois työterveydenhuollosta lisäävät palvelujen kysyntää perusterveydenhuollossa ja ikääntyneiden määrän nousu vaikuttaa myös terveystalouden sisältöön. Työikäinen väestö ohjataan käyttämään työterveyshuollon palveluita. Kaupungin oma työterveyshuolto on yksityistetty vuonna 2015. Vastaanottoa kehitetään hoitoon pääsyn nopeuttamiseksi ja valmistautumiseksi hoitotakuun tiukentumiseen.

Resurssimuutokset

Paimion - Sauvon kansanterveyskuntayhtymään palkattiin vuoden 2022 loppupuolella apulaisosastonhoitaja ja vakinaistettiin pitkissä sijaisuuksissa työskennelleitä sairaanhoitajia ja terveydenhoitajia. Suun terveydenhuollossa saatiin täytettyä avoinna oleva hammaslääkärin virka. Näillä toimilla valmistaututtiin henkilökunnan saatavuuteen liittyviin haasteisiin ja hyvinvointialueelle siirtymiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Hoidonporrastusta kehitetään siten, että minimoidaan erikoissairaanhoidon viivepäivät ja vuodeosastolta jatkohoitopaikkaa odottavien viivepäivät				
Siirtoviivepäivien määrä (vähemmän kuin:)	18	77	40	234
Perusterveydenhuolto. Väestö saa lakisääteiset ja hoitotakuun edellyttämät terveydenhuollon palvelut kattavasti ja laatusuosituksen mukaisesti				
Lain toteutuminen. Hoitoon pääsyn ajat, vrk. Kiireellisyys 1-7 vrk. (vähemmän kuin:)	7	7	7	7
ei kiireelliset ajat: lääkärin vastaanotto (vähemmän kuin:)	32	27	10	33
ei kiireelliset ajat: hoitajan vastaanotto (vähemmän kuin:)	4	7	3	4
ei kiireelliset ajat: hammaslääkäri (vähemmän kuin:)	64	70	60	86
ei kiireelliset ajat: suuhygienisti (vähemmän kuin:)	53	74	60	98

Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän strategian 2018-2022 painopistealueet ovat:

- Ennalta ehkäisevä työ
- Hoitoon pääsyn helpottaminen
- Digitaalisten palveluiden kehittäminen
- Taloudellinen tehokkuus
- Henkilöstön vahvistaminen

Perusterveydenhuollon sähköisiä palveluita on kehitetty runsaasti viimeisten vuosien aikana ja kehitys on jatkunut edelleen. COVID-19 pandemia, Ukrainan sota sekä terveydenhuollon työtaistelu ovat vaikuttaneet perusterveydenhuollon toimintaan ja talouteen vuonna 2022, mutta perustoiminta on lisääntyneistä tehtävistä huolimatta saatu toteutettua.

Sähköisillä palveluilla tavoitellaan palvelujärjestelmän tuottavuuden ja laadun parantamista sekä julkisen perusterveydenhuollon kilpailukykyä sekä kuntalaisten valinnanmahdollisuuksia. Paimion - Sauvon kansanterveyskuntayhtymässä ovat käytössä mm. kansalaisen ajanvaraus, tekstiviestimuistutus, kutsujärjestelmä, itseilmoittautuminen, omahoito -kokonaisuus, omaolo-palvelu, etävastaanotto ja chat sekä jatkuva asiakastytytyväisyyden mittaaminen. Lisäksi kuntayhtymän henkilökuntaa on mukana tulevan hyvinvointialueen kehittämisprojekteissa.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot				711	711		1 429	-50,3 %
Toimintakulut	- 21 902	- 300	- 22 202	- 22 003	198	99,1 %	- 21 609	1,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 21 902	- 300	- 22 202	- 21 293	909	95,9 %	- 20 179	5,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 21 902	- 300	- 22 202	- 21 293	909	95,9 %	- 20 179	5,5 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot				711	711		1 429	-50,3 %
Toimintakulut	- 21 899	- 300	- 22 199	- 22 001	198	99,1 %	- 21 607	1,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 21 899	- 300	- 22 199	- 21 290	909	95,9 %	- 20 177	5,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 21 899	- 300	- 22 199	- 21 290	909	95,9 %	- 20 177	5,5 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 3		- 3	- 3		100,0 %	- 2	25,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 3		- 3	- 3		100,0 %	- 2	25,0 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 3		- 3	- 3		100,0 %	- 2	25,0 %

Vuosien 2021-2022 tilinpäätöksessä esiintyvät tulot ovat valtionavustusta COVID-19 kustannuksiin.

2.1.5. Koulutuslautakunta

KOULUTUSLAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- Kokouksia 8		Puolue	Läsnäolokerrat
Kallio Nina	puheenjohtaja	Kok.	7
Ylihonko Markku	varajäsen	Kok.	1
Virtanen Melina	varapuheenjohtaja	SDP	6
Sundel Samuli	varajäsen	SDP	1
Pirhonen Henna	jäsen	Kesk.	7
Tuominen Satu	varajäsen	Kesk.	0
Toivonen Jarmo	jäsen	PS	8
Hyrkkänen Siiri	varajäsen	PS	0
Hemmilä Markus	jäsen	Kok.	8
Kaukonen Kasperi	varajäsen	Kok.	0
Simola Lauri	jäsen	Vas.	8
Kimari Jonna	varajäsen	Vas.	1
Hermonen Aleks	jäsen	Vihr.	3
Kuosmanen Tiina	varajäsen	Vihr.	0
Aro Toini	jäsen	Kok.	6
Vairinen-Salmela Johanna	varajäsen	Kok.	1
Uotila Antti	jäsen	Kesk.	6
Heimo Jarmo	varajäsen	Kesk.	1
Hyssälä Tuomas	kaupunginhallituksen edustaja		7
Mäkiö Sari	kaupunginhallituksen varaedustaja		0
Okker Elle	nuorisovaltuuston edustaja		1
Taipale Maija	nuorisovaltuuston edustaja		6
Kujala Saara	nuorisovaltuuston varaedustaja		1
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		5
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		0
Lumiainen Jyrki	sivistysjohtaja, esittelijä		7
Koret Hilka	opetuspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä (1x esittelijä)		8
Lund Pauliina	pöytäkirjanpitäjä		1

Toiminnan kuvaus

Koulutuslautakunta on henkilöstömäärältään kaupungin suurin sekä talouden näkökulmasta toiseksi suurin lautakunta. Valtuustoon nähdessä sitovia tulosalueita on neljä: hallinto ja oppilashuolto, varhaiskasvatus, perusopetus sekä toisen asteen koulutus.

Koulutuslautakunta vastaa yleissivistävien kasvatus-, opetus- ja koulutuspalveluiden järjestämisestä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu varhaiskasvatuspalvelut, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä toisen asteen koulutus (Paimion lukio). Paimion kaupunki järjestää esiopetuksen varhaiskasvatuksen yhteydessä, joten talousarviossa esiopetus sisältyy varhaiskasvatuksen tulosalueeseen. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy talousarviossa perusopetukseen. Lisäksi lautakunnan vastuualueelle kuuluvat oppilashuollon koulukuraattorit ja -psykologit sekä sivistyspalvelujen yhteiset hallinto- ja tukipalvelut. Hallinnon henkilöstö (sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, toimistos sihteeri, opintos sihteeri, hallinnon asiantuntija, TVT-koordinaattori ja digitutor) tukevat sivistystoimialan molempien lautakuntien (koulutuslautakunta sekä sivistys- ja vapaa-aikalautakunta) toimintaa.

Koulutuslautakunnan vastuulle kuuluvien tehtävien tulorahoitus perustuu pääasiassa valtionvarainministeriön hallinnoimiin peruspalvelujen valtionosuuteen ja vieraskuntalaisten opetuksen järjestämiseen liittyviin esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksiin, sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen (mm. lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vammaisopetuksen rahoitus). Näistä vain kotikuntakorvaukset näkyvät koulutuslautakunnan käyttötaloudessa; muut valtionosuustulot sisältyvät kaupungin saamiin valtionosuuksiin.

Tavanomaisen budjettirahoituksen rinnalla koulutuslautakunnan vastuualueeseen liittyy paljon hanketoimintaa. Valtion rahoitus kuntien sivistystoimelle tulee enenevässä määrin erilaisten kohdennettujen hankerahoitusten kautta. Näin erikseen haettavien valtionavustusten määrärahat kohdentuvat tiettyihin toimintoihin ja rahojen käytöstä on raportoitava, sen sijaan, että rahoitus tulisi yleiskatteellisena valtionosuutena, jonka käytöstä kunnat voivat päättää vapaasti. Osa kehittämishankkeista on usean koulutuksenjärjestäjän yhteisiä verkostohankkeita. Vuonna 2022 suurin hanke, jossa Paimion sivistyspalvelut on ollut mukana, on yhdeksän kunnan yhteinen yli 431 000 euron verkostohanke vuoden 2023 loppuun. Erillisrahoitettujen hankkeiden toteutus menee lähes poikkeuksetta vähintään kahdelle tilikaudelle. Hankkeet budjetoidaan talousarvioon niin, että omarahoitusosuudet tulevat hankkeen toteutuksen viimeiselle tilikaudelle.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 843		1 843	2 116	273	114,8 %	1 972	7,3 %
Toimintakulut	- 23 376	- 270	- 23 646	- 24 154	- 507	102,1 %	- 22 653	6,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 21 534	- 270	- 21 804	- 22 038	- 234	101,1 %	- 20 681	6,6 %
Poistot ja arvonlennukset	- 190		- 190	- 154	36	81,3 %	- 166	-7,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 21 723	- 270	- 21 993	- 22 192	- 199	100,9 %	- 20 848	6,4 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	1 843		1 843	2 116	273	114,8 %	1 972	7,3 %
Toimintakulut	- 20 188	- 270	- 20 458	- 21 132	- 673	103,3 %	- 19 550	8,1 %
Toimintakate/ jäämä	- 18 345	- 270	- 18 615	- 19 015	- 400	102,1 %	- 17 578	8,2 %
Poistot ja arvonlennukset	- 190		- 190	- 154	36	81,3 %	- 166	-7,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 18 535	- 270	- 18 805	- 19 170	- 365	101,9 %	- 17 745	8,0 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								-35,8 %
Toimintakulut	- 3 188		- 3 188	- 3 022	166	94,8 %	- 3 102	-2,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 3 188		- 3 188	- 3 022	166	94,8 %	- 3 102	-2,6 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 3 188		- 3 188	- 3 022	166	94,8 %	- 3 102	-2,6 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Varhaiskasvatuksen yksityistämisen laajuus. Palveluiden kysynnän ennakoimattomuus.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat varhaiskasvatuksessa, palvelutarjontaa ei pystytä kaupungin omana toimintana sopeuttamaan riittävän joustavasti johtuen rajallisista tiloista ja resursseista. Seuraukset: Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvuus; ko. toiminnan päättymisen myötä asiakkaat tulevat kaupungin oman toiminnan piiriin, jolloin resursseja on oltava toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ennakointi ja henkilöstön koulutus. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa.		Vastuuhenkilöt: varhaiskasvatusjohtaja
Arviointi:		

Varhaiskasvatuksen palveluiden tarve on kasvavassa kaupungissa ollut korkealla, ja nytkin näköpiirissä on, että tarvetta on jatkossakin. Yksityisten toimijoiden toiminnan jatkuvuus on avoinna; ostopalvelusopimuksen sopimuskausi päättyy kesään 2024, joten toimenpiteitä tarvitaan vuoden 2023 aikana jatkuvuuden turvaamiseksi.

Lukiokoulutuksen vetovoimaisuuden hiipuminen		Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt:	Lukiassa taloudelliset leikkaukset resursseihin voivat vaikuttaa nuorten haluun hakeutua omaan lähilukioon, koska vapaa hakeutumisoikeus toisen asteen opinnoissa säilyy jatkossakin.		
Seuraukset:	Opiskelijamäärän väheneminen vaikuttaa suoraan lukiokoulutuksen valtionrahoitukseen.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Lukiotoiminnan uudistaminen, markkinointi ja näkyvyyden lisääminen.		Vastuuhenkilöt: lukion rehtori	

Arviointi:

Lukiokoulutuksen syksyllä 2022 aloittanut ikäluokka jäi poikkeuksellisen pieneksi, ja lukion kokonaisopiskelijamäärä tippui 200 opiskelijaan. Selittävänä tekijänä oli pienehkö ikäluokka ja se, että paimiolaisista nuorista peräti 58 % suuntasi muihin opintoihin kuin lukioon. Vapaa hakeutumisoikeus lukiokoulutukseen antaa mahdollisuuden valikoida, mihin lukion nuori haluaa hakea - tästä johtuen oman lukion vetovoimaisuudesta pidettävä huolta myös riittävin resurssein.

Operatiiviset

Pandemia		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Kasvatus- ja opetuspalvelut perustuvat ihmisten väliseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Pandemia voi rajoittaa ja jopa estää tämän. Pandemia voi aiheuttaa myös henkilöstön jäämistä normaalia herkemmin pois töistä (esim. oireileva lapsi jää kotiin, huoltaja ei pääse töihin). Pandemian aikana työskentely lähikontaktissa lasten ja nuorten kanssa voi aiheuttaa henkistä kuormitusta ja huolta omasta terveydestä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstö valmiuden ylläpito siitä, että etätööhön voidaan tarvittaessa siirtyä nopeasti. Uuden henkilöstön perehdytys etätöyöskentelyyn. Käytännön järjestelyt, joilla minimoidaan tartuntavaaraa.		Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat	

Arviointi:

Koronapandemia osoitti, millaiset erittäin vakavat vaikutukset pandemialla voi olla opetuksen järjestämiseen, ja sekä oppilaiden että henkilöstön hyvinvointiin. Tällä hetkellä uusi pandemia näyttää melko epätodennäköiseltä, tai ainakin jos sellainen tulee uudestaan, opetustoimea koskevat rajoitus- ym. toimet jäänevät voimakkuudeltaan ja vaikutuksiltaan opetustoimessa vähäisemmiksi. Kokemukset tarvittaessa myös etäopetukseen siirtymisestä, kouluruoan jakelusta etäkouluaikana ym. ovat olemassa ja valmius hyvä, jos tulisi tarve siirtyä jälleen etäopetukseen. Varhaiskasvatuspalveluissa pandemiatilanne osoitti, että päiväkotiyksiköissä henkilökunnan yhtäaikaista sairaspotilaalot voivat johtaa tilanteeseen, jossa kaikkia lapsia ei pysyvä otamaan päiväkotiin.

Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen		Todennäköisyys 3	Vaikutus 4
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Erityinen haaste on varhaiskasvatuksessa, jossa muita tehtäväalueita enemmän myös henkilöstön vaihtuvuutta. Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot sekä mm. kelpoisten hakijoiden puuttuessa epäpätevän henkilöstön rekrytoinnista johtuvat määrälläiset palvelussuhteet kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään toistaiseksi voimassa olevina. Palkkausjärjestelmää ja -tasoa arvioitava varhaiskasvatuksessa. Esimiestyöhön panostaminen – hyvä ihmiset yksilöinä kohtaava henkilöstöjohtaminen; sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti Säännölliset kehityskeskustelut; aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.		Vastuuhenkilöt: päiväkodinjohtajat rehtorit sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja	

Arviointi:

Henkilöstön jaksamisen haasteita on havaittavissa erityisesti varhaiskasvatuksessa, ja myös sivistyshallinnon työpaikkaselvityksessä noussut esiin jaksamisen haasteet. Monilla kokemus siitä, ettei työaikaa ole tarpeeksi työtehtävien tekemiseen; hallinnon henkilöstömäärää on vahvistettu, muutoksen vaikutukset näkynevät vuoden 2023 aikana. Koulutetun työvoiman saaminen on erittäin vaikeata varhaiskasvatuksen opettajan ja erityisopettajan tehtäviin sekä myös koulunkäynninohjaajan tehtäviin. Kouluttamatonta henkilöstöä on palkattava, kun kelpoista ei ole saatavissa, ja tämä johtaa henkilöstön vaihtuvuuteen sekä pakottaa tekemään sisäisiä järjestelyitä, jotka osaltaan aiheuttavat kuormitusta.

Palveluissa ei ole riittävästi vaihtoehtoja vähentämään tarvetta pienryhmille sekä opetuksen järjestämiseen kaupungin ulkopuolella.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
--	----------------------------	----------------------

Syyt: Erityisen tuen pienryhmät ovat käytännössä täynnä, mutta erityistä tukea tarvitsevien lasten suhteellinen määrä vaikuttaa olevan kasvussa. Kun oppilasmäärä absoluuttisena lukunakin kasvaa ja tukea tarvitsevia suhteellisesti keskitasoa enemmän, opetustoimintaa tulee resursoida ja toteuttaa uudella tavalla niin, että välttyttäisiin oppilaiden sijoittelulta ja kuljettamiselta kaupungin ulkopuolella oleviin kouluihin.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Oman toiminnan resurssit erityisopetuksen koordinoitiin ja konsultaatioon, resurssien uudenlainen käyttö (mm. yhteisopettajuus, samanaikaisopettajuus, lisäys osa-aikaiseen erityisopetukseen, uudenlaiset opetusryhmäjäjestelyt) ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2022-26

Vastuuhenkilöt:

sivistysjohtaja
rehtorit
koordinoiva erityisopettaja

Arviointi:

Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma hyväksytty 11/2022, toteutus käynnistyy 2023. Haasteena opetustilojen riittävyys ja opettajien määrän kasvusta aiheutuvat kustannukset. Syksystä 2023 alkaen perustettu 6 uutta laaja-alaisen erityisopettajan virkaa; tulevien vuosien 2023-25 talousarvion käsittelyssä hyväksyttävä esitykset vuosittain em. suunnitelman mukaisten opettajavakanssien lisäyksistä.

Hallinnon ja esimiestyön organisaation rakenteet	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
---	----------------------------	----------------------

Syyt: Koulutuslautakunnan hallinnossa organisaation ohuus sekä päällekkäiset isot vastuut sekä sivistysjohtajalla että varhaiskasvatusjohtajalla, koulunjohtaja-rehtorien tehtävänkuvat sekä em. johtavien esimiesten työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta liiaksi, heikentää työssä jaksamista, pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja sekä heikentää toiminnan suunnittelua ja johtamista.

Seuraukset: Työuupumus, keskeisten ja olennaisten työtehtävien jääminen hoitamatta, kun sijaistamisen resurssit ovat vähäiset.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Organisaatorakenteen toimivuutta ja tehtävänkuvia arvioitava ja kehitettävä organisaatiota suuntaan, jossa johtamiselle ja kehittämistyölle jäisi riittävästi aikaa. Muutokset organisaatiossa vuoden 2023 aikana. Toimialajohtaja johtaa edelleen koko sivistystoimialaa, jonka koko ja vastuu on kasvanut, ja sen lisäksi myös sekä hallinnon tulosaluetta että kaupungin suurinta yksittäistä tulosaluetta, perusopetusta.

Vastuuhenkilöt:

sivistysjohtaja
varhaiskasvatusjohtaja
koulutuslautakunta

Arviointi:

Hallinnon rakenteita on muutettu 2022, mutta henkilövaihdokset 2023 alkupuolella siirtävät muutoksen käytännön vaikutuksia eteenpäin. Uupumisesta johtuvaa sairauspoissaoloa on v. 2022 ollut, ja huolta esihenkilöiden jaksamisesta. Ennakoimattomien työtehtävien määrä kasvanut, johdon aika menee edelleen liiaksi akuutteihin asioihin eikä etukäteissuunnitteluun, ennakointiin ja tiedolla johtamiseen.

Vahingolliset

Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet	Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
---	----------------------------	----------------------

Syyt: Päiväkodeissa tai oppilaitoksissa mahdolliset ulkopuolisen tekijän aiheuttamat väkivallanteot tai vahingonteot

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Ajantasaiset turvallisuussuunnitelmat ja varautumissuunnitelmat, henkilöstön perehdytys ja ohjeistus turvallisuusasioihin, koulutus, säännölliset harjoitukset

Vastuuhenkilöt:

sivistysjohtaja
rehtorit
päiväkodinjohtajat

		turvallisuusvastaavat varhaiskasvatusjohtaja	
Arviointi:			
Lasten/oppilaiden aiheuttamia vaaratilanteita on varhaiskasvatuksessa ja kouluissa silloin tällöin. Ulkopuolisten toimijoiden aiheuttamien vaaratilanteiden määrä on ollut vähäinen.			
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 3	Vaikutus 1
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja. Toimintojen siirto sisäilmaongelmien vuoksi väistötiloihin.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Kiinteistöjen kuntoon kiinnitetään huomiota ennakkolisesti ja varaudutaan investoimaan myös uusia toimitiloja.		Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö muut esihenkilöt toimialalla työsuojelupäällikkö	
Arviointi:			
Osa toimitiloista on saneerattu vanhoihin ja alun perin muuhun käyttöön rakennettuihin rakennuksiin, osa rakennuksista odottaa peruskorjausta. Joidenkin rakennusten osalta on esitetty huolta sisäilman laadusta ja vaikutuksista. Suurimpien kiinteistöjen osalta huolta ei kuitenkaan ole, ja sisäilmatyöryhmä selvittää tilannetta tarvittaessa moniammatillisesti.			
Suuronnettomuudet ja luonnonilmiöt		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Kaikissa toimintaympäristöissä tarvitaan sähköä sekä lähes kaikissa myös tietoverkkoa ja tietoliikennenyhteyksiä. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäminen on lakisääteistä myös poikkeusoloissa. Tulipalot, sähkökatkot, yms. haittaavat kohtuuttomasti toimintaa (mm. ylioppilaskirjoitukset kokonaan sähköisesti, keskeisten tietojärjestelmien (mm. Wilma) toimivuus)			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen varautumissuunnitelma. Yhteistyö eri toimialojen kesken.		Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat johtoryhmä	
Arviointi:			
Sähkökatkoihin varautumiseen liittyviä hankintoja on tehty vuoden 2022 aikana, sivistystoimialan valmiussuunnittelu ja dokumentointityö etenee.			
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen. Ostopalveluiden kustannusten ennakoidun suuri kasvu.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Palveluiden järjestämisen tarve ei poistu tai vähene, mutta kaupungin taloudelliset toimintaedellytykset ovat heikentyneet. Toiminnan laadun heikentäminen, tarjonnan supistaminen sekä koulutuspalveluiden sisällölliset leikkaukset. Oppivelvollisuuden pidentymiseen valtion lupaama täysimääräinen rahoitus voi osoittautua riittämättömäksi suhteessa muutoksen aiheuttamiin todellisiin kustannuksiin, ja ainakin lähtökohtainen valtionosuusrahoitus on jo alimitoitettu todellisiin kustannuksiin nähden.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä säännöllisesti. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia. Hankerahoitusten aktiivinen hankkiminen kehittämistyön mahdollistamiseksi.		Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat	
Arviointi:			

Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen on melko todennäköistä näinä inflaation ja kohonneiden korkojen aikoina, seuratussamme naapurivaltion sotatoimia ja liikekannallepanoa. Kaupungin omien taloudellisten toimintaedellytysten lisäksi riskinä ovat erityisesti varhaiskasvatuksessa yksityiset palveluntuottajat sekä koulukuljetusten liikennöitsijät. Kustannusten kasvu palveluiden ostossa oli merkittävä erityisesti kuljetuksissa.

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Hallinto ja oppilashuolto

Vastuuhenkilö

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen ja johtava koulukuraattori Marianne Ylinen

Toiminta-ajatus

Paimion kaupunki edistää kaupunkilaistensa kehitystä, oppimista, henkistä kasvua ja hyvinvointia tarjoamalla varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukion koulutuspalveluja. Lakisääteisiä ja lasten sekä nuorten tarpeiden mukaisia palveluja tuottaessa huolehditaan erityisesti laadusta, oikeudenmukaisuudesta, joustavuudesta sekä lapsi- ja nuorisokeskeisyydestä.

Koulutuslautakunnan alaisuudessa toimiva sivistyspalveluiden hallinto huolehtii sivistysosaston molempien lautakuntien – koulutuslautakunnan sekä sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan – hallinnosta. Hallinnon vastuulla on mm. sivistyspalveluiden kirjaamo, asiahallinta, arkistointi, esityslistat, pöytäkirjat, päätösten täytäntöönpano, talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut, hankkeiden hallinnointi ja seuranta, asiakaspalvelu sekä toimialan tieto- ja viestintätekniikan käyttö ja kehittäminen.

Tehtäväalueeseen kuuluu vuoden 2022 loppuun asti lisäksi oppilashuollon koulukuraattori- ja -psykologiitiimi, joka huolehtii oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisista psykologi- ja kuraattoripalveluista Paimion kaupungin esi- ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä kuntien välisen sopimuksen perusteella myös Sauvon kunnan esi- ja perusopetuksessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Vuoden 2022 lopun tilanteessa voidaan tilinpäätöstä kirjoitettaessa todeta, että sivistyspalveluiden hallinnon tehtävä on muuttunut aiempien aikojen ”koulutoimenjohtamisesta” jatkuvaksi kehittämistyöksi erilaisissa verkostoissa, alati muuttuvan lainsäädännön seurannaksi, hankerahoitusten hakemiseksi, kehittämishankkeiden koordinoimiseksi, yhteistyön rakentamiseksi eri toimijoiden välille, uudistusprosessien johtamiseksi sekä ”siiloutuneiden” rakenteiden purkamiseksi, jotta yli hallintokuntarajojen ulottuvat palvelut ja prosessit saadaan toteutettua sekä toiminnallisesti järkevällä että kustannustehokkaalla tavalla. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jossa oppilashuollon kuraattori- ja koulupsykologipalveluiden järjestämisvastuu siirtyi maakunnan hyvinvointialueelle, ja perhekeskuspalvelut alueelliselle Kaarina-Paimio-Sauvo -alueen perhekeskukselle, lisää entisestään työtä erilaisissa organisaatorajat ylittävissä verkostoissa. Myös erilaiset hankerahoitukset ovat muuttuneet entistä enemmän useampien koulutuksenjärjestäjien yhteisiksi hankkeiksi, jotka edellyttävät toimialan johdolta ylikunnallista yhteistyötä hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyssä ja hankkeiden jalkauttamisessa oman kaupungin organisaatiossa.

Hallinnon henkilöstö (sivistysjohtaja, opetuspäällikkö (sivistysjohtajan sijainen), toimistos sihteeri, opintos sihteeri, hallinnon asiantuntija, TVT-koordinaattori ja digitutor) tukevat osaltaan sivistyspalveluiden molempien lautakuntien (koulutuslautakunta ja sivistys- ja vapaa-aikalautakunta) vastuualueiden toimintaa. Tästä johtuen sivistystoimialan molempien lautakuntien hallinnon määrärahat ovat koulutuslautakunnan talousarviossa. Vuoden 2022 lopulla hyväksyttiin uuden palvelusihteerin viran perustaminen, jonka myötä osa sivistysjohtajan ja opetuspäällikön virkojen tehtävistä voi siirtyä ko. viranhaltijalle. Lisäksi opetuspäällikön virkanimike päätettiin muuttaa varhaiskasvatusjohtajaksi vuoden 2023 alusta lukien. Oma haasteensa toimialan johdossa on siinä, että toimialajohtaja johtaa sekä koko toimialaa (ml. kahden lautakunnan alaiset kaikki seitsemän tehtäväaluetta) että myös niistä kahta, joista toinen kaupungin suurin tehtäväalue eli perusopetus. Sote-uudistuksen toteutumisen jälkeen sivistyspalveluiden painoarvo koko kaupungin organisaatiosta on sekä talouden että henkilöstön volyymeillä mitattuna erittäin merkittävä. Pelkästään perusopetuksen kokonaisuuden johtamisessa eli aiemmassa ”koulutoimessa” jo pelkästään olisi riittävästi työtä yhdelle johtajalle.

Sivistyspalveluissa jatkuva tavoite on yhteistyön lisääminen yli toimialue- ja hallintokuntarajojen. Eri hallinnonaloilla on yhtenäinen käsitys siitä, että ennakoiva toimintatapa on toiminnallisesti ja taloudellisesti oikea tapa toimia. Erityisesti tämä korostuu oppilashuollollisissa asioissa. Oppilas- ja opiskelijahuollon tehtäväaluetta vahvistettiin vuonna 2020 organisaatiomuutoksella, jossa seitsemän työntekijän kuraattori- ja psykologitiimille nimettiin oma lähiesihenkilö, johtava koulukuraattori. Vuoden 2021 aikana koulukuraattori- ja -psykologiresursseja lisättiin kahdella työntekijällä. Vuoden 2023 alussa kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämisvastuu sekä henkilöstö siirtyivät sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksen myötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Toiminnallisen moniammatillisen yhteistyön kehittäminen eteenpäin lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi on kuitenkin keskeistä vuoden 2023 aikana, jolloin sote-uudistusta käytännössä vielä valmistellaan kun vuoden 2022 aikana kaikkea ei ehditty tehdä, turvata riittävä resurssi maakunnallisen sekä alueellisen oppilashuoltotyön ohjausryhmytöskentelyyn, johon vastuuhenkilöksi on nimetty sivistysjohtaja.

Painopisteenä on jatkossakin mm. yhteisöllinen hyvinvointityö. Hyvinvoiva lapsi ja nuori oppii koulussa ja viihtyy siellä. Tähän ajatukseen pohjautuvaa toimintakulttuuria on toimintayksiköissä kehitettävä yhä eteenpäin, ja otettava myös varhaiskasvatuksessa ja kouluissa aiempaa enemmän lapsi ja perhe toiminnan keskiöön yleisten sekä yksilökohtaisten pedagogisten tavoitteiden rinnalle. Ennakoivan toimintatavan lähtökohtana on riittävät resurssit lasten ja nuorten kehityksen ja kasvun vuosille, jolloin korjaaviin sekä ongelmia ratkoviin toimenpiteisiin ei tarvita niin paljoa resursseja. Haasteena Paimiossa ovat olleet paitsi lasten määrän kasvu, myös seudullisessa vertailussa korkea yksinhuoltajaperheiden määrä, pienituloisten lapsiperheiden osuus sekä keskimääräistä korkeampi erityisen tuen tarpeessa olevien lasten osuus.

Oppimisen tuen järjestämisen kehittäminen sai vauhtia, kun erityisopetuksen koordinaattorin virka saatiin 2021 uutena resurssina opetustoimeen, ja ryhdyttiin valmistelevaan oppimisen tuen kehittämissuunnitelmaa tuleville vuosille. Yhdeksän kunnan yhteisessä KONSTI-hankkeessa ja sen jatkohankkeessa oppimisen tukea on kehitetty ja inklusiota edistetty, jotta saadaan selkeytettyä varhaisen ja ennaltaehkäisevän tuen järjestämistä, kolmiportaisen tuen järjestämistä sekä mm. sitouttavaa kouluyhteistyötä, jossa kehitetään moniammatillisesti malleja mm. koulupoissaoloihin puuttumiseen. Hallinnon vastuulla on mahdollistaa kehittämistoiminta johtamalla ja koordinoimalla tehtäväaluearajat ylittävää hanketyötä, sekä aktiivisella yhteistyöllä myös ylikunnallisesti pitää Paimio mukana seudullisessa kehittämistyössä, seurata haettavissa olevia uusia kehittämisrahoituksia ja tukea käynnissä olevien hankkeiden toteutusta hankehallinnon ja loppuraportoinnin osalta.

Monet hankerahoitukset ulottuvat useammalle kuin yhdelle tilikaudelle, joten talousarvioon oli budjetoitu jo käynnissä olevat 2- tai 3-vuotiset hankkeet vuodelle 2022 niiden arvioiden mukaan, jotka syyskuun lopussa voidaan arvioida hankkeiden talouden senhetkisestä toteumasta vuodelle 2021. Osa hankkeiden tuloista siirtyy vuodelle 2023, joten talousarvion ja tilinpäätöksen osalta hankkeet aiheuttavat väistämättä jonkin verran epävarmuustekijöitä ja poikkeamia. Lisäksi hankkeiden kustannuspaikalla on oltava omarahoitusosuus mahdollisia tulevia uusia hankehakuja varten. Hankkeiden määrärahat ovat pääasiassa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen hankkeiden kustannuspaikoilla, mutta hankehallinnon henkilöstöresurssit ovat keskitetyt hallinnon tehtäväalueella.

Hallinnon tehtäväalueelle kuuluu myös tieto- ja viestintätekniikan käytön kehittäminen. Kehittämistyötä viedään eteenpäin koulutuslautakunnan 22.4.2021 § 41 hyväksymän pedagogisen TVT-suunnitelman 2021-2025 mukaisesti.

Suurimmat investointihankkeet koulutuslautakunnan vastualueilla ovat lähivuosina Kriivarin koulun laajennus sekä peruskorjaus, jotka nousivat investointiohjelmaan ja joista päätettiin marraskuussa 2022 vuosien 2023 ja suunnitelmakauden investointiohjelmaan. Vistan koulun peruskorjausten jatkuminen (2-sali sekä Puukoulu) jää odottamaan; Kriivarin koulun laajennus on katsottu kiireellisemmäksi. Oppilasmäärän kasvu sekä vuonna 2022 puhjennut Ukrainan sota ja

sen vaikutukset opetustoimeen, valmistavan opetuksen (valmo) käynnistäminen kevään 2022 aikana ja valmo-opetuksen jatkamiseen varautuminen aiheuttavat omat paineensa koulutilojen riittävyydelle samalla, kun kaupungin asukasmäärä sekä peruskoulujen oppilasmäärä on kasvanut melko tasaisesti. Vuoden 2016 oppilasmäärästä (1201) vuoteen 2022 (1360) kasvua oli 159 oppilasta, joka on syksyllä 2023 peruskouluun menevän yhden ikäluokan lapsimäärä. Lisätilojen tarve on ilmeinen, jotta opetuksen järjestämisen puitteet pysyvät asianmukaisina myös tulevinä vuosina.

Hanhijoen koulun sekä Kriivarin ja Hanhijoen päiväkotien peruskorjauksiin tulisi myös valmistautua lähivuosina. Aiempi ajatus Vistan koulun Puukoulun ja liikuntasalin (kakkossalin) peruskorjauksesta ja näiden käyttämisestä väistötiloina tuskin onnistuu; Hanhijoen koulussa opetusryhmiä on yhdeksän ja tarvitaan myös erilaisia opetuksen eriyttämisen tiloja remonttien ajaksi. Liikuntatilojen tarve on Vistan koulussa kasvava johtuen koulun kasvaneesta oppilasmäärästä. Talousarviokirjassa todettiin, että kun elokuussa 2018 oppilaita oli 741, ennuste oli että syksyllä 2022 oppilaita on yli 800. Ennuste toteutui: syksyn 2022 laskentapäivänä Vistan koulussa oppilaita oli kaikkiaan 844.

Resurssimuutokset

Vuoden 2022 ajalle ei talousarviossa esitetty resurssimuutoksia vuoden 2021 lopun tilanteeseen. Hankesuunnittelijan tehtävä oli määräaikainen kesään 2023 asti ja sivistystoimen hallinnon henkilöstön rakennetta ja toimenkuvia tarkasteltiin vuoden 2022 aikana. Koulutuslautakunnan päätöksillä 2.6.2022 § 58 hallintosihteerin tehtävä muutettiin hallinnon asiantuntijan tehtäväksi 1.9.2022 alkaen, ja määräajaksi hankesuunnittelijan tehtävään siirretty hallintosihteeri siirtyi hallinnon asiantuntijaksi. Samassa yhteydessä todettiin, että vuoden 2023 talousarviossa opintosihteerin tehtävä huomioidaan toistaiseksi voimassa olevana tehtävänä. Lisäksi lautakunta päätti 8.3.2022 § 22 yhden päätoimisen digitutorin palkkaamisesta.

TVT-koordinaattorin henkilövaihdos vuoden 2022 alkupuolella sekä digitutorin palkkaaminen TVT-koordinaattorin työpariksi ovat osoittautuneet välttämättömiksi ratkaisuihin sekä koulutoimen Primus-/Wilma-ympäristön että Wilma Varhaiskasvatus -ympäristön käytön ja kehittämisen kannalta. Sähköisen toimintaympäristön kehitys ja valtakunnallisten tietovarantojen käyttöön liittyvät velvoitteet edellyttävät riittävän henkilöresurssin huolehtimaan yhdyspinnoista KOSKI- ja Varda-tietovarantoihin sekä toimimaan sivistystoimialan asiantuntijoina tieto- ja viestintätekniikan pedagogisen opetuskäytön ja toimialan tietoteknisen toimintaympäristön kehittämis- ja ylläpitotehtävissä sekä linkkinä kaupungin tietohallintopalveluihin.

Resurssimuutoksena vuodenvaihteessa 2022 - 2023 alussa tapahtui oppilashuollon koulukuraattorien ja -psykologien siirto Varsinais-Suomen hyvinvointialueen henkilöstöksi. Sote-uudistuksessa yhdeksän työntekijää siirtyi pois koulutuslautakunnan alaisuudesta.

Toiminnalliset tavoitteet

- Oppivelvollisuuden pidentämisen aiheuttamien koulutuksen järjestäjän sekä asuinkunnan valvonta- ja ohjausvastuiden selkeyttäminen ja resurssien määrittely oppilaanohjaukseen.
- Hallinto turvaa toimialan rahoitusta ja kehittämistyötä hanketoiminnan avulla.
- Em. tavoitteiden mahdollistamiseksi sivistystoimen hallinnon organisaation toimenkuvien määrittely ja henkilöstörakenteen vakinaistaminen.
- Johtamisen vahvistaminen erityisesti varhaiskasvatuksessa, mutta myös perusopetuksen ja moniammatillisen yhteistyön kehittämisessä. Jaetun johtajuuden malli kasvatus- ja opetustoimen

keskeisten vastuualueiden kehittämiseen (opetussuunnitelmatyö, laatutyö ja arviointi, pedagoginen tuki ja erityisopetuksen koordinaatio, nivelvaiheyhteistyö TVT-kehittäminen, turvallisuus, varautuminen, lukemaan innostaminen, kulttuurikasvatus).

- Paimion varhaiskasvatuksen ja opetustoimen TVT-suunnitelman 2021 – 2025 toimenpiteiden täytäntöönpano.
- Oppilas- ja opiskelijahuollon rakenteiden kirkastaminen ja yhtenäistäminen kaupungin tasolla. Loppuvuodesta 2021 tai vuoden 2022 alkupuolella hyväksyttävän oppilashuoltosuunnitelman täytäntöönpano ja valmistautuminen sote-uudistuksen vaikutuksiin ja kuraattori- ja psykologitiimin siirtoon maakunnallisen hyvinvointialueen palvelukseen vuoden 2023 alusta.
- Luodaan moniammatillisessa yhteistyössä kaupungin eri lasten/nuorten/perheiden parissa toimivien ammattilaisten kesken vanhemmuuden tuen konsepti esi- ja alkuopetusikäisten lasten vanhemmille. Toteutetaan pienryhmämalli helpottamaan arjen kaaosta sekä urautuneita ja toimimattomia toimintamalleja lasten kanssa. Pienryhmä tarjoaa ammatillista tukea, vertaistukea, tietoa sekä käytännön vinkkejä. Ryhmämalli tarjoaa vanhemmille turvallisen hetken pohtia myös omaa jaksamista ja hyvinvointia lähteitä arjen keskellä.

Tavoitteiden toteutuminen

- Oppivelvollisuuden pidentämisen aiheuttama lisätyö kuntavalvojan tehtävässä ja Valpas-rekisterin seurannassa on toistaiseksi kasautunut sivistysjohtajalle. Saadun kokemuksen myötä lakimuutoksen aiheuttamat lisätehtävät ns. kuntavalvojan roolissa on syytä delegoida toimialan sisällä vuoden 2023 aikana.

Oppilaanohjauksen lakimuutoksesta aiheutuvat tarvittavat lisäresurssit (n. +0,2 htv) on huomioitu Vistan koulussa opinto-ohjaajien työjärjestelyissä sekä syksyllä 2022 päätetyssä talousarviossa (luku)vuodesta 2023-2024 alkaen.

- Hanketoimintaa on toteutettu aktiivisesti, mutta joidenkin pienten hankkeiden toteutuksessa on ollut haasteita niin, että vähäisiltä osin hankerahoja on jouduttu myös palauttamaan, kun organisaation henkilöresurssit eivät ole riittäneet kaikkien hankkeiden toteuttamiseen. Hanketyön painopistettä on siirretty enemmän verkostohankkeissa mukana olemiseen. Merkittävimmät verkostohankkeet joissa Paimio on ollut ja on mukana, ovat sitouttavan kouluyhteistyön kehittämisen SKY-hanke (kuusi kuntaa, koordinaattorina Naantali), inklusiivisen toimintakulttuurin edistämisen Konsti- hanke ja Konsti 2.0 - jatkohanke (yhdeksän kuntaa, koordinaattorina Uusikaupunki) sekä oppilaanohjauksen kehittämishanke OKEVA (kuusi kaupunkia, koordinaattorina Turku). Nämä hankkeet ovat tukeneet Paimion opetustoimen kehittämistä oppimisen tuen kehittämissuunnitelman suuntaan, ohjauksen lakisäätelysten muutosten toteuttamiseksi sekä SKY-hankkeessa on valmisteltu oppilaiden poissaolojen seurantaan liittyviä uudistuksia, jotka tulevat lakisäateisiksi kaikille perusopetuksen järjestäjille vuoden 2023 aikana.

Paimion omista uusista hankkeista merkittävimminä vuodelta 2022 mainittakoon peruskoululaisten harrastustoiminnan järjestämiseen saatu PaHaMa 2.0 -hankeavustus (92 000 €) lukuvuodeksi 2022-23, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen korona-avustukset eri rahoituspäätöksillä yhteensä n. 214 000 € lukuvuosille 2022 - 2024), ukrainalaisten lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen n. 80 000 €, varhaiskasvatuksen inklusiivisen toimintakulttuurin edistämisen velho-hankkeeseen 64 000 € sekä vuoden 2022 lopulla saadut 54 000 euron avustus koulunuorisotyöhön sekä n. 45 000 euron avustus yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämiseen.

- Sivistystoimen hallinnon organisaation toimenkuvien määrittely ja henkilöstörakenteen vakinaistaminen on prosessina kesken. Opetuspäällikön toimenkuva muutettiin

varhaiskasvatusjohtajaksi ja joiltakin osin tehtäviä siirtyy palvelusihteerille ja osittain koulujen rehtoreille. Opetustoimen talouden seurantaan ja koordinaatioon liittyvät opetuspäällikkö-tehtävät kasautuvat kuitenkin muutoksessa sivistysjohtajalle, jonka vastuualue on laaja, koostuen koko toimialan johtamisen lisäksi myös hallinnon tehtäväalueen johtamisesta ja suurimman tehtäväalueen (perusopetus) kokonaisuuden johtamisesta.

- Johtamisen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa on vakanssirakenteen osalta edennyt, mutta väliaikaisista henkilöstöjärjestelyistä johtuen toimintaa ei ole päästy vielä toteuttamaan ajatellusti. Varhaiskasvatusjohtaja vaihtuu keväällä 2023 eläköitymisen myötä, ja uusi johtaja jatkaa tehtäväalueen johtamisen kehittämistä.
- Paimion varhaiskasvatuksen ja opetustoimen TVT-suunnitelman 2021 – 2025 toimenpiteiden täytäntöönpano etenee suunnitelman mukaisesti.
- Oppilas- ja opiskelijahuollon organisaatio (1+8) siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen. Maakunnallinen oppilashuoltosuunnitelman laadinta ja rakenteiden kehittäminen jatkuu vuoden 2023 aikana; tässä yhteyshenkilöksi on Paimion kaupungin osalta nimetty sivistysjohtaja. Oppilas- ja opiskeluhuollon rakenteiden yhtenäistämiseksi tehtiin ja otettiin kaikissa yksiköissä käyttöön yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksiin mallirunko. Kokoustiheydeksi sovittiin 10 kertaa lukuvuodessa, ja jokaiselle tapaamiskerralle laadittiin alustava ajatus mitä asioita kussakin tapaamisessa olisi hyvä käsitellä. Malliin rakennettiin sisälle myös yhteneväinen poissaoloseurannan rakenne, ja tässä yhteistyötä tehtiin sitouttavan kouluyhteistyön hankkeen (SKY) hankekoordinaattorin kanssa. Mallin sisälle rakennettiin myös tavoite kouluissa tehtävän, hyvinvontia edistävän ja tukevan työn suunnitelmallisesta toteuttamisesta ja seurannasta. Tähän työhön pohjaksi otettiin Rovaniemen hyvinvoinnin vuosikello sisältöineen. Tämän työn vahvistamiseksi ja juurevoittamiseksi työ jatkuu ja asiaan on kiinnitettävä paljon huomiota.
- Tavoite luoda moniammatillisessa yhteistyössä kaupungin eri lasten/nuorten/perheiden parissa toimivien ammattilaisten kesken vanhemmuuden tuen konsepti esi- ja alkuopetusikäisten lasten vanhemmille ei sellaisenaan toteutunut. Pohdintaa käytiin kuraattorien, sosiaalitoimen sekä perheneuvolan ammattilaisten kesken. Perheneuvolalla on säännöllisessä toteutuksessa alakouluikäisten vanhemmille suunnattu Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmä, jota he tarjoavat kaikille kohderyhmään kuuluville kaupungin huoltajille. Myös työparityöskentelyn mahdollisuutta pohdittiin (perheneuvolalle työpari oppilashuollosta), mutta toistaiseksi perheneuvola on vetänyt ryhmää omana toimintanaan.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	110		110	98	- 12	89,2 %	89	9,7 %
Toimintakulut	- 962		- 962	- 1 038	- 76	107,9 %	- 768	35,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 852		- 852	- 939	- 88	110,3 %	- 679	38,4 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 852		- 852	- 939	- 88	110,3 %	- 679	38,4 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	110		110	98	- 12	89,2 %	89	9,7 %
Toimintakulut	- 914		- 914	- 984	- 70	107,6 %	- 735	33,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 804		- 804	- 886	- 82	110,2 %	- 646	37,1 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 804		- 804	- 886	- 82	110,2 %	- 646	37,1 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 48		- 48	- 54	- 6	112,6 %	- 33	62,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 48		- 48	- 54	- 6	112,6 %	- 33	62,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 48		- 48	- 54	- 6	112,6 %	- 33	62,9 %

Poikkeamat: Tulojen alitus: Paimion ja Sauvon TVT-koordinaattori-yhteistyö päättyi henkilövaihdon yhteydessä vuodenvaihteesta 2022, jolloin Sauvon kunnalta ei laskutettavaa. Menojen ylitykset: Koulutuskuntayhtymä Livian psykologipalveluiden toteuttamisesta kuntayhtymän jäsenkuntien kustannusvastuulla on vuoden 2021 kuluista yli 21 000 €:n lasku kirjattu epähuomiossa vuodelle 2022. Vuoden 2022 kirjanpidossa on sekä vuoden 2021 että vuoden 2022 kustannukset. Kuraattori- ja psykologipalveluiden kotikuntalaskutuksia oli ennakoitua enemmän (koskee paimiolaisia nuoria, jotka opiskelevat jossakin muualla toisen asteen oppilaitoksissa). Lisäksi lautakuntien kokouspalkkiomenot ja ICT-palveluiden menot olivat ennakoitua suuremmat.

Tulosalue **Varhaiskasvatus**
Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Hilkka Koret

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tehtävänä on järjestää kaupungissa lapsiperheiden tarpeita vastaavia laadukkaita palveluja. Varhaiskasvatuksessa tuetaan perheiden kasvatustehtävää. Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin sekä tuetaan heidän persoonallisuutensa ja taitojensa tasapainoista kehitystä yhdessä kotien kanssa. Lapsella on mahdollisuus tutkia asioita ja ilmiöitä sekä hankkia tietoja, taitoja, kokemuksia ja elämyksiä sekä fyysisesti että psyykkisesti turvallisessa kasvatusympäristössä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimiossa on kuusi kunnallista päiväkotia, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Hoitajan kotona toimivia perhepäivähoitoryhmiä oli vuoden 2022 lopussa 16. Hanhijoen päiväkodin tiloissa toimii perhepäivähoidon varahoitoryhmä. Yksityisen varhaiskasvatuspalvelun piirissä on neljä päiväkotia, yksi ryhmäperhepäivähoitoyksikkö ja yksi perhepäivähoitaja. Paimiolaisia lapsia on myös muissa kunnissa sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen piirissä on 80% paimiolaisista vuosina 2016-2022 syntyneistä lapsista.

Kotihoidontuen piirissä on vuoden 2022 aikana ollut keskimäärin 108 lasta. Kaupunki tukee MLL:n perhekeskuksen toimintaa kevyempien varhaiskasvatuspalvelujen tarjoamisessa. MLL:n toiminta on avointa varhaiskasvatusta ja täydentää siten Paimion kaupungin varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille.

Paimion varhaiskasvatuksen palvelukenttä on pysynyt vuonna 2022 pääosin muuttumattomana. Kunnallisten ja yksityisten päiväkotien määrä on pysynyt samana. Myös perhepäivähoitopaikkojen määrä on pysynyt lähes muuttumattomana. Ainoastaan keskustassa 42 vuotta toiminut Lempilän päiväkotia muutti elokuun alusta peruskorjattuun Vistan koulun Alatalon vieressä sijaitsevaan Keskitalon kiinteistöön. Nimensä päiväkotia säilytti ennallaan Lempilänä. Päiväkotia on suunniteltu ensisijaisesti esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta varten. Kuitenkin Lempilässä on myös 5-vuotiaille tarkoitettu kokopäiväryhmä.

Lakiuudistus varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen sekä varhaiskasvatuksessa annettavan tuen rakenteista tuli voimaan 1.8.2022. Lakimuutoksen myötä varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön kolmitasoinen tuki samantapaisesti kuin esi- ja perusopetuksessakin. Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen lisäksi laki määrittelee tuen muodot pedagogiseksi, rakenteelliseksi ja hoidolliseksi tueksi. Lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä tarvittavista tukipalveluista tulee kunnassa tehdä hallintosäännön mukaiset hallintopäätökset. Lasten tarvitseman tuen toteutumisen edellytyksenä on riittävä varhaiskasvatuksen opetuksen ja kasvatuksen sekä erityisopetuksen resurssi.

Valtakunnallinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkuu edelleen Hanhijoen ja Tapiolan päiväkodeissa. Ensimmäisen lukuvuoden 2021-2022 kokeiluryhmässä olleet, 2016 syntyneet lapset siirtyivät syksyllä 2022 kokeilun piirissä 6-vuotiaiden esiopetukseen ja 2017 syntyneet lapset aloittivat 5-vuotiaiden esiopetuksen. Kokeiluun liittyviä lapsikohtaisia tutkimustehtäviä on tehty esiopetuksessa ja syksystä 2023 lähtien tehdään ensimmäisten koeryhmään kuuluneiden lasten koulun aloituksen myötä myös perusopetuksen alkuopetuksessa. Kokeilun päättyy vuonna 2024.

Suomessa varhaiskasvatuksen yhtenä suurena haasteena on koulutetun henkilöstön puute. Eri koulutusmuodoista valmistuvien ja alalle suuntautuvien henkilöiden määrä ei kata varhaiskasvatuksen ammattilaisten rekrytointitarvetta. Työntekijöistä kilpaillaan sekä palkkaan että työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden avulla. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinneissa

lapsille ja heidän perheilleen.

Varhaiskasvatuksen hallintoon palkattiin toinen varhaiskasvatuksen palveluneuvoja 1.4.2022 alkaen. Talousarvioon kyseistä tehtävää varten on varattu puoleksi vuodeksi osa-aikaisen työntekijän palkkakustannus. Varhaiskasvatuksen hallinnon lisääntyneiden tehtävien sekä laskutukseen liittyvien haasteiden vuoksi päätettiin tehtävään palkata kokoaikainen vakituinen työntekijä.

Paimion varhaiskasvatuspalveluille on myönnetty Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusta varhaiskasvatuslain mukaisen tuen edistämisen hankkeeseen vuosille 2022-2023. Avustuksen suuruus on 64 000 euroa ja hankkeen kokonaisbudjetti 80 000 euroa. Tämän hankkeen yhtenä tarkoituksena on lisätä lasten tukeen kohdistettavaa henkilöstöresurssia varhaiskasvatuksessa. Hankkeen puitteissa on palkattu kaksi määräaikaista varhaiskerityiskasvatuksen lastenhoitajaa 1.9.2022 alkaen. Lisäksi hankkeen määrärahaa käytetään koko varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutukseen.

Varhaiskasvatukseen on palkattu vuoden aikana kolme määräaikaista varhaiskasvatuksen ryhmäavustajaa lasten vaativaa erityistä tukea varten.

Toiminnalliset tavoitteet

Tuen mallien ja rakenteiden kehittäminen varhaiskasvatuksessa

- Valmistaudutaan lapselle annettavaa tukea koskevaan varhaiskasvatuslain uudistusesitykseen kehittämällä varhaiskasvatuksen tuen rakenteita ja toimintamalleja.

Koulutetun henkilöstön ylläpitäminen ja rekrytointi päiväkodeissa

- Pyritään huolehtimaan henkilöstön työhyvinvoinnista siten, että koulutettu ja osaava henkilökunta pysyy päiväkodeissa. Rekrytoinnissa pyritään kilpailemaan Paimion vahvuuksilla, jotta kaupunkiin saadaan edelleen osaavia varhaiskasvatuksen ammattilaisia.

Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen uudistaminen

- Jatketään toimenpiteitä johtamisrakenteen kehittämiseksi ja yksiköiden johtamisen muuttamiseksi.

Digitaalisen palveluprosessin toteuttaminen

- Saatetaan loppuun varhaiskasvatuspalvelujen digitaalisen palveluprosessin rakentamishanke yhteistyössä Sauvon kunnan kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuspalveluissa on varauduttu lasten tarvitsemaan tukeen jo ennen varhaiskasvatuslain muutosta. Päiväkodeissa on toiminut varhaiskerityiskasvatuksen lastenhoitajia, velhoja jo useiden vuosien ajan. Tämä henkilöstöresurssi on lakisääteisen henkilöstömitoituksen ulkopuolista resurssia ja se on kohdennettu lasten tuen tarpeisiin päiväkotiryhmissä. Syksystä 2022 lähtien Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemassa hankkeessa velhojen määrää on lisätty määräaikaaisesti kahdella työntekijällä ja tehtäväkuva laajennettu. Hankkeen puitteissa velhonresurssia on suunnattu myös perhepäivähoitoon. Lisäksi kolmas konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja aloitti tehtävässään syystoimintakauden alussa.

Tuen rakenteiden kehittämisessä yhtenä keskeisenä osana ovat erilaiset lapsikohtaiset tuen lomakkeet. Näiden sähköisten lomakkeiden kehittämisessä ovat varhaiskasvatuksen

erityisopettajat olleet keskeisessä roolissa yhteistyössä sivistyspalvelujen tvh-henkilöstön ja perusopetuksen koordinoivan erityisopettajan kanssa. Tukeen liittyviä hallintopäätöksiä varten on kaupungin hallintosääntöön tehty tarvittavat lisäykset ja tuen päätöspohjat on rakennettu Primus-järjestelmään.

Koulutetun henkilöstön saatavuus on muuttunut yhä huonommaksi varhaiskasvatuksessa. Työnantajat kilpailevat koulutetusta henkilöstöstä sekä palkkaan että työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden avulla. Varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointeissa hakijoita ei riitä edes kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin. Tästä johtuen kevään varhaiskasvatuksen opettajarekrytointeissa ei päästy tavoitteeseen. Täyttämättä jääneisiin opettajan tehtäviin on palkattu määräaikaisena varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Työnantajan tekemien palkkatarkistusten myönteinen vaikutus tulee laajemmin esille kevään 2023 opettajarekrytointeissa. Vakituisten työsuhteiden osalta työntekijöiden pysyvyys on kuitenkin suhteellisen hyvällä tasolla. Työntekijöiden työhyvinvointiin on kiinnitetty huomiota työskentelyolosuhteita parantamalla sekä riittävän henkilöstöresurssin varmistamisella. Tavoitteena on, että pystymme pitämään edelleen Paimion kaupungin hyvänä työnantajana ja varhaiskasvatustaloutemme hyvänä työpaikkana.

Paimion varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmän kehittämishanke saatiin vuoden 2022 aikana valmiiksi. Nyt kaikki päiväkodin johtajat ovat hallinnollisessa tehtävässä ja johtajien vastuualueet on laadittu kehittämissuunnitelman mukaiseksi. Uudenlaista johtamista toteutetaan Tapiolan päiväkodissa johtajan ja apulaisjohtajan työparityöskentelynä. Uusi Tapiolan johtamismalli on herättänyt kiinnostusta myös muissa kunnissa. Hanhijoen ja Lempilän päiväkodeilla on yhteinen johtaja samoin kuin Ala-Vistan ja Jokelan päiväkodeilla. Kriivarin päiväkodin johtajan tehtävään sisältyy myös perhepäivähoidon ohjaus.

Varhaiskasvatuksen digitaalinen palveluprosessi on käytössä laajamittaisesti. Kehittämiskohteita asiakasjärjestelmässä kuitenkin on edelleen. Varhaiskasvatuksen haku-, sijoitusprosessit toimivat pääsääntöisesti hyvin. Suurimmat haasteet ovat olleet edelleen tulokset- ja maksupäätösprosesseissa sekä laskutuksessa. Tästä johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen laskutus on edennyt valitettavan hitaasti. Tilanteen korjaamiseksi varhaiskasvatuksen palveluneuvojat ja sivistysosaston tvh-henkilöstö tekevät jatkuvasti yhteistyötä asiakasjärjestelmää ylläpitävän yrityksen kanssa.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	721		721	748	26	103,6 %	877	-14,7 %
Toimintakulut	- 8 987	- 48	- 9 035	- 9 347	- 312	103,5 %	- 8 682	7,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 8 265	- 48	- 8 313	- 8 599	- 286	103,4 %	- 7 805	10,2 %
Poistot ja arvonlennukset	- 15		- 15	- 19	- 4	128,4 %	- 15	28,4 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 8 280	- 48	- 8 328	- 8 618	- 290	103,5 %	- 7 820	10,2 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	721		721	748	26	103,6 %	877	-14,7 %
Toimintakulut	- 8 150	- 48	- 8 198	- 8 535	- 337	104,1 %	- 7 909	7,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 7 428	- 48	- 7 476	- 7 787	- 311	104,2 %	- 7 032	10,7 %
Poistot ja arvonlennukset	- 15		- 15	- 19	- 4	128,4 %	- 15	28,4 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 7 443	- 48	- 7 491	- 7 806	- 315	104,2 %	- 7 047	10,8 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								-35,8 %
Toimintakulut	- 837		- 837	- 812	25	97,0 %	- 773	5,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 837		- 837	- 812	25	97,0 %	- 773	5,0 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 837		- 837	- 812	25	97,0 %	- 773	5,0 %

Poikkeamat:

Henkilöstökulujen ylitykseen syynä ovat vuoden aikana toteutuneet henkilöstölisäykset, joita kaikkia ei ole pystytty ottamaan huomioon talousarviossa. Sijaiskustannusten ylitykseen on vaikuttanut henkilökunnan suuri sairaspoissaolojen määrä. Kuluneena vuonna sekä korona että muut infektiosairaudet ovat lisänneet sairauspoissaoloja merkittävästi. Lisäksi on ollut myös pitkiä sairaspoissaloja, joihin on tarvittu sijaisresursseja. Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkankorotukset vaikuttavat osaltaan henkilöstökulujen ylitykseen. Avustuksissa kotitalouksille kotihoidontuen kustannus on arvioitu talousarviota tehdessä liian pieneksi.

Tulosalue **Perusopetus**
Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen korkea laatu on keskeisellä sijalla. Erityistä huomiota voimavarojen kohdentamisessa kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat mahdollisimman tasavertaiset oppimismahdollisuudet koko kaupungin alueella. Opetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

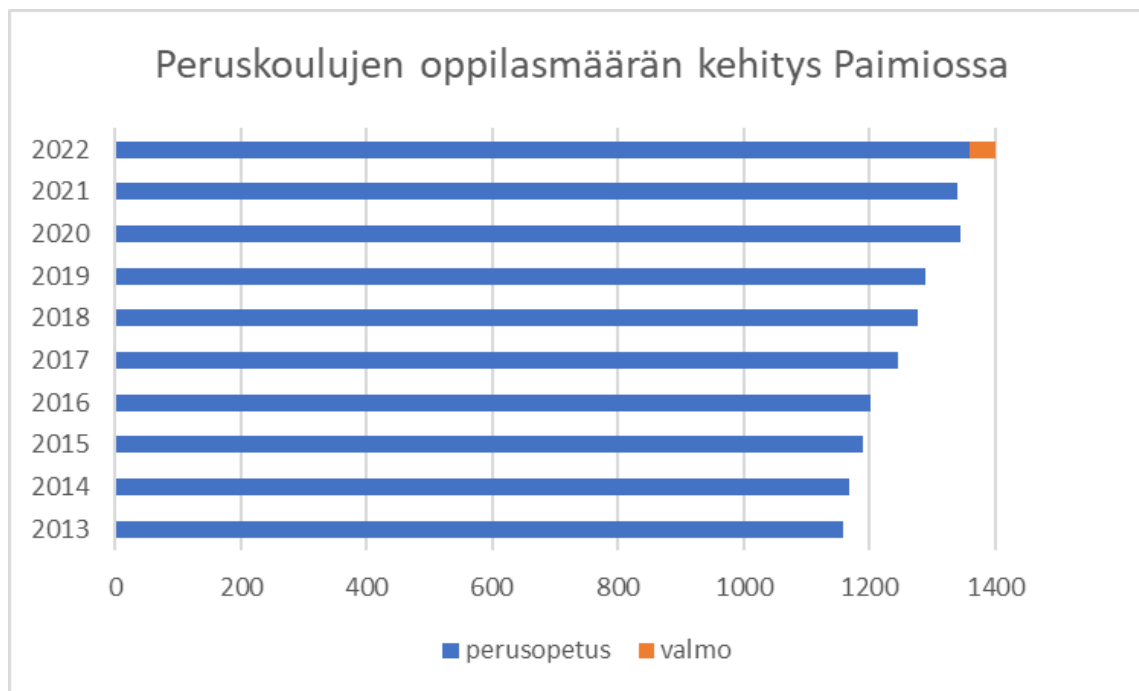
Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion perusopetukseen kuuluu neljä peruskoulua, jotka antavat yleisopetusta. Yksi kouluista, Vistan koulu, on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu, ja kolme muuta peruskoulua (Hanhijoki, Jokela, Kriivari) antavat yleisopetusta vuosiluokilla 1-6. Peruskouluista kolmessa annetaan myös luokkamutoista erityisen tuen opetusta, näistä Hanhijoen koulussa on vaativan erityisen tuen pienluokat (3). Vistan yhtenäiskoulun alaisuudessa on lisäksi kaksi sivutoimipistettä Paimiossa toimivien lastensuojeluyksiköiden yhteydessä.

Perusopetuksessa työskenteli vuoden 2022 lopussa noin 100 opettajaa (joista osa määräaikaisia, osa sivutoimisia, osa erillisellä valtionavustuksella palkattuja), neljä koulupsykologia (joista yksi perhevapaalla, sijaista ei saatu rekrytoitua), viisi koulukuraattoria (joista yksi johtava kuraattori), tvtkoordinaattori, digitutor sekä n. 30 koulunkäynninohjaajaa. Kuraattori- ja psykologihenkilöstön työajasta osa kohdentui Sauvoon. Opettajien ja ohjaajien kustannukset kuuluvat perusopetuksen tehtäväalueen määrärahoihin.

Lukuvuonna 2022–2023 Paimiossa on perusopetuksessa 20 oppilasta enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Lisäksi oppilasmäärää kasvattaa keväällä 2022 käynnistetty perusopetuksen valmistava opetus ukrainalaisille oppilaille. Valmo-oppilaita oli tilastointipäivänä 40. Oppilasmäärän kasvu siis jatkuu - yhdeksässä vuodessa Paimiossa peruskoulujen oppilasmäärä on kasvanut yhteensä yli 240 oppilaalla, mikä on yhden kaksisarjaisen alakoulun oppilasmäärä (vrt. Jokelan koulu). Vistan koulun tilojen kannalta haasteena on mm. yläkoulun tilojen riittävyys: nyt 9. luokalla oleva ikäluokka on pienempi kuin ensi syksynä yläkouluun siirtyvä 7. luokka. Sama tilanne toistuu myös kahtena seuraavana lukuvuonna. Lisäksi kun valmo-oppilaat integroidaan perusopetukseen, ryhmäkoot myös kasvavat. Tästä johtuen lisää opetustiloja tarvitaan.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
perus	1159	1169	1189	1201	1245	1278	1290	1346	1340	1360
valmo										40
esi (6v)	147	132	148	160	146	152	164	159	170	153
yht.	1306	1301	1337	1361	1391	1430	1454	1505	1510	1553
muutos	1,01 %	-0,38 %	2,77 %	1,80 %	2,20 %	2,80 %	1,68 %	3,51 %	0,33 %	2,85 %

Talousarvioon 2022 kirjoitettu "Kaavoitus, tonttien myynti ja rakentaminen vaikuttavat koulun oppilaspaikkojen kysyntään siten, että ns. lähikoulusta ei aina ole pystytty tarjoamaan oppilaspaikkaa kaikille alueen oppilaille. Kaupungin kaavoitussuunnitelmat aiheuttavat kuitenkin jossain määrin paineita jatkossakin juuri Vistan koulun suuntaan, sillä Kriivarin koulu toimii jo nyt tilojensa puolesta äärirajoilla (seitsemän opetusryhmää tavanomaisen kuuden sijasta). Tulevien vuosien opetusjärjestelyt näyttävät siltä, että Kriivarin koulussa saattaa olla tarvetta yhden rinnakkaisluokan jatkamiseen myös syksyllä 2024 peruskoulunsa aloittaville, jotta Vistan koulussa opetustilat eivät lopu kesken. Nyt kolmen ensimmäisen vuosiluokan osalta Vistan koulussa on jo kolme rinnakkaisluokkaa sekä pienluokat, ja tämä kehitys jatkunee ainakin syksyllä 2022 koulunsa aloittavien osalta. Tämä haastaa Vistan koulun, jossa oppilasmäärä on todennäköisesti kasvamassa jo yli 800 oppilaaseen ensi syksynä." on konkretisoitumassa tilinpäätöstä kirjoitettaessa niin, että Kriivarin koulussa on tarvetta yhden rinnakkaisluokan järjestämiseen jo syksyllä 2023 sen lisäksi, että syksyllä 2024 koulusta vapautuu kaksi luokkatilaa kahdelle rinnakkaisluokalle 1.-luokkalaisten. Vistan koulun oppilasmäärä kipusi jo noin 850 oppilaaseen siinä vaiheessa, kun ukrainalaisia oppilaita oli koulussa enimmillään nelisenkymmentä pelkästään Vistan koulussa ja yksi valmo-ryhmä jouduttiin perustamaan myös Jokelan kouluun.

Yleisopetuksen opetusryhmät luokilla 1-6 ovat nyt lukuvuonna 2022-23 kooltaan keskimäärin n. 20,45 oppilaan suuruisia, joukossa on myös kolme 25 oppilaan ryhmää. Ryhmäkoon vaihteluväli on 15-25 oppilasta, ja koulukohtaiset keskiarvot vaihtelevat välillä 20,13 - 21,5 oppilasta. Keskimääräisesti suurimmat ryhmät on Jokelan koulussa (ka. 21,42), mutta Kriivarin koulussa keskimääräinen ryhmä koko on lähes sama (ka. 21,14), pienimmät Hanhijoen koulussa (ka. 19,33). Seuraavassa taulukossa näkyy vuosiluokkien 1 - 6 yleisopetuksen opetusryhmien koot; taulukossa ei ole huomioitu erityisen tuen pienluokkia.

Opetusryhmäkoot / tilanne 4.3.2023							
	Hanhijoki	Jokela	Kriivari	Vista	kaikkien vuosiluokkien 1-6 keskimääräinen ryhmäkoko (ei sis. pienluokkia)		
1a	16	22	22	16			
1b		20		19	1.lk ka.		
1c				19	19,14		20,45
2a	20	19	22	21			
2b		19		20	2.lk ka.		
2c				20	20,14		
3a	20	23	22	18			
3b		24		19	3.lk ka.		
3c				18	20,57		
4a	20	20	20	23			
4b		25		25	4.lk ka.		
4c				15	21,14		
5a	22	22	18	21	5.lk ka.		
5b		19	19	20	20,14		
6a	18	21	25	23			
6b		23		19	6.lk ka.		
6c				22	21,57		
	19,33	21,42	21,14	19,88			

Viimeisten neljän lukuvuoden aikana koulunsa aloittaneiden ikäluokista on rohkaisevia kokemuksia siitä, että pienluokkaopetuksen sijasta lapset ovat voineet käydä koulua tuetusti yleisopetuksen ryhmissä. Jotta tämä onnistuu, ryhmäkokojen on oltava lähtökohtaisesti riittävän pieniä. Lisäksi ryhmiin on ohjattava riittävä tuki: tätä varten hyväksyttiin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma vuosille 2022 - 2026, joka antaa suuntaviivat myös tuen antamiselle.

Paimiossa tulee turvata opetusryhmien kokoa myös siltä osin, että kaupunkiin on viime vuosina muuttanut jonkin verran uusia oppilaita kesken peruskouluvuosien. Siksi koulun 1. luokan aloittavien oppilaiden opetusryhmät on pidettävät riittävän pieniä, jotta niihin voidaan ottaa myös uusia oppilaita.

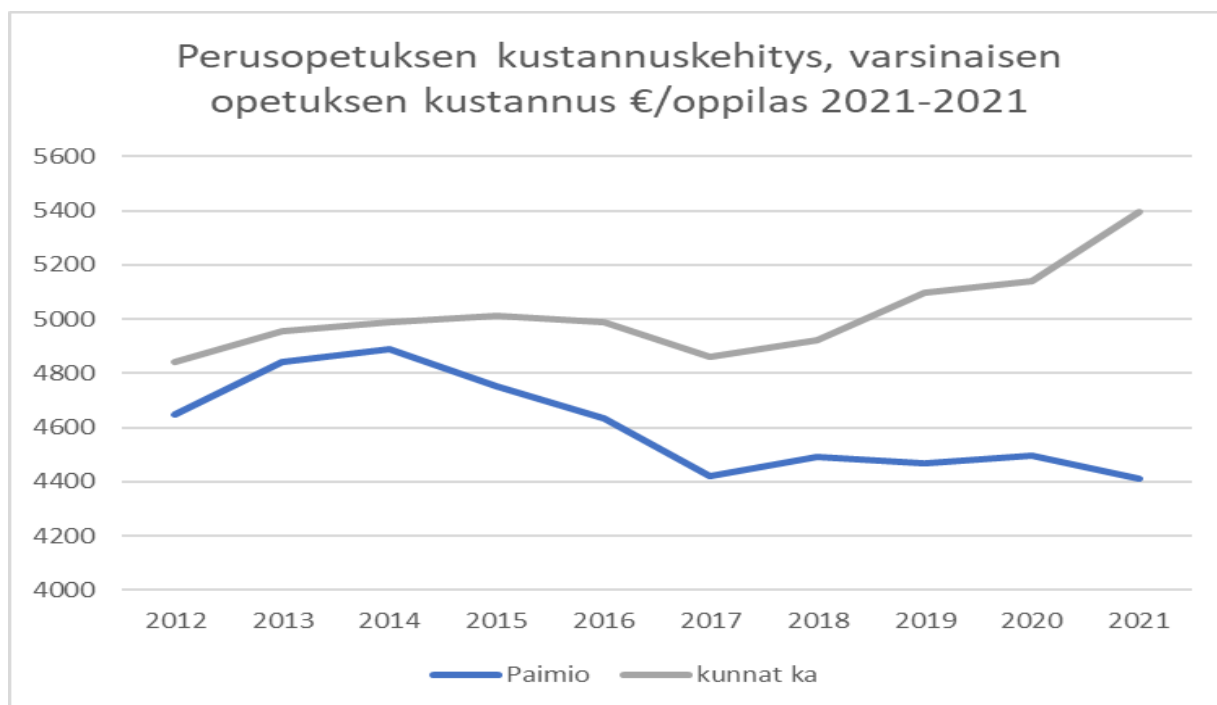
Jo vuoden 2020 talousarviokirjassa on todettu, että ”Jatkossa tulisi kehittää toimintatapoja ja perusopetuksen palvelutarjontaa niin, että paine pienryhmien määrän kasvattamiseen muuten kuin erityisen haastavien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi pieneneisi. Keinona nähdään osa-aikaisen erityisopetuksen resurssin lisäys, ja mahdollisesti resurssiopettajatkin olisivat alkuopetuksessa tarpeen.” Korona-avustuksilla näitä asioita on saatu korjattua väliaikaisesti, ja laaja-alaisen erityisopetuksen kehittämistä jatketaan. Koordinoivan erityisopettajan keskeisenä työnä on koordinoita ja konsultoida tuen käytäntöjä niin, että jo yleisen sekä tehostetun tuen vaiheessa oppilaille saadaan annettua heidän tarvitsemaansa tukea mahdollisimman tehokkaasti.

Erityisopetuksen järjestämiseen liittyvät kysymykset sekä perusopetuksen että lukiokoulutuksen osalta ovat myös osa oppivelvollisuuden pidentämistä koskevaa kokonaisuutta, jossa koulutuksen järjestäjän on huomioitava tehostettu opinto-ohjaus perusopetuksen 8. ja 9. luokilla jo perusopetuksen aikana. Tähän saatiin syksyn 2022 talousarviopäätöksessä hieman lisäystä Vistan koulun opinto-ohjaajaresursseihin. Lisäksi Paimio on mukana oppilashuollon seudullisessa kehittämishankkeessa, jossa kehitetään erityisesti nivelvaihetta perusopetuksesta edelleen toiselle asteelle tai muihin nivelvaiheen koulutuksiin. Oppivelvollisuuden valvontaan, neuvontaan ja ohjaukseen liittyvä työ on lakimuutoksen myötä lisääntynyt. Vastuuta ns. kuntavalvojan roolista on syytä delegoida, jotta tähän työhön on riittävä resurssi.

- Opinto-ohjauksen vahvistaminen oppivelvollisuuden pidentämisestä johtuvien lisävelvoitteiden hoitamiseksi toteutui vuoden 2023 budjetin yhteydessä, jossa on varaus opinto-ohjaajien määrän kasvattamiseksi kahteen kokopäiväiseen opinto-ohjaajaan.
- Henkilökohtaisten päätelaitteiden (PC) käyttöönotto 6.-luokkalaisille syksystä 2022 alkaen, sekä TVT-suunnitelman mukaisten muiden toimenpiteiden toteutus etenee TVT-kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Oppilaiden osallisuuden ja kouluviihtyvyyden lisääminen on jatkuva kehittämiskohde. Vuoden 2022 aikana tähän ei kohdistunut mainittavia erillisiä kehittämistoimia.
- ”Harrastamisen Suomen mallin” jatkorahoitus haettiin ja saatiin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi lukuvuodelle 2022 - 2023. Saatu avustus oli hieman edellistä lukuvuotta pienempi, mutta turvasi toiminnan järjestämisen kutakuinkin aiemmassa laajuudessa. Hankerahoituksen turvin Paimion Harrastamisen Mallin (PaHaMa) koordinoinnista vastasi osa-aikainen hankekoordinaattori.

Taloudelliset tavoitteet / toteutuminen:

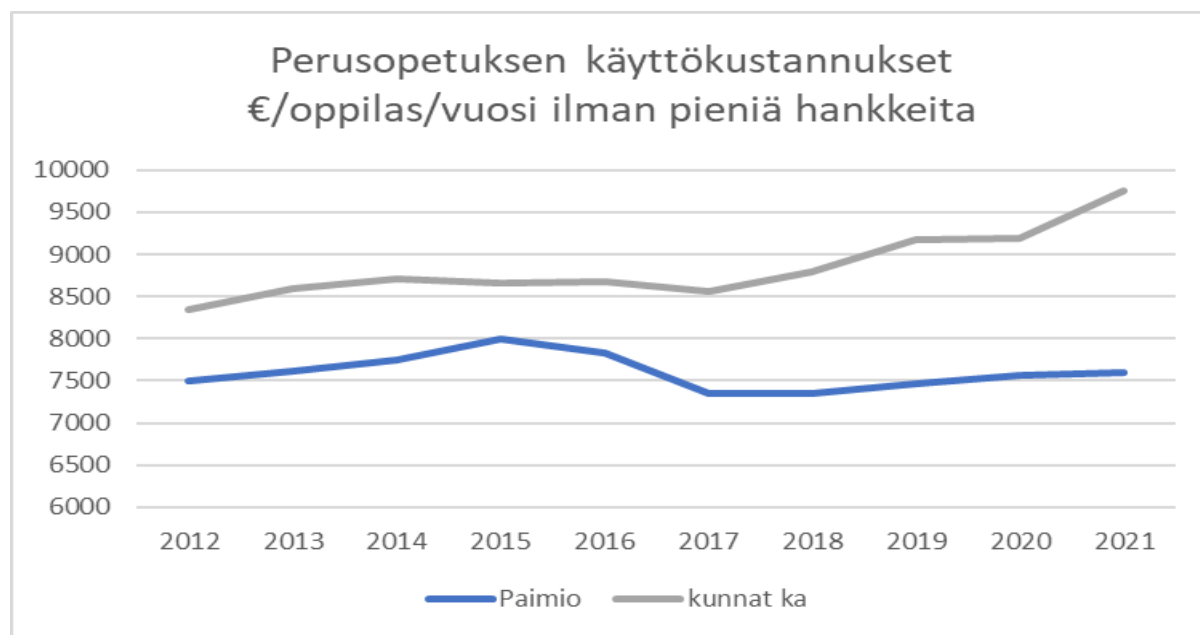
Perusopetuksen varsinaisen opetuksen kustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	4 646	4 840	4 888	4 750	4 633	4 419	4 491	4 468	4 497	4 409
muutos-% vuodessa	0,9	4,2	1,0	-0,3	-2,5	-4,6	1,6	-0,5	0,6	-2,0
kunnat ka	4 844	4 957	4 987	5 011	4 988	4 859	4 923	5 096	5 141	5 395
muutos-% vuodessa	2,8	2,3	0,6	0,5	-0,5	-2,8	1,3	3,5	0,9	4,9

Tavoite, että perusopetuksen kustannukset nousevat enintään maltillisesti ja pysyvät edelleen selvästi valtakunnallisen keskiarvon alapuolella, on toteutunut.

Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas/vuosi (ei sis. pieniä hankkeita) OPH:n tilastoista:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	7 499	7 609	7 753	7 999	7 830	7 352	7 350	7 462	7 560	7 593
muutos-% vuodessa	2,7	1,5	1,9	3,2	-2,1	-6,1	0,0	1,5	0,1	0,4
kunnat ka	8 343	8 599	8 706	8 655	8 681	8 555	8 801	9 175	9 185	9 754
muutos-% vuodessa	4,0	3,1	1,2	-0,6	0,3	-1,5	2,9	4,2	0,1	6,2

Tavoitteena on ollut pitää perusopetuksen kokonaiskustannukset hallittuina, kuitenkin ei laadun kustannuksella. Perusopetuksen kokonaiskustannukset vuonna 2021 (uusimmat julkaistut kustannustilastot) olivat kokonaisuudessaan 2 263 €/oppilas* 1 340 oppilasta = n. 3,03 M€ edullisemmat kuin kuntien keskiarvotaso.

9-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden perusopetuksen järjestämisessä Paimion oppilaskohtainen kustannus (7 666 €) on ollut koko maan kunnista (280 kunnan tiedot tilastoitu vertailukelpoisesti) neljänneksi, ja kaupungeista kaikkein edullisin (kuntien keskiarvo 9 638 €). Paimiossa alhaiset kustannukset näkyvät isoina ryhmäkokoina ja vähäisenä laaja-alaisen erityisopetuksen resurssina, jonka lisäämiseksi on lähdetty tekemään kehitystyötä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	914		914	1 181	267	129,2 %	935	26,3 %
Toimintakulut	- 11 415	- 222	- 11 637	- 11 877	- 240	102,1 %	- 11 344	4,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 10 501	- 222	- 10 723	- 10 696	27	99,7 %	- 10 409	2,8 %
Poistot ja arvonlennukset	- 149		- 149	- 112	37	75,0 %	- 131	-15,0 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 10 650	- 222	- 10 872	- 10 808	64	99,4 %	- 10 541	2,5 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	914		914	1 181	267	129,2 %	935	26,3 %
Toimintakulut	- 9 549	- 222	- 9 771	- 10 129	- 359	103,7 %	- 9 513	6,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 8 634	- 222	- 8 856	- 8 948	- 92	101,0 %	- 8 578	4,3 %
Poistot ja arvonlennukset	- 149		- 149	- 112	37	75,0 %	- 131	-15,0 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 8 783	- 222	- 9 005	- 9 060	- 55	100,6 %	- 8 710	4,0 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 1 867		- 1 867	- 1 747	119	93,6 %	- 1 831	-4,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 867		- 1 867	- 1 747	119	93,6 %	- 1 831	-4,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 867		- 1 867	- 1 747	119	93,6 %	- 1 831	-4,5 %

Poikkeamat: Ulkoisten toimintatuottojen ylittymisen keskeisimpinä selittäjinä ovat lastensuojelun perusteella sijoitettujen oppilaiden kotikuntalaskutuksen kasvu sekä perusopetuksen hankkeista tulevat avustus- ja maksutuotot, joka olivat budjetoitua suurempia. Vastaavasti myös ulkoiset toimintakulut ovat euromääräisesti kasvaneet, koska tietyt palvelut oppilaille on lakisääteisesti järjestettävä, ja toisaalta opetuksen järjestäjä voi lakisääteisesti laskuttaa tietyt kustannukset sijoitettujen oppilaiden kotikunnilta. Siksi olennaista on perusopetuksessa tarkastella muutosta toimintakatteen tasolla. Perusopetuksen ulkoisen toimintakatteen kasvussa keskeisimmät selittäjät ovat koulukuljetuksien kasvussa (indeksitarkistukset). Tämän lisäksi sairaalakouluopetukseen saatiin tarvittavia oppilaspaikkoja, jotka ovat osaltaan lisänneet sekä kotikunnan maksuosuutta opetuksesta että kuljetuskustannuksia.

Tulosalue **Toisen asteen koulutus**
Vastuhenkilö lukion rehtori Olli-Pekka Lehtonen

Toiminta-ajatus

Paimion lukion tavoitteena on tarjota opiskelijoille laadukasta ja monipuolista opetusta, jotta heillä olisi mahdollisuudet menestyä oppimisedellytystensä mukaisesti. Paimion lukion opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella myös yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Oppimisympäristö on laadukas, turvallinen ja ajanmukainen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion lukiossa opiskeli syyslukukauden 2022 alkaessa yhteensä 201 opiskelijaa. Lukion aloitti yhteensä 60 opiskelijaa. Kevään 2022 yhteishaussa poikkeuksellisesti vain alle 42 % paimiolaisista 9. luokkalaisista haki lukiokoulutukseen. Sauvolaisia opiskelijoita on Paimion lukiossa yhteensä 34 ja muutamia muista kunnista, mutta ulkopaikkakuntalaisten saamisessa opiskelijoiksi esteenä ovat heikot julkiset kulkuyhteydet. Lukiossa aineopintoja suorittaa kaksi koulutuskuntayhtymä Livian opiskelijaa ja yksi opiskelija Salon Seudun koulutuskuntayhtymästä. Lukiossa on 16 opettajaa sekä hallinto henkilökuntaa yksi henkilö. Opettajista neljä on yhteisiä Vistan koulun kanssa.

Paimion lukio on yleislukio, joka lukiodien ensisijaisen tehtävän mukaisesti pyrkii antamaan opiskelijoilleen hyvän yleissivistyksen. Lukion tarjoama kurssien ja opintojaksojen valikoima on tarpeeksi laaja, että opiskelijoilla on mahdollisuus painottaa opintojaan esimerkiksi luonnontieteissä tai muissa reaaliaineissa. Lukiossa on mahdollista suorittaa lukiodiplomeja taito- ja taideaineissa. Yhteistyö yliopiston kanssa mahdollistaa opintoja tietojenkäsittelyssä, kemiassa ja fysiikassa sekä näissä ns. suoravalintaväylän yliopistoon. Muissakin aineissa tehdään pienimuotoista yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Musiikkiopiston suorituksia voidaan hyväksyä myös lukion kursseina, espanjan kieltä opetetaan työjärjestyksen ulkopuolella ja lisäksi muita Paimion opistossa suoritettuja kursseja (italia, venäjä, kuvataide) voidaan hyväksyä lukion kursseiksi, mikäli ne vastaavat lukion vaatimuksia. Matematiikan opintoja tuetaan viikoittaisen ”matikkapajan” avulla. Koronapandemian aiheuttamaa oppimisvajetta kiritään valtiolta saatujen erityisavustusten turvin mm. tukiovetusten sekä syventävien kurssien avulla.

Paimion lukio on kilpailukykyinen ja hyvätasoinen lukio, joka toimii yhteistyössä alueen muiden lukiodien kanssa. Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat tavoitteen mukaisesti yli maan keskitason. Yhteistyötä on myös yliopiston, ammattikorkeakoulun ja Turun seudun lukiodien kanssa etä- ja verkko-opiskelussa sekä Turun seudun opetustoimen foorumin kautta.

Lukio on sähköinen oppimisympäristö. Henkilöstön osaamisen lisääminen, painottaen erityisesti uusia opetusmenetelmiä sekä tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön lisäämistä, on jatkuva kehityskohde. Henkilöstön osaaminen sekä toimintaympäristö ovat ajantasaisia. Opiskelijoiden valmiuksia aloittaa lukio-opinnot edistetään kaikille aloittaville yhteisellä orientaatio-opintojaksolla. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten vikasietoa häiriötilanteiden varalta (esim. laaja sähkökatkos) on kehitetty mm. hankkimalla lukiolle aggregaatti.

Paimion lukiolla on käynnissä kaksi EU:n Erasmus+ -hanketta yhdessä eurooppalaisten kumppanien kanssa. Kaikki kulut maksetaan EU-rahoituksella. Tämän lisäksi on muutakin kansainvälistä toimintaa esimerkiksi Paimion kaupungin ystävyyskuntatoiminnan sekä lukion teemaopintojen puitteissa. Loppuvuodesta aloimme valmistella uutta Erasmus+ -hanketta.

Markkinoinnin jalkauttaminen on kohdistettu Paimion ja Sauvon 9. -luokkalaisiin sekä heidän huoltajiinsa. Näistä kunnista tulee suurin osa lukion opiskelijoista. Markkinointia sosiaalisen median kautta kehitetään, sekä pidettiin avoimien ovien päivä etänä tammikuussa 2022.

Vuoden 2022 alkua häiritsi vielä koronapandemian rajoitukset: mm. perinteiset lukion penkkarit ja vanhojen tanssit toteutettiin vasta huhtikuussa rajoitusten poistuttua. Lukion arjessa toteutimme

samanaikaisesti kahden eri opetussuunnitelman kursseja sekä opintojaksoja, joka aiheutti lisätyötä kaikille. Päätöksemme säilyttää osa oppimateriaaleista paperisina osoittautui hyväksi päätökseksi niin pedagogisesti kuin myös taloudellisesti.

Resurssimuutokset

Lukiossa opetushenkilöstöön liittyvät resurssimuutokset kytkeytyvät käytettävissä oleviin erillisrahoituksiin esimerkiksi koronapandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Vuonna 2022 oli käytössä kaksi eri koronarahoitusta: syyskuussa 2021 myönnetty 32 870 euron avustus ja marraskuussa 2022 myönnetty 49 134 euron avustus, molemmissa hankkeissa on lisäksi hakijan omarahoitusosuutena 5 % kustannuksista. Erillisrahoituksilla mahdollistettiin laaja opetustarjonta erilaisten kertaus- ja syventävien opintojen puitteissa, koronapandemiasta johtuvien oppimisvajeiden tasoittamiseksi.

Koronarahoitusten lisäksi lukiolla oli käynnissä opinto-ohjauksen kehittämishanke, johon saatiin valtionavustusta 12 600 euroa, jonka päälle on 10% omarahoitusosuus. Tässä hankkeessa kehitetään mm. työelämäyhteistyötä sekä jatko-ohjausta. Edellä mainittujen lisäksi lukiolla oli käynnissä myös kolme eri Erasmus+ - rahoitusta opiskelija- sekä henkilöstöliikkuvuuksien toteuttamiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

- Uuden opetussuunnitelman (LOPS2021) jalkauttaminen myös kolmannelle ikäluokalle.
- Lukion erityisopetuksen sekä tuen kehittäminen ja vakiinnuttaminen.
- Opiskelijoiden hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen sekä opi.
- Henkilöstön osaamisen lisääminen painottaen erityisesti uusia opetusmenetelmiä sekä tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön lisäämistä.
- Sähköisen ylioppilastutkinnon edelleen kehittäminen (ja myös varautuminen poikkeamiin).
- Yritys- ja korkeakoulu yhteistyön kehittäminen.
- Markkinointiin edelleen panostaminen.

Taloudelliset tavoitteet:

Opetuskustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista, vuosi 2012 Kouluikkunasta:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	4 755	5 295	5 506	5 419	5 399	5 609	5 293	5 449	5 393	5 498	5 327
muutos- % vuodessa	9,3	11,4	4,0	-1,6	-0,4	3,9	-5,6	+2,9	-1,0	+1,9	-3,1
kunnat ka	4 800	4 969	5040	5 174	5 011	5 077	4 986	4 980	5 144	5 111	5 554
muutos- % vuodessa	3,4	3,5	1,4	2,7	-3,1	1,3	-2,1	-0,1	+4,8	-0,6	+8,7

Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas OPH:n tilastoista:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Paimio	6 920	7 648	7 520	7 686	8 193	8 467	8 550	8 401	8 317	9 483	8 654
muutos- % vuodessa	4,4	11,5	-1,7	2,2	6,6	3,3	1	-1,7	-1,0	+14,0	-8,7
kunnat ka	7 047	7 338	7 549	7 746	7 862	7 786	7 732	7 832	8 035	8 072	8 668
muutos- % vuodessa	3,5	4,1	2,9	2,6	1,5	1,0	-0,7	+1,3	+3,5	+0,5	+7,4

Lukiokoulutuksen käyttökustannukset ovat Paimiossa nyt valtakunnan keskitasolla. Isoa kasvua vuodesta 2019 vuoteen 2020 selitti lukiokiinteistön pienet remontit (oppilashuoltotilat ja auditorio), joista on vuodelle 2020 tilastoihin kirjattu pieninä hankkeina 1204 €/opiskelija. Tämä selittää myös isoa vähennystä käyttökustannuksissa vuoteen 2021. Taloudellisissa tavoitteissa keskeistä on jatkossakin pitää Paimion lukio puitteiltaan houkuttelevana ja markkinoinnin kautta saatava houkuteltua riittävästi opiskelijoita toiminnan rahoittamiseen.

Tavoitteiden toteutuminen:

- Uuden opetussuunnitelman (LOPS2021) jalkauttaminen on sujunut hyvin ja jatkuu edelleen..
- Erityisopetuksen sekä tuen toimintamallien vakiinnuttaminen opiskelijoille on käynnissä. Haasteena erityisopettajan laaja kehittämistyö perusopetuksen puolella, joka vei v. 2022 lukiolta hieman resurssia.
- Opiskelijoiden hyvinvointiin sekä kuulemiseen on panostettu. Tavoite toteutunut esim. opintokamu -kyselyn perusteella
- Henkilöstön osaamista lisättiin esimerkiksi hyvien käytänteiden välittämisessä henkilökunnan sisällä sekä yhteydenpidolla kumppanilukioihin (yhteinen veso, tutoropettajatoiminta).
- Sähköisen ylioppilaskokeen varmuutta kehitettiin edelleen ja varauduttiin myös mahdollisiin poikkeusoloihin (epidemia tai sähkökatko).
- Yritysyhteistyön kehittäminen jatkui. Suunniteltiin yhdessä paikallisen yrittäjäyhdistyksen kanssa esim. rekrymessut ja Amazing business race toteutettavaksi 2023.
- Markkinointiin panostettiin sekä sosiaalisessa mediassa että avoimien ovien päivässä.

Lukiokoulutuksen käyttökustannukset 2021 ovat Paimiossa valtakunnan keskitasolla. Vuoden 2021 tilastoissa 217 kunnan ylläpitämien lukioden käyttökustannusten (ei sis. pieniä hankkeita) keskiarvo oli 8 465 €/opiskelija ja mediaani 9 831 €/opiskelija. Paimiossa lukion käyttökustannukset olivat 8 527 €/opiskelija.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	97		97	89	- 8	92,1 %	70	26,6 %
Toimintakulut	- 2 013		- 2 013	- 1 893	120	94,0 %	- 1 858	1,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 916		- 1 916	- 1 804	112	94,1 %	- 1 788	0,9 %
Poistot ja arvonlennukset	- 26		- 26	- 23	2	90,6 %	- 20	17,6 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 942		- 1 942	- 1 827	115	94,1 %	- 1 808	1,1 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	97		97	89	- 8	92,1 %	70	26,6 %
Toimintakulut	- 1 576		- 1 576	- 1 484	92	94,2 %	- 1 393	6,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 479		- 1 479	- 1 394	85	94,3 %	- 1 322	5,4 %
Poistot ja arvonlennukset	- 26		- 26	- 23	2	90,6 %	- 20	17,6 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 505		- 1 505	- 1 418	87	94,2 %	- 1 342	5,6 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 437		- 437	- 409	28	93,6 %	- 465	-12,1 %
Toimintakate/ jäämä	- 437		- 437	- 409	28	93,6 %	- 465	-12,1 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 437		- 437	- 409	28	93,6 %	- 465	-12,1 %

Poikkeamat: Toimintatuotoissa poikkeama johtuu valtionavustusten arvioinnin vaikeudesta talousarviovaiheessa, paljonko erilaisia avustuksia tulee haettavaksi sekä mitä haetaan ja paljonko avustusta saadaan. Ulkoisissa toimintakuluissa poikkeamaa selittävät opiskelijamäärän pienenemisestä johtuva vähennys oppimateriaali- ja ruokailukustannuksissa sekä lukion Erasmus+ hankkeissa matkustuksen siirtyminen osittain vuodelle 2023.

2.1.6. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- Kokouksia 8		Puolue	Läsnäolokerrat
Rantanen Riitta	puheenjohtaja	SDP	8
Rannikko Sari	varajäsen	SDP	0
Hyrkkänen Olli-Pekka	varapuheenjohtaja	PS	7
Hyrkkänen Siiri	varajäsen	PS	1
Haanpää Klaus	jäsen	Kok.	8
Lounto, Tommi	varajäsen	Kok.	0
Sundell Samuli	jäsen	SDP	6
Kuisma Petri	varajäsen	SDP	2
Koriseva Piia	jäsen	Kesk.	6
Pirhonen Henna	varajäsen	Kesk.	1
Jarmo Toivonen	jäsen	PS	8
Annica Tuominen	varajäsen	PS	0
Sivonen Susanna	jäsen	SDP	6
Lahti Lasse	varajäsen	SDP	2
Tiittanen Katja	jäsen	Kok.	7
Aro Toini	varajäsen	Kok.	1
Sillanpää Sami	jäsen	Kesk.	8
Heurlin Martti	varajäsen	Kesk.	0
Ilola Timo	kaupunginhallituksen edustaja		6
Rannikko Sari	kaupunginhallituksen varaedustaja		2
Rinne, Tuuli	nuorisovaltuuston edustaja		4
Taipale Maija	nuorisovaltuuston varaedustaja		1
Tranberg, Pinja	nuorisovaltuuston varaedustaja		1
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		4
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		1
Lankinen Laura	kirjasto- ja kulttuurijohtaja, esittelijä 1.4.2022 alk.)		7
Lumiainen Jyrki	sivistysjohtaja, esittelijä 1.4.2022 saakka		8
Lund Pauliina	hankesuunnittelija, pöytäkirjanpitäjä		8

Toiminnan kuvaus

Toiminta-ajatus

Sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Toiminnallisena tavoitteena on sisäisen yhteistyön edistäminen ja sitä kautta monipuolisen palvelutarjonnan lisääminen kuntalaisille. Sivistys- ja vapaa-aikapalveluilla on suuri merkitys ennaltaehkäisevien hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Toiminnan kuvaus ja ympäristöanalyysi

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta käyttää ylintä päätösvaltaa vastuualueella. Sen alaisuudessa toimivien tehtäväalueiden henkilöstö valmistelee asiat lautakunnalle ja huolehtii päätösten täytäntöönpanosta. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden vastuuhenkilönä toimii sivistysjohtaja.

Kullakin vastuualueella (kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Paimion opisto) on laissa omat rahoitussäännökset. Toiminnassa hyödynnetään voimassa olevien lakien luomat mahdollisuudet. Kustannukset katetaan osallistumismaksuilla, muilla myyntituotoilla, valtionosuuksilla, muilla avustuksilla sekä kunnan omalla rahoituksella. Toimielimen talous on nettobudjetoitu

Toiminnalliset tavoitteet

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut resursoidaan siten, että lautakunnalla on todellinen mahdollisuus järjestää ne palvelut, joihin kaupunki saa myös rahoitusta, sekä panostaa asemansa lujittamiseen kunnassa.

Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään sekä sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten toimijoiden, että muiden kaupungissa toimivien ja seutukunnallisten organisaatioiden kesken. Tapahtumia pyritään jatkossa tuottamaan enemmän paikallisena tai seutukunnallisena yhteistyönä kuin yksittäisten lautakunnan alaisten toimijoiden järjestämänä. Järjestöparlamentin roolia vahvistetaan tukemalla sen toimintaa. Koronapandemia on kuitenkin aiheuttanut suurta epävarmuutta ja vaikeuksia toimialan kaikkien palveluiden ja tapahtumien järjestämisessä. Vuoden 2022 aikana tavoitteena on koronapandemiasta palautuminen ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin vahvistaminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	586		586	515	- 71	87,9 %	461	11,5 %
Toimintakulut	- 3 193	- 6	- 3 199	- 2 953	245	92,3 %	- 2 879	2,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 2 607	- 6	- 2 613	- 2 439	174	93,3 %	- 2 417	0,9 %
Poistot ja arvonlennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 612	- 6	- 2 618	- 2 444	174	93,4 %	- 2 422	0,9 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	583		583	504	- 79	86,5 %	447	12,7 %
Toimintakulut	- 2 017	- 6	- 2 023	- 1 996	27	98,7 %	- 1 769	12,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 434	- 6	- 1 440	- 1 493	- 52	103,6 %	- 1 322	12,9 %
Poistot ja arvonlennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 439	- 6	- 1 445	- 1 498	- 53	103,7 %	- 1 327	12,9 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	3		3	11	8	361,0 %	14	-24,4 %
Toimintakulut	- 1 176		- 1 176	- 957	219	81,4 %	- 1 109	-13,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 173		- 1 173	- 946	227	80,7 %	- 1 095	-13,6 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 173		- 1 173	- 946	227	80,7 %	- 1 095	-13,6 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Palveluiden kysyntää on joskus vaikea arvioida. Palveluiden tarjonta ei vastaa kysyntään (kurssit, tapahtumat, retket), palveluita tarjotaan kysyntään nähden väärään aikaan tai kysyntä vaihtelee (esimerkiksi kilpailevan toiminnan vuoksi).		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön koulutus. Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Hyvien käytänteiden jakaminen ja tiedolla johtaminen.		Vastuuhenkilöt: Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.		
Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Hyte-resurssien lisääminen Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä, vaatii lisää henkilöstöresursseja. Kuntalaisten tarpeiden kasvaessa ja henkilökunnan siirtyessä hyte-alueelle, mutta järjestämisvastuun jäädessä kuntiin, tarvitaan lisäresursseja suunnittelemaan ja johtamaan uudenlaista palvelurakennetta. Samoin kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulee taata riittävät henkilöstöresurssit palveluiden säilyttämiseksi.		Vastuuhenkilöt: Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori vapaa-aikatoimen päällikkö kirjasto- ja kulttuurijohtaja kulttuurituottaja

Arviointi:

Tilanne pysynyt ennallaan.

Operatiiviset

Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen		Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Tasapuolinen työnjako. Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä, vaatii lisää henkilöstöresursseja. Hyte-työn koordinointi ja hyte-alueelle siirtyneen henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyt tulee sopia ja järjestää lisäkuormittamatta työntekijöitä.		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan. Henkilöstöresurssit yhä jäljellä kasvavan kaupungin tarpeisiin ja avoinna olevia tehtäviä on täyttämättä.			
Puutteellinen sijaisjärjestelmä ja vaikeus saada tilapäisiä sijaisia. Työ- ja toimintaympäristön muutokset sekä säädösmuutokset vaikuttavat henkilöstön osaamisen heikentymiseen		Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt:	Pitkittyneet ja ennakkoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Monet toiminnot ovat pitkälti henkilöriippuvaisia, jolloin sairaspoissaolot heikentävät toiminnan laatua. Joskus palveluita ei pystytä järjestämään, kun sijaista ei saada tai toimintaa on mahdotonta järjestää yhden ihmisen voimin.		
Seuraukset:	Jos osaavaa henkilökuntaa ei ole riittävästi, lisääntyy työstä poissaolot ja henkilökunnan työuupumus.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimiva sijaisrekrytointi. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Liian vähäinen henkilöstöresurssi.		Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt:	Riittämättömät henkilöstöresurssit vaikuttavat heikentävästi toiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen.		
Seuraukset:	Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta (esim. opiston kurssit). Kunnan palvelujen uudelleen muotoautuminen ja sote-henkilöstön siirtyminen hyte-alueelle lisää kuormittumista. Pitkittyneen sijaispuolan ja työvoiman saatavuuden aiheuttama kuormitus lisääntyy. Työmäärien kasautuminen työntekijöille.		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan. Henkilöstöresurssien vähäisyys vaikuttaa tarjottujen palveluiden määrään ja laatuun. Resurssilisäykset suhteessa kasvavan kaupungin tarpeisiin niukat. Osa avoinna olevista tehtävistä täyttämättä.			
Tietohallinnon toimimattomuus		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Tietojärjestelmien toimimattomuus vai-kuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua ja maksuliikennettä sekä lamauttaa osan palveluista kokonaan.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	

kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.		Vastuualueiden vastuuhenkilöt / nimetyt vastuuhenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Tilojen puute		Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Asianmukaisten varastotilojen puute. Kaikilla työntekijöillä ei ole omaa asianmukaista työpistettä. Kansalaisopistolla ei ole omia toimitiloja, joten kiinteistöjen remontit vaikeuttavat opiston toimintaa, kun korvaavia tiloja ei ole aina saatavilla			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Ennakoidaan tulevat remontit ja kartoitetaan vaihtoehtoiset tilat etukäteen.		Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Vahingolliset			
Henkilöstöön kohdistuvan väkivallan uhka		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Asiakaspalvelutyössä häiriötilanteet ovat lisääntyneet ja joskus syntyy riskitilanteita.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Yksin työskentelyn välttäminen, koulutus, vartiointipalvelu		Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.			
Seuraukset: Kirjastossa työhuoneen sisäilman ongelmat mm. ajoittain riittämätön ilmastointi. Joissakin opetustiloissa puutteita sekä museoiden varastotiloissa, joissa ajoittain myös työskennellään.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut.		Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Palo- tai vesivahingot		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Museo- ja kirjastoaineistoihin liittyvät vahingot. Toimitiloihin liittyvät vahingot.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: EA- ja alkusammutuskoulutukset, kiinteistöjen ennakkoiva kunnossapito		Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			

Henkilövahingot		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Asiakasturvallisuudesta huolehtiminen.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Säännölliset turvakävelyt ja pelastussuunnitelmien läpikäynnit.		Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan.			
Force majeure tilanteet		Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt: Esim. pandemia, luonnonkatastrofit			
Seuraukset: Toiminta keskeytyy, siirtyy etätoiminnaksi tai toteutetaan korvaavia toimintoja.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Varautumissuunnitelma, viranomaisten ohjeiden ja määräysten noudattaminen		Vastuuhenkilöt: Esihenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan			
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Valtionosuuksien väheneminen tai peruspalveluiden valtionosuusrahoituksen kohdentaminen sivistyspalveluiden sijaan kaupungin muuhun palvelutuotantoon. Kaupungin rahoituksen väheneminen. Yleisen hintatason nousu, joka nostaa palvelutuotannon hintaa. Uusien palveluiden (esim kirjaston e-aineistojen) korkeat hinnat voivat estää palvelutarjonnan kehittämisen kysyntää vastaavaksi. Force majeure -tilanteet esim. pandemia voi heikentää toimintaedellytyksiä ja vähentää tuloja			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta ja tarvittaessa toiminnan sopeuttaminen tai määrärahojen uudelleenresursointi. Tilastointi ja laskutus ovat ajantasaiset. Synergiaetujen hakeminen yhteistoimintamuodoilla. Uusien palvelumuotojen kehittäminen.		Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt	
Arviointi: Tilanne pysynyt ennallaan. Hintakehitys oli ennakoituakin jyrkempi.			

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
 2 = epätodennäköinen
 3 = todennäköinen
 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
 2 = kohtalainen
 3 = vakava
 4 = erittäin vakava

Tulosalue **Kirjasto- ja kulttuuripalvelut**
Vastuuhenkilö kirjasto- ja kulttuurijohtaja Laura Lankinen

Toiminta-ajatus

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäviin kuuluu tuottaa kaupunkilaisten hyvinvointia lisääviä helposti saavutettavia palveluja. Kirjastolain mukaisesti yleisen **kirjaston** tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja taidetapahtumia ja tekevät museo- ja kotiseututyötä sisältäen perinteen taltioinnin ja rakennuskulttuurin vaalimisen. Kulttuuripalvelujen tuottamisessa on ensisijaista laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kesken, niin paikallisesti kuin seudullisesti. Tasa-arvoisen ihmiskäsityksen mukaisesti erilaiset väestö- ja ikäryhmät huomioidaan palveluita suunniteltaessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kirjasto tarjoaa palveluita ja aineistoja sekä verkossa että kirjaston fyysisissä tiloissa. Henkilökuntaan kuuluu viisi vakituista työntekijää: kirjastonjohtaja, kirjastonhoitaja ja kolme kirjastovirkailijaa.

Aineistotarjonnan sisältöjen avaaminen asiakkaille ja monilukutaidon edistäminen on kirjaston toiminnassa keskeistä. Saavutettavuutta on lisännyt omatoimikirjaston käyttöönotto.

Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä alueen koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa lasten ja nuorten lukuinnostuksen herättämiseksi ja tiedonhankintataitojen kehittämiseksi. Kirjasto tarjoaa ohjattuja kirjastokäyntejä, kirjavinkkausta ja tiedonhaun opetusta suunnitelmallisesti esikoululaisista lukiolaisiin.

Perusopetuksen ja kirjaston välille on solmittu 1.8.2021 alkaen yhteistyösopimus, jossa määritellään minimitaso kirjastopalveluista, joihin kaikki perusopetuksen oppilaat tutustuvat kouluvuosiensa aikana. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä toteutetaan hanketta lukutaitoa edistäviin ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimenpiteisiin. Varhaiskasvatuksen kanssa jatkuu yhteishanke lukemaan innostamiseksi. Peruskoulun 9.-luokkalaisten ja lukion ensimmäistä luokkaa käyville järjestetään vuosittain ammattimessut, missä eri ammattien edustajat esittäytyvät.

Omatoimikirjaston ja kirjaston tapahtumapalveluiden uudelleen käynnistäminen ja niiden palautuminen osaksi kuntalaisten arkea pandemian jälkeen, on merkittävä osa vuoden toimintaa.

Vaski-kirjastoilla on yhteinen palvelujärjestelmä sekä yhteiset fyysiset ja sähköiset kokoelmat, joiden kartuttamiseen jokainen jäsenkirjasto osallistuu. Kirjastoyhteistyöstä saadaan synergiaetua, kun esimerkiksi hankintojen kilpailutus, sähköisten palveluiden hallinnointi ja aineiston luettelointi tehdään keskitetysti. Aineistohankinnoissa Paimion kirjasto antaa oman panoksensa Vaski-kirjastojen yhteisiin kokoelmiin. Lisäksi henkilökunta osallistuu erilaisten työryhmien työskentelyyn. Paimion kirjaston osuus Vaski-kirjastojen yhteisistä kuluista on asukasluvun suhteessa 2,62 %.

Kulttuuripalveluiden henkilökuntaan kuuluu kulttuuriasiainhoitaja, museo- ja kulttuurisuunnittelija sekä opintos sihteeri. Kulttuuriasiainhoitajan työajasta käytetään 1/3 matkailuun ja markkinointiin. Kulttuuripalveluihin liittyvät tehtävät (2/3 työajasta) sisältävät Lyyli Tuomolan säätiölle ja Paimion Sähkömuseosäätiölle kohdennetut työtehtävät. Museo- ja kulttuurisuunnittelijalla

kulttuuripalveluiden osuus kokonaistyöajasta on 50 % sisältäen Tuomolan säätiölle myytävän työajan.

Kulttuuripalvelujen alaisuuteen kuuluvat August Pyölniitun museo ja Paimion kotiseutumuseo (seitsemän museorakennusta ja kaksi varastotilaa) ja kaupungintalolla sijaitsevan kotiseutuarkiston toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen työntekijöiden kautta hoidetaan Paimion Sähkötörmäseuran ja Lyyli Tuomolan säätiön ylläpitämän Käsityömuseum Miilan toimintaa. Kulttuuripalvelut vastaa myös noin 500 teosta käsittävän kaupungin taidekokoelman ylläpidosta sekä kouluille suunnatun Kulttuuripolku-toiminnan suunnittelusta yhteistyössä koulujen kanssa.

Muihin toimintamuotoihin kuuluvat erilaisten tapahtumien, kulttuurimatkojen ja näyttelyiden järjestäminen. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungintalon näyttelyparven näyttelykalenterin ylläpidosta ja näytteilleasettajien neuvonnasta. Lisäksi neuvontaa annetaan erilaisiin hankkeisiin, avustuksiin ja tukiin liittyvissä kysymyksissä.

Resurssimuutokset

Kirjaston perustyössä ei resurssimuutoksia ole tiedossa, mikäli sijaisia saadaan tarvittaessa rekrytoitua. Kirjastonjohtaja on virkavapaalla ja tehtävä on täytetty määräaikaissäijaisjärjestelyin. Mahdollinen kirjastonjohtajan rekrytointiprosessi tullee ajankohtaiseksi kevään 2022 aikana. Siviilipalvelusta suorittava henkilö työskentelee alkuvuoden kirjastossa kiireapuna 3,5h/viikko.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa toteutettavat yhteishankkeet tuovat kirjaston koulu- ja varhaiskasvatustyöhön lisäresurssia. Innostu lukemaan Paimiossa -hankkeen lukukoordinaattorin työpiste on kirjastolla ja hänen lähiesimiehensä toimii kirjastonjohtajana. Perusopetuksen lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria edistävää hanketta toteuttaa kirjaston henkilökunta yhteistyössä koulujen kanssa.

Kulttuuripalveluissa vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon ajan henkilökuntavahvuudessa on myös siviilipalvelusta suorittava henkilö, mutta hänen tehtäviinsä kuuluvat lähinnä kaupungin markkinointiin liittyvät työtehtävät, joita hän suorittaa kulttuuriasiainhoitajan ohjaamana. Mahdollisten hankeavustusten kautta voidaan palkata määräaikaissäijaisiä työntekijöitä.

Koko taloussuunnitelmakauteen vaikuttaa vuonna 2025 vietettävä Paimio 700-juhlavuosi, jonka valmisteluun on suunniteltu kulttuuripalvelujen puolelta keskeistä työpanosta.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Kirjasto				
Lainat (fyysiset + e-lainat)	156 381	141 396	190 000	196 444
Käynnit	60 585	49 738	86 000	76 438
Aukiolotunnit	2 132	3 180	5 000	4 669
Henkilötyövuodet	5,84	5,5	5	5,3
Kehittäminen. Hanketuki	20 000	500	0	0
Lapset ja nuoret painopistealueena. Kirjaston koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyöllä tavoittamat lapset ja nuoret	1 600	1 570	4 400	4 103
Kustannukset/asukas (brutto)	48,2	46,1	57,6	54,2
Kustannukset/asukas (netto)	45,3	45,5	56,6	53,5
Kulttuuri				
Kulttuuripalvelut €/as (netto)	10,8	12,3	11,45	11,7
Paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen. Kulttuurin kohdennetut tuet, €/asukas	2,24	2,27	1,99	1,97
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden aukiolotunnit/v.	1 090	753	770	722
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden kävijämäärä/v.	1 244	1 716	2 200	3 649
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumat/v.	38	25	22	30
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Kotiseutuarkiston käyttökerrat	6	8	12	4

Kirjaston tavoitteena on vuoden 2022 aikana vakiinnuttaa omatoimikirjastokonsepti asiakkaiden arkeen ja siten parantaa asiakkaiden kokemusta kirjaston saavutettavuudesta. Omatoimikirjaston vuosittaiset ylläpitokulut (järjestelmä + vartiointi) ovat noin 15 000 euroa.

Kouluyhteistyön laajeneminen ja varhaiskasvatusyhteistyön tehostaminen ovat toiminnallisia muutoksia, jotka ilman lisäresursseja lisäävät henkilöstön työmäärää. Kirjaston toiminnallisia tavoitteita ovat koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyön suunnitelmallisuuden ja resurssien tehokkaan käytön kehittäminen. Kehittämistyö vaatii tiivistä yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa, mitä pyritään parantamaan yhteistyöhankkeiden ja yhteistyöryhmien kautta. Omaa hankerahoitusta kirjasto ei vuodelle 2022 hae, vaan keskitytään kirjastoon kohdistuvien yhteistyöhankkeiden loppuun viemiseen.

Asiakkaiden asioimiskäyttäytymisen muutos on yhä lisännyt kirjaston logistiikkatyötä. Asiakkailla on mahdollisuus varata aineistoa verkkokirjaston kautta minkä tahansa Vaski-kirjaston kokoelmasta suoraan oman kirjastonsa varaushyllyyn noudettavaksi. Mikäli omatoimikirjaston säännöllisen toiminnan myötä lainausmäärät ja asiakaskäynnit kasvavat, lisääntyy järjestely- ja logistiikkatyö entisestään. Tällöin suunnitelmakauden aikana on varauduttava lisäämään työvoimaa kirjaston logistiikkatyöhön tai muutoksiin kirjaston palvelutarjonnassa.

Vaski-kirjastot siirtyivät avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmään (KOHA) toukokuussa 2021. Ensimmäisten kolmen vuoden aikana kirjastojärjestelmän kustannusten on laskettu nousevan uuden järjestelmän käyttöönottokustannusten vuoksi, mutta sen jälkeen vaihdoksesta tulisi laskelmien mukaan säästöjä.

Kulttuuripalvelujen vuoden 2022 yhtenä keskeisenä tavoitteena on keskittyä seutukunnallisena yhteistyönä hankitun museoiden uuden kokoelmahallintajärjestelmän, Disec Oy:n toimittaman Aina-kokoelmahallintajärjestelmän käyttöönottoon. Paimion kokoelmien siirron odotetaan tapahtuvan loppusyksyn 2021 aikana. Jos siirto ei kuitenkaan vuoden 2021 puolella toteudu, siirretään vuodelle 2021 varatut määrärahat (siirtomaksu 1750 €) käytettäväksi vuoden 2022 talousarvioon. Vuoden 2022 toiminnallisiin painopistealueisiin kuuluu Paimion kotiseutuarkiston toiminnan kehittäminen ja sen toimintaan liittyvien lomakkeiden päivittäminen. Erityisesti arkiston tietosuojakäytänteisiin liittyen on laadittava myös uusia ohjeita ja lomakkeita. Työhön varataan erityisesti vakituisen henkilökunnan henkilöstöresursseja. Pitemmällä aikavälillä panostuksia vaativia asioita ovat museorakennusten, kuten Pyölniiton museon (mukaan lukien sen ympäristö) kunnan ylläpitämiseen liittyvät toimenpiteet.

Paimion Kotiseutumuseolle haetaan avustusta museon perusnäyttelyn uusimiseen Museoviraston paikallismuseoille kohdennetusta määrärahasta. Noin 11 000 euron hankkeessa kaupungin omarahoitusosuus on 20%.

Yhteistyössä Järjestöparlamentin ja kaupungin vapaa-aikapalveluiden kanssa suunnitellaan järjestettäväksi Harrastusmessutapahtuma. Rahallisesti tapahtuman järjestelyihin on varattu yhtä suuri summa kuin vuoden 2020 vastaavaan tapahtumaan eli 6 990 euroa.

Tärkeä kehittämiskohde on koko elinkaaren kestävä kulttuurikasvatussuunnitelman jatkokehitys. Osana tätä on jo käynnistetty koulujen kulttuuripolku- ja työikäisten kulttuuriklubitoiminta, joita kehitetään ja mahdollisuuksien mukaan laajennetaan.

Vuoden 2021 aikana Paimiossa toteutettiin Varsinais-Suomen Muistiyhdistyksen hankerahoituksella Kulttuuria minulle -toimintaa, joka oli kohdennettu muistisairaille ja muistinsa huonoksi kokeneille. Hankkeen toiminnasta saatiin hyviä kokemuksia. Tavoitteena jatkossa tuottaa vastaavanlaista toimintaa kaupungin omana poikkihallinnollisena toimintana. Yhteistyötahoiksi haetaan myös paikallisia järjestöjä. Ryhmätoiminnan järjestämisen ei arvioida vaativan suuria rahallisia panostuksia. Vuoden 2022 talousarvioon varataan ryhmätoiminnan järjestämiseen 500 euroa, joka sisältää vuokra- ja materiaalikustannuksia.

Suunnitelmakauden aikana jatketaan myös Paimion Kesäteatteritoiminnan (6 600 e) ja Paimion Sähkämuseosäätiötoiminnan (4 000 e) tukemista sekä elokuvateatteritoiminnan (2 000 e) tukemista. Lyyli Tuomolan säätiön (kuuluu kaupunkikonserniin) ja Paimion Sähkämuseosäätiön (kaupunki taustayhteisö) kanssa jatketaan yhteistyömuotojen kehittämistä. Tavoitteisiin kuuluu myös säätiöpohjaisten ja kaupungin alaisten museoiden toimintojen kehittäminen kokonaisuutena.

Seutukunnan muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Kulttuuria kunnissa –verkoston kautta synergiaetujen saavuttamiseksi. Yhteistyön puitteissa järjestetään yhteisiä tapahtumia sekä yhteistä markkinointia ja koulutusta.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2022 tavoitteiden toteutumiseen vaikutti vielä alkuvuodesta voimassa olleet covid-19-pandemian tuomat rajoitukset. Toiminta sopeutettiin ja muutettiin siten, että ne voitiin tuottaa terveysturvallisesti. Osa toiminnoista joutui rajoitusten vuoksi ajoittain kokonaan keskeytetyksi.

Kirjastopalveluissa vuonna Paimion kirjastossa 2022 lainattiin aineistoa enemmän kuin koskaan tilastointihistorian aikana. Samoin kävijämäärä kirjastossa ylitti korona-aikaa edeltävän tason ja kävijämäärä oli suurin kymmeneen vuoteen.

Pandemiarajoitukset estivät osan perustoiminnoista sekä tapahtumatuoannosta vielä alkuvuodesta. Omatoimikirjaston sulku jatkui tammikuun loppuun saakka. Lisäksi kirjaston palveluajat ja omatoimikirjasto olivat suljettuna 9.1. saakka, jolloin palvelua sai sulkuaikana arkipäivisin vain puhelimitse.

Osa tapahtumista oli vielä erikoisjärjestelyin alkuvuodesta ja tapahtumia muutettiin etänä toteutettaviksi (mm. ammattimessut, lukupiiri ja vinkkauksia). Asiakkaat ottivat omatoimikirjaston avautuminen koronasulun jälkeen innokkaasti vastaan. Omatoimikirjaston avautumisen myötä kirjastotiloihin tarvittiin säännöllinen vartiointipalvelu ja syksyllä omatoimikirjasto oli käytöshäiriöiden takia suljettuna viikonloppuisin 6 viikon ajan. Sulkuaikana kirjaston vartiointia suunniteltiin uudelleen ja tiloja suljettiin sekä muutettiin turvallisemmiksi. Asiakkaat löysivät kirjaston lasten ja varttuneemman väen tapahtumiin hyvin, työikäisille suunnatuissa tapahtumissa kävijöitä oli hyvin niukasti.

Paimio on mukana Vaski-kirjastojen yhteishankinnoissa, jossa Paimion osuus on väkilukuun suhteutettu 2,63 % kokonaiskuluista. Vaski-kirjastojen yhteinen aineiston varaus ja kuljetuspalveluiden muutos on odotetusti lisännyt aineiston käsittelymääriä. Henkilöstöpulan vuoksi logistiikka- ja perustoiminnot ovat vienneet valtaosan työajasta, ja osa suunnitelluista muista toiminnoista on jouduttu jättämään toteuttamatta. Lokakuun lopussa aloittanut osa- ja määräaikainen kirjastoavustaja on auttanut kirjaston aineiston käsittelytyössä.

Kouluyhteistyötä ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää yhteistyötä jatkettiin, ja entistäkin aktiivisempi yhteistyö aloitettiin koronatauton jälkeen yhteistyösopimuksen puitteissa.

Innostu lukemaan Paimiossa -hanketta toteutettiin yhdessä varhaiskasvatuksen palkkaaman hanketyöntekijän kanssa, jonka työpiste sijoittui kirjaston tiloihin ja lähiesihenkilönä toimi kirjastonjohtaja. Hanke jatkui helmikuuhun 2022 saakka, jonka jälkeen toimintaa on toteutettu osana kirjaston normaalia palvelutarjontaa. Lukeva kunta -hankkeessa kirjasto oli mukana suunnittelutyössä sekä asiantuntija-apuna. Kirjasto oli mukana Vaski-kirjastojen yhteisessä Innostu tapahtumista -hankkeessa sekä tuotti PaHaMa-hankkeelle roolipelikerhon kaudelle 2022-2023. Aikuisväestölle toteutettiin kirjasto-esittelyjä sekä kirjaston henkilökuntaa vieraili senioreiden kerhotapaamisissa kertomassa palveluista. Lasten viikoittaiset aamu- ja iltasatuhetket jatkuivat vapaaehtoisvoimin, samoin lukulemmikkitoiminta, jossa lapset voivat varata lukuhetken lemmikin kanssa ja siten harjoitella lukemista. Lukulemmikkitoiminta oli hyvin suosittua. Aikuisen lukupiiri jatkoi tapaamisiaan ja uutena aloitti vapaaehtoisvoimin toteutettava Runopiiri.

Kulttuuripalveluiden tavoitteiden toteutumista hidasti henkilöstöpula. Museosuunnittelijan tehtävä (50%) oli täytetty määräaikaista toukokuun loppuun ja 13.6. -30.8. välisen ajan. Muuna aikana kulttuuripalveluissa ei ollut museosuunnittelijaa. Kulttuuriasianhoitaja siirtyi viestintäsuunnittelijan tehtävään 1.11. alkaen (museosäätiöiden toiminnanjohtajan tehtävät jäivät viestintäsuunnittelijan työtehtäviksi). Loppuvuodesta kulttuuripalveluissa ei ollut lainkaan työntekijää.

Tapahtumatuoannosta saatiin toteutettua kuitenkin aiempaa enemmän ja Museo mukana -hankkeen loppuraportointi ja maksatushakemus saatiin vuoden 2022 aikana päätökseen. Myös Järjestöparlamentin ja vapaa-aikapalveluiden kanssa yhteistyössä suunniteltu Harrastusmessut saatiin onnistuneesti toteutettua Jokipuistossa sekä muutamassa etäkohteessa muualla Paimiossa. Kulttuuria minulle -toiminnan kautta aloitettu Kulttuurikammari-ryhmä toteutettiin poikkihallinnollisena yhteistyönä, jota koordinoi kulttuuripalvelut. Kulttuurisisältöihin keskittyvän ryhmän toiminta on suunnattu ikääntyville muistisairaille ja muistinsa huonoksi kokeville. Myös museotoiminta toteutui suunnitellusti, samoin kulttuuritoiminnan tukeminen Paimiossa. Kulttuuritoiminnan tukien säännöt uusittiin vuoden aikana, mutta uusilla säännöillä myönnetään toimintatukia vasta vuonna 2023.

Vuodelle 2022 asetetuista tavoitteista ei toteutunut kotiseutuarkiston toiminnan kehittäminen eikä kulttuurikasvatussuunnitelman viimeistelyä ehditty henkilöstöpulan vuoksi tehdä.

Yhteistoiminta paikallisesti ja alueellisesti on jatkunut tiiviinä. Paimiolla on edustus Varsinais-Suomen liiton koordinoimassa alueelliseen kulttuurin kehittämistehtävän VarKu-hankkeessa, sekä ohjausryhmässä että työryhmissä. Hanketta tullaan toteuttamaan liiton ja alueen kuntien yhteistyönä vuosina 2022 – 2023. Lisäksi Paimiolla oli puheenjohtajuus Kulttuuria kunnissa -verkostossa ja hallitusedustus Varsinais-Suomen Museot ry:ssä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	36		36	32	- 4	90,0 %	19	72,5 %
Toimintakulut	- 789		- 789	- 677	112	85,9 %	- 652	3,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 753		- 753	- 645	108	85,7 %	- 633	1,8 %
Poistot ja arvonlennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli- /alijäämä	- 758		- 758	- 650	108	85,7 %	- 638	1,8 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	36		36	32	- 4	90,0 %	19	72,5 %
Toimintakulut	- 504		- 504	- 453	51	90,0 %	- 450	0,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 467		- 467	- 421	47	90,0 %	- 431	-2,5 %
Poistot ja arvonlennukset	- 5		- 5	- 5		100,0 %	- 5	
Tilikauden yli- /alijäämä	- 472		- 472	- 425	47	90,1 %	- 436	-2,5 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 285		- 285	- 224	61	78,6 %	- 202	11,1 %
Toimintakate/ jäämä	- 285		- 285	- 224	61	78,6 %	- 202	11,1 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 285		- 285	- 224	61	78,6 %	- 202	11,1 %

Poikkeamat

Toimintakautena kirjaston ja kulttuurin arvioidut tulot pienenevät. Osallistumismaksuja sisältäviä tapahtumia ja retkiä ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa ja osallistujamäärät olivat arvioitua pienemmät. Korona-aikana verkkokirjaston kautta uusiminen yleistyi, mikä vähensi myöhästymismaksuja ja verkkokirjaston kautta maksuista tuloutuu asukasluvunsuhteessa tuloja mukana oleville kunnille (Paimion osuus 2,63%).

Menojen alitukset johtuvat siitä, ettei kulttuuripalveluiden avoimeksi jääneitä tehtäviä täytetty vuoden 2022 aikana. Kirjastossa sijaispula vähensi arvioituja palkkakuluja. Toimintamenoja ei myöskään syntynyt, koska henkilöstöpulasta johtuen ei pystytty toteuttamaan kaikkia suunniteltuja tapahtumia ja toimintoja.

Tulosalue **Paimion opisto**
Vastuhenkilö Rehtori Satu Lehtisalo

Toiminta-ajatus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Paimion opisto käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston, jotka yhdessä tavoittavat toiminnallaan käytännössä kaikenikäiset kuntalaiset, vauvamuskarilaisista ikäihmisiin.

Kansalaisopisto tarjoaa alueensa asukkaille lähipalveluna kykyä ja halua elinikäiseen oppimiseen, uusien asioiden omaksumiseen, itsensä kehittämiseen sekä vireytensä ylläpitämiseen. Se pyrkii vastaamaan niin perinteisiin kuin tulevaisuuden tuomiin kansalaistaitoihin. Opisto antaa tarpeen mukaan myös vieraskielisille opiskelijoille suomen kielen opetusta sekä tutustuttaa paikkakunnan kulttuuriin.

Musiikkiopisto tarjoaa lähipalveluna korkeatasoista taiteen perusopetusta musiikissa ja nivoutuu oleelliseksi osaksi Paimion kulttuurielämää edistämällä musiikkikulttuuria monipuolisesti. Musiikkileikkikoulun tehtävänä on herättää lapsissa myönteinen asenne musiikkia kohtaan ja antaa virikkeitä jatkuvan musiikin harrastuksen syntymiseen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kansalaisopistossa on opetusta vuosittain noin 5 200 tuntia, kurssilaisia noin 4 000 ja tuntiopettajia noin 60. Kansalaisopiston rehtori on samalla koko Paimion opiston rehtori, eli vastuualueeseen kuuluu myös musiikkiopisto. Päätoimiseen henkilökuntaan kuuluu rehtorin lisäksi osa-aikainen suunnittelija (50 %) osa-aikainen opintosihteeri (60 %) ja kokoaikainen musiikin suunnittelijaopettaja, jolle kuuluu opetuksen lisäksi myös toimistotyötä.

Paimiolla ja Sauvolla on sopimus Paimion opiston opetuksen järjestämisestä Sauvossa, mistä Sauvon kunta suorittaa korvauksen. Opiston pianon- ja kitaransoitonopetus toimii opiston omissa tiloissa, ja pääasiassa muu toiminta toteutetaan Paimion ja Sauvon koulujen tiloissa iltaisin ja viikonloppuisin. Käden taitojen kursseja pidetään myös vuokratiloissa Vahtisten koululla ja Yhteistalolla Sauvossa.

Musiikkiopisto kuuluu apulaisrehtorin vastuualueeseen, ja hänellä on myös opetusvelvollisuutta. Apulaisrehtorin lisäksi musiikkiopistossa on 2,5 viranhaltijaopettajaa, 2 päätoimista opettajaa, 2 yhteispäätoimista opettajaa sekä 1 sivutoiminen tuntiopettaja. Kansalaisopiston musiikin suunnittelijaopettajalla on myös jonkin verran opetusta musiikkiopistossa. Opetustunteja on vuosittain noin 4 700, taiteen perusopetuksen oppilaita noin 140 ja musiikkileikkikoululaista noin 90.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta (tpo) laajan oppimäärän mukaan eri soittimissa, yksinlaulussa ja kuorolaulussa. Musiikkileikkikouluosasto tarjoaa alle kouluikäisille lapsille varhaisiän musiikkikasvatusta. Myös aikuisten on mahdollista aloittaa tavoitteellinen soitto- tai lauluharrastus. Ryhmäopetus ja paritunnit lisäävät musiikkiharrastuksen sosiaalisia ulottuvuuksia.

Opetuksessa noudatetaan lakiin perustuvaa opetussuunnitelmaa, jolloin opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Yksilöopetuksen tehokkuus, opintojen arviointi ja päättötodistus takaavat mahdollisuuden jatkaa musiikin opiskelua, vaikka ammattiin asti. Lähiopetuksena tarjottava laadukas musiikinopetus on tulevaisuudessakin yksi pienen kunnan imagoa nostava, asukkaiden viihtyvyyttä lisäävä ja uusia asukkaita houkutteleva tekijä.

Opetusministeriö myönsi Paimion kaupungille vuoden 2020 alusta lukien taiteen perusopetuksen järjestämisluvan musiikissa ja siihen kuuluvan pysyvän, opetustuntikohtaisen valtionosuuden.

Tämän myötä valtio rahoittaa noin 75 % musiikkiopiston taloudesta. Valtion pysyvä tuki vakauttaa musiikkiopiston taloutta olennaisesti ja pitkäjänteisesti.

Musiikkiopistolla on omat, toimivat tilat Paimion lukion yhteydessä. Osa opetuksesta tapahtuu iltapäivään lukion luokissa. Keväällä 2020 musiikkiopiston yksi opetustila otettiin koulujen oppilashuollon työtilaksi. Tämä vaikeuttaa musiikkiopiston opetusta, sillä ko. tila oli aiemmin kahden puhallinopettajan käytössä.

Konsertteja ja oppilasiltoja järjestetään lukion ruokalan lisäksi mm. kirjastossa ja Paimiosalissa. Lukion uusi auditorio antaa myös musiikkiopiston toiminnalle uusia mahdollisuuksia. Lisäksi musiikkiopiston oppilailla on mahdollisuus edustaviin esiintymisiin Paimion kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa (esim. itsenäisyyspäivän juhlallisuudet, veteraanipäivän juhla).

Resurssimuutokset

Kansalaisopiston suunnittelijan siirtyessä muihin työtehtäviin palkattiin hänen tilalleen kokoaikainen suunnittelijaopettaja 1.8.2022 lähtien, minkä johdosta vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi 0,5 henkilöllä. Suunnittelijaopettajan palkkaaminen vähensi tuntiopettajien määrää.

Koska Covid -19 pandemia ei enää rajoittanut toimintaa, tapahtumien osallistujamäärä sekä esiintymisten ja konserttien määrä kasvoi huomattavasti. Kansalaisopiston kursseille osallistuttiin arvioitua aktiivisemmin, mikä näkyi kokonaistuntimäärän nousuna.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Kansalaisopisto				
Henkilöstö (päätoim.)	3,1	3,1	3,1	3,6
Henkilöstö (tuntiopettajat)	58	58	57	55
Työtyytyväisyys (1-5)	4,6	4,5	4,7	4,7
Asiakastytyväisyys (1-5)	4,5	4,6	4,7	4,7
Tapahtumien osallistujamäärä	1 146	713	3 000	4 530
Opetustunteja	4 885	4 589	5 200	5 325
€/opetustunti/brutto	81	97	90	89
€/opetustunti/netto (sis. vos:n)	9,6	19,8	- 0,3	- 2,5
€/asukas/netto (sis.vos:n)	4,5	8,3	- 0,14	- 1,17
Musiikkiopisto				
Henkilöstö/päätoimiset	4	4	4	4
Henkilöstö/tuntiopettajat	7	6	6	6
Työtyytyväisyys (1-5)	4	4	4	4
Asiakastytyväisyys (1-5)	4	4	4	4
Esiintymisiä ja konsertteja	16	11	15	28
tpo:n perusopinnot/syventävät opinnot suorittaneita	3	2	1	0
Opetustunteja	4 836	4 724	4 900	4 873
€/opetustunti brutto	58	70,2	61	78
€/opetustunti netto (sis. vos:n) kaikkia tietoja ei vielä saatavilla	5	9,7	2	3,3
€/asukas netto (sis. vos:n) kaikkia tietoja ei vielä saatavilla	2	4,2	0,9	1,46

Toiminnalliset tavoitteet, kansalaisopisto

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. **Kansalaisopisto** pyrkii toteuttamaan tätä tavoitetta tarjoamalla monipuolisia koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalveluja tasapuolisesti kaikille iästä, varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Paimion kaupungin strategian mukaisesti kansalaisopisto toteuttaa ennalta ehkäisevää toimintaa, joka parantaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vähentää kustannuksia.

Covid 19 -pandemia vähensi kurssien osallistujamääriä huomattavasti. Vuoden 2022 tärkeimpänä tavoitteena on toiminnan normalisoiminen ja asiakasmäärän kasvu, jotta saadaan tulevana vuosina tuotot pandemiaa edeltävälle tasolle. Kurssitarjonnassa huomioidaan kysyntä ja ajan trendit, perinteitä unohtamatta. Uudet kurssit toteutetaan lähinnä lyhytkursseina, jolloin ne vastaavat parhaiten kysyntään sekä ovat taloudellisesti kannattavia. Näin opetusta pystytään antamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Lyhytkursseilla on myös mahdollista saada laajempi asiakaspiiri ja kasvattaa näin asiakasmäärää ja kurssimaksutuloja, mikä yhdessä ryhmäkokojen suurentamisen kanssa vaikuttaa laskevasti opetustunnin hintaan.

Verkkokurssit ja etäluennot ovat kasvattaneet suosiotaan, joten niiden määrää lisätään. Näillä lisätään opiston näkyvyyttä ympäri Suomen. Myös yksilöopetuksen tarve on lisääntynyt, joten tarjontaa pyritään laajentamaan. Senioreille suunnattuun liikuntaan ja digitaalivalmiuksen parantamiseen panostetaan. Perheiden yhdessäoloaika tuetaan tarjoamalla entistä enemmän lapsi-aikuisia kursseja. Tapahtumien määrää pyritään lisäämään teatteriesityksillä ja konserteilla, jotka tuovat lisää tuloja.

Markkinoinnissa panostetaan erityisesti sosiaaliseen mediaan, jolla tavoitetaan uusia asiakasryhmiä. Teatterikursseilla toteutetaan näytelmiä, joiden esityksillä opisto saa näkyvyyttä sekä mediassa että ympäristökunnissa. Mainontaa suunnataan myös täsmämarkkinointina yrityksiin, yhdistyksille ja kouluihin. Lisäksi toteutetaan omia pieniä pop up -tilaisuuksia ja ollaan mukana tapahtumissa, joissa voidaan markkinoida opiston toimintaa. Suunnitelmissa on myös uutiskirjeen toteuttaminen asiakkaille tiedottamista varten. Yhteistyötä liikunta- ja kulttuuripalveluiden, kirjaston, lukion ja kolmannen sektorin kanssa jatketaan entiseen tapaan.

OPH:n opintoseteli-hankerahoituksella tuetaan senioriväestön, maahanmuuttajien sekä alhaisen pohjakoulutuksen omaavien opiskelijoiden vapaatavoitteista koulutusta. Paimion opisto on mukana llo oppia -opistoverkoston osaamisperustaisuuden edistämishankkeessa, joka mahdollistaa opettajien henkilöstökoulutusta ja tavoitteellisempaa opiskelua kurssilaisille. Asiakas- ja henkilöstökyselyihin sekä palautteeseen panostetaan, jotta voidaan paremmin mitata toiminnan laatua ja huomioida parannuskohteet. Henkilökunnalle tarjottavilla ryhmäkehityskeskusteluilla pyritään sitouttamaan opettajat opiston toimintaan ja mahdollistamaan entistä monipuolisempi ja tasokkaampi opetus.

Tavoitteiden toteutuminen, kansalaisopisto

Covid-19 pandemia vaikutti vielä v. 2022 kevätkauden toimintaan. Kevätlukukauden aloitusta jouduttiin siirtämään ja monet kevään lyhytkurssit peruuntuivat. Kurssien toteutumisen kannalta syyskausi 2022 sujui kuitenkin erinomaisesti. Kurssimäärä toteutui yli odotusten, mikä näkyi kurssimaksutuottojen nousuna. Liikunnan verkko- ja hybridikurssit, sekä käden taitojen kurssit olivat erityisen suosittuja. Myös kielten yksilöopetus kasvatti suosiotaan.

Yhteistyö jatkui ja lisääntyi kolmannen sektorin kanssa. Kansalaisopisto oli mukana monissa eri tapahtumissa yhdistysten ja yritysten kanssa kuten Bongaa Treenikaveri, Ikäihmisten ihmemaa, SeniorSurf ja Soivat Äitienpäiväkahvilat. Yhteistyötä tehtiin paljon myös liikuntapalveluiden kanssa ja kansalaisopisto osallistui Suomen harrastamisen mallin kerhojen toteuttamiseen.

Kansalaisopistolle saatiin toinen suunnittelijaopettaja, joka vastaa liikunnan ja hyvinvoinnin osa-alueesta sekä sekä senioreiden digikursseista. Uimahalliremontin takia senioreiden vesijumppien tilalla oli muita senioreille kohdistettuja kursseja, joita suunnittelijaopettaja ohjasi.

1.8. 2021 voimaan tullut lakimuutos mahdollistaa sen, että kansalaisopistot voivat järjestää osaamisperusteisesti toteutettuja kursseja. Paimion opiston henkilöstö sai koulutusta aiheeseen opistoverkoston yhteisessä Osku -hankkeessa ja syksyllä 2022 opinto-ohjelmassa oli jo muutamia osaamisperusteisesti kuvattuja kielikursseja.

Markkinoinnissa otettiin sosiaalisen median mainonnassa käyttöön myös maksullista mainontaa sekä laajennettiin eri markkinointikanavien käyttöä. Täsmämainontaa opiskelijoille lisättiin. Opiston järjestämällä konserteilla ja teatteriesityksillä saatiin toivottua lisänäkyvyyttä, sillä osallistuminen näihin oli aktiivista.

Toiminnalliset tavoitteet, musiikkiopisto

Musiikkiopistossa opiskelun tavoitteena on soitto- ja laulutaitojen oppimisen lisäksi lasten ja nuorten kasvaminen ja kehittyminen kokonaisvaltaisesti ja monipuolisesti. Musiikkiopiston kymmenen opettajaa luovat oppitunneilla tiiviit ja pitkäkestoiset suhteet oppilaisiinsa. Vuorovaikutuksessa opitaan paljon muitakin kuin soitto- ja laulutaitoja: esim. omiin tunteisiin tutustumista ja niiden säätelyä, palautteen vastaanottamista, itsearviointia, tavoitteiden asettelua sekä harjoittelun myötä pitkäjänteisen, tavoitteellisen työn tekemistä ja siitä nauttimista. Monet tutkimukset ovat osoittaneet, miten musiikkiharrastus kehittää aivoja, motoriikkaa, tunne-elämää jne. ja on läheisessä yhteydessä mm. koulumenestykseen.

Musiikkiopistossa toteutettu kokonaisvaltainen toimintatapojen muutos on saatu vakiinnutettua opiston toimintaan ja sitä jatketaan. Osa yksilöopetuksesta on korvattu pari- ja pienryhmäopetuksella, millä saadaan säästöjä opetuskustannuksiin. Musiikkileikkikoulun ryhmiä on yhdistelty tai ryhmäkokoja kasvatettu ja kuoroihin on aktiivisella mainonnalla saatu lisää oppilaita, mikä tuo lisää tuloja. Musiikkiopiston kanssa samassa rakennuksessa toimii lukio, jonka opiskelijoilla on mahdollisuus hyväksilukea musiikkiopisto-opintoja osaksi lukio-opintojaan. Tarjonnan lisäämistä aikuisille on suunnitteilla. Koulujen, päiväkotien, kirjaston ja kansalaisopiston kanssa olevaa yhteistyötä syvennetään entisestään. Markkinointia jatketaan sosiaalisessa mediassa ja kouluverkon wilmassa sekä musiikkileikkikoulun pop up –tapahtumia järjestämällä, mitkä osaltaan tuovat uusia asiakkaita.

Musiikkiopistossa opiskelu etenee lukuvuosittain ja oppilaiden keskimääräinen opiskelu-aika on noin kymmenen vuotta. Uusia yksilöoppilaita otetaan vuosittain toukokuussa ja elokuussa saman verran kuin keväisin on lopettaneita oppilaita. Covid 19 -pandemia vaikutti vuonna 2021 siten, että uusia hakijoita oli tavallista vähemmän ja myös musiikkileikkikouluryhmät jäivät pieniksi. Koska kevätlukukauden oppilasmäärä on sama kuin syyslukukauden, niin vuoden 2021 alhainen oppilasmäärä vaikuttaa myös vuoden 2022 tuloihin. Vuonna 2022 tavoitteena on lisätä muskariryhmiä Paimiossa ja aloittaa Sauvossa säännöllinen muskaritoiminta.

Puhallinsoitinten opetus toimii edelleen väistötiloissa lukion C-siivessä. Musiikkiopiston puolella oleva käyttämätön huone tarvitsee äänieristyksen (kustannukset noin 10 000 euroa) tai vähintään koko pituudeltaan seinästä seinään ja kattoon asti umpinaisen väliseinän. Kustannukset pyritään saamaan kiinteistöpalvelujen käyttötalouteen 2022. Kiinteistöpalvelujen investointeihin kustannukset mahtuvat aikaisintaan vuonna 2024.

Kokonaisuutena musiikkiopiston taloudellinen tilanne on opetusministeriön vuonna 2020 myöntämän opetustuntiperusteisen valtionosuuden ansiosta valoisa. Musiikkiopiston nettobudjetista (n. 229 700 €) suurin osa tulee valtiolta: v. 2021 opetustuntiperusteinen vos 183 411 € + taiteen perusopetuksen asukasperusteinen vos n. 15 200 €). Loppuosa rahoitetaan kuntien omarahoituksella.

Yksilöopetuksen oppilasmaksut vastaavat valtakunnallista musiikkiopistojen lukukausimaksutasoa. Musiikkiopiston oppilaspaikan kustannukset ovat muihin Varsinais-Suomen musiikkioppilaitoksiin verrattuna pienet. Jos oppilaspaikkoja jouduttaisiin ostamaan muualta, kustannukset oppilasta kohden olisivat jopa kaksinkertaiset ja lisäksi näitä ulkopaikkakuntalaisille tarkoitettuja oppilaspaikkoja olisi ko. oppilaitoksissa vain muutamia. Musiikkileikkikoulupaikkoja ei olisi senkään vertaa.

Paimion kaupungin strategian 2018-2022 mukaisesti musiikkiopisto pyrkii edistämään osaltaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia digitalisaatiota hyödyntäen ja avoimuutta lisäten. Musiikkiopiston internet-sivuilla on linkki, jonka kautta voi sähköisesti antaa palautetta musiikkiopistolle. Vuosittain huhtikuun viimeisellä viikolla musiikkiopistolla on avoimet ovet eli kuka tahansa voi tulla seuraamaan musiikkiopistolla annettavaa opetusta niin musiikkileikkikoulutunneille, kuororyhmien harjoituksiin kuin soitto-, laulu- ja teoriatunneille.

Opetustuntiperusteista valtionosuutta saavat musiikkioppilaitokset voivat vuosittain hakea niille kohdennettuja hankeavustuksia opetushallitukselta. Paimion musiikkiopistolle myönnettiin 8 800 euroa hankkeeseen ”Tanssi mitä soitan, soita mitä tanssin! Aktiiviset oppijat ja kehittyvät pedagogit paimiolaisissa tanssin ja musiikin tpo-oppilaitoksissa”. Musiikkiopisto koordinoi hanketta, jossa Raija Lehmuksaaren balettikoulun Paimion baletin kanssa aloitetaan vuorovaikutteinen, taiteidenvälinen yhteistyö tanssin ja musiikin tpo-oppilaitten ja –opettajien kesken. Hankkeen toteutusaika oli alunperin syksystä 2020 joulukuuhun 2021. Covid 19 -pandemian takia Opetushallitus jatkoi hankerahoituksen käyttöä 30.6.2022 saakka.

Tavoitteiden toteutuminen, musiikkiopisto

Musiikkiopiston perustoiminta eli yksilö- ja ryhmätunnit sekä yhteissoitto- ja konserttitoiminta alkoivat vuoden 2022 aikana palautua lähes normaaleiksi Covid19-pandemian aiheuttaman pitkän poikkeusajan jälkeen. Yhteistyötä pystyttiin myös jatkamaan, esim. Kirjastossa soi -konsertit palautuivat Paimion kirjastoon ja loppukeväästä toteutettiin koululaiskonsertit Hanhijoen ja Kriivarin kouluissa. Yleisesti ottaen positiivinen mieliala palautui niin opettajien kuin oppilaiden keskuuteen lisäten työssä viihtyvyyttä, työhyvinvointia ja oppilaiden motivaatiota.

Sauvoon saatiin heti vuoden alussa perustettua kaksi musiikkileikkikouluryhmää, jotka jatkuivat myös syksyllä. Paimion musiikkileikkikouluryhmissä paluu normaaliin näkyi siten, että eri-ikäisten ryhmiin tuli paljon uusia lapsia.

Uusi piano saapui lopulta helmikuussa musiikkiopistolle. Hintaan sisältyi kaksi takuuviritystä, jotka molemmat käytettiin vuoden 2022 aikana.

Syyskaudesta alkaen musiikkiopisto on osallistunut Suomen harrastamisen mallin Paimiossa järjestettävän kerhotoiminnan (PaHaMa) toteuttamiseen.

Hakijoita uusiksi oppilaiksi oli jonkin verran enemmän kuin kahtena edellisellä vuonna, jolloin Covid19-pandemia romahdutti hakijoiden määrän lähes olemattomaksi. Kaikki keväällä vapautuneet oppilaspaikat saatiin täytettyä, ja muutamia oppilaita jäi jonoon. Heillekin löytyi oppilaspaikka syksyn aikana.

Tanssi mitä soitan, soita mitä tanssin! -hanke päättyi lopullisesti kesäkuun lopussa. Hankkeen toteuttaminen jäi suunniteltua huomattavasti suppeammaksi. Suurin syy oli Covid19-pandemian aiheuttamat rajoitukset.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa alkoi myös musiikkiopiston toiminta-alueelle Paimioon ja Sauvoon tulla paljon ukrainalaispakolaisia, enimmäkseen naisia ja kouluikäisiä lapsia. Musiikkiopiston ja koulujen yhteistyön avulla saatiin tavoitettua muutamia nuoria, joilla jo oli soittoharrastustaustaa. Syksystä alkaen musiikkiopistossa on opiskellut kolme ukrainalaisnuorta: yksi kitaransoittaja Paimiossa ja kaksi pianonsoittajaa Sauvossa. Musiikkiopisto päätti osaltaan tulla taloudellisesti heitä vastaan ja olla perimättä heiltä lukukausimaksuja syksyn osalta.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	199		199	200	1	100,6 %	210	-4,8 %
Toimintakulut	- 824	- 6	- 830	- 861	- 31	103,7 %	- 797	8,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 625	- 6	- 631	- 661	- 29	104,7 %	- 587	12,6 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 625	- 6	- 631	- 661	- 30	104,7 %	- 587	12,6 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	196		196	197	1	100,4 %	207	-4,9 %
Toimintakulut	- 665	- 6	- 671	- 698	- 27	104,1 %	- 626	11,5 %
Toimintakate/ jäämä	- 469	- 6	- 475	- 501	- 26	105,5 %	- 420	19,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 469	- 6	- 475	- 502	- 26	105,6 %	- 420	19,5 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	3		3	3		109,2 %	3	-0,8 %
Toimintakulut	- 159		- 159	- 163	- 3	102,2 %	- 171	-4,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 156		- 156	- 159	- 3	102,0 %	- 167	-4,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 156		- 156	- 159	- 3	102,0 %	- 167	-4,7 %

Poikkeamat

Toimintakaudella toimintakulut ylittyivät noin 30 000 euroa, mikä johtui pääosin henkilöstökulujen lisääntymisestä. Suurin henkilöstökulujen kasvuun vaikuttava tekijä oli talousarvioon sisältymättömien vuosisidonnaisten lisien maksaminen takautuvasti. Lisäksi koronan vuoksi opettajien sairauspoissaoloja oli ennätysmäärin. Tämä lisäsi henkilöstökuluja, koska yksittäiseen opetuskertaan kohdistui kaksinkertainen palkkakulu tunnin korvaamisesta. Syksyllä 2022 kansalaisopiston kursseja toteutui myös arvioitua enemmän, mikä osaltaan lisäsi palkkakuluja.

Tulosalue

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö

Vapaa-aikatoimen päällikkö Mia Konradsdal

Toiminta-ajatus

Liikuntalain 2 § mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät. Nuorisolain 8 § mukaan kunnan tehtävänä on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä järjestää nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja. Kuntalain 1§ mukaan kunta edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia, alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Paimion kaupungin sivistyspalveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Vapaa-aikapalveluiden (liikunta- ja nuorisopalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille mahdollisimman monipuolista ja laadukasta matalankynnyksen vapaa-ajan toimintaa huolehtimalla kaupungin asukkaiden psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluita tuotetaan 12 vakituisella kokoaikaisella ja yhdellä osa-aikaisella määräaikaisella työntekijällä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion kaupungin liikuntapalveluiden tarjoamaa liikuntatoimintaa järjestää liikuntasuunnittelija ja liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka työnkuvasta on 20% hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Uimahallilla työskentelee viisi kokoaikaista uinninvalvojaa.

Kaupungin liikuntapalvelut tarjoavat ohjattua toimintaa kaikenikäisille asukkailleen ottaen myös erityisryhmät huomioon. Laaja ja kattava liikuntapaikkaverkosto kunnassa takaa hyvät mahdollisuudet niin kaupunkilaisten omaehtoiseen, kuin ohjattuun toimintaan. Liikuntaympäristöä kehitetään taloudellisten resurssien puitteissa. Kaupunkilaisten toiveet huomioidaan ja niihin reagoidaan mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetään vuosittain erilaisia liikunnallisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja eri lajeissa.

Liikuntapalvelut päivittää elintapaohjauksen palvelutarjotinta, ikääntyvien ja soveltavan liikunnan opasta sekä alle 7-vuotiaiden lasten liikunnan opasta. Kaupunki on mukana myös erilaisissa hankkeissa ja tuottaa erilaisia liikuntapalveluja mm:

- Rajattomasti liikuntaa kuntakumppanuus
- Seurafoorumi ja seuraparlamentti
- Yhteistyö koulujen kanssa, mm. uinninopetus kaikilla luokkatasoilla
- Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa, mm. moto-kerho 5-6-vuotiaille
- Mihi.fi - toiminta 13-19-vuotiaille
- Ikääntyneiden ja erityisryhmien omatoimisen liikunnan ja osallistumisen tukeminen
- Villen Kuntokeitaan laiteopastukset kesäisin
- Parvekejummat ja penkkilenkit kesäisin sekä Kaamos-kävelyt talvisin
- Seudulliset Wertaisliikuttaja-koulutukset
- Liikkuu-leikkipuistojummat ja Loikkis-liikuntaryhmä ostopalveluna
- Liikuntavälinelainaamo "Harrastamo" kirjastossa

PaHaMa (Paimion Harrastamisen Malli) -hanke käynnistyi uutena hankkeena syksyllä 2021. Hankkeen tarkoituksena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle maksuton ja mieluista harrastus koulupäivien yhteyteen. Paimion kaupunki sai hankkeeseen avustusta aluehallintovirastolta ja hankkeeseen palkattiin osa-aikainen ja määräaikainen hanketyöntekijä kesäkuun 2022 loppuun.

Paimion uimahalli Solinan kävijämäärä on vuosittain yli 78 000 henkilöä. Valvonnan ja kassatyön lisäksi uinninvalvojien työkuvaan kuuluvat uimakoulut, koululaisten uinninopetus sekä kolmella valvojalla vesivoimisteluiden ohjaaminen. Solinassa on mahdollisuus saada vesiliikunnan ohjausta vauvasta vaariin. Lisäksi Paimion kaupunki kannustaa ikääntyvien omatoimista liikkumista myöntämällä 65+ seniorikortin, BMI-kortti henkilöille, joiden painoindeksi on yli 40, sekä Houkutinkortti, eri tukea saaville kuntalaisille. Lisäksi lomakuukausille suunnitellaan toteutettavan kysytyjä 65+ ikäryhmän vesiliikuntaa ja kuntosaliohjausta. Vuoden 2022 toiminta uimahalli Solinassa ja kuntosalilla keskeytyy loppukeväästä, kun uimahallin peruskorjausremontti alkaa. Kävijämäärän arvioidaan olevan kevätkaudelta yli 40 000 henkilöä.

Liikuntapalveluiden erilaisia tapahtumia ja mestaruuskilpailuja järjestetään kaupungin ulkoliikuntapaikoilla. Ohjattua toimintaa järjestetään mm. uimahalli Solinassa ja kuntosalilla, Iskun talolla, Paltanpuistossa, koulujen liikuntasaleissa sekä Villen kuntokeitaalla. Yhteistyössä mm. kulttuuripalveluiden kanssa liikuntapalvelut järjestävät myös retkiä eri kohteisiin.

Paimion kaupungin nuorisopalvelut tarjoaa alle 29-vuotiaille lapsille ja nuorille monipuolista, yhteisöllistä ja mielekästä yhdessäoloa vapaa-ajalla erilaisten toimintojen, tekemisen ja kokemisen kautta. Kaupungin tarjoamaa nuorisotoimintaa järjestää kaksi nuoriso-ohjaajaa, etsivä nuorisotyöntekijä ja pajaohjaaja.

Nuorisopalveluiden painopistealueena on lasten ja nuorten aktivoiminen. Kaupungin nuorisopalvelut järjestää lapsille ja nuorille avointa nuorisotalotoimintaa, leirejä, retkiä ja erilaisia tapahtumia. Toisena painopistealueena on nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä siihen liittyen ehkäisevä päihdetyö, jossa monialainen yhteistyö ja erilaisten teemallisten tapahtumien merkitys korostuu. Perusnuorisotyö mahdollistaa nuorille toimintaa, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, ohjausta sekä turvallisen toimintaympäristön itsensä ilmaisemiseen. Lisäksi Paimion kaupungin nuorisopalvelut työllistää kesäisin noin kymmenen nuorta kesätöihin pääsääntöisesti leirien apuohjaajiksi. IP-nuokkaritoimintaan saadaan vuosittain avustusta Lounais-Suomen aluehallintovirastolta. Mopotallitoiminta käynnistyy Nuorisotalo Tillintuvan läheisyydessä syksyn 2021 aikana, ja on alussa avoinna nuorisotalon aukioloaikoina.

Paimion nuorisovaltuusto (nuva) on nuorten ensisijainen vaikuttamiskanava kaikkiin nuoria kaupunkilaisia koskeviin asioihin. Paimion nuva perustaa toimintansa siitä perusideasta, että nuorisolain mukaan nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa. Nuva edustaa nuorten mielipiteitä ja nuoria Paimion kaupungin sivistys- ja vapaa-aika-, koulutus-, teknisessä- ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa sekä eri työryhmissä. Nuorisovaltuuston edustajat saavat kokouksistaan kokouspalkkiot ja heillä on oma toimintarahansa.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten pajatoiminta ovat erityisnuorisotyötä, joiden tarkoituksena on tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet 16-29 -vuotiaat paimiolaiset ja sauvolaiset nuoret. Etsivän nuorisotyön toimintamalli koostuu yksilö- ja ryhmäohjauksesta, kenttätyöstä, välkkäkahvilatoiminnasta, yhteistyöstä eri viranomaisstahojen kanssa, sometyöstä ja Olkkari-toiminnasta. Suurin osa etsivän nuorisotyön asiakkaista ohjautuu nuorten pajalle. NuortenTuvan pajajakson kesto on keskimäärin kuusi kuukautta ja se koostuu mm. kädentaidoista, liikunnasta ja kulttuurista, kierrätyksestä, työnhakuun liittyvistä asioista sekä tutustumiskäynneistä eri yrityksiin ja oppilaitoksiin. Nuorten pajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuutta mitataan sovarilla (sosiaalisen vahvistamisen mittarilla). Nuorten pajatoiminta on myös mukana Työpajatoiminnan opinnollistaminen- hankkeessa. Etsivään nuorisotyöhön ja pajatoimintaan saadaan vuosittain Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta avustusta työntekijöiden palkkakuluihin.

Paimion nuorisopalvelut on mukana myös mm. Nuorisotyön maakunnallinen koordinointi-hankkeessa, jonka projektipäällikön palkkauksen AVI ja kunnat maksuusuudellaan rahoittavat. Hankkeen tavoitteena on mm. maakunnan hyvien käytänteiden ja kokemusten jakaminen alueellisesti, nuorisotyön ajankohtaisten tietojen välittäminen, maakunnallisten verkostojen ja arviointivälineiden kehittäminen. Paimio on myös mukana Kanuuna-verkostossa kehittämässä kunnallista nuorisotyötä valtakunnallisesti.

Ehkäisevän päihdetyön rahasto on vuonna 2001 Paimion kaupungin valtuuston perustama rahasto, jonka varoja käytetään erilaisiin ehkäisevän päihdetyön ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Ehkäisevän päihdetyön rahaston varojen käytöstä päättää Ehkäisevän päihdetyön ryhmä, johon kuuluu edustaja Paimion kaupungin ja Sauvon kunnan vapaa-aika-, koulu-, sosiaali- ja terveystoimista. Suomi100-rahaston tavoitteena on mahdollistaa vähävaraisten perheiden lasten harrastustoiminta ja sen käytöstä päättää vapaa-aikatoimen päällikkö.

Nuorisopalveluiden nuorisotyötä tehdään nuorisotalo Tillintuvalla, NuortenTuvalla, alakouluissa, Vistan yhtenäiskoulussa, lukiossa sekä Sauvon nuokkarilla ja kerhotalossa sekä Karunan Kalliorannassa leirien, retkien ja toimintapäivien muodossa. Nuorille järjestetään myös luontoretkiä, teatterielämyksiä ja tutustumiskäyntejä eri kohteisiin Paimiossa ja lähiseudulla. Myös katupäivystys Parkki on osa nuorisotyötä. NuortenTupa ja etsivä nuorisotyö sijaitsevat Kirjakujalla, muu nuorisotyö kaupungintalolla ja yläkoulussa.

Paimion kaupungin hyvinvointipalveluiden keskeisin tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä työtä tehdään kaikilla hallinnonaloilla. Tavoitteeseen pyritään kaventamalla väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpitämällä ja parantamalla hyvinvointia, terveyttä, mielenterveyttä, turvallisuutta, viihtyvyyttä sekä osallisuutta. Hyte-työ edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä 3. sektorin ja yritysten kanssa. Hyvinvointijohtamisen välineitä on hyvinvointikertomus sekä -suunnitelma, joiden perusteella arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin tila ja tehdään tarvittavat kehittämistavoitteet sekä -toimenpiteet.

Hyviä hyte-työn toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä hytetuet eri yhdistyksille. Aktiivista arkea lisäävät elintapaneuvonta sekä syksyllä 2021 käynnistynyt **Arkeen Voimaa -toimintamalli**, joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu haitta. Vuonna 2020 käynnistyi yhteistyössä Varsinais-Suomen Muistiyhdistyksen kanssa **Kulttuuria Minulle -hanke**, jonka kohderyhmänä ovat omasta muististaan huolissaan olevat henkilöt.

Resurssimuutokset

Mopotallitoiminta käynnistyi Nuorisotalo Tillintuvan piha-alueella maaliskuussa ollen alussa avoimena nuorisotalon aukioloaikoina. Kevään aikana aukioloaikoja muokattiin nuorten toiveita kuunnellen, ja talli oli auki keskimäärin kolme-neljä iltaa viikossa ympäri vuoden.

Uimahallin Solinan kävijämäärät olivat normaalia pienemmät tammi-huhtikuussa, kun koronarajoitukset ja sen jälkivaikutukset vähensivät asiakasmääriä yli 10 000 kävijän verran edellä mainitulla ajanjaksolla. Elokuussa avatun väliaikaisen kuntosalin kävijämäärät jäivät oletettua alhaisemmiksi. Asiakasmäärin on vaikuttanut mahdollisesti Paimion erinomaiset kuntosalipalvelut yksityisellä sektorilla. Tämä näkyi maksavien aikuisasiakkaiden vähyydessä. Normaali 50 prosentin osuus Solinan kaikista tuloista edellä mainitulla kohderyhmällä laski alle 20 prosenttiin. Myös rajallisemmat aukioloajat ja allasosastojen puuttuminen on vaikuttanut osaltaan asiakasmääriin verrattuna normaalin toimintakauteen. Uimahallin yksi viidestä vakituudesta uijnninvalvojasta irtisanoutui huhtikuun 2022 alussa. Uimahallin loppukausi ennen peruskorjausremonttia ja kesäkuun avustustaminen nuorisopalvelun leiritoiminnassa sekä kuntosali Kolinan väliaikaistilojen rakentelut toteutettiin neljän työntekijän voimin. Syyskuusta 2022

alkaen Kolinaan palkattiin määräaikainen työntekijä irtisanoutuneen tilalle. Tämä mahdollisti koululaisuintien ja Harrastamisen Suomen -mallin ryhmien, uimahallikuljetusten koordinoinnin ja kuntosali Kolinan palveluiden toteuttamisen.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Liikuntapalvelut				
Liikuntaryhmät/osallistujaa	506	999	1 300	784
Tapahtumat/osallistujaa	838	840	1 500	928
Uimahallin kävijämäärä	50 878	40 839	50 000	28 136
Kortit uimahalliin	270	104	200	73
Liikuntavälineiden lainamäärä	143	213	250	104
Liikuntajärjestöjen tukeminen/euro/as	4,08	4,03	4,11	4,13
Liikuntapalvelut €/as (netto)	83,3	84	82,1	82,1
Nuorisopalvelut				
Avoin nuorisotyö/käyntiä	5 100	4 200	7 000	6 500
Kesäleirit ja retket	35	148	250	258
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut	50	48	42	38
Pajatoiminta/osallistujaa	20	17	19	13
Nuorisojärjestöjen tukeminen/euro/as	1	0,9	0,9	1
Nuorisopalvelut €/as (netto)	24,3	28,3	27,3	28,5

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. **Liikuntapalvelut** pyrkivät tätä tavoitetta saavuttamaan siten, että yhteistyössä eri tahojen ja toimijoiden kanssa madalletaan kuntalaisten osallistumista liikuntapalveluihin.

Nuorisopalveluissa lapsille ja nuorille monipuolisten ja ajankohtaisten vapaa-aikatoimintojen tarjoamisen lisäksi varhaiseen puuttumiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota monialaisen yhteistyön kautta. **Hytepalvelut** pyrkivät yhteistyössä löytämään asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Tavoitteena on saada kuntalaisten ääni paremmin kuuluville ja hyödyntää sitä asiantuntijuutta, mitä kuntalaisissa on sekä vähentää eriarvoisuutta.

Liikuntapalveluissa toiminnallisina tavoitteina on kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunta-aktiivisuuden lisääminen eri keinoin, mm. eri hankkeisiin osallistumalla sekä liikuntaympäristöä kehittämällä yhdessä teknisten palveluiden kanssa. Tavoitteena on liikuntapalveluiden asiantuntijuutta hyödyntämällä saada kaupungin sisä- ja ulkoliikuntapaikat laajoja kohderyhmiä palveleviksi. Tärkeää on etenkin huomioida esteettömyysasiat kaikessa toiminnan kehittämisessä, jotta liikunnan tuoma ilo olisi kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ilkivallan ehkäisemiseksi kameravalvonta olisi ehdoton satsaus Jokipuistoon.

Tavoitteena on myös ylläpitää syksyllä 2021 alkanutta **PaHaMa-hanketta** (Paimion harrastamisen malli) osana lasten ja nuorten koulupäiviä.

Uimahalli Solinaan ja kuntosaliin peruskorjaus remontti valmistuu vuoden 2023 lopussa.

Liikuntapalvelun tavoitteena on omalla asiantuntemuksellaan välittää tietoa peruskorjaushankkeesta vastaavalle työryhmälle, jotta asiakkaiden ja työntekijöiden näkökulma tulisi huomioitua rakenteiden viimeistelyssä. Samaan aikaa Solinan henkilökunnan tavoitteena on tarjota laadukasta ja hyvin tavoitettavaa palvelua kuntosali Kolinassa. Liikuntapalvelut järjestää kaikille kuntalaisille suunnattuja, kerran viikossa tapahtuvia, linja-autokuljetuksia naapurikunnan uimahalliin koko Solinan peruskorjausremontin aikana. Solinan henkilökunta jatkaa töitään kuntosalitoiminnan, koululaisliikunnan ja ikääntyneille suunnattujen liikuntaryhmien toteuttamisessa. Lisäksi henkilökunta ohjaa koululaisuinteja Paimion alakoululaisille lähialueen uimahalleissa.

Liikkumaan aktivointia toteutaan entistä enemmän sähköisissä palveluissa, laatimalla esimerkiksi kuntosalin harjoitusohjelmia eri kohderyhmille. Omatoimisen liikkumisen vinkkejä tarjotaan niin kuntalaisille, kuin kaupungin työntekijöille.

Nuorisopalveluissa toiminnallisena tavoitteena on tiivistää entisestään yhteistyötä koulu- ja sosiaalipalveluiden sekä seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa. Koulunuorisotyön tavoitteena on ennaltaehkäisevä toiminta, jossa tuetaan nuorta yksilöllisesti eri työmuotojen avulla, mm. yksilötapaamiset, pienryhmätoiminta. Nuoriso-ohjaaja on entistä enemmän yläkoulun nuorten tavoitettavissa, kun hänen toimistonsa sijaitsee yläkoulussa. Nuoriso-ohjaaja suorittaa XAMK:in 30 opintopisteen verkko-opinnot "Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön osaaja" tulevana toimintavuotena.

Mopotallitoiminta on uusi toimintamuoto, jonka toiminta alkaa syksyn 2021 aikana, kun Nuorisotalo Tillintuvan piha-alueelle saadaan tehtyä tarvittavat työt teknisten palveluiden toimesta. Alussa mopotallitoiminta on avoinna nuorisotalon aukioloaikoina, jotta toiminta saadaan vakiinnutettua. Tavoitteena on aloittaa mopotallitoiminnan ohjaus / sprauspaja nuorille lisäksi esimerkiksi tiistaisin/viikonloppuisin, kun nuorisotalo on kiinni. Mopotallin tarvikkehankintoja varten ehdotetaan 2 500 euron määrärahaa nuorisovaltuuston kustannuspaikalle.

Lisäksi Karunan Kalliorannan vuokrauksesta leirikäyttöön työstetään sopimuksen jatkoa Karunan Urheilijoiden kanssa vuoteen 2023. Vuokramenot tulevalta toimintakaudelta ovat 6 250 euroa.

Etsivän nuorisotyön ja NuortenTuvan pajatoiminnan tavoitteena on saada kontakti mahdollisimman moneen 16-29 -vuotiaaseen saavolaiseen tai paimiolaiseen tuen ja neuvonnan tarpeessa olevaan nuoreen, ohjata heidät oikeiden palveluiden piiriin ja tarjota heille matalankynnyksen palveluita. Toiminnan markkinointia ja näkyvyyttä lisätään entisestään yhteistyötä eri tahojen, mm. koulupalvelut, seurakunnan diakoniatyö sekä ympäristökuntien etsivän nuorisotyön ja pajatoiminnan kanssa. Myös ehkäisevään päihdetyöhön panostetaan entistä enemmän.

Vuoden 2022 aikana Järjestöparlamentti vakiinnuttaa toimintansa järjestökentällä. Parlamentin yhtenä tavoitteena on harrastusmessujen/-rallin järjestäminen syksyllä 2022.

Hytepalveluiden ja terveyden ja hyvinvoinnin merkitys korostuu entisestään sote-uudistuksen jälkeen. Hytepalveluiden yhtenä tavoitteena on osallistaa ja aktivoida kuntalaisia. Aktiivista arkea lisäävät elintapaneuvonta sekä Arkeen Voimaa -toimintamalli sekä Kulttuuria Minulle -hanke. Molemmat toiminnot on tarkoitus juurruttaa pysyviksi toimintamalleiksi Paimioon.

Vapaa-aikapalveluissa toiminnallisena tavoitteena tulevaisuudessa on hyödyntää entistä enemmän digitalisaatiota asiakaspalvelun parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi. Digitalisaation hyödyntäminen edellyttää henkilökunnan jatkuvaa kouluttautumista. Sosiaalisen median käyttöä niin perustoimintojen kuin tapahtumatuotannon markkinoinnissa kehitetään edelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää liikunta- ja nuorisotyöhön valtionosuusrahoitusta, ja vuodelle 2022 liikuntatoimen yksikköhinta on 12 euroa / asukas ja nuorisotoimen 15 euroa / alle 29-vuotias.

Näistä rahoituksista valtionosuusprosentti on 29,7 eli kaupungin saama valtionrahoitus perustoimintaan on yhteensä n. 52 000 €.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta tukee sen talousarvioon kohdennetuista varoista vuosittain Paimiossa tapahtuvaa liikunta-, nuoriso- ja hytetoimintaa myöntämällä erilaisia tukia. Tuen saaneita paimiolaisia liikunta-, nuoriso- ja hyte-järjestöjä on vuosittain noin 23-25. Lisäksi liikuntapalveluiden talousarvioon on varattu yhteensä 8000 euron määräraha Paimion Rastin kartta-avustukseen ja Paimion Urheilijoiden Varasvuoren mäkihyppäysalueen kunnossapitoa varten.

Tavoitteiden toteutuminen

Vapaa-aikapalveluiden vuodelle 2022 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin covid-19-pandemian ja käytössä olevien toimitilojen sallimissa rajoissa.

Liikuntapalveluiden tavoitteena oli kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunta-aktiivisuuden lisääminen sekä liikuntaympäristön kehittäminen. Liikuntapalvelut aktivoivat kuntalaisia ja kaupungin työntekijöitä muun muassa kävely- ja pyöräilykampanjoihin osallistumisilla. Kuntalaisille tarjottiin mahdollisuus osallistua yleisurheilun ja frisbeegolfin mestaruuskilpailuihin. Lisäksi Paimion Polku polkuretkitapahtuma keräsivät osallistujia. Muutama perinteinen liikuntatapahtuma jäi toteuttamatta suorituspaikkojen ja osin toimitsijapulan vuoksi. Urheilupuiston nurmikentän valmistumisen viivästyminen vaikuttivat yleisurheilukilpailujen ja miniolympialaisten perumiseen. Ankkalammen veden laadun huono tila ja toimitsijapula vaikuttivat minitriathlonin perumiseen. Koronarajoitteet vaikuttivat alkuvuoden 2022 lasten tapahtumiin. Vuoden kaksi ensimmäistä Peuhista ja uimahalli Solinan hiihtotunnit, jouduttiin myös perumaan. Nämä kaikki vähensivät tapahtumiin osallistuneiden lukumäärää. Toteutuneet tapahtumat olivat kuitenkin onnistuneita ja niissä oli aiemmin totuttu määrä osallistujia.

Liikuntapalvelut teki tiivistä yhteistyötä kaupungin teknisten- ja ympäristöpalvelujen kanssa liikuntapaikkarakentamisessa. Sisäliikuntahallin hankesuunnitelmaan pyrittiin huomioimaan kaikkien käyttäjäryhmien tarpeita. Ankkalammen ulkokuntosali oli myös yksi merkittävä parannus Paimion lähiliikuntapaikkojen tarjontaa. Skeittipuisto avattiin virallisesti elokuun harrastusmessujen yhteydessä ja kokonaisuudesta tuli paljon positiivista palautetta niin kuntalaisilta, kuin lähialueen aktiiviharrastajilta.

Koronasta johtuen kevään ohjaustoiminta käynnistyi vasta helmikuussa. Paltanpuiston palvelukeskuksen remontin valmistumisen myötä käynnistettiin neuroliikkuja-ryhmä sekä esteettömän kuntosalin omatoimivuorot.

Uimahalli Solina oli kiinni yleisöltä tai auki rajoituksin koko sen ajan, kunnes peruskorjausremontti alkoi toukokuussa 2022. Tämä vaikutti merkittävästi koko vuoden kävijämäärään. Syyskausi vietiin läpi kuntosali Kolinassa normaalilla toiminnalla. Yksi työntekijä oli koko syyskauden aktiivisesti koululaisliikunnan apuna ja PaHaMa-hankkeen ryhmän ohjaajana sekä toteuttamassa alakoululaisten uinninopetusta Kaarinan uimahallilla. Uinninopetusta toteutettiin tehokkaasti kahden ohjaajan voimin, sillä vieraalla uimahallilla on rajoitetummin allasaikaa. Syksyllä 2022 uinninopetusta saivat neljännen ja kuudennen vuosiluokan oppilaat.

Paimion seuraparlamentin toiminta jatkui normaalilla tiiviillä yhteistyöllä ja ajankohtaisiin asioihin kantaa ottaen. Seuraparlamentti otti kantaa muun muassa sisäliikuntahallin sijaintiin ja defibrillaattoreiden hankkimiseen Paimioon. Viimeksi mainitun avulla Paimion kaupungintaloon saatiin hankittua oma laite, joka siirrettiin uimahalli Solinasta. Kuntosali Kolinan väliaikaisiin tiloihin hankittiin uusi laite, joka siirretään Solinaan peruskorjausremontin valmistuttua.

PaHaMa-hankeen (Paimion Harrastamisen Malli) ensimmäinen kausi päättyi kesällä 2022. Toista toimintakautta käynnisteltiin uuden koordinaattorin kanssa, joka palkattiin osa-aikaisena (50%) ja

määräaikaisena (1.8.2022-31.7.2022). Toimintaan saatiin aiempaa enemmän osallistujia. Haasteitakin oli, kun ryhmät tuli järjestää vapaiden tilojen ja koulujen työjärjestysten puitteissa. Hankkeen tarkoituksena on tarjota mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mielekäs ja maksuton harrastus koulupäivien yhteyteen. Aluehallintoviraston myöntämä hankeavustus toiselle kaudelle oli 92 000 euroa, mikä oli 8 000 euroa pienempi summa kuin kesällä 2022 päättyneellä kaudella. Budjetin järkeistäminen auttoi kuitenkin siihen, että toteutuvien ryhmien määrää ei pitänyt vähentää. Hanke on tavoittanut syksyn 2022 aikana noin 450 lasta ja nuorta, mikä on lähes 100 osallistujaa enemmän kuin kesäkuussa 2022 päättyneellä ensimmäisellä toimintakaudella.

Hyviä hyte-työn toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä hytetyet eri yhdistyksille. **Arkeen Voimaa -toimintamallia** on jatkettu vuoden 2022 aikana. Keväällä toteuttava ryhmä oli tarkoitettu henkilöille, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu haitta. **Kulttuuria Minulle -hanke**, jonka kohderyhmänä ovat omasta muististaan huolissaan olevat henkilöt, jatkettiin omana palveluna **Kulttuurikammari** -nimellä. Kevään ja kesän aikana toteutettiin parvekejumppia sekä -konsertteja yhteistyössä Paimion Ikäasumisen hankkeen kanssa.

Jakamatta jääneillä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tukirahoilla hankittiin maastorollaattori toimintakyvyltään heikentyneille kuntalaisille, liikuntavälineitä lasten liikuntaan sekä harrastusvälineitä kirjaston Harrastamoon.

Paimion kaupungin poikkihallinnollinen **hyvinvoinnin ja terveyden** ohjausryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana kolmella varsinaisella kokouksella sekä yhdellä koko päivän mittaisella kehittämisspäivällä. Hyte-ohjausryhmän tehtävänä oli laatia hyvinvointikertomuksen raportti vuodelta 2021 sekä arvioida hyvinvointisuunnitelman toteutumista.

Nuorisopalveluiden vuodelle 2022 asetetut toiminnalliset tavoitteet yhteistyön lisäämiseksi koulu- ja sosiaalipalveluiden, seurakunnan, poliisin ja eri järjestöjen kanssa toteutuivat hyvin. Yhteistyötä järjestöjen ja seurakunnan kanssa tehtiin erilaisissa tapahtumissa, mm. Vanhemmuuden viikkona ja Ehkäisevän päihdetyön viikolla ja mm. seurakunnan ruokakassien jakoa yhteistyössä paja- ja etsivätyön kanssa. Myös ukrainalaiset nuoret alkoivat käydä NuortenTuvan toiminnoissa ja tapahtumissa loppuvuonna 2022. Paja- ja etsivän työn asiakkaita ohjautui palveluiden piiriin vähemmän kuin aikasempina vuosina johtuen todennäköisesti oppivelvollisuusiän laajentumisesta 18 ikävuoteen asti.

Nuorisotalo Tillintuvan pihalla oleva **mopotalli** valmistui teknisten palveluiden toimesta loppuvuonna 2021, joten toiminnan käynnistyminen viivästyi kevääseen. Toiminta alkoi maaliskuussa ja vakiintui pysyväksi osaksi nuorisopalveluiden toimintaa. Mopotalli on auki pääsääntöisesti nuorisotalo Tillintuvan aukioloaikoina kolme iltaa viikossa ympäri vuoden, mutta kesäkuukausina nuorisohjaajien ollessa mm. kesäleireillä on ollut pelkästään mopotalli auki, ja kävijämäärät ovat olleet keskimäärin noin sata nuorta / kk.

Järjestöparlamentti kokoontui toimintavuoden aikana säännöllisesti. Järjestöparlamentin organisoimat Harrastemessut toteutettiin Jokipuistossa yhteistyössä Lionsien kanssa elokuun lopulla. Tapahtuma sai positiivista palautetta, ja kävijöitä oli yli tuhat. Tapahtumaa toivottiin järjestettävän säännöllisesti joka syksy.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	351		351	282	- 69	80,5 %	233	21,4 %
Toimintakulut	- 1 580		- 1 580	- 1 415	164	89,6 %	- 1 430	-1,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 229		- 1 229	- 1 133	96	92,2 %	- 1 197	-5,4 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 1 229		- 1 229	- 1 134	95	92,3 %	- 1 197	-5,3 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	351		351	275	- 76	78,3 %	222	24,0 %
Toimintakulut	- 849		- 849	- 845	3	99,6 %	- 693	22,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 498		- 498	- 571	- 73	114,6 %	- 471	21,1 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 498		- 498	- 571	- 74	114,8 %	- 471	21,2 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot				8	8		11	-31,5 %
Toimintakulut	- 731		- 731	- 570	161	77,9 %	- 737	-22,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 731		- 731	- 562	169	76,9 %	- 726	-22,5 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 731		- 731	- 562	169	76,9 %	- 726	-22,5 %

Poikkeamat

Uimahalli Solina oli Covid19-pandemian vuoksi rajoitetun toiminnan alaisena kaikkein vilkkaimpana kautena eli tammi-helmikuussa. Rajoitteet vaikuttivat lopulta koko kevätkauteen. Tammi-huhtikuun välillä oli asiakaskäyntejä yli 10 000 normaalia vähemmän. Tuloina poikkeama normaaliin kauteen oli lähes 40 000 euroa eli puolet vähemmän tavanomaisesta. Merkittävä muutos koko vuoden tulojen laskuun oletetusta aiheutui aikuisasiakkaiden kadosta kuntosalin Kolinan asiakaskunnasta. Uimahallin tavanomainen osuus syyskauden asiakasmaksuista koostuvat lähes 50 prosenttisesti aikuisasiakkaiden maksuista. Väliaikaisen kuntosalin maksavien aikuisasiakkaiden osuus putosi alle 20 prosenttiin tulojen näkökulmasta.

2.1.7. Tekninen lautakunta

TEKNINEN LAUTAKUNTA			
Kokoonpano 1.1.-31.12.2022			
8 kokousta		Puolue	Läsnäolokerrat
Määttänen Markku	puheenjohtaja	Kesk.	8
Viljanen Marko	varajäsen	Kesk.	-
Berg Rauno	varapuheenjohtaja	Kok.	8
Wikman Joonas	varajäsen	Kok.	-
Mulari Marika	jäsen	Vihr.	8
Hermonen Aleks	varajäsen	Vihr.	-
Kuisma Petri	jäsen	SDP	8
Pajala Matti	varajäsen	SDP	-
Lujala Tanja	jäsen	Kesk.	7
Koivisto Nina	varajäsen	Kesk.	1
Kinnunen Lauri	jäsen	PS	3
Lehto Sami	varajäsen	PS	2
Tommila Liisa	jäsen	Kok.	7
Rannikko Piia	varajäsen	Kok.	1
Kuusela Mervi	jäsen	SDP	6
Huhtala Päivi	varajäsen	SDP	2
Taipale Ville	jäsen	Kesk.	8
Kuopila Juha	varajäsen	Kesk.	-
Ansio Sanna-Maija	kaupunginhallituksen edustaja		3
Virta Timo	kaupunginhallituksen varaedustaja		4
Erika Järvinen	nuorisovaltuuston edustaja		8
Niklas Kallio	nuorisovaltuuston varaedustaja		-
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		6
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		2
Saarin Juha	tekninen johtaja, esittelijä		8
Tammisto Sirpa	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä		7
Laine Heidi	toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä		1

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastasi vuonna 2022 noin kahden ja puolen miljoonan euron talonrakennuksen, julkisen käyttöomaisuuden sekä irtaimen omaisuuden investoinneista. Lautakunta vastasi myös noin sadan asian käsittelystä ja toimeenpanosta sekä noin 50 miljoonan euron käyttöomaisuuden yllä- ja kunnossapidosta. Toimialan tärkeää tehtävää kaupungin vetovoiman, viihtyisyyden ja turvallisuuden ylläpitäjänä ja lisääjänä ylläpidettiin vuoden 2022 aikana.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	5 041		5 041	4 826	- 215	95,7 %	4 988	-3,3 %
Toimintakulut	- 5 134		- 5 134	- 5 124	11	99,8 %	- 5 212	-1,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 93		- 93	- 298	- 204	318,5 %	- 223	33,3 %
Poistot ja arvonlennukset	- 2 288		- 2 288	- 2 350	- 62	102,7 %	- 2 209	6,3 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 381		- 2 381	- 2 648	- 266	111,2 %	- 2 433	8,8 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	900		900	1 072	172	119,2 %	902	18,8 %
Toimintakulut	- 4 814		- 4 814	- 4 790	24	99,5 %	- 4 871	-1,7 %
Toimintakate/ jäämä	- 3 914		- 3 914	- 3 718	196	95,0 %	- 3 968	-6,3 %
Poistot ja arvonlennukset	- 2 288		- 2 288	- 2 350	- 62	102,7 %	- 2 209	6,3 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 6 202		- 6 202	- 6 068	135	97,8 %	- 6 178	-1,8 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	4 141		4 141	3 753	- 388	90,6 %	4 086	-8,1 %
Toimintakulut	- 320		- 320	- 333	- 13	104,1 %	- 341	-2,2 %
Toimintakate/ jäämä	3 821		3 821	3 420	- 401	89,5 %	3 745	-8,7 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	3 821		3 821	3 420	- 401	89,5 %	3 745	-8,7 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset

**Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta.
Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu.**

Todennäköisyys
3

Vaikutus
2

Syyt: Teiden sekä rakennusten korjausvelan kasvu ja sen myötä toteutuvan palveluiden tason ylläpitäminen. Henkilökunnan ikääntyminen ja siihen tuomat haasteet sekä resurssien vaje. Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti.

Seuraukset: Palvelutasoa ei säily eikä se ole muokattavissa.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Vastuuhenkilöt:

Henkilöstön koulutus. Prosessikuvausten avulla pyritään kohdentamaan resurssit oikein sekä kehittämään palveluita vastaamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö	
Pandemia tai muu luonnonkatastrofi		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Pandemia, äärimmäiset sää-ilmiöt tai muu luonnonkatastrofi.		
Seuraukset:	Palveluiden tai palvelurakenteen nopea muutos, johon ei olemassa olevilla resurseilla pystytä vastaamaan. Ostopalvelun osuuden lisääntyminen omien resurssien ollessa estyneenä. Laajamittaiset poissaolot ja karanteenit. Mahdollisia terveyshaittoja aiheuttavat joukkoaltistumiset työtiloissa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Etätyö, muut ennaltaehkäisevät käytänteet. Aktiivinen yhteistyö terveysviranomaisten kanssa. Oman tuotannon säilyttäminen kriittisiltä osin.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Operatiiviset			
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön ikäjakauma ja sen myötä tulevat terveydelliset haitat. Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia.		
Seuraukset:	Töiden jakaminen sekä työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta, heikentää työssä jaksamista sekä pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyys. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Koulutus-suunnitelma toteutuu kaikissa työyksiköissä. Tasapuolinen työnjako. Kaikki avoinna olevat virat/toimet saadaan täytettyä. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveys-huollon kanssa.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Tietohallinnon toimimattomuus		Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt:	Resurssipula, sähkökatkot, kyberhyökkäykset		
Seuraukset:	Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Toimimattomuus vaikuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua, kiinteistöjen automaatiota, kameravalvontaa sekä maksuliikennettä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet	
Vahingolliset			
Suuronnettomuudet, tulipalot, myrskyt, tulvat, sähkökatkot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat		Todennäköisyys 2	Vaikutus 3
Syyt:	Luonnonkatastrofit, sään ääri-ilmiöt, tahallinen sabotaasi.		
Seuraukset:	Vahinkojen korjausten pitkittyminen. Toimintojen siirto kiinteistöistä toiseen sekä uusien korvaavien laitteiden ja koneiden saatavuus. Myrskyvaurioiden korjaukseen ei riittävästi resursseja, korjaukset pimeässä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	

toimialojen kesken.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.		
Seuraukset:	Työtilojen turvallisuus ja käytettävyys alenee. Väistötilojen tarve kasvaa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille, ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut ja korjaavat toimenpiteet.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Tietotekniset ongelmat. Ostopalveluiden tarve kasvaa ennakoimattomasti, johtuen korjausvelasta. Talousarvioon varatut määrärahat eivät riitä. Myynti ja vuokratulojen kutistuminen. Koneiden ja laitteiden rikkoutuminen ja uusien hankinta.		
Seuraukset:	Lakisääteiset palvelut tulee turvata taloudellisista toimintaedellytyksistä huolimatta. Palvelutaso kärsii.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä neljä kertaa vuodessa. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue **Tekninen hallinto**
Vastuhenkilö Tekninen johtaja Juha Saarinen

Toiminta-ajatus

Hallinnon toiminta-ajatuksena on tehokkaasti ja taloudellisesti toimiva, asiakkaiden tarpeet huomioiva organisaatio.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tehtäväalue organisoi, johtaa ja valvoo palvelutuotantoa sekä järjestää näihin liittyvät asiakirjapalvelut. Tehtäväalue vastaa lautakunnan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä asiakkaiden palvelusta ja neuvonnasta.

Hallintoon sisältyy kaksi osatehtäväaluetta: yksityistiehallinto, joka valmistelee kaupungin myöntämät yksityisavustukset perustetuille tiekunnille sekä vesihuoltolaitoksen hallinto, joka pääasiassa myy palveluja Paimion Vesihuolto Oy:lle, mutta myös ostaa palveluja yhtiöltä.

Toiminnan resurssit koostuvat 2,7 henkilöstä: tekninen johtaja toimii tekniset ja ympäristöpalvelut toimialan toimialajohtajana, teknisen lautakunnan esittelijänä sekä Paimion Vesihuolto Oy:n toimitusjohtajana. Viheraluemestarin palkkamenoista 20 % sisältyy yksityistiehallinnon osatehtäväalueelle. 50 % yhdyskuntainsinöörin, suunnitteluinsinöörin (ei täyttä vuotta vuonna 2022) ja toimistosihteerin sekä 20 % teknisen johtajan palkkamenoista kirjautetaan vesihuoltolaitoksen hallinnon osatehtäväalueelle ja laskutetaan vesiyhtiöltä. Vastaavasti osatehtäväalue ostaa hallintosihteerin työpanosta 50 % vesiyhtiöltä.

Ympäristöanalyysi

Henkilöstöhaasteet heijastuivat vuodelle 2022 henkilöstön vaihtuvuuden ja poissaolojen kautta. Viime vuosikymmenien henkilöstömäärän sopeuttaminen heijastuu toimialan kykenemättömyyteen vastata muutostilanteisiin. Tämä johtuu pääosin ohueksi sopeutetusta organisaatiosta ja heijastuu kykyyn saavuttaa kasvaneet investointitavoitteet, kykyyn tarjota vakiintuneen taseisia palveluja sekä selviytymiseen muutostilanteissa. Jatkossa tulee pitää huolta siitä, että toimialalla on riittävät resurssit, jotta alati kiristyvät lainsäädännölliset velvoitteet, kasvavan kaupungin tarpeet sekä nykytasoiset palvelut kuntalaisille ja käyttäjille pystytään tarjoamaan siten, että organisaatiossa on tarpeeksi leveyttä selviytymään muutostilanteista.

Vuoden 2022 investoinnit toteutuivat muutamaa poikkeusta lukuunottamatta suunnitellusti. Talonrakennuksen investoinneista merkittävin oli uimahallin peruskorjauksen alkaminen, hanke jatkuu vuodelle 2023. Keskitalon peruskorjaus saatiin vuoden 2022 aikana päätökseen. Investointikohteet muuttuivat vuoden kuluessa käyttäjien tarpeiden muuttuessa, Kriivarin koulun muutostöitä ei toteutettu ja Jukolan jakelukeittiön muutotyöt käynnistettiin. Kokonaisuudessaan investointien nettototeuma talonrakennuksen kustannuspaikalla oli vuonna 2022 noin 101 %.

Julkisen käyttöomaisuuden investoinneista suurin oli Paimion Vesihuolto Oy:n sekä kaupungin yhteishanke urheilupuiston nurmen uusinta ja Kisatien vesihuollon saneeraus, joka saatiin viimeistelytyötä sekä jälkitarkastuksia lukuunottamatta valmiiksi vuoden 2022 aikana. Myös Jokipuiston skeittipaikan viimeistelyt saatiin valmiiksi, kuin myös päällystykset Syybyntiellä, Pakurlanmetsässä ja Sanajalassa uimarantojen kunnostuksen lisäksi. Koivunlinnan kaava-alueen kunnallistekniikan rakennussuunnittelua edistettiin kaavatyön aikataulun mukaisesti. Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit toteutuivat budjetin mukaisesti 101 %:sti. Irtaimen omaisuuden

hankinnat toteutuivat suunnitellusti ja jääkiekkokaukalo uusittiin vuoden 2022 aikana sekä kiireellisenä työnä varmistettiin mäkikeskuksen toiminta kontillisella tilaratkaisulla.

Investointitaso kaupungilla on kokoon, kasvavan kaupungin tarpeisiin sekä käyttöomaisuuden arvoon nähden matala, joka yhdessä kaupungin toiminnan kannalta kriittisten sekä taloudelliselta arvoltaan suurien hankkeiden kanssa kerryttää perustoimintojen kunnossa- ja ylläpidon korjausvelkaa. Tarvittavista resursseista tulisi pitää huolta investointitason kasvaessa. Taloudellisesta tilanteesta huolimatta tulisi sekä talo- että infraomaisuudesta pitää huolta siten, että korjausvelkaa ei kohtuuttomasti siirtyisi tulevaisuuteen ja, että kaupunki pysyisi houkuttelevana ja turvallisena asuinpaikkana ja yritysten toimipaikkana jatkossakin.

Resurssimuutokset

Teknisen hallinnossa aloitti vuonna 2022 suunnitteluinsinööri. Kevät 2022 toimittiin ilman infrapalveluiden vastualueen yhdyskuntainsinööriä ja loppuvuonna tehtävät hoidettiin sijaisjärjestelyin. Myös osa lautakuntatehtävistä jouduttiin äkillisten poissaolojen takia hoitamaan sijaisjärjestelyin.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Palvelutason säilyttäminen (Asiakaspalvelukysely 0-5) (vähemmän kuin)			3,57	3,79
Sijoituslupa- ja käyttöoikeuspäätösten taksat (tarkistettu/tarkastetaan=1, tarkistamatta=0)		1	0	0

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	131		131	98	- 34	74,5 %	108	-9,5 %
Toimintakulut	- 441		- 441	- 468	- 27	106,0 %	- 390	20,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 310		- 310	- 370	- 60	119,4 %	- 282	31,3 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 310		- 310	- 370	- 60	119,4 %	- 282	31,3 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	131		131	98	- 34	74,5 %	108	-9,5 %
Toimintakulut	- 410		- 410	- 433	- 22	105,4 %	- 364	19,0 %
Toimintakate/ jäämä	- 279		- 279	- 335	- 56	120,0 %	- 256	31,0 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 279		- 279	- 335	- 56	120,0 %	- 256	31,0 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 31		- 31	- 35	- 4	114,3 %	- 26	33,9 %
Toimintakate/ jäämä	- 31		- 31	- 35	- 4	114,3 %	- 26	33,9 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 31		- 31	- 35	- 4	114,3 %	- 26	33,9 %

Tulosalue **Infrapalvelut**
Vastuuhenkilö Vs. Yhdyskuntainsinööri Petteri Kylä-Tuomola

Toiminta-ajatus

Infrapalvelut tuottavat yhdyskunnan tarvitsemat ja lain edellytykset täyttävät liikenneväylien ja niihin kuuluvien laitteiden sekä muiden alueiden kunnossapitopalvelut mahdollisimman hyvätasoisina, kokonaistaloudellisuus ja turvallisuus huomioon ottaen. Lisäksi kaupunkilaisille ylläpidetään monimuotoisia ja viihtyisiä yleisiä alueita, jotka muodostuvat puistoista, leikkikentistä, uimapaikoista, ulkoliikuntapaikoista, puistometsistä, pelloista ja talousmetsistä. Palvelut tuotetaan omana työnä ja ostopalveluna.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Keskeisenä toimintana on kaupungin hallussa ja hoidossa olevien liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpito, kunnossapito sekä uusien rakentaminen. Kaupunki huolehtii asemakaava-alueen väylien kunnosta, niiden liikenteenohjauslaitteistosta ja liikenneturvallisuudesta. Vakituista henkilökuntaa tehtäväalueella syksyllä 2022 oli yhdyskuntainsinööriin (50 %) ja viheraluemestarin (0,8) lisäksi kuusi henkilöä.

Liikenneväylien kunnossapitoluokitus sekä viheralueiden hoitoluokitus ohjaavat toimintaa. Puistoja, leikkikenttiä, liikuntapaikkoja ja uimarantoja ja muita alueita kunnossapidetään säännöllisesti ympäri vuoden. Ympärivuotisia työtehtäviä ovat mm. yleisen siisteyden ylläpito. Väylien ja liikuntapaikkojen talvikunnossapitoon tarvittavat resurssit ovat riippuvaisia sääolosuhteista. Vastaavasti sula-aikana tehtäviin töihin, mm. nurmikon leikkuu, niittotyöt ja istutukset, tarvitaan kausityövoimaa.

Katuvalaistusta uusitaan vuosittain energiatehokkaampiin valaisimiin ja ylläpidetään 4- 5 kertaa vuodessa säännöllisesti tehtävillä huoltokierroksilla. Työ tapahtuu ostopalveluna.

Kaupungin hallinnoimat lumen- ja maankaatopaikat tarjoavat paikan huolehtia asianmukaisesti näiden loppusijoituksesta. Vastaanotosta saaduilla tuloilla saadaan paikkojen hoitokustannuksia katettua.

Leikkikentille, ulkoliikunta- ja uimapaikoille asetetut turvallisuusmääräykset lisäävät edelleen alueiden kunnossapito- ja uudistamistarvetta. Myös esteettömyyteen tullaan jatkossa kiinnittämään huomiota.

Hiekkahelmen uimapaikkaa on vuoden 2022 aikana rakennettu esteettömäksi. Lisäksi eri liikuntamuodot ovat tuoneet vaatimuksia esimerkiksi kevytväylien ja kenttien kunnossapitoon ja valaistukseen. Urheilupuistoon tehtiin saneerauksia hulevesien johtamiseen sekä uusittiin tekonurmikenttää ja sen rakenteita.

Leikkikenttien määrää on vähennetty viime vuosina. Jäljelle jäävien kenttien hoitoa, ylläpitoa ja välineiden monipuolisuutta pystytään näin ollen parantamaan. Vuonna 2022 tehtiin leikkipaikkojen kunnostustöitä.

Uuden tieliikennelain kokonaisuudistuksen myötä tulleita uudistuneita pyöriteiden ajoratamerkintöjä varten hankittiin vuonna 2021 vaadittavat liikennemerkkit ja merkkien asennustyö on aloitettu. Työt jatkuivat vuonna 2022.

Sorapintaisia ajoväyliä päällystettiin ja huonokuntoisia ajoväyliä uusintapäällystettiin sekä tehtiin paikkauksia.

Viime vuosikymmenellä on tehtäväalueen vakituinen henkilöstö vähentynyt. Tilalle ei ole palkattu uutta vakituista henkilöstöä. Vajetta on paikattu kausityövoimalla, harjoittelijoilla ja työllistetyillä sekä

ulkoistamalla, jotta on pystytty ylläpitämään lakien ja määräysten sekä annettujen tavoitteiden mukaista, tehtäväalueelle kuuluvan kunnossapidon ja rakentamisen laatutasoa ja määrää. Ulkoistamisessa sopivien ja luotettavien urakoitsijoiden löytäminen ei kuitenkaan välttämättä ole ongelmaton, eikä ulkoistaminen myöskään välttämättä tuo kustannussäästöjä. Yleinen kustannusten, materiaalien sekä energian hinnannousu alkaa myös näkymään infrapalveluiden tuottamisen kustannuksissa.

Tavoite ja keinot	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tiepitäudet km							
- kadut	69,9	70,7	73,4	74,1	77	82,5	82,5
- kevytväylät	29,4	30,0	31,5	32,9	33,8	37,1	37,1
- rakennetut polut (talvikp:a)		3,2	3,3	4,7	5,1	5,1	5,1
- muut tiet	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
yhteensä	106,3	107,8	112,0	115,6	119,8	128,6	128,6
Tievalaistus, km	89,6	90,5	91,4	95,9	95,9	96,9	97,7
Talvikunnossapito, ko.vuonna päättynyt talvi							
- liukkaudentorjunta materiaali, t	257	548	627	593	565	227	556
- auras kierroksia	12	10	12	20	3	14	24
Leikkikentät kpl	23	21	20	19	18	18	18
Uimapaidat kpl	3	3	3	3	2	2	2
A2-luokan puistoa ha	29	26	26	26	26	26	26
Maisemaniittyjä ha	8,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Puisto-/ taajamametsiä ha	286	286	286	286	286	286	286
Taloussmetsiä ha	225	225	225	225	225	225	225
Peltoa ha	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5
Luistinkentät kpl	6	6	6	6	6	6	6
Valaistut kuntoreitit/ m (sis.Jokipuisto)	5630	5720	5720	7120	8760	8760	8760

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Jaksava, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilökunta				
Kehityskeskustelut käydään (toteuma %)	100	100	100	100
Yleisten alueiden turvallisuus ja hyvä ympäristökuva				
Liikennealueittain ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,3	3,3	3,52	3,52
Talvihoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,27	3,27	3,59	3,59
Puistojen hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,76	3,76	3,77	3,77
Leikkipaikkojen ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,58	3,58	3,52	3,75
Taajamametsien hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,54	3,54	3,18	3,62
Huonokuntoiset päällysteet uusitaan (m2/vuosi)	12 000	14 882	12 000	12 121
Vanhan katuvalaistuksen saneeraus (valopisteitä/a)	120	131	120	120
Vanhojen asuntoalueiden hulevesiviemärointi (m/hv+kaapelointi)	0	0	0	0

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	80		80	172	92	215,5 %	138	24,3 %
Toimintakulut	- 1 306		- 1 306	- 1 402	- 97	107,4 %	- 1 353	3,6 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 226		- 1 226	- 1 230	- 4	100,4 %	- 1 215	1,3 %
Poistot ja arvonlennukset	- 873		- 873	- 860	13	98,5 %	- 807	6,5 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 099		- 2 099	- 2 091	9	99,6 %	- 2 023	3,4 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	80		80	172	92	215,5 %	138	24,3 %
Toimintakulut	- 1 230		- 1 230	- 1 328	- 98	108,0 %	- 1 255	5,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 1 150		- 1 150	- 1 156	- 6	100,5 %	- 1 117	3,5 %
Poistot ja arvonlennukset	- 873		- 873	- 860	13	98,5 %	- 807	6,5 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 2 023		- 2 023	- 2 016	7	99,7 %	- 1 925	4,8 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot								
Toimintakulut	- 76		- 76	- 74	2	97,6 %	- 98	-24,2 %
Toimintakate/ jäämä	- 76		- 76	- 74	2	97,6 %	- 98	-24,2 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 76		- 76	- 74	2	97,6 %	- 98	-24,2 %

Tulosalue **Kiinteistöpalvelut**
Vastuhenkilö Kiinteistöpäällikkö Tero Aaltonen

Toiminta-ajatus

Kiinteistöpalvelut tuottavat kaupungin kiinteistöpalveluja niin, että tiloissa on kaikkien terveellistä ja turvallista työskennellä ja toimia. Kiinteistöpalvelut muodostuvat rakennusteknisistä töistä, sekä kunnossapitotöistä ja kiinteistönhoitopalveluista. Tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella toiminnalla taataan hyvä kiinteistöjen kunto, sekä rakennusten elinkaaren piteneminen.

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on käyttäjiä palvelevien tilojen yllä- ja kunnossapito sekä tilojen osoittaminen käyttötarkoitukseen ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Kiinteistöpalveluiden toimeen kuuluu myös hankkia kaupungin tarpeisiin ruoka- ja siivouspalvelut. Kiinteistönhoito, -huolto ja kunnossapito tuotetaan sekä omana, että alihankintatyönä. Ruoka- ja siivouspalvelut tuotetaan ISS Palvelut Oy:n toimesta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kiinteistöpalvelut tuottavat kiinteistön ylläpitopalveluita, joista aiheutuvat kustannukset peritään suoraan toimialoilta ja niiden yksiköistä sisäisten ylläpito vuokrien sekä läpilaskutettavien ateria- ja siivouspalveluiden muodossa. Ylläpito vuokrien määrittäminen on suoritettu vuodesta 2014 alkaen. Toteutuneiden kustannusten yksityiskohtaisempaa kohdentamista oikeille tahoille tarkennetaan edelleen. Kunnossapito- ja kiinteistöhoitohenkilöstön tuntikirjanpitoa ylläpidetään ja laskujen jakoperusteita tarkennetaan edelleen jo tiliointivaiheessa.

Kiinteistönhoitotöitä ovat mm. tekninen huolto, talonmiespalvelut, käyttäjäpalvelut, energiankulutuksen seuranta ja kiinteistöjärjestelmien sekä huoltokirjojen ylläpito.

Kiinteistöjen kunnossapitotehtäviä on mm. korjaus-, rakentamis- ja asennustyöt sekä käyttäjäpalveluiden avustaminen.

Kiinteistöpalvelut ylläpitävät kaupungin omistamia sekä hallinnoimia kiinteistöjä ja rakennuksia (~250 500 r-m³ / ~58 500 k-m²) sekä niihin liittyviä ulkoalueita (~50 ha). Kiinteistönkanta koostuu pitkälti koulu- ja päiväkotirakennuksista. Kuluneen vuoden aikana kiinteistökantaan kasvoi yhdellä kiinteistöllä, kun kaupunki osti ajoharjoitteluradan. Energiansäästötoimet ovat oleellinen osa toimintaa, mutta vuoden 2022 aikana sähköenergian huomattava hinnannousu sekä mahdollinen riski sähköenergian riittävyydestä on pyritty huomioimaan toiminassa. Suomessa energiamarkkinoiden toiminta ja kustannusten nousupaineet tulee kiinteistöpalveluissa huomioida myös tulevien vuosien aikana. Uusiutuvan energian lähteitä on lisätty vuosien saatossa kaupungin kolmeen eri kohteeseen. Kaupungintalon, Yläkoulun ja Tapiolan päiväkodin katoilla olevat aurinkopaneelit ovat tuottaneet sähköä kuluneen vuoden aikana n.163,6MWh. Energiajärjestelmien muutostyöt tulevat myös tehtäväksi tulevina vuosina, kun kaupungin on luovuttava kiinteistöissään öljylämmityksestä vuoteen 2024 mennessä. Tietoon on myös tullut T5- ja T8-tyyppisten loisteputkien valmistuksen loppuminen vuoden 2023 aikana.

Kiinteistöpalveluiden henkilökuntaan kuuluu kiinteistö- ja palvelupäällikön lisäksi kahdeksan kiinteistönhoitajaa, neljä kunnossapidon rakennusammattimista sekä kiinteistömestari. Kiinteistönhoitoa ja kunnossapitoa hankitaan myös ostopalveluina. Ostopalveluiden- sekä materiaalienhankinta varten tehtävien tarjouspyyntömateriaalin valmistelu sekä tarjousten pyytäminen sitoo hallinnollista resurssia huomattavasti. Kiinteistöpalvelut myi Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymälle kiinteistönhoitoa palvelua, mutta se päättyi kuluneen vuoden loppuun hyvinvointialueiden perustamisen myötä. Hyvinvointialueen syntymisen myötä myös Paimio-Sauvon terveyskuntayhtymä purettiin ja terveyskeskuskiinteistön hallinta päätettiin siirtää kiinteistöpalveluiden haltuun ja hoitoon 1.1.2023 alkaen.

Siivous- ja ateriapalveluiden tilaajan tehtäviin kuuluu valvoa, että palveluntuottaja noudattaa palvelusopimuksia niin, että tuotetulla ylläpito- ja perussiivouspalveluilla luodaan turvallinen, terveellinen sekä viihtyisä toimintaympäristö kiinteistöjen käyttäjille. Hyvällä siivouksella on positiivista vaikutusta sisäilmanlaatuun sekä pintamateriaalien pidempään käyttöikään. Ateriapalveluissa valvotaan, että palveluntuottaja noudattaa eri asiakasryhmien ravintosisältösuosituksia, annoskokoja sekä ruoan laatua. Siivous- ja ateriapalveluiden tilaajan yhteyshenkilönä toimii palvelupäällikkö. Siivouspalveluiden osalta palautteiden määrä on ollut loppuvuodesta huomattava ja tilaajana olemme joutuneet puuttumaan työnlaatuun useamman kohteen osalla. Palautteiden myötä on myös syntynyt sanktioitavaa 34.600,00€.

ISS Palvelut Oy:n kanssa on laadittu palvelusopimus, jonka sopimuskausi alkoi 30.6.2021. Palvelusopimus on voimassa 30.6.2026 asti ja tätä on mahdollista jatkaa kahdella yhden vuoden optiolla. Palvelusopimus on irtisanottavissa 12 kuukauden irtisanomisajalla, kun sopimuskausi on kestänyt neljä (4) vuotta. Siivousaineiden ja -tarvikkeiden hankinnat ja laskutuksen hoitaa palveluntuottaja sopimuksen mukaisesti. Pehmopaperien ja käsisaippuiden hankinnan sekä toimituksen kiinteistöpalvelut päätti ottaa hoitaakseen 1.1.2023 alkaen, jotta kustannuksia saadaan alennettua. Siivottavia rakennuksia kaupungilla on 37 kpl. Siivousneliöt on ollut n. 37758 m². Palveluntuottaja on tuottanut vuodessa ateriasuoritteita noin 607 963 kpl, johon sisältyy aamupalat, lounaat, välipalat, päivälliset, päiväkahvit ja iltapalat.

ISS Palvelut Oy:lle on vuokrattu kaupungin valmistus- ja jakelukeittiöt sekä yksi palvelukeskussäätiön valmistuskeittiö ruokapalveluiden tuottamiseksi. Sopimuksiin kuuluu Vistan-, Lukion- ja PaltanPadan valmistuskeittiöt sekä Hanhijoen ja Kriivarin koulujen, Tapiolan, Ala-Vistan, Jokelan ja Lempilän päiväkotien jakelukeittiöt. Vuokrasopimukset ovat voimassa kuten palvelusopimuskin. PaltanPadan vuokrasopimus on määritetty siirtyväksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Rakennuskannan korjausvelka on tuonut mukanaan työsuojelullisia ongelmia, joita joudutaan ratkaisemaan myös käyttöpuolen määrärahoilla. Yleistyneet sisäilmaongelmat edellyttävät kiinteistöpalveluiden koko henkilöstöltä nopeaa ratkaisuhakuisuutta, jotta tilat saataisiin pidettyä käyttökelpoisina ja turvallisina. Sisäilmatyöryhmän kokouksissa käsitellään ilmenneiden ongelmien ratkaisumahdollisuuksia sekä todetaan jo tehtyjen toimenpiteiden toimivuus ja riittävyys.

Sivistyspalveluiden asiakasmäärien kasvu ja tilojen muutostarve luo haastetta nykyisiin olemassa oleviin kiinteistöihin. Yhdessä eri toimialojen kanssa olemme pyrkineet tilakäytön tehostamiseen olemassa olevien kiinteistöjen osalla. Normaalin kunnossapidon lisäksi laajamittaisempien saneerauksien suunnittelussa on otettu huomioon tilojen tehokas ja monipuolinen käyttömahdollisuus. Tilojen vapautuessa ne pyritään nopeasti resurssien puitteissa jatkojalostamaan, joko palvelemaan kaupungin omia toimintoja tai ulosvuokrattavaksi.

Henkilöstöresurssien riittävyys on edelleen haaste. Kiinteistöpalveluilla ei ole sijaisjärjestelmää, jolla mahdollisia poissaoloja pystytään paikkaamaan. Vuosilomat sekä sairaspöissaolojen paikkaaminen rasittaa entisestään käytössä olevaa resurssia ja aiheuttaa ylikuormitusta henkilöstössä pidemmällä aikavälillä. Myös kiinteistöpalveluiden hallinnollisiin tehtäviin on lisääntynyt ennalta-arvaamatonta selvitystyötä ja raportointia, jotka rasittavat perustehtävien hoitamista. Myös keskeytyksettömän työajan määrä tulisi jatkossa taata, jotta tehtävät pystyttäisiin hoitamaan laadukkaasti. Eläköitymisen ja muun poistumisen johdosta vapautuvat toimet tulisi saada edelleen täytettyä, jotta nykyinen palvelutaso saadaan ylläpidettyä. Ulkoisia palveluntuottajia on käytetty soveltuvilta osin ja hankintaohjeiden mukaan paikkaamaan resursseja ja osaamista.

Kiinteistöjen käytössä tapahtuvat loma-ajat sekä palvelukatkot ovat olleet aika-ajoin ainoa ajanjakso, jolloin kiinteistöpalveluiden on ollut mahdollista tehdä suurempia korjaustöitä kiinteistöissä. Nämä ajankohdat osuvat useasti kiinteistöpalveluiden henkilökunnan vuosilomien ajankohdalle, jolloin resurssia ei ole tehtävien hoitamiseen riittävästi. Kiinteistöhoito- ja

kunnossapitopalveluiden moninaisuus luo haasteita tehtävien hoitamisessa. Kuluneen vuoden aikana sairauspoissaolot ovat rasittaneet kiinteistöpalveluita. Poissaolojen myötä henkilöstön jaksaminen ja työkyvyn säilyttäminen on ollut kiinteistöpalveluiden suurin haaste. Vuoden 2024 aikana henkilöstöstä viisi henkilö saavuttaa eläköitymisiään. Seuraavan viiden vuoden aikana kiinteistöpalveluiden henkilökunnasta 40% on mahdollisuus eläköityä.

Toimintaa kuvaavia lukuja	2020	2021	2022
Rakennuksia (kpl)	90	90	92
Rakennuksia (r-m3)	n. 250459	n. 250495	n. 252470
Rakennuksia (k-m2)	58523	58523	59234
Kaukolämpöön liitetty (kpl/r-m3)	36 / 209116	36 / 209116	37 / 210690
Sähkölämmitteisiä rakennuksia (kpl)	9	9	10
Aurinkovoimaloiden sähköntuotto (kpl/MWh)	3/58	3/156,3	3/163,6
Öljylämmitys (kpl/r-m3)	3 / 2920	3 / 2920	3 / 2920
Sähkö (kWh/r-m3/v)	16,8	17,0	15,6
Vesi (m3/r-m3/v)	0,08	0,09	0,06
Kiinteistöjen käyttökulut (lämpö+sähkö+vesi) (€/v)	965 951€/v	1 039 436€/v	1 092 660€/v
Siivottavaa lattiapinta-alaa (h-m2)	38 256	37 758	37 758
Ateriapalveluiden tuotetut ateriat (kpl/v)	*650 000	*600 997	607 963

* Arkean aikana on ollut ateriasuoritteita, jonka laskentatapa on erilainen.

Resurssimuutokset

Kiinteistöpalveluiden henkilöresurssista on puuttunut kunnossapidon työntekijä marraskuusta 2021 asti, kun työntekijä siirtyi sisäisesti kiinteistömestarin tehtäviin. Paikan täyttämistä suunnitellaan täydennettäväksi kevään 2023 aikana, kun kiinteistöpalveluiden palvelustrategiaa tarkastellaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Jaksava, motivoitunut ja osaava henkilöstö				
Henkilöstöä koulutetaan (kurssit/hlö/v)	2	2	2	1
Kehityskeskustelut käydään vuosittain (toteuma-%)	70	100	100	100
Kaupungin hankkima ruokapalvelu vastaa palvelusopimusta				
Ruokapalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)		1	1	0
Ruokapalvelun asiakastyytyväisyyskysely (Palveluntuottaja tekee, arvostelu 1-5)	3,4	3,5	2,77	3,29
Ruokapalveluiden palautteet (kpl/v)		105	20	28
Kaupungin kiinteistöt ovat kunnossa ja palvelevat käyttäjiä				
Kiinteistöt kuntokartoitetaan kunnostustarpeen kartoittamiseksi. (valmius-%/r-m3)	70	70	70	70
Palaverit käyttäjien kanssa. (kpl/v)	30	65	60	68
Palaverit palveluntuottajien kanssa (kpl/v)	6	28	22	35
Siivouspalvelun asiakastyytyväisyyskysely (palveluntuottaja tekee. Arvostelu 1-5)	3,5	3,4	3,13	
Siivouspalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)		3	2	4
Siivouspalveluiden palautteet (kpl/v)		168	120	245
Investointihankkeiden toteutuminen %	100	80	100	80

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	4 830		4 830	4 556	- 274	94,3 %	4 742	-3,9 %
Toimintakulut	- 3 387		- 3 387	- 3 253	134	96,0 %	- 3 468	-6,2 %
Toimintakate/ jäämä	1 443		1 443	1 303	- 140	90,3 %	1 274	2,3 %
Poistot ja arvonlennukset	- 1 415		- 1 415	- 1 489	- 75	105,3 %	- 1 402	6,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	28		28	- 187	- 215	-668,0 %	- 129	45,2 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	689		689	803	114	116,5 %	656	22,3 %
Toimintakulut	- 3 174		- 3 174	- 3 029	145	95,4 %	- 3 252	-6,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 2 485		- 2 485	- 2 227	259	89,6 %	- 2 596	-14,2 %
Poistot ja arvonlennukset	- 1 415		- 1 415	- 1 489	- 75	105,3 %	- 1 402	6,2 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 3 900		- 3 900	- 3 716	184	95,3 %	- 3 998	-7,0 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	4 141		4 141	3 753	- 388	90,6 %	4 086	-8,1 %
Toimintakulut	- 213		- 213	- 224	- 10	104,9 %	- 217	3,4 %
Toimintakate/ jäämä	3 928		3 928	3 530	- 398	89,9 %	3 869	-8,8 %
Poistot ja arvonalennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	3 928		3 928	3 530	- 398	89,9 %	3 869	-8,8 %

2.1.8. Ympäristölautakunta

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			
Kokoonpano			
- Kokouksia 9, asioita 99		Puolue	Läsnäolokerrat
Mäkelä Timo	puheenjohtaja	Kok.	9
Backman Rami	varajäsen	Kok.	-
Koivukangas Olli	varapuheenjohtaja	SDP	8
Ristilä Pasi	varajäsen	SDP	1
Alander Eira	jäsen	Kesk.	9
Koriseva Piia	varajäsen	Kesk.	-
Korhonen Toni	jäsen	PS	5
Mäkelä Matti	jäsen	PS	1
Kyynäräinen Ulla	varajäsen	PS	2
Särvä Joonas	jäsen	Kok.	8
Wikman Joonas	varajäsen	Kok.	1
Sipilä Salla	jäsen	Vihr.	7
Oinonen Terhi	varajäsen	Vihr.	-
Tukia Ismo	jäsen	Kesk.	8
Uotila Antti	varajäsen	Kesk.	1
Rannikko Piia	jäsen	Kok.	6
Tiittanen Katja	varajäsen	Kok.	-
Mäkinen Hanna	jäsen	Vas.	1
Toukonen Henri	varajäsen	Vas.	5
Pelkonen Peetu	nuorisovaltuuston edustaja		7
Tranberg Pinja	nuorisovaltuuston varaedustaja		1
Tuominen Annica	kaupunginhallituksen edustaja		6
Reponen Terhi	kaupunginhallituksen varaedustaja		3
Kaarlela Markus	kaupunginhallituksen puheenjohtaja		6
Jussinmäki Jari	kaupunginjohtaja		4

		Puolue	Läsnäolokerrat
Lindvall Virpi	Esittelijä		9
Vuorinen Anita	Pöytäkirjanpitäjä		8
Koponen-Laiho Sinikka	Pöytäkirjanpitäjä		1

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalveluiden toiminta-ajatuksena on paimiolaisten tarpeiden mukaisesti ja siihen osoitetuilla resursseilla taata kestävän kehityksen periaatteiden mukainen, viihtyisä, virikkeinen, turvallinen, laadukas ja taloudellinen yhdyskunnan elinympäristö ohjaamalla alueiden käyttöä ja rakentamista, harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristöhuoltoa ja laatimalla luotettavaa rekisteri- ja paikkatietoaineistoa.

Lautakunnan alaisen vakinaisen henkilökunnan määrä oli 31.12.2022 yhteensä 10.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	211		211	228	17	107,9 %	247	-7,8 %
Toimintakulut	- 846		- 846	- 856	- 10	101,1 %	- 759	12,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 635		- 635	- 628	7	98,9 %	- 512	22,7 %
Poistot ja arvonlennukset	- 6		- 6	- 2	3	41,7 %	- 6	-58,3 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 641		- 641	- 630	10	98,4 %	- 518	21,8 %

(1 000 €) ulkoiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	211		211	227	16	107,7 %	246	-7,7 %
Toimintakulut	- 780		- 780	- 777	3	99,6 %	- 683	13,8 %
Toimintakate/ jäämä	- 569		- 569	- 550	19	96,6 %	- 437	25,9 %
Poistot ja arvonlennukset	- 6		- 6	- 2	3	41,7 %	- 6	-58,3 %
Tilikauden yli- /alijäämä	- 575		- 575	- 552	22	96,1 %	- 442	24,8 %

(1 000 €) sisäiset	Alk.per talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022 /Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot							1	-50,0 %
Toimintakulut	- 66		- 66	- 78	- 13	119,2 %	- 76	3,4 %
Toimintakate/ jäämä	- 66		- 66	- 78	- 12	118,5 %	- 75	4,0 %
Poistot ja arvonlennukset								
Tilikauden yli- /alijäämä	- 66		- 66	- 78	- 12	118,5 %	- 75	4,0 %

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset		
Maankäytön suunnittelun hidas eteneminen.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Kaavaprosessin pitkittyminen erilaisten selvitysten puutteellisuuksista tai niihin kohdistuvista valituksista johtuen.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Selvitysten tarjouspyynnöt tulee laatia huolella ja riittävän aikaisessa vaiheessa. Prosessin tulee olla kuvattu.		Vastuuhenkilöt: Kaavoituspäällikkö
Arviointi: Koivulinnan kaava-alueelle tehtävät selvitykset hidastivat asemakaavan etenemistä. Tieto tarvittavista selvityksistä olisi ollut hyvä olla tiedossa ja valmisteluvaiheessa.		
Operatiiviset		
Henkilöstön jaksaminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Pitkittyneet ja ennakkoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisön hyvinvointia. Tehtävät on jaettu niin, että pääsääntöisesti yksi ihminen vastaa hänelle asetetuista työtehtävistä. Poissaolotilanteissa näistä tehtävistä selviytyminen työtehtäviä jakamalla aiheuttaa pitkittyessään työssä uupumista. Päteviä sijaisia on hankala löytää.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään. Esimiestyöhön panostaminen; säännölliset keskustelut, herkkä puuttuminen, työtehtävien jakaminen uudelleen. Tarvittaessa kehityskeskustelut.		Vastuuhenkilöt: Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri
Arviointi: Henkilöstön jaksaminen oli vaihteleva osatehtäväalueilla, mutta pääasiassa työkuormitus ei kasvanut liian suureksi.		
Tiedon poistuminen henkilöstövaihdosten myötä ja ammattitaitoisen työvoiman löytämisen vaikeus	Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt: Pitkäaikaiset työntekijät vievät mukanaan paljon hiljaista tietoa. Kunta-alan palkat eivät juuri houkuttele yksityisiltä markkinoilta työntekijöitä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Työntekijöiden työsuhteiden limittäminen. Riittävät dokumentointivälineet ja rekisterit. Työn houkuttelevuuden lisääminen muilla kuin rahallisin keinoin.		Vastuuhenkilöt: Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri
Arviointi: Henkilöstövaihdoksia ei tapahtunut		
Esimiestyön organisaation rakenteet.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Esimiehillä on hyvin vähän aikaa paneutua johtamiseen työtehtäviensä ohella.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Johtamiselle ja kehittämistyölle tulisi saada riittävästi aikaa esimerkiksi työtehtäviä delegoimalla tai lisäresursseilla.		Vastuuhenkilöt: Kaavoituspäällikkö Paikkatietopäällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelusihteri

Arviointi:

Esihenkilötyöhön on pystytty aika ajoin riittävästi panostamaan. Ajan ottaminen opastukselle ja delegoinnille tehostaisi henkilöresurssien käyttöä.

Vahingolliset
Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet.
Todennäköisyys
2

Vaikutus
3

Syyt: Ympäristövahinkojen ja onnettomuuksien aiheuttamat riskit (esim. pohjavesialueen, maaperän tai vesistön pilaantuminen) voivat olla seurauksiltaan hyvin vakavia.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Toimintamallit vahinkojen varalle luotava.

Vastuuhenkilöt:

Ympäristönsuojelusihteri

Arviointi:

Luonnonolosuhteista johtuvien vaaratilanteiden myötä on huomioitu esimerkiksi rantarakentamisen tarkempi selvittäminen. Ympäristöön vaikuttavien toimintojen luvittamiseen on suhtauduttu kriittisesti.

Tietohallintoriskit
Todennäköisyys
2

Vaikutus
2

Syyt: Tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit vaikuttavat olennaisesti alalla.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Toiminnan häiriöttömyyteen on varauduttu mahdollisimman hyvin rekisteri- ja paikkatietojärjestelmien osalta käyttämällä omaa palvelinympäristöä. Mittauslaitteissa käytetään sekä omaa tukiasemaa että laitetoimittajan tarjoamaan virtuaaliverkkoa, jolloin toimintavarmuus kasvaa.

Vastuuhenkilöt:

Paikkatietopäällikkö

Arviointi:

Tietosuojaan, tietoturvaan tai tietotekniisiin toimintoihin ei kohdistunut merkittäviä ongelmia.

Taloudelliset
Ostopalveluiden kustannusten ennakoidun suuri kasvu.
Todennäköisyys
3

Vaikutus
1

Syyt: Tietojärjestelmiin on panostettava joka vuosi enemmän. Joitain päivityksiä voi siirtää eteenpäin, mutta yleensä se ei ole kannattavaa.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Hintojen nousun arvion pyytäminen ICT-palveluja toimittavilta yrityksiltä ennen talousarvion valmistelua.

Vastuuhenkilöt:

Paikkatietopäällikkö.

Arviointi:

ICT-palveluiden kustannukset ylittyivät maltillisesti.

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Vastuualue **Kaavoitus**
Vastuhenkilö Kaavoituspäällikkö Jouni Kiimamaa

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen tehtävänä hallintosäännön mukaisesti on maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelutyöt tavoitteenaan kaupungin kehitystä tukeva, toimiva ja edullinen yhdyskuntarakenne sekä ajan tasalla oleva kaavoitustilanne (ajantasa-asetus). Kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus. Lain yleisenä tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen siten, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminta sisältää yleis- ja asemakaavojen sekä kaavamuutosten laatimisen sekä näihin liittyvien maankäytön suunnitelmien, selvitysten ja sopimusten valmistelutyön. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus hoidetaan pääosin omana työnä. Tarvittaessa käytetään myös ostopalveluja pääasiassa kaavaselvitysten tekemiseen. Vireillä olevia kaavahankkeita on vuosittain 4-6 kpl. Lisäksi toimintaan kuuluu alueiden käyttöön liittyvä neuvonta ja lausuntojen antaminen rakentamiseen liittyvissä lupa-asioissa.

Henkilöstön määrä on 2: Kaavoituspäällikkö ja suunnitteluavustaja.

Kaavoitus valmistelee maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti joka vuosi kaavoituskatsauksen. Siinä kerrotaan tarkemmin kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja suunnitteilla olevista kaava-asioista. Ympäristölautakunta hyväksyi 25.1.2022 kaavoituskatsauksen 2022.

Vuoden 2022 aikana eri käsittelyvaiheissa olevia asemakaavoja ovat olleet Koivulinnan asemakaava ja asemakaavan muutos, Ampeeritien asemakaavan muutos, Maurizintien asemakaavan muutos sekä Teollisuustie 6 K25 asemakaavan muutos. Pakurlantien asemakaava ja asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.11.2022. Vistan osayleiskaavan osittainen kumoaminen alueilta, joihin saattaa kohdistua ratalinjauksen muutoksia Helsingin ja Turun välisen nopean junayhteyden suunnitteluhankkeessa, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 8.6.2022. Kaava tuli voimaan 12.8.2022.

Maapolitiikka sisältää kaupungin maanhankintaan ja kaavojen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset yhdyskuntien ja kaupungin kehittämiseksi. Paimion kaupungissa maapolitiikan toteutumista seuraa kaupunginhallituksen asettama maapoliittinen toimikunta, joka kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa. Toimikunnassa ovat mukana eri valtuustoryhmien edustajat, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, tekninen johtaja sekä paikkatietopäällikkö. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä kaavoituspäällikkö. Toimikunnassa tarkastellaan säännöllisesti mm. kaupungin tonttivarantoa ja maaomaisuutta. Tarvittaessa varaudutaan kaavoitettavan maan hankintaan maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Paimion kaupungin ensimmäinen maapoliittinen ohjelma 2019-2021 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.6.2019.

Riittävän ja oikea-aikaisen maanhankinnan varmistamiseksi sekä asemakaavoituksen ohjelmointia varten seurataan mm. seuraavia muuttujia:

- Kaupungin maanomistus Vistan osayleiskaavan asemakaavoittamattomilla keskustatoimintojen sekä asuin- ja työpaikkarakentamiseen varatuilla alueilla (ha).
- Kaupungin myyntivalmiit pientalorakentamiseen (AO/AP) tarkoitetut tontit (kpl).
- Kaupungin muut asuinrakentamiseen (AR/AK/AL) tarkoitetut tontit (kpl).
- Kaupungin myyntivalmiit yritysarakentamiseen (KTY/KLT/PL/Y) tarkoitetut tontit (kpl).
- Kaupungin kaavoitetut, asuinrakentamiseen tarkoitetut tontit (AO, AP, AR, AK, AL), joilla ei ole kunnallistekniikkaa (kpl).

- Kaupungin muut kaavoitetut, eri käyttötarkoituksin osoitetut tontit, joilla ei ole kunnallistekniikkaa (kpl).
- Lisäksi seurataan vastaavia em. tonttien lukumääriä myös yksityisten, yritysten ja yhteisöjen omistamilla alueilla.

Resurssimuutokset

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö				
Koulutuspäivät (pv/v)	6	6	6	8
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat				
Sisäiset kaavoituspalaverit (kpl/v)	5	4	8	7
Kaavoituskatsaus (laadittava), (laaditaan=1, ei laadita=0)	1	1	1	1
Kaupungin maanomistus Vistan osayleiskaavan asemakaavoittamattomilla alueilla				
Asumiseen tarkoitettua aluetta (AO, AP, AR, AK) (ha)	54	48	48	48
Työpaikka-aluetta (T, TP) (ha)	0	0	0	1,55
Monipuolinen tonttitarjonta kysyntää vastaavasti				
Kaupungin tonttivaranto (myyntivalmiit) (kpl/v)	47	34	30	40
Kaupungin tonttivaranto (kunn.tekn. puuttuu) (kpl/v)	9	9	50	9
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elinympäristö				
Kaavakkeiden/lomakkeiden ylläpito/kehittäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	1	1	1	1
Hinnaston ajan tasalla pitäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	1	1	1	1

Vastuualue **Paikkatieto**
Vastuuhenkilö Paikkatietopäällikkö Virpi Lindvall

Toiminta-ajatus

Paikkatietopalvelut toimii tukipalveluna ympäristöpalveluiden alaisille toiminnoille, mutta myös teknisten palveluiden ja koko kaupungin toiminnoille tuottaen luotettavaa mittaus-, rekisteri- ja paikkatietoaineistoa päätöksenteon pohjaksi ja sisäisten sekä ulkoisten asiakkaiden tarpeisiin. Rajapintaratkaisujen rakentaminen, työvälineiden tarjoaminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen ovat merkittävä osa paikkatietopalveluiden toimintaa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paikkatietopalvelut palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin eri hallintokuntia rekisteri-, paikkatieto- ja mittausasioissa. Paikkatietopalvelujen keskeisiä tehtäviä ovat pohja- ja johtokartan ylläpito, suunnitelmiin ja kiinteistökauppoihin liittyvät arkistointityöt, kaupungin maaomistukseen liittyvät valmistelutyöt, lainhuudatus sekä rekisteri-, ja paikkatiedollinen ylläpito, kiinteistöjen muodostamiseen, rakennuslupiin ja kunnallistekniikan rakentamiseen liittyvät mittaukset, paikkatietoaineistojen ylläpito, taloushallinnon osatehtävät sekä rekisteri- rajapinta- ja karttapalveluiden ylläpito- ja kehitystehtävät. Paikkatietopäällikkö toimii kaupanvahvistajana, josta tuloutus paikkatietoon.

Henkilöstön määrä on kolme henkilöä: paikkatietopäällikkö, paikkatietokäsittelijä ja kartoittaja.

Kiinteistöihin, paikkatietoaineistoihin ja eri rekistereihin liittyvän tiedon tuottamista ja hallintaa tehtiin yhteistyössä omien hallintokuntien, valtion viranomaisten ja muiden alueen kuntien kanssa. Paimio oli mukana useissa kansallisissa hankkeissa, mm. Infra-O, Kaatio sekä loppuvuodesta käynnistynyt Indiko. Valtionvarainministeriön rahoituksella kehitettiin kansallisten vaatimusten mukaisia järjestelmiä ja toimintatapoja yhdessä ohjelmistotoimittajien ja muiden kuntien kanssa varautuen tuleviin uusiin lakeihin ja lakimuutoksiin.

Yleisten alueiden lohkomisia ei valmistunut.

Paikkatietokäsittelijä suoritti KiRa-projektin toimenpiteitä oman työnsä ohessa, joihin kuuluivat mm. rakennus-, osoite- sekä katurekisterin ylläpito, kunnallistekniikkaan ja hankkeisiin liittyvien suunnitelmien kokoaminen ja arkistointi.

Kartoittaja on hoitanut rakennusluvassa määrätyt rakennuspaikan merkinnät, tonttien lohkomismaastotyöt, vesihuollon aineistojen sekä pohjakartan mittaamisen.

Luodut tietokannat ja kartta-aineistot pidettiin ajan tasalla jatkuvalla täydennystyöllä. Koko Paimion kattava ilmakekuus tehtiin kesällä ja aineistoa hyödynnettiin laajasti rakennusrekisterin tarkistustyössä, kaavoituksessa ja markkinoinnissa.

Resurssimuutokset

Kartoittaja vakinaistettiin vuoden alussa.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö				
Koulutuspäivät (pv/v)	3	7	12	10
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	66	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat				
Lähikuntien mittaushenkilöiden väliset palaverit (kpl/v)	0	1	3	1
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu ajantasainen ja informatiivinen toimintaympäristö				
Yleisten alueiden lohkominen (alue/v)	0	3	2	0
Rakennusrekisterin päivitys (kiinteistöä/v)		100	250	221

Vastuualue **Rakennusvalvonta**
Vastuuhenkilö Rakennustarkastaja Petri Vastamäki

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvontapalveluiden toiminta-ajatuksena on kuntalaisten tarpeiden mukaisesti ja osoitetuilla voimavaroilla edistää kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisen, viihtyisän, virikkeisen, turvallisen, laadukkaan ja taloudellisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentamista. Tätä toteutetaan ohjaamalla rakentamista ja valvomalla rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee Maankäyttö- ja rakennuslaki, asetukset ja kunnan rakennusjärjestys.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Rakennusvalvonta käsitteli 180 rakentamiseen liittyvää lupa-asiaa. Rakennuslupahakemuksia käsiteltiin 73 kpl, toimenpidelupahakemuksia 47 kpl ja ilmoituksenvaraisia hankkeita 39 kpl.

Uusien omakotitalojen lupahakemuksia käsiteltiin 16 kpl ja paritalohankkeita 4 kpl. Rivitalohankkeita käsiteltiin 3 kpl ja yksi kerrostalon rakennuslupahakemus. Uusien asuntojen määrä lupahakkeissa oli 62.

Yhteensä rakennusluvilla on myönnetty lupa 8000 m² uuden kerroslan rakentamiseen ja tilavuudeltaan 36000 m³ rakentamiseen.

Valmistuneiden rakennusten uusi kerrosala oli 7700 m² ja tilavuus 28000 m³. Valmistuneita omakotitaloja oli 31 kpl, paritaloja 4 kpl ja rivitaloja 4 kpl.

Rakentamiseen liittyviä katselmuksia rakennusvalvonta suoritti 320 kpl, joista aloituskokousten osuus oli 62 kpl.

Suunnitteluratkaisuja käsiteltiin 4 kpl ja poikkeamishakemuksia 1 kpl.

Rakennusvalvonta huolehtii, että rakennus tai rakennuskohde täyttää käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla rakenteiden lujuuden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttöturvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden perusvaatimukset.

Rakennusvalvonnan tehtäväkenttään kuuluu lupa- ja ilmoitusasioiden käsittely ja valmistelu sekä päätöksenteko, lupien valvonta katselmusten avulla, sekä valmiiden rakennusten ja niiden ympäristöjen jatkuva valvonta. Rakentajien ohjauksella ja neuvonnalla on merkittävä osuus rakennusvalvonnan työkentässä. Kaavoilla määrättyjen asioiden toteuttamisen valvonta. Jätevesiasetuksen mukaisten lupien päättäminen ja valvonta.

Palvelujen kysyntä on edelleen erittäin vilkasta ja yksityiskohtaisempaa. Maankäyttö- ja rakennuslaki painottaa entistä enemmän ympäristönsuojelullisia ja energiataloudellisia seikkoja. Viranomaisvalvonta painottuu hankkeen aloitus- ja valmistumisvaiheisiin, jolloin rakennuttajan vastuu on kasvanut.

Rakennusjärjestyksen ajan tasalla pitämisellä pyritään soveltamaan lainsäädännössä ja muissa määräyksissä tapahtuvat muutokset Paimion olosuhteita vastaavaksi.

Henkilöstön määrä on kolme, rakennustarkastaja, tarkastusinsinööri ja lupasihteeri.

Resurssimuutokset

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö				
Koulutuspäivät (pv/v)	7	9	15	10
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat				
Kuntien väliset palaverit (kpl/v)	0	0	1	0
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisen toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elämänympäristö				
Rakennusluvan käsittelyaika (vko/lupa)	3	3	3	3
Rakennusvalvonnan taksat tarkistetaan säännöllisesti (tarkistettu), (tarkistetaan=1, tarkastamatta=0)	0	1	1	1
Vanhentuneet luvat, lopputarkastus pitämättä (kpl/v)	105	206	187	177

Vastuualue
Vastuuhenkilö

Ympäristönsuojelu
Sinikka Koponen-Laiho

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ylläpitää ja edistää kunnassa kestävän kehityksen periaatteiden mukaista, luonnonympäristöltään monimuotoista, terveellistä, viihtyisää ja laadukasta elinympäristöä. Tätä toteutetaan harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristönsuojelutyötä, edistämällä ilmastomuutosta hillitseviä paikallistason toimenpiteitä, edistämällä luonnon monimuotoisuuden säilymistä, valvomalla luvanvaraisia toimintoja ja jakamalla tietoa asukkaille ja toiminnanharjoittajille.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä Paimiossa hoitaa ympäristölautakunta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Ympäristönsuojelun tulosalueeseen kuuluu mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines- ja jätelain mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely ja valvonta; maisematyölupien valmistelu; jätehuollon valvontatehtävät ja mm. roskaantumiseen liittyvät tarkastukset; vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten käsittely; hajajätevesiasetuksen mukaisten lupien valmistelu-, valvonta- ja neuvontatehtävät; ns. nitraattiasetuksen valvonta (eläinsuojat ja lantalat); ilmastomuutoksen hillintään tähtäävien toimien ja kestävän kehityksen tukeminen; ympäristön tilan seuranta (esim. vesistöjen tilan seuranta tutkimuksin, kasvihuonekaasupäästöseuranta); vieraslajien torjunnan edistäminen; luonnon monimuotoisuuden edistäminen sekä tiedotus ja neuvonta puhelimitse, kaupungin www-sivuilla, paikallislehden välityksellä ja julkaisuina.

Vuonna 2022 myönnettiin kaksi yhteiskäsittelylupaa (kiven louhinta ja murskaus) ja yksi ympäristölupa (poistotekstiilien käsittelylaitos). Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 28 kpl.

Ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelman hankkeet 2020-2022, joihin saatiin hankeavustusta sekä Valonian yhteishankkeen kautta että suoraan ministeriöstä, saatiin päätökseen vuoden 2022 lopulla. Valonian ja seitsemän kunnan yhteishankkeessa Paimiossa tehtiin vuoden 2022 aikana luonnonhoitotöitä Vähäjoen ja Karhunojan varsilla mm. poistamalla istutuskusikkoo ja -mäntyjä ja istuttamalla tilalle puronvarsilehtoihin soveltuvia lehtipuita. Karhunojalla tehtiin myös purokunnostustöitä kalaston elinolojen parantamiseksi. Juntolan luonnonsuojelualueella poistettiin suuria kuusia ja raivattiin vesaikkoo. Kaupungin omassa Helmi-kohteessa (Paimion Lintuparatiisi) entisellä jätevedenpuhdistamolla jatkettiin pienpetojen pyyntiä ja selvitettiin alueen suurimman lammikon pohjasedimentin haitta-ainepitoisuuksia. Tulosten perusteella lammikkoon ei voitu ruopata suunniteltuja avovesilaikkuja vesilinnuille. Hankkeen ulkopuolisena työnä tehtiin lisäksi suunnitelma esteettömän lintulavan rakentamiseksi alueelle.

Paimion kaupungin ympäristöohjelman 2019-2022 päivitystyö aloitettiin keväällä 2022 kestävän kehityksen työryhmän kanssa yhteisen työpajan merkeissä. Ohjelmaluonnos nimettiin Paimion ilmasto- ja ympäristöohjelmaksi 2023-2026. Syksyllä tehtiin netissä asukaskysely ohjelman tavoitteista ja sisällöstä. Päivitystyötä ei saatu muista kiireistä johtuen aivan valmiiksi, joten työ jatkuu vuoden 2023 puolella.

Paimio pysyi edelleen mukana Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -verkostossa. Loppuvuodesta kaupunki teki päätöksen liittymisestä kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS).

Vesistö tarkkailua jatkettiin edellisvuosien malliin Paimionjoella, Vähäjoella ja Paimionlahdella konsultin toimesta. Paimion kasvihuonekaasupäästöseurantaa jatkettiin CO2-raportoinnin avulla.

Vieraslajien (mm. jättipalsami ja lupiini) torjuntaa jatkettiin mm. Soolotalkoiden avulla ja kaupungin omana työnä. Suomen Luonnonsuojeluliiton koordinoima 5-vuotinen Vieraslaji LIFE -hanke jatkui

toiseksi viimeistä vuotta jättiputkien torjumiseksi. Kesällä 2021 havaittu kiehkuravesirutto Ankkalammessa ja Hiekkahelmessä työllisti runsaasti. Hiekkahelmessä teetettiin kesällä kiehkuravesiruton poistoa sukeltajien työnä, mihin saatiin hankeavustusta Kainuun ELY-keskukselta. Ankkalammessa tehtiin myös alustavaa kiehkuravesiruton poistoa sukeltajien toimesta. Lisäksi haettiin AVI:lta vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaiset luvat vuonna 2023 aloitettaviin jatkotoimenpiteisiin (mm. lammen tyhjennys, aurinkoahvenen hävittäminen) Ankkalammessa.

Henkilöstön määrä on 2 ½: ympäristönsuojelusihteeri, ympäristöinsinööri ja määräaikainen projektisuunnittelija 50 % (ympäristöohjelman päivitys, Helmi-hankkeet, vieraslajitorjunta).

Resurssimuutokset

Vuonna 2022 käytettävissä oli vakihenkilöstön lisäksi 50 % määräaikainen projektisuunnittelijan työpanos hankkeiden koordinointiin.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö				
Koulutuspäivät (pv/v)	6	8	8	10
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat alueellisesti				
Kuntien väliset palaverit ympäristönsuojelutehtävissä (kpl/v)	2	3	3	2
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja terveellinen elinympäristö				
Lupien ja ilmoitusten laadukas ja joutuisa käsittely (käsittelyaika /lupa), (kk)	2,5	3	3	3
Paimion kaupungin ympäristöohjelman 2019-2022 päivittäminen ja seuranta	1	1	1	1
Osallistuminen Kunta-Helmi -hankkeisiin, kasvihuonekaasupäästöseurantaan (CO2-raportti), vieraslaji LIFE –hankkeeseen ja HINKU-hankkeeseen (osallistuminen), (osallistua=1, ei osallistu=0)	1	1	1	1

2.2. Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta

Vuoden 2022 käyttötalouden toteutuminen tehtävittäin mukaan lukien sisäiset erät

	Alk.per TA	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-24 093		-24 093	-31 119	-7 026	129,2 %
Toimintakate/ jäämä	-24 093		-24 093	-31 119	-7 026	129,2 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	19 000		19 000	23 152	4 152	121,9 %
Toimintakulut	-21 105		-21 105	-18 103	3 002	85,8 %
Toimintakate/ jäämä	-2 105		-2 105	5 049	7 154	-239,8 %
KAUPUNGINHALLITUS						
Toimintatuotot	2 483 243	158 000	2 641 243	2 558 684	-82 559	96,9 %
Toimintakulut	-4 796 253	-340 000	-5 136 253	-5 201 487	-65 234	101,3 %
Toimintakate/ jäämä	-2 313 010	-182 000	-2 495 010	-2 642 803	-147 793	105,9 %
Konsernijohto ja hallintopalvelut						
Toimintatuotot	1 996 723	158 000	2 154 723	2 185 488	30 765	101,4 %
Toimintakulut	-3 642 126	-340 000	-3 982 126	-4 275 356	-293 231	107,4 %
Toimintakate/ jäämä	-1 645 403	-182 000	-1 827 403	-2 089 868	-262 466	114,4 %
Maaseutupalvelut						
Toimintatuotot	165 000		165 000	138 429	-26 571	83,9 %
Toimintakulut	-210 722		-210 722	-194 947	15 775	92,5 %
Toimintakate/ jäämä	-45 722		-45 722	-56 518	-10 796	123,6 %
Työllisyyden hoito						
Toimintatuotot	321 520		321 520	234 767	-86 753	73,0 %
Toimintakulut	-943 406		-943 406	-731 185	212 221	77,5 %
Toimintakate/ jäämä	-621 886		-621 886	-496 417	125 468	79,8 %
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	2 382 244	143 000	2 525 244	3 280 196	754 952	129,9 %
Toimintakulut	-39 187 900	-1 110 000	-40 297 900	-40 858 853	-560 953	101,4 %
Toimintakate/ jäämä	-36 805 656	-967 000	-37 772 656	-37 578 658	193 999	99,5 %
Hallinto						
Toimintatuotot	392 644	-27 000	365 644	368 984	3 340	100,9 %
Toimintakulut	-400 182		-400 182	-321 442	78 740	80,3 %
Toimintakate/ jäämä	-7 538	-27 000	-34 538	47 542	82 080	-137,7 %
Sosiaalityö						
Toimintatuotot	602 000	-50 000	552 000	591 744	39 744	107,2 %
Toimintakulut	-8 551 881	-380 000	-8 931 881	-9 633 289	-701 408	107,9 %
Toimintakate/ jäämä	-7 949 881	-430 000	-8 379 881	-9 041 546	-661 664	107,9 %
Vanhuspalvelut ja kotihoito						
Toimintatuotot	1 387 600	220 000	1 607 600	1 608 562	962	100,1 %
Toimintakulut	-8 333 996	-430 000	-8 763 996	-8 900 647	-136 651	101,6 %
Toimintakate/ jäämä	-6 946 396	-210 000	-7 156 396	-7 292 084	-135 688	101,9 %
Terveystieteiden tutkimus						
Toimintatuotot				710 905	710 905	
Toimintakulut	-21 901 841	-300 000	-22 201 841	-22 003 475	198 366	99,1 %
Toimintakate/ jäämä	-21 901 841	-300 000	-22 201 841	-21 292 570	909 271	95,9 %

	Alk.per talousarvio	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
KOULUTUSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 842 614		1 842 614	2 116 018	273 404	114,8 %
Toimintakulut	-23 376 416	-270 000	-23 646 416	-24 153 909	-507 493	102,1 %
Toimintakate/ jäämä	-21 533 802	-270 000	-21 803 802	-22 037 890	-234 088	101,1 %
Hallinto ja oppilashuolto						
Toimintatuotot	109 888		109 888	98 046	-11 842	89,2 %
Toimintakulut	-961 639		-961 639	-1 037 532	-75 893	107,9 %
Toimintakate/ jäämä	-851 751		-851 751	-939 486	-87 735	110,3 %
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	721 373		721 373	747 569	26 196	103,6 %
Toimintakulut	-8 986 525	-48 000	-9 034 525	-9 346 568	-312 043	103,5 %
Toimintakate/ jäämä	-8 265 152	-48 000	-8 313 152	-8 598 998	-285 846	103,4 %
Perusopetus						
Toimintatuotot	914 469		914 469	1 181 164	266 695	129,2 %
Toimintakulut	-11 415 393	-222 000	-11 637 393	-11 876 950	-239 558	102,1 %
Toimintakate/ jäämä	-10 500 924	-222 000	-10 722 924	-10 695 786	27 137	99,7 %
Toisen asteen koulutus						
Toimintatuotot	96 884		96 884	89 238	-7 646	92,1 %
Toimintakulut	-2 012 860		-2 012 860	-1 892 858	120 001	94,0 %
Toimintakate/ jäämä	-1 915 976		-1 915 976	-1 803 620	112 356	94,1 %
SIVISTYS- JA VAPAA- AIKALAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	585 575		585 575	514 561	-71 014	87,9 %
Toimintakulut	-3 192 608	-6 000	-3 198 608	-2 953 156	245 452	92,3 %
Toimintakate/ jäämä	-2 607 033	-6 000	-2 613 033	-2 438 595	174 438	93,3 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	36 050		36 050	32 439	-3 611	90,0 %
Toimintakulut	-788 726		-788 726	-677 123	111 603	85,9 %
Toimintakate/ jäämä	-752 676		-752 676	-644 684	107 992	85,7 %
Paimion opisto						
Toimintatuotot	198 725		198 725	199 853	1 128	100,6 %
Toimintakulut	-824 025	-6 000	-830 025	-860 642	-30 617	103,7 %
Toimintakate/ jäämä	-625 301	-6 000	-631 301	-660 790	-29 489	104,7 %
Nuoriso- ja liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	350 800		350 800	282 269	-68 531	80,5 %
Toimintakulut	-1 579 857		-1 579 857	-1 415 391	164 466	89,6 %
Toimintakate/ jäämä	-1 229 057		-1 229 057	-1 133 121	95 935	92,2 %

	Alk.per talousarvio	TA- muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	5 041 036		5 041 036	4 825 863	-215 173	95,7 %
Toimintakulut	-5 134 495		-5 134 495	-5 123 529	10 966	99,8 %
Toimintakate/ jäämä	-93 459		-93 459	-297 666	-204 207	318,5 %
Tekninen hallinto						
Toimintatuotot	131 250		131 250	97 737	-33 513	74,5 %
Toimintakulut	-441 305		-441 305	-467 952	-26 647	106,0 %
Toimintakate/ jäämä	-310 055		-310 055	-370 215	-60 159	119,4 %
Infrapalvelut						
Toimintatuotot	79 800		79 800	171 988	92 188	215,5 %
Toimintakulut	-1 305 711		-1 305 711	-1 402 388	-96 677	107,4 %
Toimintakate/ jäämä	-1 225 911		-1 225 911	-1 230 400	-4 490	100,4 %
Kiinteistöpalvelut						
Toimintatuotot	4 829 986		4 829 986	4 556 138	-273 848	94,3 %
Toimintakulut	-3 387 479		-3 387 479	-3 253 189	134 290	96,0 %
Toimintakate/ jäämä	1 442 507		1 442 507	1 302 949	-139 558	90,3 %
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	210 930		210 930	227 544	16 614	107,9 %
Toimintakulut	-845 941		-845 941	-855 617	-9 676	101,1 %
Toimintakate/ jäämä	-635 011		-635 011	-628 073	6 938	98,9 %
ALUEPELASTUSLAITOS						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-825 000		-825 000	-912 755	-87 755	110,6 %
Toimintakate/ jäämä	-825 000		-825 000	-912 755	-87 755	110,6 %

	Alk.per talousarvio	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot	12 564 642	301 000	12 865 642	13 546 934	681 292	105,3 %
Toimintakulut	-77 403 812	-1 726 000	-79 129 812	-80 143 061	-1 013 249	101,3 %
Toimintakate/ jäämä	-64 839 170	-1 425 000	-66 264 170	-66 596 127	-331 956	100,5 %

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alk.per talousarvio	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %	Toteuma 2021	Tot 2022/ Tot 2021 muutos%
Toimintatuotot	12 564 642	301 000	12 865 642	13 546 934	681 292	105,3 %	13 551 025	0,0 %
Myyntituotot	3 635 129	131 000	3 766 129	4 229 643	463 514	112,3 %	3 489 769	21,2 %
Maksutuotot	2 545 830	170 000	2 715 830	2 527 674	-188 156	93,1 %	2 347 291	7,7 %
Tuet ja avustukset	1 027 747		1 027 747	1 783 237	755 491	173,5 %	2 446 576	-27,1 %
Muut tuotot	5 355 936		5 355 936	5 006 379	-349 557	93,5 %	5 267 389	-5,0 %
Toimintakulut	-77 403 812	-1 726 000	-79 129 812	-80 143 061	-1 013 249	101,3 %	-75 331 717	6,4 %
Henkilöstökulut	-24 072 800	-402 000	-24 474 800	-24 678 316	-203 517	100,8 %	-23 071 699	7,0 %
Palvelujen ostot	-44 641 242	-1 167 000	-45 808 242	-46 845 490	-1 037 248	102,3 %	-43 445 855	7,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 559 503	-17 000	-2 576 503	-2 647 473	-70 970	102,8 %	-2 522 756	4,9 %
Avustukset	-1 416 829	-18 000	-1 434 829	-1 479 584	-44 755	103,1 %	-1 645 579	-10,1 %
Muut toimintakulut	-4 713 438	-122 000	-4 835 438	-4 492 197	343 241	92,9 %	-4 645 828	-3,3 %
Toimintakate/jäämä	-64 839 170	-1 425 000	-66 264 170	-66 596 127	-331 956	100,5 %	-61 780 692	7,8 %
Verotulot	46 600 000	2 050 000	48 650 000	48 982 931	332 931	100,7 %	45 602 533	7,4 %
Muut valtionosuudet	20 190 241	314 359	20 504 600	20 450 279	-54 321	99,7 %	18 540 956	10,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	785 000		785 000	608 358	-176 642	77,5 %	803 468	-24,3 %
Korkotuotot	450 000		450 000	458 207	8 207	101,8 %	459 683	-0,3 %
Muut rahoitustuotot	490 000		490 000	562 519	72 519	114,8 %	491 392	14,5 %
Korkokulut	-150 000		-150 000	-407 075	-257 075	271,4 %	-142 591	185,5 %
Muut rahoituskulut	-5 000		-5 000	-5 293	-293	105,9 %	-5 015	5,5 %
Vuosikate	2 736 071	939 359	3 675 430	3 445 441	-229 989	93,7 %	3 166 265	8,8 %
Poistot ja arvonalennukset	-2 617 000		-2 617 000	-2 593 531	23 469	99,1 %	-2 494 940	4,0 %
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
Tilikauden tulos	119 071	939 359	1 058 430	851 910	-206 520	80,5 %	671 325	26,9 %
Poistoeron lisäys	84 000		84 000	84 061	61	100,1 %	84 061	
Varausten lisäys								
Rahastojen lisäys/vähennys								
Tilikauden yli-/alijäämä	203 071	939 359	1 142 430	935 971	-206 459	81,9 %	755 385	23,9 %

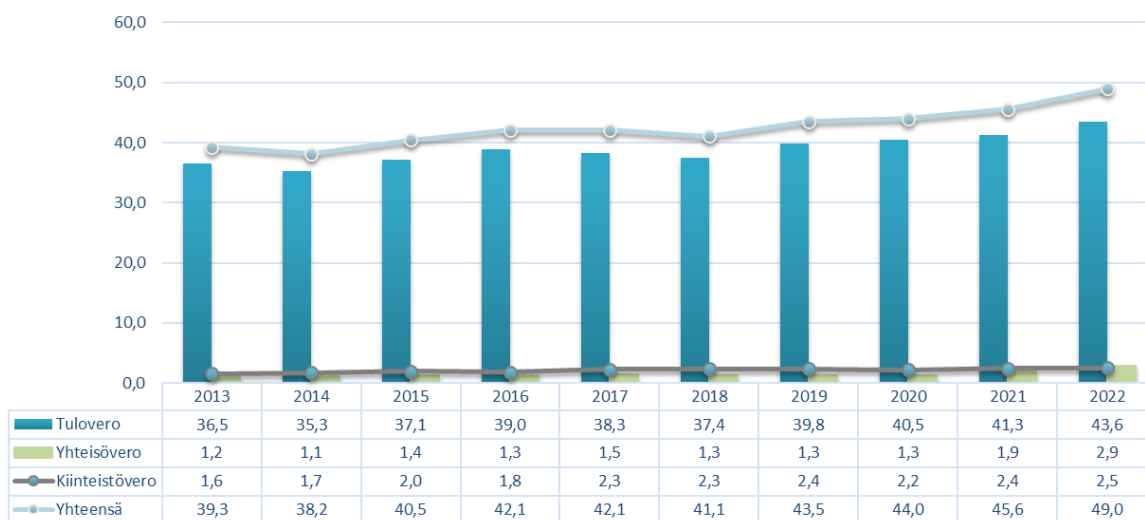
Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Verotulot	46 600 000,00	2 050 000,00	48 650 000,00	48 982 930,89	332 930,89	100,7 %
Kunnallisvero	42 900 000,00	600 000,00	43 500 000,00	43 553 411,50	53 411,50	100,1 %
Kiinteistövero	2 400 000,00	150 000,00	2 550 000,00	2 509 554,52	-40 445,48	98,4 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 300 000,00	1 300 000,00	2 600 000,00	2 919 964,87	319 964,87	112,3 %

Valtionosuudet

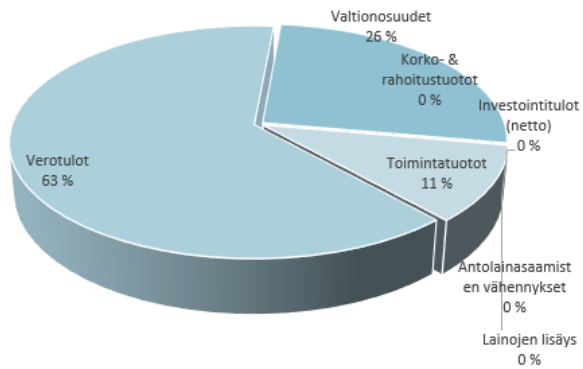
	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Muut valtionosuudet	20 190 241,00	314 359,00	20 504 600,00	20 450 279,00	-54 321,00	99,7 %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset	15 118 018,00	-63 418,00	15 054 600,00	15 054 644,00	44,00	100,0 %
Veromenetysten kompensatio	4 902 032,00	-4 902 032,00				
Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	170 191,00	-35 591,00	134 600,00	80 242,00	-54 358,00	59,6 %
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						
Veromenetysten korvaus		5 315 400,00	5 315 400,00	5 315 393,00	-7,00	100,0 %

Verotulot lajeittain 2013 - 2022, milj €

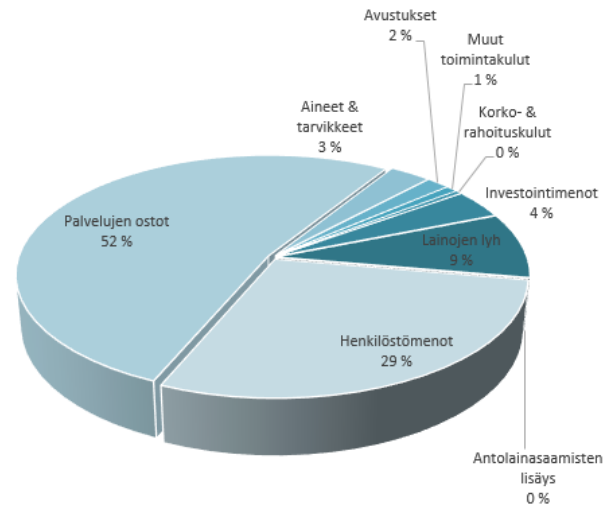

Kaupungin kokonaistulot ja -menot 2022

TULOT 77,6 milj.€

MENOT 86,2 milj.€

2.4. Investointien toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
32 KAUPUNGINHALLITUS						
9120 KIIINTEÄ OMAISUUS						
UUSINVESTOINNIT						
Menot	20 000	350 000	370 000	350 000,00	20 000	94,6 %
Tulot	120 000	0	120 000	36 525,84	83 474	30,4 %
Nettomeno	-100 000	350 000	250 000	313 474,16	-63 474	125,4 %
9140 IRTAIN OMAISUUS						
Menot	140 000	0	140 000	94 668,29	45 332	67,6 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	140 000	0	140 000	94 668,29	45 332	67,6 %
UUSINVESTOINNIT						
Menot	90 000	0	90 000	76 362,29	13 638	84,8 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	90 000	0	90 000	76 362,29	13 638	84,8 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	50 000	0	50 000	18 306,00	31 694	36,6 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	50 000	0	50 000	18 306,00	31 694	36,6 %
9170 ARVOPAPERIT						
Menot	0	0	0	1 110,00	-1 110	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	0	0	0	1 110,00	-1 110	0,0 %
32 KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ						
Menot	160 000	350 000	510 000	445 778,29	64 222	87,4 %
Tulot	120 000	0	120 000	36 525,84	83 474	30,4 %
Nettomeno	40 000	350 000	390 000	409 252,45	-19 252	104,9 %
34 SOSIAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	0	0	0	0,00	0	0,0 %

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
35 KOULUTUSLAUTAKUNTA						
9330 IRTAIN OMAISUUS, varhaiskasvatus						
Menot	65 000	0	65 000	44 758,83	20 241	68,9 %
Tulot	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomeno	65 000	0	65 000	44 758,83	20 241	68,9 %
UUSINVESTOINNIT						
Menot	50 000	0	50 000	32 831,58	17 168	65,7 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	50 000	0	50 000	32 831,58	17 168	65,7 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	15 000	0	15 000	11 927,25	3 073	79,5 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	15 000	0	15 000	11 927,25	3 073	79,5 %
9330 IRTAIN OMAISUUS, peruskoulut						
Menot	10 000	0	10 000	11 257,22	-1 257	112,6 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	10 000	0	10 000	11 257,22	-1 257	112,6 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	10 000	0	10 000	11 257,22	-1 257	112,6 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	10 000	0	10 000	11 257,22	-1 257	112,6 %
9330 IRTAIN OMAISUUS, lukio						
Menot	10 000	0	10 000	8 479,20	1 521	84,8 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	10 000	0	10 000	8 479,20	1 521	84,8 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	10 000	0	10 000	8 479,20	1 521	84,8 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	10 000	0	10 000	8 479,20	1 521	84,8 %
35 KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Menot	85 000	0	85 000	64 495,25	20 505	75,9 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	85 000	0	85 000	64 495,25	20 505	75,9 %
36 SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Menot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	0	0	0	0,00	0	0,0 %

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
38 TEKNINEN LAUTAKUNTA						
9410 TALONRAKENNUS						
Menot	2 830 000	-1 000 000	1 830 000	1 823 146,59	6 853	99,6 %
Tulot	320 000	0	320 000	240 000,00	80 000	75,0 %
Nettomeno	2 510 000	-1 000 000	1 510 000	1 583 146,59	-73 147	104,8 %
UUSINVESTOINNIT						
Menot	50 000	0	50 000	13 366,80	36 633	26,7 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	50 000	0	50 000	13 366,80	36 633	26,7 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	2 780 000	-1 000 000	1 780 000	1 809 779,79	-29 780	101,7 %
Tulot	320 000	0	320 000	240 000,00	80 000	75,0 %
Nettomeno	2 460 000	-1 000 000	1 460 000	1 569 779,79	-109 780	107,5 %
Muu talonrakennus						
Menot	2 080 000	-1 000 000	1 080 000	1 156 855,80	-76 856	107,1 %
Tulot	320 000	0	320 000	240 000,00	80 000	0,0 %
Nettomeno	1 760 000	-1 000 000	760 000	916 855,80	-156 856	120,6 %
128 Vistan koulun peruskorjaus						
Menot	700 000	0	700 000	652 923,99	47 076	93,3 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	700 000	0	700 000	652 923,99	47 076	93,3 %
9429 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS						
Menot	1 055 000	0	1 055 000	995 617,71	59 382	94,4 %
Tulot	105 000	0	105 000	14 400,00	90 600	13,7 %
Nettomeno	950 000	0	950 000	981 217,71	-31 218	103,3 %
UUSINVESTOINNIT						
Menot	300 000	0	300 000	127 617,74	172 382	42,5 %
Tulot	0	0	0	14 400,00	-14 400	0,0 %
Nettomeno	300 000	0	300 000	113 217,74	186 782	37,7 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	755 000	0	755 000	867 999,97	-113 000	115,0 %
Tulot	105 000	0	105 000	0,00	105 000	0,0 %
Nettomeno	650 000	0	650 000	867 999,97	-218 000	133,5 %

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
9460 IRTAIN OMAISUUS						
Menot	30 000	20 000	50 000	44 495,00	5 505	89,0 %
Tulot	0	0	0	51 540,00	-51 540	0,0 %
Nettomeno	30 000	20 000	50 000	-7 045,00	57 045	-14,1 %
UUSINVESTOINNIT						
Menot	30 000	20 000	50 000	44 495,00	5 505	89,0 %
Tulot	0	0	0	51 540,00	-51 540	0,0 %
Nettomeno	30 000	20 000	50 000	-7 045,00	57 045	-14,1 %
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	0	0	0	0,00	0	0,0 %
38 TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Menot	3 915 000	-980 000	2 935 000	2 863 259,30	71 741	97,6 %
Tulot	425 000	0	425 000	305 940,00	119 060	72,0 %
Nettomeno	3 490 000	-980 000	2 510 000	2 557 319,30	-47 319	101,9 %
40 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
KORVAUSINVESTOINNIT						
Menot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Tulot	0	0	0	0,00	0	0,0 %
Nettomeno	0	0	0	0,00	0	0,0 %
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ						
Menot	4 160 000	-630 000	3 530 000	3 373 532,84	156 467	95,6 %
Tulot	545 000	0	545 000	342 465,84	202 534	62,8 %
Nettomeno	3 615 000	-630 000	2 985 000	3 031 067,00	-46 067	101,5 %

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnanrahavirta						
Vuosikate	2 736 071	939 359	3 675 430	3 445 441,20	-229 989	93,74%
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-300 000	0	-300 000	-160 048,16	139 952	53,35%
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-4 160 000	630 000	-3 530 000	-3 373 532,84	156 467	95,57%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	425 000	0	425 000	305 940,00	-119 060	71,99%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	420 000	0	420 000	196 574,00	-223 426	46,80%
Toiminta ja investoinnit netto	-878 929	1 569 359	690 430	414 374,20	-276 056	60,02%
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäykset muille	0	0	0	-23 000	-23 000	
Antolainauksen vähennykset muilta	59 000	0	59 000	204 873,60	145 874	347,24%
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 100 000	0	7 100 000	5 000 000,00	-2 100 000	70,42%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 600 000	0	-6 600 000	-6 600 000,00	0	100,00%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-1 000 000,00	-1 000 000	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	-31 859,20	-31 859	
Saamisten muutos	0	0	0	841 192,44	841 192	
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	1 025 348,86	1 025 349	
Rahoitustoiminnan kassavirta	559 000	0	559 000	-583 444,30	-1 142 444	-104,37%
Kassavarojen muutos	-319 929	1 569 359	1 249 430	-169 070,10	-1 418 500	-13,53%

2.6. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Alkuperäinen talousarvio	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Tot %
Käyttötaloudenosa						
Tuloarviot	12 564 642	301 000	12 865 642	13 546 933,97	681 292	105,3%
Määrärahat	77 403 812	1 726 000	79 129 812	80 143 060,51	1 013 249	101,3%
Toimintakate	-64 839 170	-1 425 000	-66 264 170	-66 596 126,54	-331 957	100,5%
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	46 600 000	2 050 000	48 650 000	48 982 930,89	332 931	100,7%
Valtionosuudet	20 190 241	314 359	20 504 600	20 450 279,00	-54 321	99,7%
Korkotulot	450 000	0	450 000	458 206,72	8 207	101,8%
Muut rahoitustulot	490 000	0	490 000	562 519,47	72 519	114,8%
Korkomenot	150 000	0	150 000	407 075,36	257 075	271,4%
Muut rahoitusmenot	5 000	0	5 000	5 292,98	293	105,9%
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0	
Yhteensä	67 575 241	2 364 359	69 939 600	70 041 567,74	101 968	100,1%
Investointiosa						
Tuloarviot	545 000	0	545 000	342 465,84	-202 534	62,8%
Määrärahat	4 160 000	-630 000	3 530 000	3 373 532,84	-156 467	95,6%
Nettomeno	-3 615 000	630 000	-2 985 000	-3 031 067,00	-46 067	101,5%
Rahoitusosa						
Antolainauksen muutokset	59 000	0	59 000	181 873,60	122 874	308,3%
Lisäykset	0	0	0	23 000,00	23 000	
Vähennykset	59 000	0	59 000	204 873,60	145 874	347,2%
Lainakannan muutokset	13 700 000	0	13 700 000	-2 600 000,00	-16 300 000	-19,0%
Pitkäaikaisten lisäys	7 100 000	0	7 100 000	5 000 000,00	-2 100 000	70,4%
Pitkäaikaisten vähennys	6 600 000	0	6 600 000	6 600 000,00	0	100,0%
Lyhytaikaisten muutos	0	0	0	-1 000 000,00	-1 000 000	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	13 759 000	0	13 759 000	-2 418 126,40	-16 177 126	-17,6%
Yhteensä						
Tuloarviot	87 998 883	2 665 359	90 664 242	89 548 209,49	-1 116 033	98,8%
Määrärahat (menot)	75 118 812	1 096 000	76 214 812	91 551 961,69	15 337 150	120,1%
Netto	12 880 071	1 569 359	14 449 430	-2 003 752,20	-16 453 182	-13,9%

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut, yhteensä

Ulkoiset tuotot ja kulut, kaupunki	2022	2021
Toimintatuotot	8 188 436,15	8 069 629,89
Myyntituotot	2 627 910,00	2 098 371,59
Maksutuotot	2 524 399,39	2 343 190,79
Tuet ja avustukset	1 783 237,08	2 446 576,06
Muut tuotot	1 252 889,68	1 181 491,45
Toimintakulut	-74 784 562,69	-69 850 322,36
Henkilöstökulut	-24 678 316,37	-23 071 699,43
Palkat ja palkkiot	-19 720 068,26	-18 448 480,37
Eläkekulut	-4 239 767,64	-4 347 873,10
Muut henkilösivukulut	-718 480,47	-275 345,96
Palvelujen ostot	-45 248 442,30	-42 061 592,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 647 033,24	-2 522 496,79
Avustukset	-1 479 584,02	-1 645 579,32
Muut toimintakulut	-731 186,76	-548 954,16
Toimintakate/ jäämä	-66 596 126,54	-61 780 692,47
Verotulot	48 982 930,89	45 602 533,09
Muut valtionosuudet	20 450 279,00	18 540 956,00
Rahoitustuotot ja -kulut	608 357,85	803 467,97
Korkotuotot	458 206,72	459 682,76
Muut rahoitustuotot	562 519,47	491 391,57
Korkokulut	-407 075,36	-142 591,25
Muut rahoituskulut	-5 292,98	-5 015,11
Vuosikate	3 445 441,20	3 166 264,59
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 593 531,45	-2 494 940,06
Arvon alentumiset		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	851 909,75	671 324,53
Poistoeron lisäys	84 060,79	84 060,79
Varausten lisäys		
Rahastojen lisäys/vähennys		
Tilikauden yli-/alijäämä	935 970,54	755 385,32

3.2. Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 445 441,20	3 166 264,59
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-160 048,16	-143 990,00
Toiminnan rahavirta	3 285 393,04	3 022 274,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 373 532,84	-2 783 185,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	305 940,00	84 620,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	196 574,00	450 350,56
Investointien rahavirta	-2 871 018,84	-2 248 214,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	414 374,20	774 059,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-23 000,00	-180 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	204 873,60	129 166,67
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 600 000,00	-2 750 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	2 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-31 859,20	-3 689,13
Saamisten muutos	841 192,44	-397 995,99
Korottomien velkojen muutos	1 025 348,86	315 574,20
Rahoituksen rahavirta	-583 444,30	-886 944,25
Rahavarojen muutos	-169 070,10	-112 884,56
Rahavarojen muutos	-169 070,10	-112 884,56
Rahavarat 31.12.	2 171 650,67	2 340 720,77
Rahavarat 1.1.	2 340 720,77	2 453 605,33

3.3. Tase

VASTAAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1 Aineettomat oikeudet	160 031,04	45 653,00
2 Muut pitkävaikutteiset menot	188 412,12	225 562,59
	348 443,16	271 215,59
II Aineelliset hyödykkeet		
1 Maa- ja vesialueet	8 300 369,70	8 186 215,54
2 Rakennukset	30 576 526,70	27 741 114,36
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 340 856,48	7 631 739,28
4 Koneet ja kalusto	521 604,49	694 878,75
5 Muut aineelliset hyödykkeet	299 444,18	299 444,18
6 Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 401 149,38	659 687,34
	48 439 950,93	45 213 079,45
III Sijoitukset		
1 Osakkeet ja osuudet	23 884 704,77	23 883 594,77
3 Muut lainasaamiset	17 338 802,99	17 338 802,99
4 Muut saamiset	100 982,71	100 982,71
	41 324 490,47	41 323 380,47
A PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	90 112 884,56	86 807 675,51
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1 Valtion toimeksiannot	13 766,18	18 779,54
2 Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	208 212,66	205 901,28
	221 978,84	224 680,82
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2 Lainasaamiset	239 159,40	421 033,00
3 Muut saamiset	25 404,00	
Lyhytaikaiset saamiset		
1 Myyntisaamiset	1 360 951,72	1 356 178,66
2 Lainasaamiset	1 290,24	1 754,04
3 Muut saamiset	628 394,88	553 756,51
4 Siirtosaamiset	494 074,86	1 439 618,93
	2 749 275,10	3 772 341,14
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 171 650,67	2 340 720,77
C VAIHTUVAT VASTAAVAT, YHTEENSÄ	4 920 925,77	6 113 061,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	95 255 789,17	93 145 418,24

VASTATTAVAA	2022	2021
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	16 891 798,18	16 891 798,18
V Edellisten tilikausien yli/alijäämä	12 632 876,19	11 877 490,87
VI Tilikauden ylijäämä	935 970,54	755 385,32
A OMA PÄÄOMA, YHTEENSÄ	30 460 644,91	29 524 674,37
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1 Poistoero	926 853,75	1 010 914,54
	926 853,75	1 010 914,54
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1 Valtion toimeksiannot	13 766,18	18 779,54
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	569 905,99	568 177,09
3 Muut toimeksiantojen pääomat	39 346,14	70 622,86
	623 018,31	657 579,49
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 925 000,00	24 375 000,00
	25 925 000,00	24 375 000,00
II Lyhytaikainen		
2 Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 450 000,00	29 600 000,00
5 Saadut ennakot	3 655 490,51	443 092,88
6 Ostovelat	4 182 873,68	3 778 213,91
7 Muut velat	622 981,28	616 597,01
8 Siirtovelat	3 408 926,73	3 139 346,04
	37 320 272,20	37 577 249,84
E VIERAS PÄÄOMA, YHTEENSÄ	63 245 272,20	61 952 249,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	95 255 789,17	93 145 418,24

3.4. Konsernilaskelmat

Konsernitase

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	211 128	133 907
Muut pitkävaikutteiset menot	776 278	885 431
	987 406	1 019 339
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	10 870 387	10 947 180
Rakennukset	78 332 585	76 266 388
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-7 595 915	-7 978 110
Koneet ja kalusto	3 000 822	2 989 453
Muut aineelliset hyödykkeet	478 045	506 630
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 010 895	1 164 584
	87 096 819	83 896 125
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöt	-10 641 338	-10 528 350
Osakkeet ja osuudet	15 141 204	15 058 638
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	120 645	69 567
	4 620 511	4 599 856
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	92 704 735	89 515 319
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	118 479	140 296
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	210 370	208 152
Muut toimeksiantojen varat	297 017	184 077
	625 867	532 525
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	819 513	674 923
Valmiit tuotteet/tavarat	17 741	17 555
	837 255	692 478
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0	107 859
Muut saamiset	25 404	3 206
Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 851 678	2 664 373
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	1 239 872	1 194 423
Siirtosaamiset	3 227 015	2 594 405
	8 343 969	6 564 266
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	12 437	12 437
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 230 191	2 385 103
Muut arvopaperit	201 488	196 947
	2 444 116	2 594 487
Rahat ja pankkisaamiset	9 612 759	9 977 365
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 238 099	19 828 596
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 568 701	109 876 440

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	16 891 779	16 891 720
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	1 145 909	1 145 909
Arvonkorotusrahasto	1 255 328	1 255 328
Muut omat rahastot	705 945	705 945
Edell tilikausien yli-/alijäämä	2 131 959	511 247
Tilikauden yli-/alijäämä	-765 619	1 167 168
	21 365 301	21 677 317
VÄHEMMISTÖOSUUDET	106 565	281 998
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	2 526	2 474
Muut pakolliset varaukset	783 791	800 367
	786 317	802 841
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	126 455	148 577
Lahjoitusrahastojen pääomat	601 359	599 516
Muut toimeksiantojen pääomat	311 133	233 865
	1 038 948	981 958
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	35 889 289	31 493 710
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 557 060	8 330 540
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	28 120 443	31 652 017
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 704 767	14 656 060
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	91 271 558	86 132 327
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	114 568 702	109 876 440

Konsernin tuloslaskelma

	2022	2021
Toimintatuotot	36 717 111	37 607 393
Toimintakulut	-106 556 391	-101 041 491
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14 174	29 746
Toimintakate	-69 853 453	-63 404 352
Verotulot	48 982 931	45 602 533
Valtionosuudet	26 352 733	24 746 933
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	22 980	19 227
Muut rahoitustuotot	122 283	70 968
Korkokulut	-599 778	-250 902
Muut rahoituskulut	-165 320	-24 777
Vuosikate	4 862 375	6 759 629
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 833 469	-5 642 907
Arvonalentumiset		-22 811
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-971 094	1 093 910
Tilinpäätössiirrot	53 829	-3
Tilikauden verot	-186 681	-112 312
Laskennalliset verot	156 824	160 690
Vähemmistöosuudet	181 504	24 882
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-765 619	1 167 168

Konsernin rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 862 375	6 759 629
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-186 681	-112 312
Tulorahoituksen korjauserä	-153 979	-170 679
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 521 715	6 476 639
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 349 302	-4 227 480
Rahoitusosuudet investointi menoihin	383 707	130 903
Pysyvien vastaavien luovutustulot	2 266 843	469 786
Investointien rahavirta yhteensä	-6 698 752	-3 626 790
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 177 037	2 849 848
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-50 833
Antolainojen vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 289 928	450 266
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 172 922	-4 441 829
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-288 514	1 906 924
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-53 871	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-36 352	20 613
Vaihtomaisuuden muutos	-120 134	75 202
Saamisten muutos	114 845	914 542
Korottomien velkojen muutos	929 081	35 328
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 662 061	-1 089 787
RAHAVAROJEN MUUTOS	-514 976	1 760 061
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	12 056 876	12 571 852
Rahavarat 1.1.	12 571 852	10 811 792
	-514 976	1 760 061

4. LIITETIEDOT

4.1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus – ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma löytyy liitetietona 11. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2013 (§ 86) kokouksessaan poistosuunnitelman muutoksen kirjanpitolausannon kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisia poistoja koskevan suosituksen mukaisesti. Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma hyväksyttiin 1.1.2013 voimaan tulevaksi ja koskemaan 1.1.2013 jälkeen valmistuvia investointeja. Tekniselle johtajalle annettiin oikeus suunnitelmassa määriteltyjen poistoajavälien puitteissa määrittää yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeava taloudellinen pitoaika. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa, paitsi teknisen lautakunnan talonrakennuksen, julkisen käyttöomaisuuden hankkeet, joiden pienhankintaraja on 20.000 euroa.

Avustukset

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman arvoon.

Vaihtuvien vastaavien saamiset

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Muut erät

Lomapalkkojen ja –rahojen sekä niiden mukaan määräytyvät eläke- ja muiden sosiaalimenojen muutos on kohdistettu tilikaudelle, jolle lomapäivien perustana olevat palkat merkitään ottaen huomioon kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräykset vuosilomasta, loma-ajan palkasta ja lomarahasta. Lomapalkkavelan määrä on laskettu henkilötasolla.

Tulojen ja menojen kirjaamisperusteena noudatetaan suoriteperustetta. Poikkeuksen tekevät verotilitykset, jotka kirjataan maksuperusteisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee huomioida seuraavat asiat:

Koronatuet ja kustannukset:

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä koronatukia on kirjattu 1 666 783 euroa avustuksiin valtiolta. Terveyspalveluiden osuus avustuksista on 1 429 413 euroa ja sivistyspalveluiden 237 370 euroa. Koronasta aiheutuneita erilliskustannuksia kertyi vuoden aikana yli 1 100 000 euroa.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä koronasta aiheutuneita erilliskustannuksia kertyi 990 585 euroa. Vuoden 2022 lopulla myönnettiin lukiolle, perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen korona-avustuksia, joiden käyttöaika on 2023-2024,

Koronaerillisvaikutuksia:

Valtion myöntämät koronatuet	2022	2021
Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus	165 000	188 000
Lukio	49 134	32 870
Kansalaisopisto		16 500
Terveystenhuolto	695 448	1 429 413
yhteensä	909 582	1 666 783
Valtionosuuksien maksatuksessa	2022	2021
peruspalveluiden valtionosuus, 2020 maksetun		
verotulomenetyksen kompensaaation		-214 424
takaisinperintä	0	-214 424
Yhteisövero	2022	2021
arvio kuntien jako-osuuden korotuksen laskennallisesta vaikutuksesta	460 000	390 000
Korona-erilliskustannuksia	990 585	1 099 776

Ukrainan pakolaisille, tilapäisen suojelun piirissä oleville järjestettiin valmistavaa opetusta: ensimmäinen ryhmä aloitti 28.3. ja syyskuun tilastointipäivä oppilaita oli 40. Toukokuussa aloitti maahanmuuttokoordinaattori järjestelmään kuntamallin mukaisesta majoitusta ukrainalaisille.

Erillisvaikutuksia 2022

Toimintatuotot (korvaukset)	215 958
Toimintakulut	432 359

Paimion- Sauvon kansanterveyskuntayhtymän toiminta siirtyi 1.1.2023 alkaen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Kuntayhtymä puretaan vuoden 2023 alkupuoliskolla. Valtuuston 14.9.2022 §44 hyväksymän purkusopimuksen mukaan Paimion terveyskeskuksen kiinteistö siirtyy kaupungille. 23.11.2022 allekirjoitetun luovutus sopimuksen mukaan omistusoikeus siirtyi kaupungille 31.12.2022, kiinteistön siirtohintaa (2 867 861€) on vuoden 2022 tilinpäätöksessä kirjattu taseessa ennakoiden tilille (2540).

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Uutena tytäryhteisönä mukana 2021 tilinpäätöksessä on Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy, joka on tähän asti ollut osakkuusyhteisö.

Osakkuus- ja yhteisyhteisöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisöjen ohjeiden mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Myös vesi- ja viemäri liittymismaksut on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa Edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Aikaisempien tilikausien poistoero ja vapaaehtoiset varaukset tyttärien osalta on kirjattu edellisten tilikausien yli/alijäämään ja laskennallisiin verovelkoihin sekä tilikauden poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muutos tilikauden tulokseen ja laskennallisiin verovelkoihin. Kunnan ja kuntayhtymien osalta laskennallista verovelkaa ei ole merkitty. Vertailutiedot on korjattu. Vähemmistöosuuden erottamisessa konsernin omasta pääomasta on huomioitu poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muuttunut käsittely.

4.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset erät)

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	1 150 154	852 817	1 150 154	848 029
Sosiaali- ja terveystoiminta	24 664 011	26 044 819	2 980 552	3 468 909
Opetus- ja kulttuuritoiminta	3 461 283	3 192 879	2 619 783	2 419 158
Yhdyskuntapalvelut	6 854 926	6 861 348	1 437 947	1 333 534
Muut palvelut	586 738	655 530	0	0
Toimintatuotot yhteensä	36 717 111	37 607 393	8 188 436	8 069 630

Liitetieto 7 Verotulojen erittely

	2022	2021
Verotulot	48 982 931	45 602 533
Kunnallisvero	43 553 412	41 347 712
Kiinteistövero	2 509 555	2 402 323
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 919 965	1 852 498
Muut verot		

Liitetieto 8 Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	15 054 644	13 981 108	15 054 644	13 981 108
Siitä: Verotuloihin perustuva valtion osuuden tasaaminen	2 955 684	2 210 532	2 955 684	2 210 532
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				
Opetus- ja kulttuuritoiminnan muut valtionosuudet	6 010 324	6 426 446	80 242	198 400
Verotulomenetysten korvaus	5 315 393	4 361 448	5 315 393	4 361 448
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	26 380 361	24 769 002	20 450 279	18 540 956

Liitetieto 9 Palvelujen ostojen erittely

	2022	2021
Palvelujen ostot	-46 845 490	-43 445 855
Asiakaspalvelujen ostot	-36 248 945	-33 538 574
Muiden palveluiden ostot	-10 596 545	-9 907 281

Liitetieto 11 Poistosuunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistot on määriteltä valtuuston 26.9.2013 hyväksymän poistosuunnitelman perusteella. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Käytössä olevat hyödykeryhmät, niiden poistoajat ja poistomenetelmä

	KV 26.9.2013	
	menetelmä	poistoaika, vuotta
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v.
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2 v.
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	
- puurakenteiset	tasapoisto	20-30 v.
- kivirakenteiset	tasapoisto	30-40 v.
- kirjasto-kaupungintalo	tasapoisto	50 v.
Talousrakennukset	tasapoisto	10 v.
Vapaa-ajanrakennukset	tasapoisto	20 v.
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v.
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet ja laitteet	tasapoisto	15 v.
Katujen & teiden päällystys	tasapoisto	10 v.
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v.
Viemäriverkosto	tasapoisto	30 v.
Ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15 v.
Koneet ja kalusto		
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v.
Muu kalusto	tasapoisto	3-5 v.

Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Liitetieto 12 **Pakollisten varausten muutokset**

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	800 367	760 802		
Lisäykset tilikaudella		39565		
Vähennykset tilikaudella	-16576			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	783 791	800 367		
KVTEL:n ulkopuol.eläkkeiden eläkevastuu 1.1.	2 474	2 528		
Lisäykset tilikaudella	52			
Vähennykset tilikaudella		-54		
KVTEL:n ulkopuol.eläkkeiden eläkevastuu 31.12.	2 526	2 474		

Liitetieto 13 **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot**

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Luovutusvoitto, omakotitontit	160 048	131 872		131 872
Luovutusvoitto, yritystontit	0	0		0
Luovutusvoitto, rakennukset	0	8 523		0
Luovutusvoitto, koneet ja kalusto	0	32 258		32 258
Luovutusvoitto, maa- ja vesialueet	2 656	0		0
Muut luovutusvoitot	17 653	5 803		0
Luovutusvoitot yhteensä	180 357	178 457	0	164 130
Muut toimintakulut				
Luovutustappio, omakotitontit		20 140		20140
Myyntitappio, muut	337 286			
Luovutustappiot yhteensä	337 286	20 140	0	20 140

Liitetieto 14 **Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely**

Liitetieto 15 **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**

	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	455 000	455 000
Osinkotuotot muista yhteisöistä	58 189	24 577
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	42309	802
Yhteensä	555 498	480 379

Liitetieto 18 **Arvonkorotukset**

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 255 384	1 255 384		
Arvo 31.12.	1 255 384	1 255 384		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 255 384	1 255 384		

4.4. Taseen liitetiedot

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 19 Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 31.12.2022

	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			AINEELLISET HYÖDYKKEET							Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	45653	225563	271216	8186216	27741114	7631739	694879	299444	659687	45213079	45484295
Lisäykset tilikauden aikana	166037		166037	150680	4238142	580385	108990		1614216	6692413	6858450
Rahoitusosuudet tilikaudella			0			-51540			-240000	-291540	-291540
Vähennykset tilikauden aikana			0	-36526					-632754	-669280	-669280
Tilikauden poisto	-51659	-37150	-88810		-1402730	-819728	-282265			-2504722	-2593531
Poistamaton hankintameno 31.12.	160031	188412	348443	8300370	30576527	7340856	521604	299444	1401149	48439951	48788394

Pysyvien vastaavien sijoitukset 31.12.2022

	OSAKKEET JA OSUUDET					MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET			
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytär- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintamenot 1.1.	14 465 626	0	5 257 258	4 160 711	23 883 595	17 218 803	120 000	100 983	17 439 786
Lisäykset				1110	1 110				0
Vähennykset					0				0
Hankintameno 31.12.	14 465 626	0	5 257 258	4 161 821	23 884 705	17 218 803	120 000	100 983	17 439 786
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 465 626	0	5 257 258	4 161 821	23 884 705	17 218 803	120 000	100 983	17 439 786

Liitetieto 20-22 Paimion kaupungin omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	voitosta (+) tappiosta (-)
Tytäryhteisöt						
Paimion Yrityskiinteistöt Oy	0301425-6	100,00	100,00	458,0	5 394,7	0,0
Paimion Lämpökeskus Oy	0136134-2	100,00	100,00	2 047,9	3 499,5	694,0
Paimion Vesihuolto Oy	2582349-2	100,00	100,00	9 404,0	4 357,3	-485,8
Portti Työhönvalmennus Oy	2979877-3	100,00	100,00	3,0	0,2	-1,3
Lyyli Tuomolan Säätiö	2375609-7	määräysvalta	määräysvalta	890,7	6,5	-31,0
Paimion Kehitys Oy	2987071-2	95,00	95,00	16,2	3,0	4,6
Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy	0718661-0	62,91	62,91	155,6	2,9	-314,9
Kuntayhtymät						
Paimion-Sauvon kansanterveysky	0201213-2	73,93	73,93	881,4	2 248,9	-136,1
Peimarin koulutusky	0823246-3	45,13	45,13	6 694,1	882,8	-516,5
Varsinais-Suomen lastensuojeluky	0783597-5	8,97	8,97	80,4	166,7	0,0
Salon seudun koulutusky	0139545-4	4,62	4,62	1 130,9	241,7	241,2
Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin ky	0136167-6	2,60	2,60	91,1	602,8	8,9
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ky	0828255-9	2,16	2,16	3 725,1	10 324,5	-540,9
Varsinais-Suomen liitto	0922305-9	2,13	2,13	50,2	40,3	-1,4

Liitetieto 23 Saamisten erittely

	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		31 435		321 627
Lainasaamiset	239 159		421 033	
Yhteensä	239 159	31 435	421 033	321 627
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	40 273	0	83 323
Muut saamiset	0	42 309	0	802
Yhteensä	0	82 582	0	84 125
Saamiset osakkuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	239 159	114 017	421 033	405 752

Liitetieto 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Työllist.tuet ja korvaus kuntoutt.työtoim.	47 598	48 756	47 598	48 756
Tasaerälaskutuksen lisälaskutus		262 856	0	262 856
Kelan korvaus työterveyden huollosta		0	0	0
Sv-päivärahat	7 992	17 592	7 992	17 592
Koulutuskorvaukset	575	0	575	0
Osinkosaaminen		0	0	0
KuEL, VaEL	59 903	459 622	59 903	459 622
Muut tulojäämät	3 110 949	1 805 579	378 007	650 792
Tulojäämät yhteensä	3 227 016	2 594 406	494 075	1 439 619
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 227 016	2 594 406	494 075	1 439 619

Liitetieto 25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	16 891 779	16 896 798	16 891 798	16 891 798
Korjaus		-5 078		
Peruspääoma 31.12.	16 891 779	16 891 720	16 891 798	16 891 798
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat				
1.1.	1 145 909	1 145 909		
31.12.	1 145 909	1 145 909	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 255 328	1 255 328		
Vähennys				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 255 328	1 255 328	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	705 945	262 928		
Lisäykset		443017		
Vähennykset				
Muut omat rahastot 31.12.	705 945	705 945	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 131 959	511 247	12 632 876	11 877 491
Tilikauden yli-/alijäämä	-765 619	1 167 168	935 971	755 385
Oma pääoma yhteensä	21 365 302	21 677 317	30 460 645	29 524 674

Liitetieto 26 Erittely poistoerosta

	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	926 854	1 010 915
Poistoero yhteensä	1 010 915	1 094 975

Liitetieto 27 Erittely veloista, jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä olevat velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 602 314	8 505 780	3 525 000	5 575 000
Julkisyhteisöiltä	991 908	1 089 704		
Muilta	1 779	1 779		
Yhteensä	8 596 001	9 597 263	3 525 000	5 575 000

Liitetieto 30 Vieras pääoma

	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		198 882		170 509
Liittymismaksut ja muut velat				
Yhteensä		198 882		170 509
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		654 405		2 216 223
Yhteensä		654 405		2 216 223
Vieras pääoma yhteensä		853 287		2 386 732

Liitetieto 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 529 682	3 031 743	2 529 682	2 412 022
Korkojaksotukset	69 644	13 945	69 644	9 506
Palautukset jäsenkunnille	0	0	0	0
Eläkemaksut 12/2022	508 535	482 260	508 535	482 260
Työttömyys- ja tapaturmavak.maksut 12/2022	188 798	202 516	188 798	202 516
Muut menojäämät	3 976 492	3 216 757	102 920	33 043
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	7 273 152	6 947 220	3 399 580	3 139 346
Siirtovelat yhteensä	7 273 152	6 947 220	3 399 580	3 139 346

4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 38 Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä, vastuut 31.12.2031 asti	245 792	3 114 274	45 107	129 976
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	53 425	257 499	45 107	32 494
Myöhemmin maksettavat	192 366	2 856 776	0	97 482
Leasingvastuut yhteensä	629 662	807 866	502 989	418 190
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	212 417	302 952	164 307	142 543
Myöhemmin maksettavat	417 245	504 913	338 682	275 648
Yhteensä	875 453	3 922 140	548 095	548 166

Liitetiedot 39-40 Vastuusitoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	8 026 000	8 176 000
Jäljellä oleva pääoma	0	0	3 905 510	4 181 868
Takaukset muiden puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma	12 119 500	13 519 733	12 119 500	13 519 732
Jäljellä oleva pääoma	5 760 337	5 732 411	5 760 337	5 732 411
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	0	0	83 587 196	77 220 936
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	0	0	48 337	50 584

*) Tähän sisältyy myös kunnan antama täytetakausta Kunta-aravat Oy:n lainasitoumukseen

Liitetieto 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Järjestelyn luonne ja liiketoiminnan peruste				
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet*	178 000	178 000	118 000	118 000
Yhteensä	178 000	178 000	118 000	118 000

* bruttosumma, ei ole huomioitu maanomistajan maksuosuutta

Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
2022	2021	2022	2021

Danske Bank/ Paimion kaupunki

Kaupunki on tehnyt 10,0 milj. euron koronvaihtosopimuksen ajalle 4.10.2021 - 4.10.2026, jolloin kaupunki maksaa 0,57% ja vastaanottaa 3kk euriboria. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan mahdolliselta korkotason nousulta ja määrittää korkotason ylärajan lyhytaikaisten lainojen 10 milj. euron pääomalle.

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Markkina-arvo (Pankin ilmoituksen mukaan)	918 543	-324 093	918 543	-324 093

	Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
Kuntarahoitus/ Paimion kaupunki				
Kaupunki on tehnyt Kuntarahoituksen kanssa 4,0 milj. euron koronvaihtosopimuksen ajalle 13.8.2012 – 30.6.2022 kiinteään korkokantaan 1,677 %. Koronvaihtosopimuksella muutetaan 13.8.2012 nostetun vaihtuvakorkoisen lainan korko (Euribor 3 kk) kiinteäkorkoiseksi kymmeneksi vuodeksi. Laina-aika on 10 vuotta ja se erääntyy kokonaan maksettavaksi 30.6.2022. Koronvaihtosopimus tehtiin suojaamaan mahdolliselta korkotason nousulta.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	4 000 000	0	4 000 000
Markkina-arvo (Pankin ilmoituksen mukaan)	12 515	-44 839		-44 839
Danske Bank/ Paimion kaupunki				
kaupunki on tehnyt Danske Bankin kanssa 4,0 milj. euron koronvaihtosopimuksen ajalle 10.6.2014 – 10.6.2024 kiinteään korkokantaan 0,916 % (+ marginaali 0,85 % = 1,776 %). Koronvaihto- sopimuksella muutetaan 10.6.2014 Nordea pankista nostetun vaihtuvakorkoisen lainan korko (Euribor 3 kk) kiinteäkorkoiseksi kymmeneksi vuodeksi. Laina-aika on 10 vuotta ja se on tasalyhenteinen puolivuositain. Koronvaihtosopimus tehtiin suojaamaan mahdolliselta korkotason nousulta.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	600 000	1 000 000	600 000	1 000 000
Markkina-arvo (Pankin ilmoituksen mukaan)	12 515	-19 627	12 515	-19 627
Pohjola Pankki / VSSHP 75324				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	86 400	115 200		
Markkina-arvo (VSSHP:n ilmoituksen mukaan)	-257	-8 244		
Pohjola Pankki / VSSHP 268481				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	432 000	432 000		
Markkina-arvo (VSSHP:n ilmoituksen mukaan)	2 245	-13 172		
Kuntarahoitus / VSSHP 199093				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	432 000	432 000		
Markkina-arvo (VSSHP:n ilmoituksen mukaan)	32 755	-158 507		

	Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
Kuntarahoitus / VSSHP 67429				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	648 000	648 000		
Markkina-arvo (VSSHP:n ilmoituksen mukaan)	89 987	-88 697		
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ylläolevat koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi ja poistettu koronmuutoksiin liittyvä riski. Paimion kaupunki on kirjannut konserniosuuden 2,16% liitetiedon konsernilukuihin.				
Koronvaihtosopimus OP/ Salon koulutusky				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	66 220		
Markkina-arvo (SSKKY:n ilmoituksen mukaan)	0	-5 886		
Salon Seudun koulutuskuntayhtymän ylläolevat koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi ja poistettu koronmuutoksiin liittyvä riski. Paimion kaupunki on kirjannut konserniosuuden 4,62% liitetiedon konsernilukuihin.				
Yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	12 198 400	16 693 420	10 600 000	15 000 000
Markkina-arvo (Pankin ilmoituksen mukaan)	1 068 303	-663 065	931 058	-388 559

4.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42 Henkilötyövuodet

	HTV1, henkilötyövuodet			HTV2, vähennetty määritellyt			HTV3, vähennetty palkattomat		
	2021	2022	muutos	2021	2022	muutos	2021	2022	muutos
Hallintopalvelut	41	37	-9,8%	41	37	-9,8%	36	32	-11,1%
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	96	99	3,1%	85	90	5,9%	70	73	4,3%
Sivistystyöpalvelut	364	372	2,2%	346	353	2,0%	309	309	0,0%
Tekninen ja ympäristötyöpalvelut	40	42	5,0%	39	41	5,1%	34	34	0,0%
YHTEENSÄ	541	550	1,7%	511	521	2,0%	449	448	-0,2%

Liitetieto 43 Henkilöstökulut

	2022	2021	muutos
Palkat ja palkkiot	19 720 068	18 448 480	7,1%
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	4 239 768	4 347 873	16,9%
Muut henkilösivukulut	718 480	275 346	-69,5%
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	24 678 316	23 071 699	5,6%
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	4 775	38 623	-42,1%
Henkilöstökulut yhteensä	24 683 091	23 110 322	5,4%

Liitetieto 44 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Paimion Sosiaalidemokraatit ry	4 228	3 341
Paimion Kokoomus r.y.	4 086	3 037
Keskustan Paimion kunnallisjärjestö ry	3 370	2 534
Peimarin Vihreät Ry	2 295	1 745
Vasemmistoliiton Paimion osasto ry.	1 304	1 545
KD Peimarin paikallisosasto ry	508	424
Paimion Perussuomalaiset ry	1 210	244
Yhteensä	17 001	12 869

Liitetieto 45 **Tilintarkastajan palkkiot**

	2022	2021
Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 759	9 200
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 725	2 070
Palkkiot yhteensä	12 484	11 271

5. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus:

Paimiossa 29. päivänä maaliskuuta 2023

Markus Kaarlela

Jari Jussinmäki

Timo Virta

Tuomas Hyssälä

Sanna-Maija Ansio

Timo Ilola

Sari Mäkiö

Tomi Nieminen

Sari Rannikko

Terhi Reponen

Annica Tuominen

Tilinpäätösmerkinnät:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Paimiossa ____/____.2023

Talvea Oy Julkishallinnon Palvelut Oy, JHTT-yhteisö

Jukka Vuorio
tilintarkastaja JHTT

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tasekirja	sidottu kirja
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Palkkalaskelmat	sähköinen arkistointi
Laskutusluettelot	sähköinen arkistointi

Luettelo tositelajeista

101	101 Hallintopalveluiden yleislaskut / yksityisoik.
201	201 Sosiaalipalveluiden yleislaskut /yksityisoik.
220	220 Sosiaali- ja terveystalvelujen laskut / julkisoik.
301	301 Sivistystalveluiden yleislaskut / yksityisoik.
302	302 Koulujen yleislaskut / yksityisoik.
321	321 Päivähoitolaskut /julkisoik.
322	322 Primus kerholaskutus /julkisoik.
323	323 Lukiolaskutus / julkioik.
324	324 Kansalaisopiston laskut / julkisoik.
325	325 Musiikkiopiston laskut / julkisoik.
326	326 Vapaa-ajan talvelujen laskut / julkisoik.
401	401 Teknisten talveluiden yleislaskut / yksityisoik.
402	402 Vuokrat yleislaskut / yksityisoik.
421	421 Maanvuokralaskut / yksityisoik.
422	422 Rakennusvalvonta / julkisoik.
423	423 Ympäristövalvonta Louhi / julkisoik.
AT	Käyttöomaisuuden kirjaus
EK	Täsmäämättömien maksujen korjaus, Myre
GA	Konserni alkuperäistapahtumat
GB	Konserni manuaaliset eliminoinnit
GC	Konserni omistus% muutokset
HA	Pääkirjatapahtumien rekisteröinti (hyväksyttäväksi)
HB	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua)
IK	Viitesuoritukset perinnästä
IP	Maksut - konekielinen tiliote
KO	Viitesuoritukset
KP	Suoritukset
L1	Saapuvien laskujen rekisteröinti
L2	Saapuvien laskujen kirjaus
LT	Luottotappiot
P03	Populus
P26	MK-kassamasiina

P27	Opus Capita
RV	Peruutus / vastakirjaus
XL	Kirjaus Excelistä (ei työnkulkua)
YE	Alkutase